

Silver Jubilee Souvenir

25

K C DAS COMMERCE COLLEGE
1983-2008

মহাবিদ্যালয় সংগীত

“বিদ্যা নামঃ নবস্য ৰূপম্ অধিকম
প্রসন্নগুপ্তম্ ধনম্
বিদ্যা ভোগকাৰী যশঃ সুখকাৰী
বিদ্যা গুৰু নাং গুৰু
বিদ্যা ৰাজসু পূজিতম
ন তু ধনম্
বিদ্যা বিহীন পশু”

ক্লান্ত ধূসৰ নগৰ কোণৰ প্ৰজ্ঞাৰ মহালয়
পৰশ কাঠিৰে প্ৰসাৰিত কৰে
মনৰ দিগবলয়।

মহাতীৰ্থত গুঞ্জৰিত স্পৰ্শকাতৰ ধ্বনি
বন্ধ কপাট উন্মুক্ত নিগৰিল সুবধুনি
নয়নে প্ৰাণে লালন কৰিলে স্বপ্ন মায়াময়
স্কন্ধ হৃদয় সঞ্জীৱিত
দক্ষ পৰাণ উজ্জীৱিত
সহযাত্ৰী আজি বাণিজ্য
পৃথিৱী আলোকময়
দ্রোণাচাৰ্যৰ প্ৰয়োগশালাৰ
দিলে আধুনিক ৰূপ
মহা মনিষাৰ ধাৰাত বিলীন
প্ৰাচীন ভগ্নস্তূপ
শত জনলৈ জ্ঞানৰ বশ্মি
কৰিব দিগবিজয়।

সুৰ :

শ্ৰীদামোদৰ বৰা

অধ্যক্ষ, সুবশী সংগীত মহাবিদ্যালয়

ৰচনা : (২০০৭ চন)

ডঃ বিৰিঞ্চি কুমাৰ মেধি

অধ্যাপক, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়

The Souvenir

2008

K C Das Commerce College
Guwahati, Assam

Chairman

Dr. Birinchi Kumar Medhi

Editor

Dr. Dipak Barman
Mrs. Prarthana Barua

Editorial Board

Chairman
Dr. Birinchi Kr. Medhi

Editor
Dr. Dipak Barman
Mrs. Prarthana Barua

Members
Mrs. Anjita Bora
Mrs. Swapna Smriti Mahanta
Mrs. Jyotikona Nath Choudhury

Data and Records
Dr. Dipak Barman
Mrs. Prarthana Barua

Photo Layout
Mrs. Prarthana Barua

Design
Mr. Swarbhanu Ghatak

Printed at
saraighat printers
M. C. Road, Guwahati - 781003

Thanks

Our sincere thanks and appreciation to all who have sent messages, impressions and articles to 'The Souvenir'.

যি গৰাকী মহান শিক্ষাবিদৰ স্মৃতিত স্থাপন হ'ল
আমাৰ মহাবিদ্যালয়

কেশৰ চন্দ্ৰ দাস

জন্ম : ১৮৭৮ চন ● মৃত্যু : ১৯৫০ চন

৭৪৬৫০ ৩ Rinken.
৬০২৬৩.৩

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

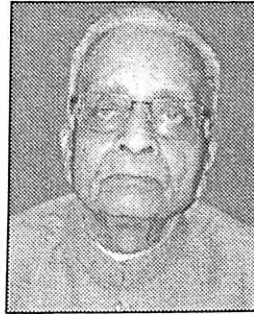
আমাৰ মাজৰ পৰা চিৰ বিদায় লোৱা
মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক সভাপতি তাৰিণীকান্ত বৰুৱা, প্ৰথম অধ্যক্ষ উমাকান্ত শৰ্মা,
প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ ডঃ বন্ধুবাম ডেকা, পৰিচালনা সমিতিৰ প্ৰাক্তন সদস্য ডঃ হৰেণ চৌধুৰী,
দাতা পৰিয়ালৰ সদস্য ডাঃ প্ৰফুল্ল চৌধুৰী, প্ৰাক্তন সম্পাদক সুৰজিত মিত্ৰ, পৰিচালনা
সমিতিৰ প্ৰাক্তন সদস্য ভূবেন্দ্ৰ তালুকদাৰ, দ্বিজেন তালুকদাৰ,
জিতেন ভূঞা আৰু হৰি নাৰায়ণ চৌধুৰী প্ৰমুখ্যে মহাবিদ্যালয়ৰ
জন্ম আৰু উত্তৰণত জড়িত স্বৰ্গগত
ব্যক্তিসকললৈ আন্তৰিক
শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদন কৰিলোঁ।

—সম্পাদনা সমিতি

RAJ BHAVAN
GUWAHATI

December 30, 2008

MESSAGE

It gives me immense pleasure to know that K C Das Commerce College, Guwahati is celebrating its Silver Jubilee and bringing out a Souvenir on this occasion. I must compliment all members of this college for successful completion of twenty-five years of its existence.

The institution has contributed very significantly towards the development of the overall personalities and individual talents of its students, who are the future citizens of our country.

I send my greetings and best wishes to all students and faculty members of this illustrious institution and exhort them to continue to work for the upliftment and progress of the nation.

(Shiv Charan Mathur)

Governor of Assam

&

Chancellor of Gauhati University

শ্ৰীগৌতম বৰা

শিক্ষামন্ত্ৰী, অসম

দিছপুৰ, গুৱাহাটী - ৭৮১০০৬

দূৰভাষ : (০৩৬১) ২২৩৭২৩৯ (কাৰ্যালয়)

(০৩৬১) ২২৬৬২৯৩ (বাসস্থান)

৯৪৩৫০-৬১৮৫৫ (ম'বাইল)

প্ৰসঙ্গ :

তাৰিখ : ৩০/১২/০৮

শুভেচ্ছা বাণী

অহা ৮, ৯ আৰু ১০ জানুৱাৰী, ২০০৯ ইংৰাজী তাৰিখে গুৱাহাটী ছাত্ৰীবাৰীৰ কে চি দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ ৰূপালী জয়ন্তী সমাপ্তি সমাৰোহ উপলক্ষে এখনি স্মৃতিগ্ৰন্থ প্ৰকাশৰ আয়োজন কৰা বুলি জানিব পাৰি মই অতি আনন্দ পাইছো। দেশৰ সুনামগৰিক গঢ় দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বিদ্যালয়/মহাবিদ্যালয় সমূহৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা আছে। মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰখিনিয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সৃষ্টিশীল সাহিত্যিক প্ৰতিভা বিকাশত উদ্গনি জগোৱাৰ লগতে ভৱিষ্যত জীৱন যথেষ্ট প্ৰভাৱিত কৰে। মই আশা কৰো স্মৃতিগ্ৰন্থখিনিয়ে বহুমূলীয়া লিখনি প্ৰকাশৰ জৰিয়তে নৱ-প্ৰজন্মৰ সাহিত্যিক প্ৰতিভা সৃষ্টিত অৰিহণা যোগাই পঢ়ুৱৈ সমাজৰ সমাদৰ লাভ কৰিব।

অৱশেষত সংশ্লিষ্ট সকলো পক্ষলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰি ৰূপালী জয়ন্তী সমাপ্তি সমাৰোহ আৰু স্মৃতিগ্ৰন্থখনিৰ সফলতা কামনা কৰিলো।

ইতি

(গৌতম বৰা)

Prof. O. K. Medhi
Vice-Chancellor

☎ : +91-361-2570412 (O)
Fax : +91-361-2700311
Email : vc_gu@yahoo.in
GAUHATI UNIVERSITY
Gopinath Bardoloi Nagar
Guwahati - 781014
Assam : India

MESSAGE

It gives me immense pleasure to know that K C Das Commerce College, Guwahati is going to celebrate its Silver Jubilee shortly on its glorious existence. It is praiseworthy that befitting this occasion, the Organizing Committee has also decided to bring out a "Souvenir". A Souvenir is like a mirror through which the aims and objectives of the organizations are reflected. I hope, the distinguished writers of this Souvenir will also endeavour to focus on the academic activities of the college including its glorious past, which I hope will remain a milestone in the history of K C Das Commerce College.

I take the opportunity to convey my best wishes to the members of the Organizing Committee, students and all concerned.

Wishing the Silver Jubilee celebration a grand success.

Date : 29.12.2008

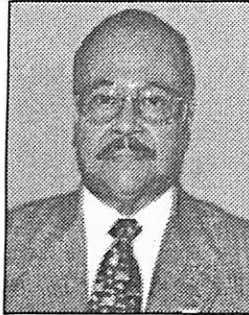
A handwritten signature in black ink, appearing to read "O. K. Medhi".
(Prof. O. K. Medhi)

Er. R. Chaudhury, B.M.E., F.I.E.
Chartered Engineer (India)

'Satyam'
44, Kaliram Baruah Road,
Guwahati - 781 009
Phones : 0361-2545151, 2544042
Fax : 91-361-2654686
E-mail : rubenchaudhury@rediffmail.com

MESSAGE

The Silver Jubilee Celebration of any Institution is a memorable event to celebrate. For me, the Silver Jubilee Celebration of K C Das Commerce College is like a "dream come true". Today K C Das Commerce College is a success story, but for me, it is a story of great struggle too. With the blessings of God and the valuable support of well-wishers, we have overcome everything and what we are today, you all have seen.

Today once again, I want to reiterate that we will not leave any stone unturned to make K C Das Commerce College an Institution par excellence for commerce education in the state of Assam. I want, along with academic excellence, the students should develop a strong character to become a true citizen.

I want to conclude with a quote—"Education is the most powerful weapon which you can use to change the world." —Nelson Mandela.

With my Blessings and Best Wishes.

R. Chaudhury
(Ramesh Chaudhury)
President, Governing Body
K C Das Commerce College

সম্পাদকীয়

বৰ্তমান যুগ যান্ত্ৰিকতাৰ যুগ, বিজ্ঞানৰ যুগ। বিজ্ঞানৰ চকৰিত পৃথিৱীৰ মানুহ ঘূৰিছে। বিজ্ঞান সৃষ্ট ইণ্টাৰনেটে পৃথিৱীখনৰ খবৰ ঘৰে ঘৰে বিলাইছে, তাকো মুহূৰ্তৰ ভিতৰতে। জ্ঞান পিপাসু মানৱে জ্ঞানৰ সমুদ্ৰ লৈছে অথচ মানুহৰ আত্মিক বন্ধনৰ জৰীডাল দিনে দিনে টিলা হৈ গৈ আছে। এই ক্ষেত্ৰত ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰে ‘শিক্ষাৰ মিলন’ নামৰ প্ৰৱন্ধত লিখা তলৰ কথাখিনি অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ।

“যান্ত্ৰিকতাক অন্তৰে বাহিৰে ডাঙৰ কৰি তোলা বাবে পশ্চিমৰ সমাজত মানৱ সম্বন্ধৰ বিল্লিষ্টতা ঘটিছে। কিয়নো স্ক্ৰুপ আৰু আঠাৰে জোৰা লগোৱাকে ভাৱনা আৰু চেষ্টাত প্ৰধান কৰি তোলা বাবে অন্তৰতম যি আত্মিক বন্ধনত মানুহে স্বতঃ প্ৰসাৰিত আকৰ্ষণত পৰস্পৰ গভীৰভাৱে মিলি যায়, সেই সৃষ্টি শক্তি সম্পন্ন বন্ধন শিথিল হৈ পৰিছে।” শিথিল হৈ পৰিছে অসম, ভাৰতৰ জনগণৰ মিলনৰ বন্ধনো। যুগ সন্ধিক্ষণত ভূ-লুপ্তিত হৈছে মানৱ জীৱনৰ সামাজিক প্ৰমূল্য। এক জটিল জীৱনৰ প্ৰচ্ছায়াই গ্ৰাস কৰিছে জীৱনৰ সাঁচা মাদকতা—সেউজীয়া সপোনৰ ছবি। সেয়ে যেন বৰ্তমান প্ৰেক্ষাপটত সাহিত্য প্ৰসাৰণৰ পৰিক্ৰমাও হৈ পৰিছে বেদনা বিধৌত। পৃথিৱীৰ চৌদিশৰ কোলাহলত প্ৰকৃত মানৱ আজি সংকটৰ গৰাহত। স্তিমিত আৰু সঙ্কিত হ’ব খোজে মানুহৰ সৃষ্টি কৰ্ম। সমাজ জটিল হ’লে মানুহৰ ভাৱনা জটিল হৈ সাহিত্যৰাজিও জটিল মাপ-কাঠিৰে আৱদ্ধ হয়। মুক্ত মনেৰে আত্ম প্ৰকাশ কৰা সাহিত্যিক সময়ৰ প্ৰেক্ষাপটে আঁতৰাই নিব খোজে। কিন্তু মানৱ মিলন বান্ধোন আৰু বিশৃংখলিত সমাজ ব্যৱস্থাপনা নতুন ভাৱে শৃংখলিত কৰাটো একমাত্ৰ সাহিত্যিকৰ পক্ষেহে সম্ভৱ হ’ব পাৰে। এনে দায়িত্ব সাহিত্যিকে বহন কৰা উচিত। কিয়নো সমসাময়িক সমাজ সাহিত্যিকেহে তেওঁলোকৰ কৰ্মৰাজিৰে প্ৰকাশ কৰিব পাৰে।

এখন স্মৃতিগ্ৰন্থ এখন সমাজৰ, এটা অনুষ্ঠানৰ অতীত ইতিহাসৰ দলিল স্বৰূপ। বিভিন্নজনৰ অন্তৰত জুলি উঠা স্মৃতিৰ শলিতাবে কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ স্মৃতিগ্ৰন্থখনি উদ্ভাসিত কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। ইয়াতেই মহাবিদ্যালয়খনৰ ভৌগোলিক, ঐতিহাসিক, অৰ্থনৈতিক, শৈক্ষিক, সাংস্কৃতিক আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থা ব্যক্ত হৈছে। অৱশ্যে ৰাজনৈতিক দিশেও দুই-এটা কথাত ভুমুকি মাৰিছে। প্ৰকৃতিগত বিচাৰত এই গ্ৰন্থখনি স্মৃতিচাৰণাপ্ৰিত। আনহাতে আকৃতিগত বিচাৰত স্মৃতি গ্ৰন্থখনি প্ৰৱন্ধ আৰু কবিতা, নামৰ সাহিত্যৰ ভাগ দুটাত বিভক্ত কৰিব পাৰি।

দুই এটা ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ মুখামুখি হ’লেও এই মহাবিদ্যালয়ৰ স্মৃতি অতীত কৰ্ম আৰু শিক্ষাৰ সমন্বয়ৰ স্মৃতি। এই স্মৃতি কৰ্মপ্ৰেৰণাৰ স্মৃতি, কৰ্মোৎসাহৰ স্মৃতি। এই স্মৃতিৰ উৎসাহে শিক্ষা দিয়া আৰু লোৱাৰহে প্ৰেৰণা দিয়ে। নতুন চামৰ শিক্ষা কৰ্মৰ ই হওঁক উৎস। কিয়নো শিক্ষা মানৱ জীৱন আৰু সমাজৰ মেৰুদণ্ড স্বৰূপ। শিক্ষা অবিহনে মানৱ জাতি আৰু সমাজৰ প্ৰকাশ আৰু প্ৰগতি, মানৱ সভ্যতাই দিয়া খোজৰ গতি আৰু দিশ এই সবাতে বাধা আহি পৰে। স্মৃতিগ্ৰন্থৰ সাজোন-কাচোনত, বিশেষকৈ স্মৃতি সম্বলিত লেখা-বিচাৰি আমি বহুতো কষ্টৰ সন্মুখীন হৈছিলো। তাৰ মাজেদিয়ে ৰূপালী জয়ন্তীবৰ্ষৰ অৰ্ঘ হিচাপে সাজি উলিওৱা হৈছে স্মৃতিগ্ৰন্থখনি। ইয়াৰ প্ৰস্তুতিত অজানিতে কৰা ভুলৰ বাবে আমি ক্ষমা প্ৰাৰ্থী হৈছো। স্মৃতিগ্ৰন্থখনি প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ সমভাগী হোৱা সৰু-বৰ সকলোলৈ এই ছেগতে ধন্যবাদ জনাইছো।

ড° দীপক বৰ্মন
শ্ৰীমতী প্ৰাৰ্থনা বৰুৱা
সম্পাদক, স্মৃতিগ্ৰন্থ

Our Motto
Wisdom is Sublime

Contents

ENGLISH SECTION

Keshab Chandra Das : The person and his life	1	
K C Das Commerce College Past and Present	2	✍ Hitesh Deka
The Story of Birth and Development of K C Das Commerce College	12	✍ Dharendra Nath Kalita
History of the Donor Family	20	
Development of Commerce Education in Assam	25	✍ Dr. Hem Kanta Baruah
Educational and Social Milieu of the Locality	28	✍ Mr. Jatindra Ch. Nath
Education, Knowledge and Culture : Does one Determine the other	37	✍ Mr. Ramesh Ch. Chaudhury
Human Values	38	✍ Lion Damodar Prasad Bajaj
K C Das Commerce College Library : An Overview	40	✍ Mr. Prasanta Kumar Deka
The Impact of Teaching : An account of Indelible Memories and Self-Esteem	45	✍ Dr. Swabera Islam
Down the Lane	48	✍ Dr. Jayashree Dam P. Choudhury
My Experience in K C Das Commerce College	49	✍ Dr. Ashima Sharma Borah
Down the Memory Lane	51	✍ Mrs. Runjun Phookun
My College and My Department : Past and Present	53	✍ Mr. Bhababhuti Sarmah
The Reminiscence—A journey as I look back	56	✍ Mrs. Runumoni Lahkar Das
I am a Proud K-CIAN	57	✍ Suraj Ghimire
Impact of K C Das Commerce College on My Life	58	✍ Sanchita Deb Barman
My Five years Experience in College	59	✍ Rikh Roy
My First Day at College	60	✍ Sangita Das
Treasured Moments	61	✍ Sikha Poddar
Sweet Memories	62	✍ Jyoti Singhvi
My Favourite Alma Mater....	63	✍ Vishal Agarwal
My Experience in the College	64	✍ Jayshree Sharma
Genesis—A Review	65	✍ Mrs. Diba Barooah
A Report on Silver Jubilee Lectures	66	

ASSAMESE SECTION

স্মৃতিচাৰণ :

বিশ বছৰৰ আগত—কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ ৰোমস্থান	85 87	শ্ৰী পূৰ্ণ চন্দ্ৰ বৰদলৈ শ্ৰী নৱ কুমাৰ গোস্বামী
কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ অতীত স্মৃতি আৰু বৰ্তমানৰ অনুভৱ	91	শ্ৰী ড° প্ৰভাত চন্দ্ৰ কাকতি
আজিও মনত পৰে	95	শ্ৰী বিজয় কলিতা
মহাবিদ্যালয়, অসমীয়া বিভাগ আৰু এন চি চি উপগোট : এটি চমু আলোকপাত	98	শ্ৰী ড° দীপক বৰ্মন
স্মৃতিৰ দলিচাত কলেজৰ দিনবোৰ	101	শ্ৰী দেৱজিত দাস
কলেজত মোৰ প্ৰথম দিন	103	শ্ৰী নৱনিতা ডেকা
কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ—ইয়াৰ অতীত, বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যত	105	শ্ৰী বিপুল চন্দ্ৰ কলিতা
সূক্ষ্ম উঠা খেল	108	শ্ৰী বাপন কলিতা
স্বাগতম :	109	শ্ৰী ড° মিনতি শৰ্মা
কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ চাৰি বছৰৰ অভিজ্ঞতা	110	শ্ৰী মনোজ কেডিয়া
নষ্টালজিয়া	112	শ্ৰী প্ৰফুল্ল বৰ্মন
স্মৃতিৰ পটত কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ	114	শ্ৰী পৰেশ কলিতা
স্বনামধন্য অধ্যক্ষ প্ৰয়াত ড° বন্ধুবাম ডেকা চাৰলৈ সশ্ৰদ্ধ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি	116	শ্ৰী সবজু কাকতি
এক অপূৰ্ব অনুভৱ.....	118	শ্ৰী জ্যোতিকাণা চৌধুৰী
মোৰ জীৱন আৰু কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ	120	শ্ৰী বঞ্জীত ৰায়

অতিথি শিতান :

কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ : এটি সোৱাদ লগা স্মৃতি	122	শ্ৰী ড° নবীন চন্দ্ৰ শৰ্মা
কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ বিষয়ে দু-আষাৰ	124	শ্ৰী সুৰেন্দ্ৰনাথ ডেকা
কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ : এটি অনুভৱ	126	শ্ৰী বিনীতা তালুকদাৰ

পুনৰ্নিৰীক্ষণ :

মহাবিদ্যালয়খনৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ : এটি চমু পৰ্যালোচনা	127	শ্ৰী ভৱেশ কলিতা
দৃষ্টাৰ বুৰঞ্জী	129	শ্ৰী স্বপ্না স্মৃতি মহন্ত

KESHAB CHANDRA DAS : THE PERSON AND HIS LIFE

Late Keshab Chandra Das was born in the year 1878 in the village Parakuchi district Kamrup. He was the only son of late Tikharam Das who was basically a farmer. His father late Tikharam was a very hard working person. His only son late Keshab Chandra Das was also after his father's ideal, a hard working and brilliant person having very strong moral character.

Late Keshab Chandra Das had his early education in the primary school of the village Parakuchi. He got a merit scholarship in the Primary School examination. After his middle primary schooling there, he joined Cotton Collegiate High School at Gauhati. During that period he was to travel to Gauhati either by boat or on foot that was the traveling condition during the end of nineteenth century. He graduated himself as Bachelor of Arts in the year 1906 under the Calcutta University and also as Bachelor in Teaching in the year 1916. After his graduation, he joined the Education Department, Govt. of Assam. Initially he served as a teacher and later joined as Deputy Inspectors of Schools. Subsequently, he was promoted to the post of Assistant Inspector of Schools., He was promoted to Inspector of Schools from which post he retired in the year 1939.

After retirement he was specially invited by the Govt. to write the "Educational manual of Assam", which he did with credit.

During his service career, he was known as a strict disciplinarian and will not tolerate anything beyond the acceptable norms. He was in the habit of disposing the works without any loss of time. He never left a work for tomorrow which was to be done today.

He, then settled in his native village, Parakuchi and devoted most of his time in agricultural activities. He used to advise the villagers how to improve the cultivation of different crops with modern method in place of primitive one as existed then.. He advises the children to attend the school and narrated to them how they can have a decent life if they study. He was very generous and kind hearted and helped the people in need. He helped several young people to pursue higher study at his own expenses.

Late Keshab Chandra Das was married to Brindabati Das, daughter of late Bangshadhar Chaudhury a well-known Zaminder of Kamrup district. She was a very good weaver and always used to get better prices for her products over others. This extra earning used to supplement the family earning for a better living and education of the children. Late Das and Mrs. Das were blessed with four sons and two daughters. The great soul breathed his last all of a sudden for heavenly abode on 13th may, 1950 at the age of 72 years. □

K C DAS COMMERCE COLLEGE PAST AND PRESENT

Hitesh Deka, Ph.D.

Through the Lenses of History

In the early eighties of the last century, a conscious section of the people of West Guwahati felt the need for a commerce college in the locality. Accordingly, ideas were exchanged and action towards that end was initiated. An abortive attempt was made by a steering committee headed by Late Professor Raihan Shah to start the college from the academic session of 1982-83. But the idea was temporarily abandoned as the Gauhati University did not grant permission to start the college. In August 1983, in a public meeting held at the Pragyoitish College, the plan finally took shape. A sponsoring committee was formed with Principal Tarini Kanta Baruah as President and Sri Paresh Pathak as Secretary and some prominent educationists and social workers, including Prof Dhirendranath Kalita, Mrs. Minati Chodhury, Prof Bhupen Deka, Sri Surendranath Sarma and others, as members.

The Committee approached Er. Ramesh Chandra Chaudhury, an industrialist of Bharalumukh, who readily expressed his willingness to meet the initial expenses of the functioning of the college.

This generous gesture of the industrialist overwhelmed the members of the Committee. They, in turn, in a meeting on September 2, 1983, decided to name the college after his revered father Late Keshab Chandra Das, an educationist of repute. This is how K C Das Commerce College came into existence. It would be apt to know the man after whom the College has been named.

Keshab Chandra Das : A Role Model

Late Keshab Chandra Das, the only son of Late Tikharam Das, was born in the year 1878 in the village Parakuchi of South Kamrup. He had his early education in the primary school of his native

village, securing a merit scholarship in the primary school examination. Unfortunately, he lost his parents in a cholera epidemic. He, however, got himself admitted to Palashbari M. E. School with a meagre Rs. 3 per month as scholarship. After passing the M. E. Examination, he joined Cotton Collegiate School at Guwahati. It is to be remembered that in those days communication was extremely difficult. To reach Guwahati, one had to come on foot or by bullock cart or boat. After passing the Entrance Examination from Cotton Collegiate School, he graduated in Arts in 1906 under Calcutta University and Passed B.T. in 1916. After graduation, he joined the Education Department of the Government of Assam as a teacher, later as Deputy Inspector of Schools and subsequently was promoted to the post of Assistant Inspector of Schools. In later years, when Late Sarat Chandra Goswami was appointed as the Director of Public Instruction, Assam, Late Keshab Chandra Das was promoted to the post of Inspector of Schools from which he retired in the year 1939. After retirement, he was specially invited by the Government of Assam to prepare the *Education Manual of Assam*, which he did with credit.

During his service career, late K C Das was known as a strict disciplinarian and able administrator and was admired for his honesty and efficiency. After his retirement, he settled in his native village, Parakuchi, and devoted most of his time to agricultural activities. He was very generous and kind hearted and helped the people in need particularly young people to pursue higher studies. He married Brindabati, daughter of late Bangshadhar Chaudhury, a well-known Zamindar of Kamrup district. The couple was blessed with four sons and two daughters. Sri K C Das left for his heavenly abode on May 13, 1950 at the age of 72.

Ramesh Ch. Chaudhury : Source of Inspiration

The Donor Sri Ramesh Chandra Chaudhury is the youngest son of Late Brindabati Das and Keshab Chandra Das. He had his early education from Guwahati and then from College of Engineering and Technology at Jadavpur. After briefly serving the Government of Assam and then a German engineering company, Mannesman, he started on his own and is today an example for others to follow.

He is not only an industrialist with a vision but is also a philanthropist. A girls' high school named Brindabati Das Girls' High School at Moniari Tiniali, Mirza, a remote village in the Kamrup district of Assam, is run under his patronage and financial aid.

However, among his monumental achievement is his contribution towards the establishment, maintenance and development of K C Das Commerce College at Guwahati.

Today, he is a father figure to the College family commanding spontaneous respect from all and sundry. Since the inception in 1983 till 1996, he has been providing financial assistance to the college for its maintenance and development besides guiding its academic and administrative activities as member, treasurer and President of the Governing Body.

A Humble Beginning

The College had a humble beginning at Sonaram Higher Secondary School, Bharlumukh in 1983. The Managing Committee of the School in its good graces allowed the Sponsoring Body of the College to use the school premises for office and holding classes in the evening. The Committee appointed Sri Umakanta Sarma, retired D.P.I. Assam as the Principal and made necessary arrangement to start the first year Higher Secondary class in Commerce in the evening shift. In a simple ceremony attended by a member of educationists, social workers and senior citizens, the college was inaugurated on November 7, 1983 with 107 students on role. The College was shifted to its present location in 1994. No words of praise will be able to repay the debt of gratitude we owe to Sonaram Higher Secondary School.

Late Umakanta Sarma was the first Principal of the College who was followed by Sri Purna Kanta Bordoloi, retired Vice Principal of Gauhati Commerce College, and then Dr. Bandhuram Deka, retired Principal, Guwahati College. At times, Sri Paresh Pathak, secretary, Mrs. Minati Chaudhury, member of the GB, and Dr. Swabera Islam, the senior-most teacher, acted as Principal-in-Charge. In 1994, the Governing Body, by a resolution, handed over charge of the secretary and convenor of the construction committee to Prof. Dharendra Nath Kalita for speedy development of the college site and college infrastructure.

The College before and after 1994

The growth and development of the College until it shifted to its present permanent site at Chatribari was rather slow and unimpressive. It was mainly due to non-possession of its own land, fund constraints and absence of a duly qualified Principal on a permanent basis. But after the allotment of 10 bighas of land by the Government of Assam out of the Saru-Sola Beel in 1991, the College authority undertook filling up part of the low lying swampy land allotted to it and constructed two Assam-type buildings and shifted the classes and its office to the new site on November 30, 1994. Meanwhile, the Governing Body also appointed me as the Principal. I took up the reins as Principal on March 1, 1997. Things started moving. The College was brought under Deficit Grant-in-Aid system with effect from March 25, 1998. The Governing Body was also re-constituted in accordance with the new Non-Government Management Rules 2001 with Er. Ramesh Chandra Chaudhury, donor of the College, as the President and some eminent educationists associated with higher education of the State as Government and University nominees.

Deficit Grant-in-Aid accelerated, to a great extent, the growth and development of the College as the burden of maintenance of the staff (posts sanctioned by the Government under the Deficit Grant-in-aid system) rests with the State Government. The College authority turned its attention to development; accordingly, it prepared plan and

estimates for a permanent R.C.C. multi-storey building, filled up the low-lying area, gradually mobilized resources, and started construction. By 2006, it completed a magnificent and imposing three-storey building with necessary infrastructure. The library, its spacious reading hall with seating capacity of 115 readers, an air-conditioned IT lab, an air-conditioned conference hall, the Principal's chamber, the well-equipped gymnasium, the well-furnished classrooms and teachers' departmental common rooms have all added to the glamour and beauty of the building.

Salient Features

The College was founded with laudable goals and objectives to promote higher education in the field of Commerce and build productive citizens.

- (1) It has been brought under Deficit Grant-in-Aid system of the Government of Assam since March 25, 1998, and came under the provincialization scheme in 2005.
- (2) The College was granted permanent affiliation by Gauhati University in the year 2007 for providing up to 3-year Degree-level in Pass and Major Courses in Commerce education. It is among the few institutions in the north-eastern region exclusively offering commerce education. It has nine Departments namely Accountancy, Management, Finance, Economics, Mathematics and Statistics, English, Assamese, Hindi and Bengali. Beginning 2003-2004, Information Technology has been introduced. Environmental Studies is compulsory in B.Com 2nd year from 2004-05. Students can offer Major papers only in Accountancy, Management and Finance.
- (3) The College has been recognized by the University Grants Commission under 2(f) and 12 (B) provision with effect from Nov 27, 2007 and is now eligible for U.G.C Grants under different heads.
- (4) The College which started as an evening College with an initial enrolment of 107 students in the 10+2 stage has now (2008-2009) an enrolment of 2427 students of whom 1524 are male and 903 are female. The higher secondary unit is also an integral part of the College. We have also added a section for the BBA and BCA classes in the College.
- (5) Though the Government of Assam allotted 10 bighas of land out of the Saru-Sola Beel in 1991 where the magnificent three storey-building stands, the College land is yet to be registered. This has retarded the growth of the College in many ways.
- (6) The College has 32 permanent teachers (Sanction—19, Non-sanction—13) and 8 temporary teachers out of which 6 have completed their doctorates. The College administration is supported by 3 technical (temporary) and 16 administrative staff members (Sanction—9, Non-sanction—7).
- (7) The College is managed by a Governing Body re-constituted by the Government periodically (usually every three year) in accordance with the provisions of the Provincialization of Non-Government Colleges Act, 2005. The Governing Body is represented by a cross-section of the society and has a noble vision to develop the College as centre of excellence in commerce education.
- (8) K C Das Commerce College is the only College in the State to have framed the Code of Conduct for its Principal, teachers and employees. This document includes the mode of recruitment, service conditions, workload conduct, leave rules, examination rules, etc.
- (9) The College has set up an Internal Quality Assurance Cell (IQAC) which meet regularly to discuss important issues and policies. There are different committees to oversee and monitor functions like an Academic Calendar maintenance of accounts, office management and documentation.
- (10) The College has an 'K C Das Commerce College Co-operative Society', which is duly registered and grants loans to its members. Financial assistance and loans are given to its members. Financial assistance and loans are given to staff of the College on medical ground and in times of distress and need.

---

(11) There is a provision of seed money for research work for teachers. They are given financial assistance in the form of grant/loans to pursue research work and for promoting research culture in the College. A cash assistance of Rs. 10,000 is given to teachers for pursuing their doctorates. Out of this, Rs. 5,000 is in the form of a grant and the balance is a loan.

(12) A research and publication committee has also been formed which publishes the journal *Genesis* annually, while the College's Literary Forum publishes *Drasta*, the literary journal. The college also publishes *Campus Bulletin* twice in a year.

(13) Teachers are encouraged and allowed to go in for conferences, seminars, work shops, etc. Financial assistance in the form of first class train fare is given to teachers for presentation of papers in seminars at the national level.

(14) Introduction of uniform for students is another feather in the cap of this College. In fact, ours is the first college in the metropolitan city of Guwahati to introduce uniform among the students.

(15) Like all colleges, we, too, have a students' union which is very cooperative. The process of forming the students' union is unique in our college. There is no election of the office-bearers of the union. Open debates are held for every post. Whoever is adjudged the best is chosen for the post. This process of forming the students' union has created a healthy tradition. I am happy to report that thus far the going has been very smooth.

(16) Another distinctive feature of the College is discipline among the students. There has never been an incident of students' indiscipline in the College. The College authorities are always conscious about the needs of the students and very sympathetic to their problems.

(17) The College has appointed a Doctor on a part-time basis for checking the health of the students at the time of their admission into

the College and also to check the health of the students after admission and to provide medicines, free of cost. Medical advice is also given to the teaching & office staff.

(18) The College has an N.C.C. unit. The N.C.C. cadets undergo periodical training. They have done their College proud by offering laudable services during floods and other occasions.

(19) In order to assist the Principal and streamline the various activities of the College, a number of committees have been formed. Their importance can be gauged from the disciplined manner in which the College is being run.

Commitment to Society

An educational institution cannot grow in isolation from the society where it exists. It must extend its helping hand to the society whenever needed. With this in mind, the College undertakes, from time to time, several extension activities like community development, health and hygiene awareness, adult education and literacy, medical camp, blood donation camp, etc. The College teachers occasionally participate in activities organized by government organizations and NGOs. I am pleased to tell you that the College has adopted a tribal village (Garoghuli) on the southern fringe of the city for social and economic uplift.

Library

The College library is housed in a double-storey R.C.C building. The ground floor, having an area of 3,626 sq. feet, is used as stack room, and librarian's room. The floor of the library building measuring 2,706 sq. ft is used as reading room with seating capacity for 115 readers. In the reading room, journals, bound volumes of periodicals and magazines, etc., are available. The library has a collection of over 12,000 books, subscribes 12 journals and eight newspapers. Students are encouraged to use the Internet to further their curiosity. It is absolutely free of cost.

The library staff consist of one qualified Librarian, one qualified Assistant Librarian, one Library Assistant and one Library Bearer. To

---

---

inculcate reading habit among the students, an award known as 'Best Reader Award' is being instituted from this academic year. A plan is afoot to digitize the library in the near future.

Awards

The College has instituted two awards with the financial assistance provided by the late Dr. Prafulla Choudhury. The awards are in the name of two worthy sons of Late Keshab Chandra Das, Late Sarat Chandra Das, who was an advocate of Gauhati High Court and Dr. Prafulla Chaudhury, who was a physician of repute. Sarat Chandra Das Award is presented to the best Higher Secondary scholar of the College and Dr. Prafulla Chaudhury Award is presented to the best graduate of the College.

Foundation Day Lecture

To commemorate the founding of our College, a Foundation Day Lecture, delivered by leading lights of the society, is organized each year. The first lecture was delivered by Dr. Indira Goswami popularly known as Mamoni Roisom Goswami in the year 2001. The other speakers are Mr. Madan Prasad Bezbaruah, IAS (2002), Mr. Arup Kumar Dutta, Renowned Litteraturer (2003), Prof. Mrinal Miri, Former VC, NEHU(2004), Mr. Dharendra Nath Bezbaruah, Renowned Journalist (2005), Prof. Gautam Barua, Director, IIT, Guwahati (2006), Prof. Amarjyoti Choudhury, Former VC, Gauhati University(2007), Mr. Joginder Singh, IPS, Former Director, CBI(2008).

Inter-College Music Competition

Although achievement of academic excellence is our chief goal, we also encourage our students in the pursuit of cultural activities like music, drama, cinematography besides sports and social service. With this end in view, the College has been organizing an All Assam Inter-College Music Competition since 2005 on the occasion of the Foundation Day Celebration. Besides a trophy and a citation, the winner gets a cash award of Rs 10,000 while the second and third prize winners get Rs 7,000 and Rs 5,000. The first prize winners of the competition are Miss Sudipta Chakraborty, Gauhati

Commerce College (2005), Miss Kalyani Deka, Gauhati Commerce College (2006), Shri Bhriku Kumar Deka, LOKD College, Dhekiajuli (2007) and Miss Navanita Sarmah, Handique Girls' College, Guwahati (2008).

The College has also done well at various State-level competition winning three times the All Assam Music Competition organized by Bharat Vikas Parishad.

Thinking beyond Regular Courses

The College has realized the importance of non-traditional courses in the present scenario. As such it has introduced Bachelor of Business Administration (BBA) and the Bachelor of Computer Application (BCA) courses from the Academic Session 2007-2008. The infrastructure provided to students can match the best anywhere in the country.

Besides, we have also sealed a partnership with the Indira Gandhi National Open University (IGNOU) to introduce selected courses in the campus.

Counselling Sessions

A unique feature of our college has been the counselling sessions started by us temporarily in the year 2007 and permanently in 2008. The problems faced by students, teachers and other members of the college family can be discussed with our trained counsellor. We feel, this will go a long way in the growth and development of a very healthy atmosphere in the college.

Thus the feedback has been very impressive in this regard.

Assessment by NAAC

The College authority was in upbeat mood and volunteered to be assessed by the National Assessment and Accreditation Council (NAAC) and submitted the self-study report which was subsequently revised. A NAAC peer team comprising Prof. (Mrs.) K. S. Lyngdoh, Former Pro-Vice Chancellor of NEHU, Shillong as Chairperson, and Prof. Swami Suparnanada, Principal, Ramkrishna Mission Residential College, Narendrapur, West

---

Bengal along with Dr. Jagannath Patil, Deputy Advisor, NAAC, as co-coordinating officer visited the College on October 10 and 11, 2006. After an exhaustive assessment, it awarded a B⁺ grade to the College. It is worth remembering that till the assessment, the College was not granted permanent affiliation by G.U., and was not registered under 2(f)&12(B), meaning it was not eligible to receive any grant from the U.G.C.

K C Das Commerce College Educational & Cultural Trust

K C Das Commerce College Governing Body, in its meeting, on March 3, 2007 decided to create a Trust under the name and style “K C Das Commerce College Educational & Cultural Trust” to further the cause of education and cultural development of the State. Following the decision of the G.B., the aforesaid Trust has been constituted. The Trust has instituted an award to honour teachers across the country with the “K C Das Commerce College National Teacher Award” consisting of Rs. 1 (one) lakh in cash and a citation. The award will be given annually on Teachers’ Day, on a pan-India basis, to a teacher who has made outstanding contribution in the field of his study and research in particular and education in general. The Trust has 12 Founder Trustees and 9 Life Trustees, till date.

I am happy to inform you all that the first “K C Das Commerce College National Teacher Award” was presented to Dr. Jyoti Prasad Medhi, Professor Emeritus, Gauhati University in a glittering presentation ceremony on September 5, 2008, at the Pragjyoti ITA Centre, Machkhowa, Guwahati.

Silver Jubilee Celebration

The Governing Body of the College, in its meeting held on June 6, 2006, decided to celebrate its Silver Jubilee on completion of 25 years of its existence with a year-long programme from 7th November 2007 to 7th November 2008. It formed a committee with 105 members to carry out smoothly the programme chalked out. In order to highlight the achievements of the College through its challenging

journey of 25 years and determine the future course of action, an elaborate programme was drawn up.

As a prelude to the beginning of the Silver Jubilee Celebration, an All Assam Inter-College Music Competition was held. It was inaugurated by Prabhat Sarma on Nov 6, 2008 in the college premises. On Nov 7, 2007, the year-long Silver Jubilee celebration was inaugurated by Ripun Bora, then Education Minister of Assam and the 24th Foundation Day Lecturer was delivered by Dr. Amarjyoti Chaudhury, then Vice-Chancellor of Gauhati University on the topic “Advances in Nanotechnology”.

Silver Jubilee Lectures

Along with other programmers initiated to celebrate the Silver Jubilee Celebration, a series of lectures was planned. I am happy to write that they have been published subsequently in the form of a book. Accordingly, these lectures on diverse topics such as Science, Film, Business, etc., were organized during the year-long celebrations. The first lecture was delivered in the auditorium of Lions Hospital, Guwahati on Dec 26, 2007 by noted Physicist and Vice-Chancellor of Dibrugarh University, Dr. Kulendu Pathak. The second lecture was delivered on May 16, 2008 by noted economist and Vice-Chancellor of Jawaharlal Nehru University, New Delhi, Dr. B.B. Bhattacharaya on the topic, “India in the 21st Century : The Role of Youth”, in the Pragjyoti ITA Centre, Machkhowa, Guwahati. The third lecture was delivered by film maker Jahnu Barua on June 16, 2008 on the topic “Why film appreciation must be taught in every educational institution”, also at Pragjyoti ITA Centre at Machkhowa, Guwahati. The fourth lecture of the series was delivered by Mr. M. Ramaswamy, Senior Executive Vice-President and Chief Operative Officer of the Singapore Stock Exchange on the topic “Embracing Opportunity : Life Beyond Campus” on August 12, 2008 at Pragjyoti ITA Centre, Machkhowa. The idea behind organizing the series of lecture was to have some of the best-known names from various fields of life to stir a thousand thoughts in us.

Xipar Sandhanat Akhantek (In Search of the Root).

We can never forget how during the initial years Sonaram Higher Secondary School sheltered and nursed this college. Had the school authorities acted otherwise, KC Das Commerce College, perhaps, would not have seen the light of the day. In order to express our heartfelt gratitude to those who were associated with this historic institution, which had given shelter to our college and nurtured it for eleven-long years; to know more about those fateful years and its pangs of birth and also to build a bridge between the two institutions, we held a get-together on January 29, 2007. It was indeed a memorable event where some prominent senior citizens of west Guwahati, including Sri Suren Ram Phookan, Sri Kumudeswar Hazarika, Sri Dharendra Nath Kalita, Mrs. Minati Chaudhury, Principal Jatindra Chandra Nath, Er. Ramesh Chandra Chaudhury, donor and president of the G.B., Principal of Sonaram H.S. School spoke with emotion.

Hriday Sangbad (Message from the Heart) :

As an ancillary to the celebrations of the Silver Jubilee, a solemn function was held on October 25, 2008 in the college premises with the open sky overhead where representative poets, writers, artistes of the State took part. Our teachers, staff, students and invitees and members of the public enjoyed the unique event to their hearts' content. The function was inaugurated by the noted Assamese poet Neelomoni Phookan.

A Blip

The concluding function of the year-long Silver Jubilee Celebrations was slated to be held in the first week of November 2008. In view of the serial bomb blasts in Guwahati and other places of the State, the ceremony had to be postponed till the second week of January 2009.

Meanwhile, the 25th Foundation Day Lecture scheduled for November 7, 2008 was held in the college premises on December 4, 2008. The lecture was delivered by former CBI Director, author, columnist and motivational speaker Joginder Singh.

Bhajan Asandhya (An Evening of Bhajan)

Our college organized 'an evening of bhajan' on December 6, 2008 to pay homage to the victims of serial blasts in the State. Lakshmi Vallabh Kandali with his two disciples, Jayprakash Medhi and Chitrani Goswami rendered soul stirring bhajan.

Publication of Books

As part of the Silver Jubilee, the Celebration Committee had worked out a plan to publish four books :

- (1) **Assam : Land and People** : This book containing articles authored by experts and authorities on various aspects of Assam, its land, her people, and their multifaceted culture and edited by a team of erudite scholars, is expected to be a monumental work and a prestigious publication. It is targeted at foreign readers who are curious to know more about Assam.
- (2) **Commerce Education in Assam** : This book talks about the history of commerce education in the State and talk about the future direction of the discipline.
- (3) **Anvil** : This book consists of Foundation Day and Silver Jubilee lectures.
- (4) **Digbalay** : This book contains five top stories of participants of the inter-college short story competition held in 2008 to bring to the fore their literary talents. I must confess that because we could not better stories, we had to add five stories from some of the best known short story writers of Assam. This, we feel will give the students an idea of what they need to do to carve out a name for themselves.

Crowning Glory

The crowning glory for the College has been the results we have achieved this year. There were three position holders from the College in the examinations conducted by the Higher Secondary Council and the Gauhati University. In one sense, the year 2008 year was an *annus memorabilis* for the College. Two students, Ms Sunaina Jain and Ms Monti Agarwal, secured 4th and 5th positions

---

---

respectively in the H. S. Examination while Ms Gunjan Harlalka has secured First Class First Position in Major in Management Examination. A special word on Monty Agarwal will not be out of place. She was physically challenged and overcame all sorts of adversity to show what she is capable of. She could not attend even a single class, so we had to depute teachers to her residence. And here we are.

I must give credit where it is due. The teaching and the non-teaching staff deserve full credit for the work they had put in.

In the last five years, the percentage of pass has been better than the overall pass percentage in the State. We have to maintain and even better this results in the coming years.

Higher Education in Assam

Although an experiment of collegiate education in Assam was made as early as 1866 by adding two Intermediate classes to Gauhati Seminary (now Cotton Collegiate School), it was abandoned ten years later in 1876 for low enrolment and continued poor results in University examinations. Higher education in the Brahmaputra Valley began with the inauguration of Cotton College at Guwahati on May 27, 1901. During the pre-independence period, the growth of higher education in the entire north-eastern region was rather slow. Since independence, however there has been a phenomenal expansion of higher education in the region. After Cotton College, a few non-government colleges were established in Assam. All the non-government colleges in the State sprang up as a result of public venture, which after being run by the public for some years, were given some ad-hoc recurring grants by the State Government and were finally brought under deficit Grant-in-Aid system.

In addition to imparting higher education up to degree level in Arts, Science and Commerce faculties, some of these colleges have now opened Postgraduates Classes in selected subjects. These colleges had been placed under the Deficit Grant-in-Aid system since 1961 and managed under the Assam Aided Colleges Management Rules framed in 1961. These rules were replaced by Assam Aided College Management Rules 1976. These Rules were

again replaced by the Non-Government College Management Rules, Assam, 2001. Finally the Non-Government Deficit Colleges in the State were provincialized under the Non-Government College Provincialisation Act 2005 with effect from January 1, 2006.

It is to be noted that following persistent demand and pressure of the Assam College Principals' Council and Assam College Teachers' Association over the years since 1961, there has been tangible improvement in college education in the State. But, we still have a long way to go. Any degree of complacency will be detrimental to us. The financial positions of the colleges have improved, but beyond that all is not well.

A persistent problem of these Colleges have been the failure on the part of the State Government to sanction adequate number of teaching and non-teaching posts as required under the prescribed regulations of the universities. This has not only over burdened the colleges financially but has also brought about a visible fall in the standard of education. In fact, all these reflect that the government is lacking a definite policy regarding the preservation and promotion of Higher education in the State. The establishment of private universities is also a clear reflection that the Government is trying to wash its hand off education, a major responsibility of democratic governments the world over.

Secondly, creation of a category of teachers duly qualified and appointed against sanctioned post at fixed salary has caused genuine resentment in the colleges and the practice should immediately be done away with. It is discriminatory to say the least. It is also felt that the existing service conduct rules of the college-employees should be suitably amended to enable the authorities to deal effectively with problems of indiscipline, inefficiency and delinquency.

A word on role and responsibility of teachers will not be out of place here. The time for introspection is upon us. More and more students from the region, especially Assam are going out every year to pursue higher education in regular subjects in Humanities and Science as well as Commerce. Annually, an estimated amount of

---

Rs. 180 crore goes outside the State on account of education.

It is understandable if they go out to pursue specialized or technical education, but it hard to fathom why general subjects are being pursued out of the State. Let us be brutally honest about one thing that we, as teachers, have failed to update our knowledge as well as that of our students despite the benefits a globalized world has offered us. We are still teaching outdated things, or through outdated methods. A massive shift of our mindset in understanding changes the world over is needed. We as teachers are lacking work culture, sincerity and ethics.

No one questions university teachers regarding the number of classes they attend. A Ph.D. completed 15-20 years back is sure enough of lifelong employment security, hence the motivation to improve is lost on them. The same applies to college teachers. They know for sure that once they are regularized, their lifelong security has been assured by the government. In the process, the motivation to improve is simply not there. In fact, all these can be blamed on our academic guardians, the university, which has completely failed in its avowed mission. At this point in time, I feel, the State education system is suffering from cancer, unless chemotherapy is induced into the system, it will not survive for long.

The other thing, I believe, which we all must concentrate on is the libraries in our Colleges. They need massive funding and overhaul. Quality books must be supplemented by magazines, journals and newspapers. It is time we move away from filling up our library shelves with textbooks. We need to spruce up our libraries with books of various disciplines.

A book culture alone will qualify our teachers and students to face the world more honourably. Reliance on Internet alone will never help. Internet can be a means and not an end in itself. The love for printed words must be renewed and revived.

Autonomy of Colleges will go a long way in bringing about this sort of changes. This will make the teachers think out of the box and within it, while

students will feel confident that they are better equipped to face the world.

Universities in the State must think of at least 200-days of classroom teaching. At present, we are just giving our students below 100-days of classroom teaching. This is not enough.

With privatization of higher education in the State becoming a reality, unless we pull up our socks and gird up our loins, our days are numbered. This could be a very pessimistic scenario, but, I am convinced, this is upon us. Either we improve or perish, the choice is ours.

SWOT Analysis

The bonny baby which saw the light of day twenty five years ago has, by now, crossed the teething troubles and turbulent adolescence and reached youth, vibrant with energy and enthusiasm. We have, in our long and hazardous journey of these years, crossed many hurdles and arrived at a stage of firm footing and consolidation. We can legitimately be proud of what we have achieved thus far, but certainly cannot sit on our laurels.

Discipline and homely environment has been our strength. We have a Governing Body, represented by a cross-section of the society and eminent educationists, which has always backed innovation and initiatives in taking the college in its forward march towards excellence.

We have our weaknesses, too. The quality of our teachers is one area which is of concern. Most importantly, I find the intent missing. The other problem is from the government's attitude. We have shortage of officially sanctioned posts. Right now, we have 21 sanctioned posts, but as per Gauhati University and Government guidelines we ought to have 37. The same is in case of non-teaching staff. The difference in figure here is 10. It means we pay from our funds for non-sanctioned staff. As a result we lose about Rs. 18 lakh each year. This money could have been utilized more productively elsewhere.

However, I sense a huge opportunity as more and more students are opting for Commerce education. We have also been able to produce good results, of late. It is time we build up on this base.

The biggest threat that I foresee now is from complacency. Because we have started to deliver the results, there could be a sense of complacency among our students and teachers. This is the last thing we want at this point in time.

Vision 2033 (Golden Jubilee Year)

Having reached thus far, we are now intent on reaching for the stars.

First and foremost, we want this College to graduate into an institute of commerce education of the region from one that just provides degrees.

We also plan to shift the campus so as to provide all modern amenities and even better atmosphere for our students and teachers.

We want to make this institute a **Centre of Excellence**.

Conclusion

All achievements in history have been based on support from the environment and the people. We are grateful for all who have made us what we are today. And I, on behalf of the College family today promise to maintain this momentum to honour the time, efforts and sincerity shown by all those who were directly or indirectly associated with the College.

I crave forgiveness of all for any inadvertent omission and commission and conclude with the immortal lines of Robert Frost

*“The woods are lovely, dark and deep,
But I have promises to keep,
And miles to go before I sleep,
And miles to go before I sleep.” □*

The writer is the Principal of K C Das Commerce College, Guwahati.

THE STORY OF BIRTH AND DEVELOPMENT OF K C DAS COMMERCE COLLEGE

Dhirendra Nath Kalita

I. THE BIRTH OF AN IDEA :

In 1982, there was only one college to cater to the needs of the students opting for commerce stream in their post school studies in the expanding city of Guwahati. This made it difficult and expensive to pursue the study of commerce for many willing and deserving students living in the western part of Guwahati.

At this juncture a great need was felt for a college imparting commerce education.

Realizing that the progress in trade and commerce and economic development of the state is linked to the abundance of scholars in the field of commerce of the great city of Guwahati, the gateway to the seven north eastern state, the public of west Guwahati keenly felt that they should start another commerce college to satisfy the desire and demand of a sizable number of students who wanted to pursue their studies in commerce subjects nearer their home.

The 19th of February, 1982 was a memorable day for the college as on that day a public meeting was held at Sona Ram Higher Secondary School. It was in this meeting, that the unique decision was taken that west Guwahati would have its own commerce college.

A strong steering committee to augment the organization of the college was formed with unanimous public approval. The committee was formed with Prof. Raihan Shah as President, Prof. Chandramal Kakati & Dr. Shyam Sundar Harlalka as Vice-President, Shri Paresh Pathak as Secretary and Shri Dinesh Barooah as Treasurer and a few members. The meeting proposed to call this new college Kamrup Commerce College. The steering committee made necessary preparation to start the college during the 1982-83 academic session.

But this initial public enthusiasm was dampened when the Gauhati University in a notification published in the news papers and circular cautioned the people not to start any college without prior permission from the University. Under the circumstances many members of the committee were alarmed and a special meeting of the steering committee was held on August 1, 1982 to discuss the circular. Though most of the members expressed their opinion against starting the college in view of the Gauhati University circular, I along with Late Dwijen Talukdar, Paresh Pathak, Late Bhubaneswar Talukdar strongly supported the earlier decision to start the college from the 1982-83 session but in vain. Further the meeting dissolved the steering committee and the noble idea of starting a new academic institution nearly came to an end.

But this decision did not dishearten the four of us and we were determined to start the second commerce college of Guwahati in the next academic session.

Determined, we held a meeting under candle-light at the Haripriya L. P. School, Kumarpara on the evening of September 20th, 1982 and chalked out the plan and program to motivate people and mobilize support towards establishing our dream. In this meeting we were joined by another avid supporter, Mr Bhupen Deka to further our cause.

Accordingly, we put our idea to the public in a meeting held on August 8th, 1983 at Pragjyotish College and after a thorough discussion on the Gauhati University circular and other matters; a strong sponsoring committee was formed to start the dream project. The sponsoring committee comprised of driven and dedicated men and woman of the locality who took this noble cause to their heart and who were well known educationalists and social workers.

The Sponsoring Committee :

1. President : Principal Tarini Kanta Baruah
2. Secretary : Shri Paresh Pathak
3. Members : a. Shri Dharendra Nath Kalita
b. Late Dwijen Talukdar
c. Late Bhubaneswar Talukdar
d. Mrs. Minati Chaudhury
e. Shri Bhupen Deka
f. Shri Kali Charan Das

As time was very short, the committee members made a frantic fund collection drive for the college fund. Mrs. Minati Chaudhury, a noted social worker and member of the sponsoring committee suggested that the committee could approach Engineer industrialist, her husband Mr. Ramesh Chandra Chaudhury for a handsome donation. We approached Mr. Ramesh Chandra Chaudhury, a large hearted industrialist of Bharalumukh, Guwahati, who was happy and thanked us for taking the trouble to start another commerce college in the expanding Guwahati city and readily expressed his willingness to meet the initial cost for the functioning of the college.

The financial burden that Shri Ramesh Chandra Chaudhury shouldered rightly overwhelmed us and we decided in the meeting held on September 2, 1983 to rename the college after the name of his most revered father, Late Keshab Chandra Das.

It will be pertinent to mention here that Late K.C. Das was born on 1878 and died on 1950. He was a brilliant scholar, graduating from Calcutta University in Arts in 1906 when Ashutosh Mukharjee was the Vice-Chancellor. Late Das was an educationalist par excellence and joined his service as DI in Nowgaon, He retired as Inspector of Schools taking charge from the illustrious Late Sarat Chandra Goswami on his promotion as the then D.P.I. of Assam. After retirement, the Govt. of Assam entrusted Late Das the responsibility to prepare the education manual for re-orientation of the education policy of Assam.

The Sponsoring Body was grateful to Shri Ramesh Chandra Chaudhury and his family for this noble gesture and co-opted him as the donor member (later treasurer) and Shri Anup Kumar Das

as member of the Sponsoring Body. In another meeting Prof. Abul Laise and Shri Surendra Nath Sarma, Principal Sona Ram H.S. School were also co-opted as members of the Sponsoring Body.

II. THE INCEPTION AND FUNCTIONING OF THE SECOND COMMERCE COLLEGE :

The Sponsoring Committee decided to start the college from 1983-84 session at Sona Ram Higher Secondary School. Accordingly we applied for permission to the school authority for accommodating the K C Das Commerce College to hold classes in the evening shift. The school as per resolution of their Managing Committee meeting held on May 25th, 1982 generously gave permission to hold commerce classes in the evening in the school premises from September 9th, 1983. The dream was realized and the second commerce college in Guwahati came into existence.

It is noteworthy to mention that the authority of the Sona Ram Higher Secondary School were always ready and willing in extending their helping hand towards any cultural or educational efforts that took place in west Guwahati area.

We appointed Shri Uma Kanta Sarma, retired D.P.I. as the Principal and made necessary arrangements to start classes. On the auspicious day of November 7th, 1983, the first year Higher Secondary classes in commerce started in the evening shift with a simple ceremony attended by many social workers, educationist and senior citizens of Guwahati. The first class lecture was delivered by Prof Abul Laise on a topic in the English syllabus. Twenty five students were admitted on the very first day of the admission process and this swelled to 127 during the academic session.

III. PROCUREMENT OF LAND FOR THE COLLEGE :

However for the development of an institution many hurdles and challenges have to be overcome. Non availability of a campus or its own building hampered further development of the college. It is worth mentioning here that we received help from Mr Bhupen Deka in obtaining permission for the college from Gauhati University.

We made serious efforts to find a vacant plot of Government land and applied to the State Government for land allotment. Due to our perseverance, the revenue department, Government of Assam by a letter No. RSS/61/87/27 dt. 29th December, 1987 allotted a plot of land to K.C. Das Commerce College near the district jail, dag no. 1225 and 1128 block 2 Guwahati Sahar of Guwahati Mauja. The total area of the land was 3 bigha 5 lechas. We are also thankful to Shri Thaneswar Boro, the then Revenue Minister, Govt. of Assam for helping the college in getting in allotment of the plot. As per the allotment, the district authority handed over the plot of land to the college. Though most part of the land allotted came under a pond measuring 14 ft. deep, we started planning the development of the land and the buildings and engaged trucks to fill up the approach road and the land with earth. At this juncture, it was painful to know that the revenue department, Govt. of Assam in a letter No. RSS.61/87/33 dated 16th March, 1989 cancelled the allotment of land to K C Das Commerce College for reasons best known to them. Though this letter hurt the entire college community, our spirit and efforts could not be dampened. We continued with our sincere efforts with new vigor and further approached the new government headed by late Sri Hiteswar Saikia.

On March 12th, 1990, Dr T. K. Barua, the President of the Governing Body of the college passed away. It was a serious blow to us. Thereafter we unanimously selected Shri Ramendra Narayan Kalita, who was then the local M.L.A. as the new President of the Governing Body of the college.

The then Chief Minister, Late Hiteswar Saikia took great interest and initiative and telephoned the then revenue minister Late Mukut Sarma. Late Sarma was kind enough to consider our request and in a letter from the revenue department, Govt. of Assam No. RSS.288/92/11 dated Dispur 5th June, 1992 allotted 10 (ten) bighas of land at Guwahati Mauja, Guwahati Sahar No. 2 Chalabeel, Charibari near Gosala, 771 (kha) to K.C. Das Commerce College. The district authority vide letter No. KRS.27/88/157 K dt. 6/7/1992 and the Govt. of

Assam's letter no. RSS.288/92/11 dt. 5/6/1992 physically handed over the land to us.

IV. DEVELOPMENT EFFORTS OF THE COLELGE LAND

The land allotted to the college was centrally located but was a low lying and marshy area. Further there was no approach road. We had to face many obstacles such as encroachment in addition to non availability of approach road while developing the plot in order to make it suitable for construction of the college building. The most important factor for development of the college land was the approach road. After careful scrutiny in the Deputy Commissioner's Office and Settlement Office, we found in the trace map that the drain was supposed to be 29 feet wide. However, a major portion of that drain was encroached. We realized that we could still build the approach road by clearing the illegal encroachments and without hurting the drain's free flow of water. With this idea, we approached the District Authority and we convinced them to take necessary measures for opening and widening the road. After overcoming this initial hurdle, we opened the approach road. Since trucks could not reach the spot, we filled up the low lying area by head carriage of earth. The development of the college land was started on November 5, 1992.

But the troubles faced by the college were not over yet. The encroachers were alarmed and blocked the ongoing construction of the approach road with the help of the Guwahati Municipality Corporation. On hearing this, I rushed to the spot, accompanied by Shri Naba Kumar Goswami, lecturer and Shri Paresw Kalita, Supervisor and faced the mob with courage and determination. With convincing arguments and showing the relevant documents, we cleared the blockade.

We tackled the encroachment problem of the college very carefully and tactfully. Once the boundary of the plot was identified by the Settlement Department and Deputy Commissioner's Office, the encroachers were identified and we approached each and every encroacher individually and requested them to vacate the college land occupied by them for greater public interest. Some

readily complied and some vehemently opposed. Against all odds, we finally managed to position the boundary pillars on all the sides of the college land.

As the allotted plot was marshy and low lying of about 14 feet deep, a large amount of earth was required. Earth filling was started by truck loads on war footing.

To speed up the development of the land and construction of the buildings, a Construction Committee was formed in October, 1992.

The Construction Committee :

1. Shri Ramendra Narayan Kalita	Chairman
2. Shri Dharendra Nath Kalita	Convenor
3. Shri Ramesh Chandra Chaudhury	Member
4. Mrs. Minati Chaudhury	Member
5. Shri Paresh Pathak	Member
6. Shri Bhubaneswar Talukdar	Member
7. Shri Anil Kalita	Member
8. Shri Kulanath Chutia (Technical)	Member
9. Shri Bhupen Deka	Member
10. Shri Anand Aiyer	Member
11. Shri Prabhat Ch. Kakati	Member
12. Shri Naba Kumar Goswami	Member

But obstructions in developing the land were not over yet. The public in general welcomed the proposed construction of an educational institution. But on the March 20th, 1993 some people illegally hampered the progress of the work by obstructing trucks carrying earth to the college plot. They even threatened to assault if further work was continued. With no other option left, we approached the district authority for security. The District authority directed the police department vide letter no KMJ/64/93/7 dt. 7.4.1993, to provide security and render all possible assistance to us. We received help and security from the district authority and police.

However the approach road construction again ran into some serious trouble. Some people submitted a memorandum dated 26.3.1993 to the district authority alleging that the college approach road construction obstructed the drain into Sarusala beel. The district authority discussed the matter with the G.M.C. and in a letter no KAM/8/92/104 dated 26th May, 1993 ordered us to stop

construction without any consultation with us. They prohibited us from filling earth on the approach road and in fact asked us to remove all previously filled up earth and clear the passage of water, under the impression that our road had blocked the flow. We were allowed to construct the approach road to the college from south east side of the Surusala beel in consultation with the Circle Officer, Guwahati.

In reference to the order mentioned above, we in a letter dated 9th June, 1993 to the district authority stated that there was no alternative approach road to the college and that the present approach road was wide enough to provide 5 meters for the road and 4 meters for drain. After repeated appeals and representations and submission of documents, we convinced the Deputy Commissioner to allow the construction of the approach road by the side of the drain and the earlier order was modified by a new order no. KAM.18/92/108 dt. 29.6.1993. We were allowed to carry earth to the college site through the approach road opposite the Gosala gate by the side of the drain. We were greatly relieved and continued the land development activities.

Within a few months, some people again complained that the college blocked the drain often and based on their complaint, the Deputy Commissioner, Kamrup in the letter No. KAM-18/92/2933-37 dt. 19 October, 1993 directed us to clean the drain and warned us that serious action would be taken if the drain was not cleared up to maintain the free flow of water in the future. We had to give a written assurance to that effect. By this time, we were wary of all the foul play and unnecessary obstruction. Eventually the approach road construction was complete.

Though the entire burden of the problem and the initial expenditure of the approach road were borne by us, later on some expenditure of the approach road was equally borne by us and the Lions Club of Guwahati for the Lions Eye Hospital project.

V. FOUNDATION LAYING CEREMONY ON 19TH NOVEMBER, 1993 :

The foundation of the college building was laid on November 19th, 1993 with a simple ceremony. It was a great relief to us that after 10 long years, the

---

---

college could finally start the construction of a building in its own land at Sarusala Beel, Chatribari, Guwahati. Filling up of earth and construction of building went on simultaneously. It is noteworthy to mention that a new technique of construction with matured bhaluka bamboo pilling was introduced on the advice of our technical member, Mr. K.N. Chutia. This method minimized the construction expenditure to a great extent.

VI. PROGRESS OF THE COLLEGE : ACADEMIC AND ITS INFRA-STRUCTURE :

We gave great importance to academic matters from the start. Students were admitted in the college by the admission committee formed by management. Classes were held regularly except when disturbed by load shedding. Strict discipline was maintained in the college campus. Though initially few teachers were appointed on temporary basis subsequently teachers were appointed as per rule on the basis of merit through advertisement and interview. Also, in the case of appointment of college Principal, quality was given top priority. Late Umakanta Sarma retired D.P.I. of Assam was the first Principal of the College. He was followed by Shri Purna Kanta Bordoloi, retired Vice-Principal of Gauhati Commerce College. On 1994, August, Dr. Bandhu Ram Deka was appointed as Principal of the college. But during the gap periods Shri Paresh Pathak and Mrs. Minati Chaudhury functioned as Principal-in-charge of the college. After the resignation of Dr. Bandhu Ram Deka, the senior most lecturer of the college Dr. Swabera Islam was appointed as Principal in-charge by the Governing Body. In a meeting held on May 9th, 1994 the Governing Body of the college gave me the responsibility of Secretary, Governing Body, in addition to my existing role as Convenor of the Construction Committee for speedy development of the college infrastructure and better co-ordination. I had to take the dual charge of Secretary, Governing Body and Convenor, Construction Committee of the college during the most critical period of the college.

Another important factor was that we maintained strict discipline among the teachers and

students and provided maximum facility for a academic pursuit for both teachers and students. As a result there were no major problems with the teachers and students. This culture continued and became stronger over the years.

While Sona Ram Higher Secondary School authority was kind enough and co-operative in allowing KC Das Commerce College to hold classes, the college had to face many problems, particularly the power failures and lack of accommodation of class rooms. Under the circumstances, we decided to shift the college to its own land and building at the earliest. Since May 1994, the Construction Committee had started the work of filling earth and construction of buildings on war footing with college fund and large amounts of financial help from donor Shri Ramesh Chandra Chaudhury.

Although the boundary demarcation was almost completed, a portion of the college plot on southern side was still occupied by Shri Gopinath Deka Majhi who had not yet vacated it. So the college management applied for a solution for this portion of college land and accordingly the Circle Officer, Guwahati Circle, along with his staff visited the site on 9th February, 1994 at 10 A.M. and demarcated the boundary in presence and help of the Governing Body members, college staff and students and fixed the boundary pillars. But even after demarcating the college land, Mr. Majhi did not vacate the land which measured 2 Katha 10 lechas. As a result, after demarcation of the boundary by the govt. official, the college authority, staff and student asserted its right by removing Majhi's materials to his side and erected a semi permanent fencing and temporary shed over the land as a mark of occupation. For this action Mr. Majhi filed a case no. 63m/94 in the court of Shri D. Boro, Executive Magistrate, Guwahati against me, Shri Naba Goswami and Late Surajit Mitra. The case continued far long time but ultimately Mr. Gopinath Deka Majhi had to accept the legal claim of the college and also extended his co-operation in all the development activities of the college.

In all these problems regarding the occupation of the land, Shri Anil Kalita, a social worker and an

---

---

energetic young man of the locality stood solidly behind us and helped us with the infrastructure development. He was co-opted as a member of the construction committee of the college and he deserves thanks from us. Mention must be made of the help and co-operation extended by the teacher's unit of the college under the able Presidentship of Dr. Swabera Islam.

As mentioned above the college had to face many problems in developing the land to be made suitable for construction of buildings. We had to make extra effort to build the approach road to the college and special care was also taken for the drainage system of the area and the entire area gave a great boost to the environment. Thanks to the construction Committee of the college, the development of the plot and building construction works progressed on a war footing. It is to be noted that the construction of the college building, to accommodate all classes was completed within a record time of 7 months as stipulated.

The college management, teachers, students and all well wishers could heave a sign of relief when at last the college so long functioning at the Sona Ram H.S. School could shift permanently to its own land and building on November 30th, 1994 after performing a puja with simple ceremony. The college had all the five classes - two years Higher Secondary and Three Years T.D.C. classes of commerce stream. T.D.C. classes in the college had started from the session 1987-88.

It is very satisfying to all that after much sacrifice and hard work we were able to fulfill much of the conditions required for the progress and development of the college. As a result, the college secured the T.D.C. Part-I affiliation from Gauhati University with the concurrence from the government. We cherished the hope that similar support would be accorded by the Gauhati University and the government to enable this institution to achieve a permanent place in the field of commerce education. In the mean time, the college authorities prepared itself for Part-II affiliation and government concurrence. Mr. Dilip Choudhury, Inspector of colleges, DHE visited the college on December 13th, 1994 and highly

appreciated the academic performance, the management, teaching and non-teaching staff and assured a good recommendation for govt. concurrence and a handsome grant from the Govt. of Assam. Dr. D.D. Bharali of Gauhati University also visited the college and inspected all accounts and academic matters, staff pattern and students for recommendation for Part-II affiliation. Thus the college reached the last leg of requirements to get recognition from Gauhati University and the government for getting the deficit grants in aid status.

VII. REGULARIZATION OF TEACHING AND NON-TEACHING STAFF :

Since, it was a venture college some of the teachers were also engaged in other occupations (services, business etc.). In order to correct the structure of the staff pattern, the teachers who had additional occupation were asked to choose whether they would continue working in the college or go with their other occupation. Immediately, most of the teachers chose the option of remaining in the college. The only member who resigned was Late Surajit Mitra who was a lecturer in the Accountancy Department as well as a practicing lawyer.

VIII. FINANCIAL MANAGEMENT OF THE COLLEGE :

It is significant to note that K C Das Commerce College was not dependent on public donations like other new colleges. With a few exceptions, all infrastructure development, building constructions, salary to the staff and other expenditure were paid out of the fee and other income of the college and also from the donor's contribution. The philanthropist donor was never hesitant to release any amount required for the development of the college.

We maintained strict financial discipline in the management of the college. The daily income of the college was accounted for and deposited in the bank. Further all receipts and expenditures of the college were periodically placed in the Governing Body meeting for information and approval. All construction and development schemes were approved by Governing Body. Though some vicious

circles tried to harm the college with false allegations, they could not succeed in materializing their unholy intentions as documents and receipts were crystal clear and all finances were accounted to the penny. The Budget for every year was prepared by Governing Body and implemented accordingly. Further the accounts of the college were transparent. During this period, the accounts were maintained by the teaching staffs on my behalf. I would like to give special thanks to Sri Prabhat Ch. Kakati, Sri Naba Kumar Goswami and Sri Bijoy Kalita for their help and cooperation in maintaining the college accounts.

Passing through all these vicissitudes, the K.C. Das Commerce College now stands on its own legs. It is needless to say that all these achievements could only happen due to the untiring and sustained efforts of all the pioneers, the large hearted donors and with all the support and sincere co-operation of the college teaching and non-teaching staff, workers, students and other well wishers from the public. Given this help, sympathy and co-operation, the college can now be assured of further success due to the bright academic performance of its students. While, the teaching members would continue to provide the inspiration needed as their profession demands. Let the K C Das Commerce College shine as the pioneer institution of commerce and business education in the light of present day demand for economic, industrial and commercial progress for the benefit of Assam.

I would like to acknowledge the valuable services provided by the following teachers, who are no longer with the college, during the period 1983 to 1996.

1. Mr. Jitu Medhi. M.Com., a local youth
2. Mr. Babul Talukdar
3. Late Prof. Godadhar Sarma, Assamese Dept. served till his death.
4. Late Md. Rahim Box in English Dept.
5. Mrs. Dipali Devi, Geography Dept. released as the subject is not included in commerce stream.
6. Mr. Dhiraj Das, Mathematics Dept.
7. Mrs. Debajani Teran, Bengali Dept.
8. Mrs. Jonali Choudhury, English Dept.
9. Mr. Prasanta Sarma, Management Dept.
10. Mr. Bhupen Bora

It is very painful that some of the founder members and pioneers of this college are no more in this world. With deep gratitude. I would like to thank them for their selfless service to the college-

1. Late Tarini Kanta Baruah, founder President, Sponsoring Body.
2. Late Dwijen Talukdar, Social worker and founder member of the college.
3. Late Bhubaneswar Talukdar, Social worker and founder member of the college.
4. Late Dr. Kalicharan Das, founder member and educationist.

The members of the last Governing Body of the K C Das Commerce College before the formation of the Governing Body by the Government in 1996 were as follows :

1. Shri Ramendra Narayan Kalita-President
2. Shri Dharendra Nath Kalita-Secretary
3. Shri Ramesh Chandra Chaudhury-Donor, Treasurer
4. Principal in-charge Swabera Islam-Member
5. Mrs. Minati Chaudhury-Member
6. Shri Pares Pathak-Member
7. Shri Bhubaneswar Talukdar-Member
8. Shri Bhupen Deka-Member
9. Prof. Abul Laise-Member
10. Shri Naba Kumar Goswami-Member
11. Shri Radheshyam Tiwari-Member

While pace of infrastructural development and academic matters were progressing well to achieve the goal, the government of Assam in a letter no. G(A)GB.11/90/2 dt. 22nd January, 1996, vide govt. notification no. ECL.11/76/20 dt. 10/11/70 and No. ECL.11/76/pt./10 dt. 16.5.1978 constituted a Governing Body for three years. Thus the pioneers and founder members that established this second commerce college after overcoming all the problems and had laid the solid foundation of the college were relieved. The pioneers were finally happy that K C Das Commerce College, which stood firmly with the financial backing from students and the donor, would get more financial backing from the govt. and the U.G.C. which would minimize the suffering of the teaching and non-teaching staff of the college.

IX. K C DAS COMMERCE COLLEGE TODAY :

Dr. Hitesh Deka was appointed as the Principal in 1997. Dr Deka is a young and energetic man, a good administrator and a brilliant academician with a dynamic personality and vision. With help and co-operation from the Governing Body, teachers, students and the public, Dr Deka, within a short period, brought recognition to the college as one of the best in the North East in the field of commerce.

Moreover, the brilliant results of Miss Sunaina Jain and Miss Monty Agarwal securing the fourth

and fifth ranks respectively, in the HS final examination, 2008 and Miss Gunjan Haralalka securing the first position in Management in the B.Com final examination, 2008, from Gauhati University set a new record of Excellence in the Academic arena of the college during the Silver Jubilee year 2007-2008.

Thus, the seed that was sown in a candle-lit meeting on September 20th, 1982 finally saw the light of the day and continues to grow and flourish. □

কে. চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ গৃহ নিৰ্মাণ আৰম্ভ

মহানগৰীৰ দ্বিতীয়খন বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় কে. চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ নিজা গৃহ নিৰ্মাণৰ কাম যোৱা ১৯ নৱেম্বৰত আনুষ্ঠানিক ভাৱে মহাবিদ্যালয়ৰ নিজা মাটিত আৰম্ভ কৰা হয়। আঠগাঁও ছাত্ৰীবাৰী অঞ্চলত ৰাজ্য চৰকাৰে মহাবিদ্যালয়খনক দহ বিঘা চৰকাৰী মাটি পট্টন দিছে।

মহাবিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি অগপ বিধায়ক শ্ৰীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতা, দাতা শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰী, নিৰ্মাণ সমিতিৰ আহ্বায়ক শ্ৰীবীৰেন্দ্ৰ নাথ কলিতা, সদস্য শ্ৰীঅনিল কলিতা, শ্ৰীআনন্দ আয়াৰ, শ্ৰীভূপেন ডেকা, মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰবক্তা আৰু কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সমূহীয়া ভাৱে এই নিৰ্মাণ কাৰ্যৰ শুভাৰম্ভ কৰে।

অনুষ্ঠানৰ আদৰ্শ ভাষণত নিৰ্মাণ সমিতিৰ আহ্বায়ক শ্ৰীকলিতাই ১৯৮৩ চনতে স্থাপন কৰা মহাবিদ্যালয়খনৰ চমু ইতিবৃত্ত দাঙি ধৰে। স্মৰণযোগ্য যে অগপ চৰকাৰৰ দিনতে মহাবিদ্যালয়খনক জিলা কাৰাগাৰৰ চৌহদত চাৰি বিঘা মাটি চৰকাৰে পট্টন দিছিল যদিও কিছুদিন পিচত সেই চৰকাৰেই পট্টন বাতিল কৰাত অ'তদিনে মহাবিদ্যালয়খন নিজা ঘৰ-দুৱাৰৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছিল। যোৱা বছৰ বৰ্তমান চৰকাৰে মহাবিদ্যালয়খনৰ দহ বিঘা মাটি পট্টন দিয়াত এতিয়া স্থানীয় ৰাইজৰ সহযোগত মহাবিদ্যালয়খনৰ নিৰ্মাণ সমিতিয়ে ঘৰ বন্ধা কামত উদ্যোগ লৈছে।

মহাবিদ্যালয়খন হৈ উঠিলে অঞ্চলটো সুন্দৰ হৈ পৰিব আৰু পৰিৱেশো উন্নত হ'ব বুলি ৰাইজে আশা প্ৰকাশ কৰিছে।

দৈনিক অসম, সোমবাৰ,
নৱেম্বৰ ২৯, ১৯৯৩

The writer is a Founder-member and Ex-Secretary in the Governing Body of K C Das Commerce College & Retired Principal, North Guwahati College.

HISTORY OF THE DONOR FAMILY

Er. Ramesh Chaudhury, the donor of K C Das Commerce College, the son of Late Brindabati Das and Keshab Chandra Das of village Parakuchi, District Kamrup, Assam was born on 1st October, 1931.

He had his school and college education at Guwahati and thereafter joined the college Engineering and Technology at Jadavpur and obtained bachelor of Degree in the Mechanical Engineer (BME).

Initially after serving the Government of Assam for a brief period, he joined a Multination German Engineering Construction Company viz M/s. Mannesman. He left that lucrative job with the sole motive of contributing something for the development of his own State of Assam in the sphere of construction activity, employment & technical services which were almost non-existent in the State in the early days of mid 50's. With this aim, he floated his first business enterprise in the name and style of M/s. MECH TECHNIK in which he is holding the post of Attorney since 1961. Subsequently, he floated another Engineering Firm namely M/s. MECH TECHNIK (INDIA) PRIVATE LIMITED in 1984 and has been managing the firm as Managing Director.

He thought for the upliftment of the rural folk, specially the women. He has the firm conviction that when mother is literate, the children can never remain illiterate; a little literacy can change the quality of life to a great extent. To fulfil this objective, he established a Girls' High School under the name and style "BRINDABATI DAS GIRLS' HIGH SCHOOL", at Moniari Tiniali, Mirza, District - Kamrup in Assam in the year 1988-89 in the remote village. He has also constructed an auditorium with a capacity of about 600 persons for organizing and holding extra curricular activities of the school. During his business career as an Eminent engineer & Industrialist, he always felt the dearth of people who are competent enough for running

different Industrial and Business Houses including his own Engineering Firm. With a mission to engineer socio-economic development and spreading the light of higher education in Commerce Stream, he in association with a few dedicated and like minded educationists of West Guwahati, established and instituted a Commerce College in the name and style "KESHAB CHANDRA DAS COMMERCE COLLEGE" (K C DAS COMMERCE COLLEGE) in the year 1983 in the name of his late revered father who was an eminent Educationist With nearly 700 students' up-till January, 1996, Er. R. Chaudhury was managing the college financially, besides looking after its administration and educational affairs. He was getting full co-operation from the members of the sponsoring/ managing committee.

'MAIRAPUR' a village in Rani Area is a place about 25 km. off Guwahati in Kamrup District, Assam where Er. Ramesh Chaudhury has a paternal plot of land of about 108 Bighas. As a measure of diversification and rural development, Er. Chaudhury has developed the plot and started farming and plantation of valuable trees like Sal, Teak and Mehgoni as a measure of a forestation. Various fruit trees and medicinal plants are also being cultivated besides cash crops. This measure has also generated employment for good number of unemployed poor villagers for their livelihood. This has been taken up to bring awareness among the local people for planting trees and to take up modern method and technique of plantation and cultivation.

In recognition of his services to the Nation, Er. Chaudhury has been crowned with various prestigious awards as :

- (a) NATIONAL UNITY AWARD '95 FOR OUTSTANDING SERVICES, ACHIEVEMENTS AND CONTRIBUTIONS in a function of the international labour day on the 1st May, 1995 in New Delhi.

(b) RAJIB GANDHI SHIROMONI AWARD by GLOBAL ECONOMIC COUNCIL at the symposium held on 23rd August, 1998, New Delhi.

(c) PRIDE OF INDIA AWARD presented on 28.02.2002 by GLOBAL ECONOMIC COUNCIL at Chandigarh for his Outstanding Individual Achievements and Distinguished Services to the Nation.

(d) JEWEL OF INDIA AWARD by International Business Council, New Delhi on 19.12.2002.

In 2003 he in association with some eminent doctors and like minded persons formed and registered a Company in the name and style of "PRAGJYOTISHPURHOSPITAL & RESEARCH CENTRE PVT. LTD." at the foothills of Kamakhya, Maligaon, Guwahati. This is a location where there is no hospital of this type within a range of several kilometers distance in West Guwahati and the people of North Eastern Region has been benefited.

The Hospital was also formally inaugurated on 6th December, 2004 by the hands of Honourable Chief Minister, Assam, Mr. Tarun Gogoi in presence of Hourable Health Minister and other dignitaries and people of the locality.

Apart from these activities he has also visited many countries U.K., Scotland, Germany, France, Italy, U.S.A., Hong Kong, Singapore, China.

He is happily married to Ms. Minati Cahudhury, an M.A. in Economics. She is closely associated with various social institutions in Assam and is the Executive Chairperson of the Eastern India Women's association, a voluntary Socio-cultural Organization committed towards the upliftment of the poor and downtrodden, she was the Vice-President of All Assam Women's Entrepreneur Association, she works for the retarded children and is executive member of the Executive Committee of Sahaika, a school for the mentally retarded children .She is the Vice-President of Jyotirupa, a Socio-Cultural Organization , Executive Member of K.R.B. Girls' Higher Secondary School, Vice-President of Ladies of Ladies Study Circle, Treasurer of District Branch of Assam Red Cross

Society, President of the managing Committee of Brindabati das Girls' High School , Member of the Governing Body of K.K. Handique Girls' College and K C Das Commerce College, Guwahati.

She is an active member of the Kasturba Memorial Trust, Sarania, Ashram, Ulubari, Guwahati ,member of the Assam Cultural Trust for 3 consecutive terms of which the Honourable Chief Minister, Assam in the President Presently she in the Chairperson of the Cultural Sub-Committee ,a member of the Assam State Food Relief Committee.

Er. Chaudhury & Mrs. Chaudhury are blessed with two daughters and a son who are all married and settled. The eldest daughter is Ms. Neena Ramaswami. The second one is Mrs. Priyadarshini Guha and the youngest is the son, Shri Ruben Ramesh Chaudhury..

Dr. Prafulla Chaudhury son of Sri K C Das was born in 1921was a doctor who served National Health Service of U.K. In 1958 he was married to Irene Margaret and continued to serve in the national health service in Burnly area until partial retirement in 1992. He then continued to work until full retirement in the hospitals till 1996. During this period he was also Police Surgeon in a very large area on the North West.

A scholarship has also been donated by the family of Late K C Das in honour of Late Prafulla Chandra Chaudhury for the meritorious students of K C Das Commerce College After this he continued to work in the hospital on a part time basis until 5 days before coming to Guwahati this November, 2002.

Late Sarat Chandra Das, the eldest son of late Keshab Chandra Das, was born on 9th September, 1908, at Parakuchi village, Kamrup District, Assam. A brilliant student, he was the topper from Nagaon Government School in the Matriculation Exam in 1926 and received a gold medal too. Later, he studied at Law College under Dhaka University and joined the Guwahati bar as a lawyer around 1931-32.

Late S.C. Das and his wife Smt. Sashi Prabha Das, always encouraged their own, as well as other's children to become good citizens and honour the

---

---

culture and dignity of their families. His eldest daughter, Smt. Mridula Das, is a retired Professor of Chemistry of Cotton College Guwahati and is a well-known singer.

His second daughter, Smt. Manjula Baruah is married to Dr. Prafulla Baruah, Ph.D. in Mechanical Engineering from University of Manchester and is now settled in USA.

Sri Arup Kumar Das his eldest son, a mechanical engineer who after serving Assam Oil Corporation, has devoted his time and experience in promotion and development of mechanization of construction activities in Assam and Northeast.

Sri Anup Kumar Das, his youngest son, has established himself as an eminent advocate of Gauhati High Court.

A scholarship has also been donated by the family of Late K.C. Das in honour of Late S.C. Das for the meritorious student of K C Das Commerce College every year.

Though he did not have high academic degrees he had tremendous knowledge in English literature. He was a very good orator and whenever he delivered lectures in English in different meetings people used to listen him very attentively. He could recite the famous poems of Wordsworth, Shelly, Keats and others very fluently.

Mr. Kiran Chandra Chaudhury the second of Late K C Das was born in village Parakuchi of South Kamrup in the month of Magh in 1911. His early school days were in Nagaon town as his father was posted there. Later on he came to Guwahati and passed matriculation examination from Cotton College School and after that he did his I.A. from Cotton College.

Mr. Chaudhuri did not pursue further study, as he has to look after the village households and the considerable amount of landed properties. The Govt. then conferred him the title "chaudhury" though his father's title was "Das".

Mr. Kiran Chaudhury was a good social worker with many social activities of the area.

Mr. Kiran Chandra Chaudhury left for heavenly abode on 16th July, 1995 at the age of 48.

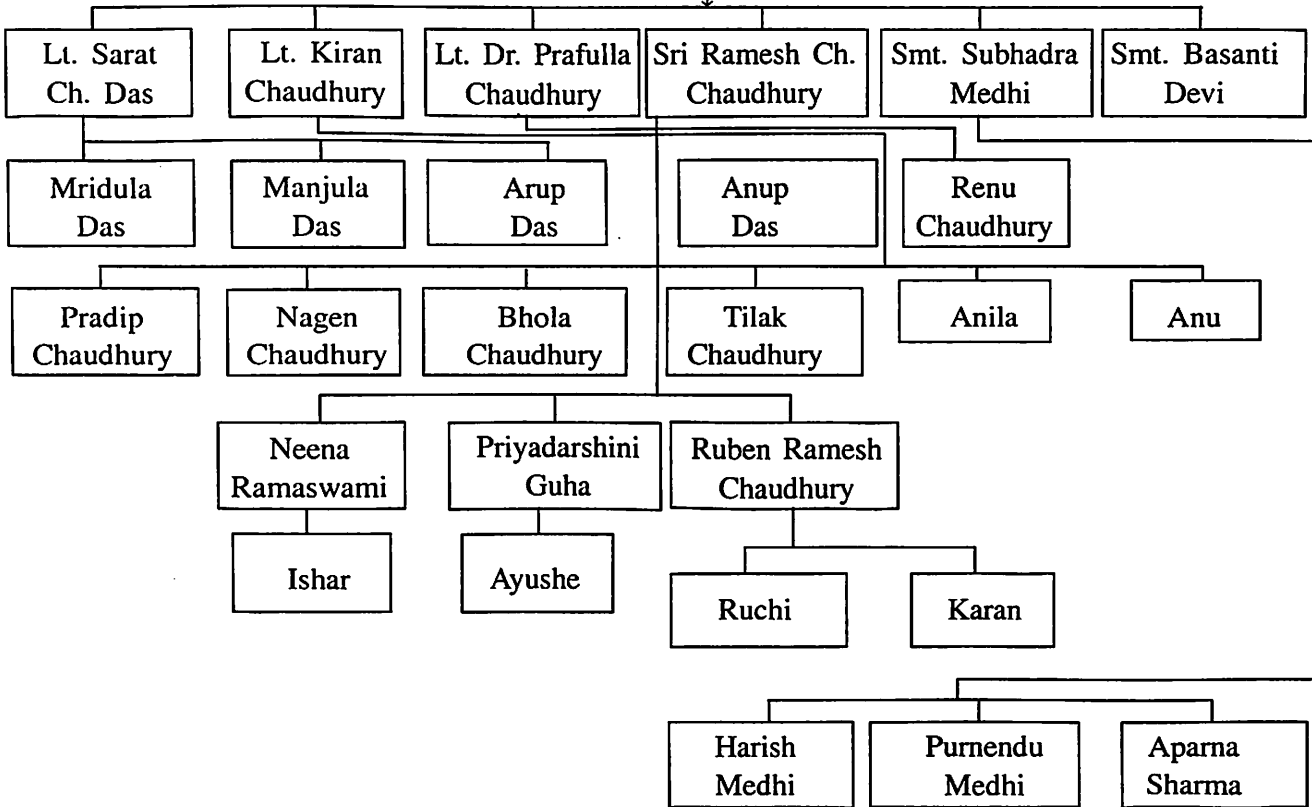
*** **

K C Das and Brindavati Devi's fourth female child Smt. Subhadra Medhi was born on April 18, 1919 in the village of Parakuchi in the district of Kamrup, Assam. She grew up in her village home and received her early education through home schooling. She never attended any college or university, but continued to pursue her higher education in English and literature also by home schooling and self-teaching. Later she ventured out to study Indology Literature written by various Assamese and Bangali writers. She is immensely knowledgeable in the teachings of the Veda's and the Upanisadha and a connoisseur of Literature, specially the writings of Ravindra Nath Tagore her most favorite.

Subhadra has been deeply involved as an active member of Sri Sathya Sai Baba's Sai Samity and Baba's teachings and also has been a member of the Assam Pradesh Mahila Somity. Subhadra always tries to strive by her father's moto "Plain Living and High Thinking"

The second daughter of Late Keshab Chandra Das. Smt. Basanti Devi was born on 19th June in the year 1925. She had home education till she was married and did her graduation after marriage. She had distinction of being the first women graduate from village Parakuchi, District - Kamrup (Assam). In the year 1944, she got married to Late Basanta Kumar Das of Nowgaon and was working in the Standard Pharmaceutical Company as the Chief Chemist. Both of them were active members of Rotary Club; Smt. Basanti Devi is a very active member of Eastern India Women's Association, a leading women's organization of the North East and is a Senior Vice President of the Association. She is a culinary expert of All India repute, got many prizes on the national level and published books on cookery which is widely circulated even in foreign countries. □

**Late Keshab Ch. Das
&
Late Brindabati Das**

Late Keshab Chandra Das and his children

Keshab Chandra Das

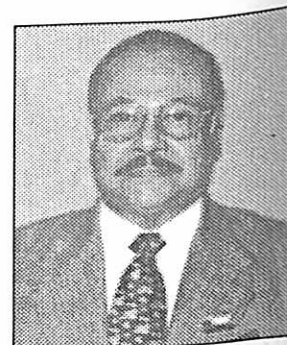
Late Sarat Ch. Das

Late Kiron Chaudhury

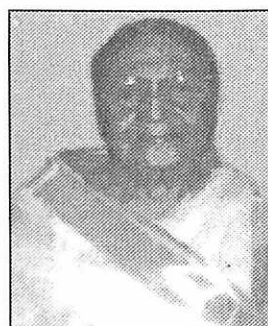
Late Dr. Prafulla Chaudhury

Ramesh Ch. Chaudhury

Subhadra Medhi

Basanti Devi

DEVELOPMENT OF COMMERCE EDUCATION IN ASSAM

Dr. Hem Kanta Baruah
M.Com. M.A., D.Litt., Ph.D.

Commerce Education means building on the general understandings about business in a way that prepares learners to be employed in a variety of careers or to be smart entrepreneurs in diverse environments. It is to integrate business concepts and skills with academic knowledge.

The total education system aims at ensuring proficiency in such activities that create time, place, form and personalities for meeting individual and social ends. Fredrick G. Nichols has defined Commerce Education as a type of training which while playing its part in the achievement of the general aim of education on any given level has for its primary objectives the preparation of people enter upon a business career or having entered such career to render more efficient service therein and to advance from their present levels of employment to higher level. Thus Commerce education must prove its relevance by developing efficient workers which, in turn, calls for drastic improvement in the quality of Commerce education.

There is a long history of Commerce education catering the growing business and industrial needs. In India, Commerce education was started in 1886 with the establishment of the first Commerce School in Madras (now Chennai). Government of India started Commerce School in Calicut and Presidency College in Calcutta (Kolkata) in 1895 and 1903 respectively.

At University level, Commerce Stream was started in Sydenham College of Commerce, Mumbai in 1913. At present, facilities of Commerce education are available in about 140 Universities. Commerce is taught at three conventional levels : (i) Plus two stage (2 years), (ii) Graduate level (3 years) and (iii) Post Graduate level (2 years).

Commerce education is not new to us, nor was it brought from outside. The urge to learn Com-

merce is as old as mankind. The importance of Commerce education was stressed in our Puranas and Upanishads. Even Lord Krishna, the "Geetacharya" who taught the Karma theory to Arjuna (Karmayoga in Bhagwad Geeta) indirectly hinted the needs for sufficient knowledge in a particular activity before taking up that activity systematically. The "Artha Sastra" of Kautilya also stresses the importance of Commerce education. In recent years the importance of Commerce education grew in this country due to the high degree of industrial and commercial activity which in turn is the result of deliberate policy of the Indian Government/ WTO and the necessity of a developing situation.

It has been observed that new developments in scientific knowledge and technology have advanced to such a length that the education system, if left unnoticed, is bound to become obsolete. It is often said that codified business experience is the sum and substance of Commerce curriculum. Hence, it is the right time to restructure and re-orient Commerce education in such a way that it would be relevant for today and tomorrow, which would save the national objectives requirements.

As the careers open to Commerce Graduates are quite exhaustive, besides being very lucrative, the feeling is that the main aims of Commerce education amongst others could be :

- (i) To prepare and develop the required manpower for Trade and Industry.
- (ii) To train Teachers and research workers in different areas of Commerce and
- (iii) To train men and women to prepare a variety of other related activities.

Commerce education in Assam :

According to the Report of the Special Committee for Commerce Education, the objectives

of Commerce Education are “to develop knowledge of the principles and Practice of Commerce to understand and analyze the structure of operation of the world of business , recognize Commercial data as they relate to specified situation; establish cause and effect relationship between Commercial phenomena and arrive at informed judgement regarding policy situations arising in the course of business.”

In Assam, the first initiative of starting Commerce education was taken during thirties of the twentieth century. It was because of the foresighted vision of the noted educationist and scholar Krishna Kanta Handique, the Principal of the first private college , J. B. College, Jorhat and the Vice-Chancellor of of Gauhati University. Professor Handique introduced Commerce subjects in the Intermediate Art (Com) Classes of J.B. College, Jorhat.

Prof. Handique and Tulsinarayan Sarma could impress the Calcutta University to accord permission for opening B.Com classes in 1944. Thus J.B. College became the first college in the North Eastern Region to start Commerce education. During that period, Calcutta University and Vidyasagar College were offering B.Com courses under Calcutta University. In the first batch of Commerce Stream in J. B. College, twelve students appeared in the B.Com Examination under Calcutta University.

Hon'ble justice Prof K. N. Saikia, former professor and dean, Faculty of Commerce, Gauhati University secured first position among the successful B.Com candidates in 1947. Dr. A K Sarma, the retired Professor and Dean, Post Graduate Department of Commerce, G.U was another brilliant student of Commerce was also from J. B. College . The year 1948 was significant in the history of higher education in Assam, when the first University in NER was established in Guwahati by the illustrious sons of the region. This premier University grew under the supervision of Prof K. K Handique, late Phanidhar Dutta and the late Gopinath Bordoloi, the then Chief Minister of Assam. In 1948, the under graduate and post graduate Commerce, classes were started in

University classes. With the setting up of Gauhati University, the number of colleges offering Commerce subjects have increased. At the end of 1960, number of colleges offering Commerce subjects increased to nine. These colleges were :

1. J. B. College, Jorhat
2. D.H.S.K. Commerce College, Dibrugarh
3. Nowgaon College, Nowgaon
4. G. C. College, Silchar
5. Karimganj College, Karimganj
6. Tinsukia College, Tinsukia
7. St. Anthony College, Shillong
8. D. N. College Imphal
9. Darrang College, Tezpur

During the sixties, a movement was started to open full fledged Commerce Colleges in Assam, and the three Commerce Colleges were established at that time. These are C.K.B. Commerce College, Jorhat; D.S.K Commerce College, Debrugarh and Gauhati Commerce College, Guwahati. At present, the following full fledged Commerce colleges are imparting Commerce education in Assam :

1. Gauhati Commerce College, Guwahati
2. K.C. Das Commerce College, Guwahati
3. West Guwahati Commerce College (non deficit), Guwahati
4. Mongaldoi Commerce College
5. Nalbari Commerce College, Nalbari
6. Kokrajhar Commerce College
7. Nowgaon G.N.D. Commerce College
8. Golaghat Commerce College
9. C.K.B. Commerce College
10. Tinsukia Commerce College
11. D.S.K. Commerce College
12. Dhemaji Commerce College
13. North Lakhimpur Commerce. College
14. B.Chariali Commerce College

The growth and expansion of Commerce education in NER is significant after 1960. The establishment of Dibrugarh University in 1965 with the affiliated colleges of erstwhile Sivasagar and Lakhimpur Districts brought within its Jurisdiction. Besides this, the establishment of North Eastern Hill University, Shillong a central university of Meghalaya in 1973, the Manipur University in

---

Imphal 1980, (now central university), Rajib Gandhi University, Doimukh, Arunachal Pradesh, the Nagaland University, Kohima; Tripura University, Tripura, and Mizoram University (all are Central Universities) are imparting Commerce education. At present, there are many full fledged Commerce colleges besides the other multifold colleges and private colleges imparting Commerce education in Assam. The number of students are also increasing many folds during the last five years. Moreover, there are large number of Junior Colleges and Higher Secondary Schools providing facilities for plus two stage of Commerce education.

Post Graduate Commerce education :

Post Graduate Commerce class was started in G.U. from the year 1948, and Commerce was one of the few postgraduate courses opened first in G.U. At present, intake capacity of the post graduate courses in G.U. is 75. At a time in between 1978 to 1990 the intake capacity was 150 students in G.U. Commerce Department. Now Gauhati Commerce College and B.H. College, Howly are also imparting Post Graduate Commerce under G.U.

D.U. opened P.G. Commerce in 1978 with 25 students, now intake capacity is 55 students in D.U. Both these State Universities of Assam opened Ph.D Research programmes in Commerce and allied subjects. D.U. has already started M.Phil course and G.U. has accepted the proposal to start M.Phil course.

Furthermore, the Indira Gandhi Open University, Dibrugarh university and G.U have already started distance Education through distance

learning programme in undergraduate and post Graduate Commerce Course. The K. K. Handique State Open University has also started Under-Graduate Course in Commerce in the N.E. Region.

Problems of Commerce education in Assam :

It is well known that with the growth in size, the problems of Commerce education got multiplied. However, much the growth is welcomed quite often on considerations mostly in academic, without a clear understanding of the implications involved, the system is bound to suffer heavily due to mismanagement, inefficiency, ineffectiveness, failure of the human element at least at strategic positions, personal differences etc. A few problems are as follows :

- (i) poor infrastructure,
- (ii) low quality of input,
- (iii) obsolete teaching faculty,
- (iv) outdated course contents,
- (v) outdated teaching method,
- (vi) political interference,
- (vii) absence of counselling for training and placement.

In this background, we stress all these points and tell the employers to take note of these significant facts.

By way of conclusion, I would like to say that Common education has been fast expanding in Assam. I would like to say that these are a few stray thoughts which come to my mind on the state of Commerce education in Assam. I know, I have touched only the fringe of the real problems faced by Commerce education in Assam. □

References :

1. Commerce Education, *Edited by Prof. Debdas Bharali, Gauhati University.*
2. Report of the Special Committee for Commerce Education, *UGC.*
3. All Assam Commerce Students, Union, *3rd Annual Conference held in Gauhati Commerce College, 1994.*
4. University News , Association of India Universities, *All issues of 2007 and 2008.*
5. Commerce Education in India, *Prof. C.D. Singh.*

The writer is a Rtd. Professor and Head, Deptt. of Commerce, Gauhati University, Guwahati.

EDUCATIONAL AND SOCIAL MILIEU OF THE LOCALITY

Mr. Jatindra Ch. Nath

Satribari is an old and integral part of Guwahati. It is situated between Sarusola Beel on the west and Borsola Beel on the east and Sati Joymati Road on the South and SAI (Sports Authority of India) Complex (erstwhile New Field) on the north. It has gained historical importance ever since the American Missionaries built their mission compound in the area.

Historical Background :

Assam came under the rule of the East India Company following the treaty of Yandaboo, 24 February 1826 and Guwahati was made the capital of the province. Hitherto located at Cherrapunji in the Khasi Hills, Capt. Jenkins, Commissioner of Assam (1834-1861) shifted it to Guwahati in all probability towards the close of 1834. It is to be remembered that the British, who were strangers to the land and had no knowledge of the local language, had to bring people from other provinces of India as interpreters and clerks to enable them to carry on the newly established administration. "under the influence of these men, recruited mostly from Bengal, the British administrators made Bengali the language of the court and the medium of instruction in the schools of Assam. It was in 1836 that Assamese was thrown out of law courts and schools and Bengali was installed in its place."²

Foot hold of the American Missionaries at Guwahati :

As Dr. H. K. Barpujari puts it, "the cross not unoften followed the British flag." On the representation of David Scott, the Agent to the Governor-General, North-East Frontier, a branch of Serampur Missionary was set up at Guwahati in 1829 under James Rae and seven years later William

Robinson joined the Mission. At Guwahati, the first Baptist Church was established in December 1845 and branches were organized in the same year at Nowgong and Sibsagar. The Baptist Mission had built two spacious compounds at Guwahati, one at Panbazar and the other at Satribari. The Baptist church and Lewis Memorial Hostel are located at the Panbazar Compound. The Satribari Mission Compound is bounded by K. Choudhury Road on the west and Borsola Beel on the east. On the north it extends to Professor Para and on the south to K. Choudhury by lane No 1 (old fire brigade lane). In this beautiful and spacious compound, developed over the years, are located the Christian Mission Hospital along with the Nurses Training centre, the staff quarters, Sare E. White Memorial hostel for college women, Nichols High School, YWCA English School, YWCA Junior College for Women Education, Working women's Hostel and CASA.

Contributions of the American Missionaries :

The Chief aim of the Christian Missionaries was to preach the Gospel and spread western education. Inspired by their proselytising spirit, they founded orphanages, opened hospitals and started schools for boys as well as girls, which were uncommon in those days in Assam. "Realising that to instil the love of Christ in the heart of the people they must approach them through the medium of their mother tongue, the missionaries immediately set about learning it." Ibid. They espoused the cause of the vernacular of the people and made invaluable contributions to the Assamese language and literature. In the year 1836 when Assamese lost its official position and Bengali became the medium of instruction in the Schools of Assam, "two remarkable members of the American Baptist

---

Mission, the Rev. N Brown and O.T. cotter, arrived in Assam with their families. Within three months of their arrival in Assam they produced the first Assamese primer for use in the Schools, which they had established. Even before their arrival two English Missionaries, Carry and Marshman had started their work in this direction from Serampore near Calcutta in Collaboration with an Assamese Pandit, Atmaram Sarma of Kaliabar (Nowgong district) they had translated the Bible into Assamese and published it from Serampore in 1813." Ibid.

Assamese ME School at Satribari :

It is no exaggeration to say that Satribati is the cradle of modern education and health care. It is a fact that the first English School at Guwahati, later known as Collegiate School, was established as early as in 1834 at the initiative of Captain Jenkins, Commissioner of Assam (1834-1861). But it was at the initiative of the Christian Missionaries that the Assamese M.E. School was established at Satribari in the Mission Compound. Miss Ethel E. Nichols, who in the prime of her youth, left the United States of America and came out as a missionary in the service of the Lord to Assam in 1920, was put in charge of the M.E. School at Satribari Guwahati, "As a teacher and as an administrator, She gave forty years of her life to that school seeing both to the academic and the spiritual sides of the pupils. Many of the renowned citizens, businessmen, scholars and administration of today, had their early education in the Satribari M.E. School. In addition, she helped in the language committee as a chair person that saw to the learning of Assamese by the newly recruited American Missionaries. She retired in 1961, went back to her home in U.S.A and died in 1976." Writes Dr. (Mrs.) R.P.M. Bordoloi.

Nichols High School :

Miss Ethnel E. Nichols spent the best part of her life in Guwahati and made valuable contribution towards the cause of education in Assam. Even after retirement her thoughts continued to be with Assam. In 1966 she donated \$1000 (amounting) to Rs. 7000 in rupees value of that time) to the council of

Baptist Churches in Northeast India (CBCNEI) for the school at Satribari. The CBCNEI made the fund available to the Guwahati Baptist Church. The Guwahati Baptist Church in its turn appointed a twelve member Managing Board, With Mr. Binoy Kumar Roy Choudhury as the Boards Chairman. The Managing Board decided to start a new English Medium School. The School was named Nichols English School, housed in one of the bungalows at the CBCNEI Campus and started functioning from 9-1-1967 with Miss C. Anbu as Head-Mistress and Miss Marak as another teacher. The status of the school was to limit it upto the primary level only starting with two classes of Kinder Garten and adding one class each year till it reaches the primary level, Under the dynamic leadership of Mr. Roy Choudhury who just then returned from the united states with training in administration with the unstinting co-operation of the members of the managing Board, help of the church members and, the understanding and appreciation of the guardians, the school moved forward as the years rolled by.

The CBCNEI allotted a plot of land at Satribari in the Mission Compound, Contiguous with the Assamese Primary schools and the Nichols English School was shifted from its Panbazar premises to its Present location at Satribari in 1975. Later both the Assamese Primary School and Nichols English School were amalgamated and brought under one administration. The School, now known as Nichols High School has an Assamese section up to Primary level and an English Section from Nursery up to Class X recognized by the Secondary Education Board of Assam. Initially Started in an Assam type house, Nichols High School is now housed in a magnificent R.C.C. Building and is one of the outstanding English medium schools of the city having a brilliant staff under efficient administration and showing uniformly good results every year with a cent percent pass in H.C.L.C Examination. It is to be noted that several Americans including Neil James, Mrs Ruth Jones. Mrs. Ann Norton, Beryl Curry, Mary Sudarmann and Charlotte Gillepsie were closely associated with this institution. Other

---

---

members, who made valuable contributions to the growth and development of Nichols High School are Miss Constance Anbu, Rev Earnest Stafford, Mr. Cornelia Jones, Mr. James Sing, Mr. Binoy Kumar Roy Choudhury, Mr. Probhat Singh, Rev. Edward Singha, Nabo Das, Mr. Jiten Sahu, Mrs. Renuprova Momin Bordoloi, Late Mr. Rongpi, Mrs. Manna Rana Marak.

YWCA English School :

Another educational institution of repute viz. YWCA English School, came into being at Satribari in March 1974.

After the creation of the new State of Meghalaya comprising the Khasi and Jaintia Hills and the Garo Hills of Assam, the Capital of Assam was in the process of being shifted from Shillong to Guwahati in 1973. A large number of officials and other employees working in the Assam Secretariat and other Govt. offices who had to come down to Guwahati found it difficult to get their children and wards admitted into the few English Medium Schools that existed then in Guwahati. The YWCA Guwahati rose to the occasion, Miss Constance Anbu, Mrs. Clara Singha and Dr. (Mrs) Renu Prabha Momin Bordoloi, prominent members of this International Organization and educationist of repute took the initiative of starting an English Medium School at Satribari. At the initial stage they had to encounter many difficulties, mainly financial, but with courage and conviction had overcome them, It being a project of YWCA an international organization with the aim of building a strong and healthy society through education, the School had a humble beginning with three classes, viz. the Nursery and classes A and B and enrolment of 97 pupils in a bamboo thatched house.

Since the school was established with the aim of providing best possible primary education, it was kept at the primary level for some years. But mounting public pressure made the Management reconsider their decision and class (V) was introduced in 1982. Thereafter, every year a new class was introduced till it became a full-fledged High School in 1987.

The School started in 1974 with three honorary teachers under the able guidance of late miss Anbu, Superintendent of White Memorial Hostel, who had many years of teaching experience of Pine Mount School, Shillong and Nichols School, Guwahati. Till 1982 none was appointed permanently as Head Mistress and Mrs. Senehi Das was appointed as acting Headmistress. In 1984 miss Lydia Singha, retired Headmistress of Golaghat Mission High school joined the School as its Head-mistress. With her appointment as Head mistress having high qualification and many years of administration and teaching experience the School made rapid progress in all respects. On the retirement of Miss Singha in 1990 after rendering valuable service to the institution, Mrs. B.J. Basumatary, another graceful and accomplished lady and one of the founder teachers, took over charge as its permanent Headmistress.

YWCA English School is a co-educational institution open to students belonging to all communities irrespective of caste, creed or religion or of their economic background. It is a private school, run by a Managing Committee with advisors and members, the Chairperson being a Board member of the Association, without any financial aid or assistance from the Govt. and imparting instruction upto H.S.L.C standard under SEBA, The first batch of candidates from the school appeared at the H.S.L.C, examination in 1988. The school maintains a brilliant and highly qualified teaching staff out of its own resources and has shown uniformly good examination results over the years, The most remarkable achievement of the School was the second and third batches in 1989 and 1990 when two students secured the 19th and 11th positions respectively among the first twenty rank holders under SEBA. Needless to say that YWCA English school occupies a pride of place among the best schools in the city.

The YWCA Junior College for Women Education :

The YWCA Junior College for Women Education at Chatribari is another milestone towards Social Welfare activities undertaken by the

---

Guwahati Branch of Young Women's Christian Association-an International Non-Government Organization, As part of FLAG (Family Life-education for Adolescent Girls) programme, the members of YWCA, Guwahati established this College in 1995. Apart from imparting instruction in prescribed courses of study, the principal aim was to prepare the adolescent girls to face the problems and troubles that they encounter with their physical growth and emotional Changes. To quote Dr (Mrs.) RPM Bordoloi, an eminent educationist and chief architect of this institution.

"A girl's life in a College is a sudden jump from the protected wings of the parents to out in the open to fend for herself. A school-leaving girl is, in the age group of 16 to 18 years, averagely speaking and on the threshold of womanhood. It is in this critical period that she needs the guidance to be modeled into a fine young woman and this is where a Junior College can step in to help".

The College started functioning from AUGUST 1995 with miss Tara Rani Das (who just retired from union Christian College, Borapani) as Principal and Dr. RPM Bordoloi as working president of the Governing Body. The present writer who retired as founder Principal of Boko J.N. College joined YWCA Junior College as a teacher in English on 7 July 1996 and on the sad demise of Miss T.R. Das on July 3, 1999 was appointed Principal i/c.

It is to be noted that during the short span of 13 years of its existence it has made considerable progress and has been able to attract students from the neighbouring states of Nagaland, Manipur, Mizoram, Meghalaya, Trpura, besides the students from the tribal areas of Kokrajhar, Barpeta, Nalbari, Mangaldoi, Sonitpur, Karbi Anglong, and N.C. Hills District of Assam. During the tenure of service of this writer it had been the constant endeavour of the authorities to foster unity and understanding and promote national integrity among various ethnic, linguistic and religious groups of people of the entire North-East of our great country and to spread the message of peace, progress and friendship

among them through the students. Provision for residential facilities in the attached YWCA Women's Hostel along with excellent coaching by both young and energetic and retired, experienced and highly qualified teachers and examination results every year with average 75 per percentage have added attraction to the students from outside the state. It is fervently hoped that in the coming years YWCA Junior College for Women education, Guwahati will be an excellent education centre in the whole of the North East.

Sarah E. White Memorial Hostel For College Women :

The Christian Missionaries have done great Service to the cause of women education by establishing the first Hostel for College Women at Guwahati as early as in the year 1937. Cotton College was established in 1901 with two boys Hostels, one for Hindu students and the other for Muslim students. But there was no girls Hostel for outstation girl students of the College. In 1937 a very decent and commodious hostel for lady students was opened by the Mission authorities in the Satribari Compound."6 This hostel is called Sarah E. white memorial hostel. Prior to establishment of this hostel, the L.M. Hostel was temporarily made over for residence of the girl students of Cotton College in 1933. When Cotton College girls' Hostels were constructed, white memorial women's hostel was made available to students of Handique girls' College as well as girl students of Guwahati University.

Sara E. White memorial women's Hostel at Satribari has earned a reputation as one of the finest women's hostels. Its building was tastefully decorated and surrounded by flower gardens. The hostel authorities kept a sharp vigil over the boarders and under strict discipline.

But the boarders were given liberty to pursue cultural and sports activities without hampering their studies. The hostel was thrown open for admission to girls belonging to all communities the Hindu, Muslim, Christain, Tribal, Non-tribal of

---

Hills and plains, all of whom lived happily and harmoniously, and carried with them sweet memories when they left it. Many eminent Ladies like Dr. Renu Prava momin Bordoloi, Dr. Nirmal Prava Bordoloi, Mrs. Ahalya Gogoi (Handique), Mira Kanuga, Mrs. Amala Bezbaruah, Miss Dipika Bezbaruah, Miss Tara Rani Das- to name only a few made their marks in later life in different fields. It is to be noted that though it was a hostel managed entirely by the Christian mission, boarders were allowed to celebrate festive occasions like Christmas, birth and death anniversaries of Srimanta Sankardeva and Srimanta Madhabdeva. Of all superintendents of white memorial Hostel, Miss Burnham-an American missionary was the most outstanding.

Satribari Christian Hospital :

Education and health-care are the two cornerstones on which the missionaries build the edifice of faith in God. On their arrival on the soil of Assam, inspired as they were by the spirit of proselytisation, the American missionaries started Schools for boys as well as girls, opened hospitals in these areas where they carried on their evangelical work. As early as in 1915, The Women's Council of Assam Baptist Mission Convention adopted a resolution to establish a hospital exclusively for women at Guwahati. The Council forwarded the proposal to the American Baptist mission justifying it on the ground that in Assam women lived in a more conservative Society where the men did not permit them to be examined by male doctors. Women, particularly young mothers, have suffered from severe malnutrition and post natal care. The American Baptist mission accepted the proposal in 1920 and finally resolved to start the hospital at Satribari mission Compound in Guwahati.

Construction started in 1923 and by 1925 the 25 bed hospital was ready, but for want of a qualified lady doctor the hospital started in 1926 with the arrival of American missionary nurses Millie Marvin who was joined by another trained missionary nurse E. Stever a few months later. About a year later Dr. Lahon Bhuyan joined as the

first lady doctor. In 1927 the service Dr. Martha J. Gifford of the Burma American Baptist mission was requisitioned to cope with the increased inflow of patients. Till independence, Satribari Christian Hospital was the only hospital at Guwahati besides the Civil hospital and rendered medical service to all sections of the population, rich and poor, Indians and foreigners who spoke of it in the highest terms, Many American physicians of repute, like Dr. G. Allens, Dr. Webstyer, Dr Merchant, Dr. L. Norton, Dr. F. Curry and Dr. Moonhan headed this institute and rendered invaluable services to the people.

It is noteworthy that this hospital, has the rare distinction of starting nurses training programme since its inception and producing the first nursing graduate in 1930. The nurses Training Centre of the hospital has been affiliated to the Nursing Association of India Since 1940s. During world war II, the Government requisitioned the Satribari Christian Hospital and made it a second referral hospital, after the Civil Hospital, In 1944, this hospital, which has so long been a women's hospital, was converted into a general hospital as the Red Cross emergency unit was pressed into the service of the hospital to cope with the increased inflow of war patients.

The Satribari Christian Hospital celebrated its platinum (75yr) Jubilee in the year 2001. It is now a 200 bed hospital served by a staff of more than one hundred. In a chaotic and sprawling city like Guwahati it has still maintained its serenity. Every morning the day's work starts with solemn prayers in the attached Chapel bringing solace to the patients. Mrs. Kiran Devi, a senior citizen of the locality, who gave birth to her four children in this hospital under the loving care of Dr Moonhan, Dr. (Miss) G Farwell, Dr. William Marak and Dr. Nath in the late sixties and early seventies of the last century still recalls with profound gratitude how the entire Staff affectionately tended the prospective mothers and took post natal care.

One of the most distinctive features of this famous hospital is its neatness—of its halls, rooms, laboratories, gardens, of workers, dressers, nurses of uniforms and dresses. It was compulsory for doctors, nurses and other employees whether

---

American or Indian to speak Assamese and put on white uniforms of mekhela chador and headgears.

Of late a number of nursing homes and hospitals have been established in this metropolitan city in tough competition with each other. For survival, hospitals or nursing homes must be able to afford to engage specialists and provide specialized equipments. The general public however hope that Satribari Christain hospital will continue to serve all sections of the people as it has been doing for the last more than eight decades.

YWCA: GUWAHATI :

Several Non-Government Organisations have been working in the Locality for many years. One of them is Young women's Christain Association of Guwahati started in 1963 by a handful of women volunteers from different social background and subsequently Registered in 1987 under Societies Registration Act xxi of 1860. It is a branch of the National YWCA with Headquarters at New Delhi which in turn is a part of the world YWCA with the International Headquarters at Geneva, Switzerland.

The YWCA of Guwahati, rooted in the Christain faith, seeks to organize, develop and unite local associations to endeavour to promote the full development of women and girl irrespective of race, culture and creed. Its vision is to empower women at all levels to struggle for justice-social, political economic and religious, and to encourage them for equal participation at all levels. It seeks to develop a membership that is responsive, through service and commitment to its mission and vision, to the changing needs of the whole community in the Changing world.

The YWCA is specially concerned with the problems of adolescent girls, their physical growth and emotional changes and provides guidance and help they need at this Juncture. With this end in view, Flag (Family education for Adolescent girls) programme was initiated and pursued. Under its fold are included value-education, health, physical and psychological growth as well as economic and legal aspect. The Flag programme has been extended to various Schools of the city.

Programmes for adult women undertaken include creating awareness to deteriorating environmental situation, women's right and social justice, Law pertaining to women, drug abuse, HIV/AIDS/ Sexual harassment and domestic violence, reservation of seats for women in the parliament and state assemblies; adult literacy; women's participation in decision making process.

These programmes are carried out with the help of volunteers and in close co-operation with different women's organizations, NGO'S, Church, well wishers and patrons at various levels.

The Guwahati branch of YUWCA has its own premises on K. Choudhury Road at Satribari. The YWCA a Complex has two three storey buildings, one for YWCA English School and the other accommodating its office, YWCA junior college and Hostel for working women, the junior college students and Vocational Training Centre for women on cutting, embroidering, knitting and Typing. On the ground floor of the main building, there is an auditorium with a permanent stage, where meetings, prayers and cultural functions of both the college and school are held. The magnificent buildings have added glamour to the NGO.

CASA :

The Church's Auxiliary for Social Action or more popularly called CASA is a voluntary organization with its Headquarters in New Delhi. It is the social arm of 24 protestant and orthodox Churches in India. It has established Zonal offices in the cities of Mumbai, Kolkatta and Chennai and 17 Sector offices in other cities in India including one in Guwahati. The Guwahati office of CASA is located at Satribari behind YWCA complex in a plot of land allotted by Guwahati Baptist Church. CASA was born in 1947 in response to an appeal by late Pandit Jawarlal Nehru, then Prime Minister of India to the Christian community to assist in relief work among the displaced refugees following the partition of the country into India and Pakistan. Starting work as a relief committee supported by the church world Service in New York, CASA has undergone various organizational changes and was converted into an

---

---

autonomous registered voluntary agency in February 1976. Till late 70's CASA was a relief organization, however the early 80's saw marked shift from pure Relief to Relief & Development In the 90's CASA's, thrust has shifted from Project to "process" and from 'need based approach' to issue based approach." CASA has now crossed the threshold of sixty. What makes CASA unique is that it has always tried to change along with the time so that it remains relevant to the context where it is placed.

"Over the period of last 6 decades, CASA has developed an expertise in the field of disaster management as well as holistic development of the last and the least of our society. CASA is strongly rooted with the communities with whom it works. This is the biggest strength of CASA. Today it is working in more than 3500 villages across 26 states and Union territories of India with over 400 partner organization. CASA has earned the credibility of its stake holders, starting from the communities to the partners and the government. Every passing day, when it is faced with bigger challenges, it is also growing from strength to strength. It has gone through a process of metamorphosis and has had its paradigm shifts with the changing times. From a need based to Rights Based Approach- CASA has travelled a long Journey."

Ramakrishna Mission Ashram, Guwahati :

Wayback in 1940 another institution of social importance was founded at Satribari. Inspired by the ideals of Sri Ramakrishna and Swami Vivekanda a study circle with the title "Ramakrishna Seva Samity was established in 1939 and registered under Society's Registration Act 1860. In September 1940 the Guwahati Municipal Corporation allotted a plot of land at Satribari (spelt Chhatribari) as leaseland (Contiguous with under Basic School) bounded by Christain Mission Compound and K. Choudhury Road. The Samity started its spiritual and philanthropic activities from this place. In appreciation of the humanitarian works done by the Samity, the Headquarters of the Ramakrishna mission, Belur math affiliated the Seva Samity as one of its Branch Centre in 1968. The Ramakrishna

Seva Samity was then renamed as "Ramakrishna Mission Ashram, Guwahati". Over the years, expansion of activities in various fields of spiritual and philanthropic initiatives took place. In recognition of the humanitarian and social activities undertaken by the mission, the Govt. of Assam was pleased to allot another plot of land in a low lying swampy area at Ulubari on 30th march 1979. This specious plot was developed with relentless efforts of the monks and wellwishers where a large temple with prayer and-meditation Hall, a library and Auditorium building, a residential Students' Home, a monks' quarters and an Administrative Building were constructed. An architectural master-piece, the temple was formally consecrated to Bhagawan Sri Ramakrishna Deva on 29th February 1988 by the 11th president of the Ramakrishna math and Ramakrishna mission, most revered Srimat Swami Gambhiranandaji Maharaj. Subsequently all operational activities were shifted to the new complex at Ulubari.

This existing premises at Satribari (Chatr-ibari) now houses an outpatients dispensary. This Outpatient unit provides free medical treatment to all needy patients supported by 30 eminent doctors in diverse areas of specialization. Free medicines are also given to the patents. In addition to medical treatment, diagnostic facilities like X-Ray, Sonography, Pathology Lab etc. are also available in this Dispensary. The various departments include Dental, eye, ENT, ORTHOPEDIC, MEDICINE, Gynecology, Pedi- atrics, Cardiology, Neuro-Yoga therapy and Homeopathy. (Courtesy Ramak-rishna Mission Ashram, Guwahati).

Other Educational Institutions :

There are a few more educational institutions which have contributed to the development of primary and middle vernacular and English education in the locality. These are Ramakrishna Vidya Bhavan M.E. School (1940). Urban Basic School (1955) and Kumudini memorial L.P.School (1969). Now the Kumidini memorial L.P. School and Ramkrishna Vidya Bhavan M. E. School are housed in the same building at Satribari. The Urban

---

Senior Basic School has its own land and building and is situated adjacent to old Ramakrishna mission premises. In the Urban Basic School Compound the Office of the District Education Officer, Kamrup is housed in a newly constructed two storey Building.

Guwahati Gaushala :

Guwahati Gaushala is one of the premier institutions of the locality. It was established on a vast stretch of about 50 bighas of land along K. Choudhury Road and Sati Joymati Road donated by Late Ramrikh Dasji and Late Hukmi Chandji Ajit Saria. It is the work of continuous and tireless efforts of a large number of generous persons mostly belonging to the Marwary community of Rajasthan. The cow is regarded by the Hindus as a sacred animal and in some parts of the country it is worshipped as mother cow, a symbol of holiness. The chief purpose of establishing this premier institution is to protect and take care of the cow population and to draw attention of the general public to the utility of the animal and its product to the life of an individual and to the nation-at large.

Guwahati Gaushala is protected on all sides by high walls. It is one of the largest and the best Gaushalas not only in the northeast of India, but also in the whole of the country. It is managed by a trust created for the purpose. It is very well-planned. It has six blocks of R.C.C buildings where cows, milch cows, calves, bulls, bullocks are kept, separately. These are of improved Rajasthani, Hariani, Punjabi and jersey Bred and well fed and well bread, These are kept under very scientific and hygienic condition. There are huge C.I. sheets store houses for using as hay stacks and fodder houses. There are large patches of land behind the blocks kept for growing fodder, cabbages and other vegetable and dumping of cow-dung for making of compost manure. These are between the blocks, divided by pitched roads and barricaded by steel pipes, for morning and evening walks by ladies and gentlemen and play grounds of children, and holding of melas and meetings and functions. There is enough man-power to look after the cattle

population. Every morning the cattle are freed and taken to the enclosures inside the Gushala while their shades are cleaned and washed and disinfected. The health of the cattle is checked periodically by veterinarians.

The total member of cattle head sheltered in the Gaushala in March 2007 was 1245 of which cows were 556, calves 653, bulls 34 and bullocks 2. The milch cows were 295 and milk product was 429076 litres during the years 2006 and 2007 (April 06 march 07) the year 2006 and 2007. The sources of income are from cattle (mainly sale of milk) Charity and donations and other miscellaneous receipts)

It may be mentioned that every year on the occasion of Gopastami in the month of November, a two day mela (fair) is held in the Gaushala. Thousands of men, women and Children of all ages visit the Gaushala on these days to worship and feed the cows, calves and bulls and to enjoy the delicacies offered by the vendors. The entire locality wears a festive look and the local authorities make elaborate security arrangements for maintenance of law and order and to prevent any untoward incidents during those days. Every year high dignitaries like the Governor, the Chief Justice of the Guwahati High Court, the Chief minister of the State, Judges or ministers are invited to inaugurate the Gopastami mela. It is open to all members of the public irrespective of caste, religion or language.

Besides, the Gaushala authorities arrange for religious and spiritual discourses by Scholars and Savants of all India fame from time to time. They also invite cultural troupes from outside the State to enact the episodes of the Ramayana and the Mahabharata to entertain as well as highlight the teachings of the two great Indian epics.

The Lions Eye Hospital :

Another institution of public service is the Lions Eye Hospital established in 1997. It is located adjacent to K C Das Commerce College having a common entrance from K. Choudhury Road and is just in front of the Gate of the Gauhati Gaushala. This hospital is a project of the Lions Club of

---

Guwahati. There are all facilities for treatment and surgery of eyes in this hospital. It is for general information that free treatment and surgery of eyes are available for the poor and the needy people. Establishment of this Hospital has added importance to the locality.

K.C Das Commerce College, Guwahati :

The most significant event of the locality is the shifting of K C Das Commerce College to its present site on November 30, 1994 at Satribari, Founded on November 7, 1983 and named after the cherished memory of late K.C Das, an educationist of repute, the College had its humble beginning in the premises of Sonaram H.S & M.P. School in the evening shift with an initial donation of Sri R.C. Choudhury youngest Son of late K C Das. It was brought under Deficit G.I.A. system with effect from 25th March, 1998 and provincialised w.e.f.1st December 2005. The National Assessment and Accreditation Council which visited the College in October 2006 for assessment and accreditation was pleased to award B+ Grade to this college.

K.C Das Commerce College is now full fledged Degree college imparting instruction up to Degree pass and major level. The growth and development of the college, until shifting to its present permanent site was rather slow and unimpressive. It was mainly due to non-possession of land and building and constraints of fund. But

after the college was brought under Deficit G.I.A. system and under the new management the position has just reversed and it has made spectacular progress from the point of view of building and other infrastructural facilities and can be legitimately proud of as one of the most well furnished and well equipped institutions of higher education in the entire Northeast within a comparatively short period of ten years.

Dr. Hitesh Deka, the young energetic and dynamic Principal deserves all the kudos for what K C Das Commerce College has become today. He joined the college as Principal in 1997 when the college was housed in an Assam type building on swampy ground just filled up. But under his strong and dynamic leadership and undaunted spirit and courage of conviction the situation swiftly changed and the wooden Assam type building was replaced by the magnificent three storey building within a short period. The Governing Body fully backed his bold decisions and approved every move of his for rapid development of the college. Thus with the united efforts of the Principal and the G.B. and unstinting co-operation of the staff, both teaching and non teaching the college has earned its pride of place among the institutions of higher education in the entire North east of India. We fervently hope that K C Das Commerce college which has been celebrating the Silver Jubilee since Nov 7, 2007 will in the foreseeable future be a centre of excellence in Commerce education in the country. □

Reference :

1. Dr. H.K. Barpujari : Assam in the Days of the Company.
2. Birinchi Kumar Barua : History of Assamese Literature.
3. Dr. R.P.M. Bordoloi : A Brief History of Nichols High School.
4. Dr. R.P.M. Bordoloi : A Brief History of YWCA English School.
5. Mrs. B.J. Basumatary : Brief Report on YWCA English School.
6. Prof. Karunananda Dutta : Cotton College Golden Jubilee Volume.
7. Nirmal Prabha Bordoloi : Jiban Jiban Bor Anupam.
8. Dr. Dipankar Banerjee : Heritage Guwahati.
9. Dr. Joseph Mar Irenaeus : Foreword, Mission Redefined.
10. YWCA Brochure.
11. CASA Brochure.
12. Guwahati Gaushala (Annual Report 2006-2007).

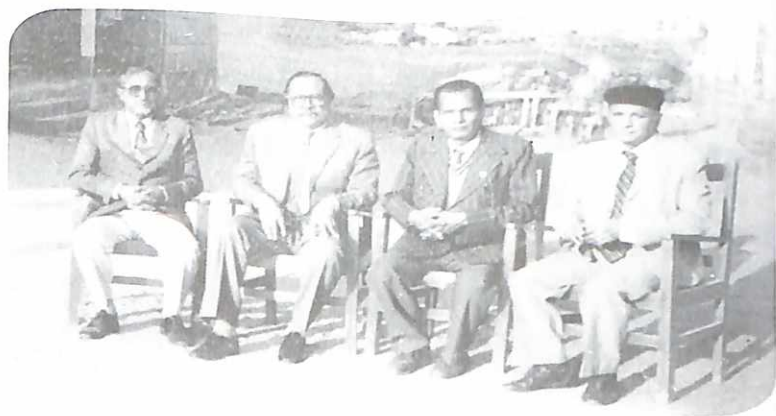
The writer is a Rtd. Principal, J. N. College, Boko and an ex-member of the G. B. of this College.

K C Das Commerce College - Through the years...

...Our Beginnings were Simple...

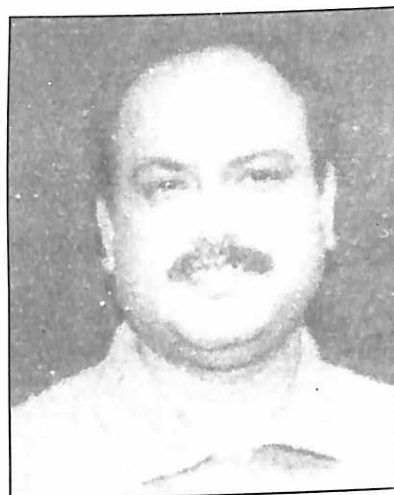
Hard Work is the Best Investment a Man Can Make

Former Presidents of the Governing Body

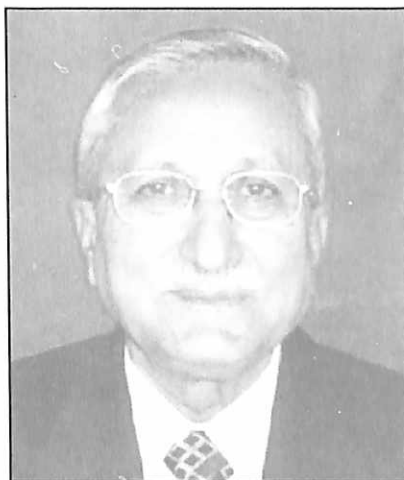

Late Tarini Kanta Baruah

Sri Ramendra Narayan Kalita

Former Secretaries of the Governing Body

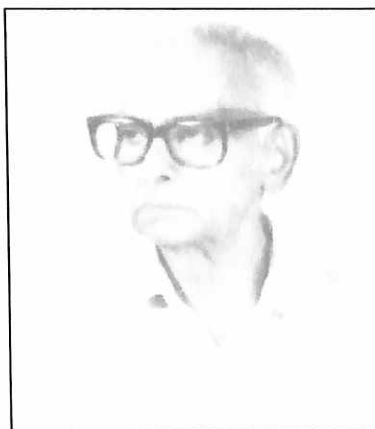

Sri Dharendra Nath Kalita

Late Surajit Mitra

Former Principals of the College

Late Uma Kanta Sarmah

Sri Purna Bordoloi

Late Bandhuram Deka

Few Members of the Governing Body

(1983 - 2007)

Late Dwijendra Nath Talukdar

Late Kalicharan Das

Late Bhubaneshwar Talukdar

Sri Bhupen Deka

Sri Ramani Baruah

Late Jitendra Nath Bhuyan

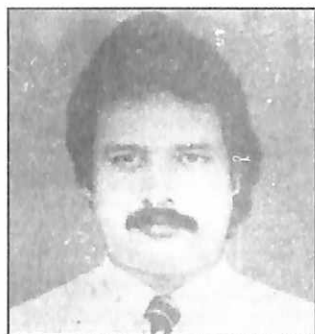
Sri Bhupen Singh

Dr. Anil Sarma

Sri Bijoyananda Choudhury

Sri Anil Kalita

Dr. Srinath Barua

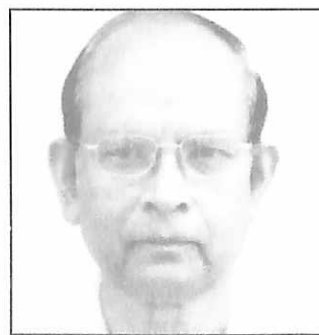
Dr. Nabin Chandra Sarma

Dr. Lakhahira Dutta

Ms. Senehi Begum

Sri Jatindra Ch. Nath

Late Haren Choudhury

EDUCATION, KNOWLEDGE AND CULTURE : DOES ONE DETERMINE THE OTHER

Mr. Ramesh Ch. Chaudhury

One of the great debates of our times may very well be: are education, knowledge and culture mutually inclusive or mutually exclusive? The more they seem to unite, the more they seem to separate. Does one lead to the other in simple, linear format, or does each of them exist in tight, isolated chambers? As citizens of an increasingly globalized society, it is our responsibility to think deeply on this issue that will impact our next generations and seek answers.

The conventional argument would suggest that schooling leads to education. However, while this will most certainly lead to literacy, whether it would certainly confer education is highly debatable. While it is not the purpose here to suggest that schooling is therefore dispensable, there is merit in reflecting on whether we should depend solely on schooling to provide an educated society. In any case, the quality of schooling itself is of such uneven quality, ranging from the teacher-less, roofless environment of a typical village school to that of the polish and shine of the elite 'public' private schools imparting 'all-round' education, that what education teaches in one, may be in the other, as different as chalk is from cheese. To labour this point further, it is worth asking if our pre-independent Bharat with its abysmally low level of literacy produced a far more 'educated' society, alive to national values than what our present day, progress driven society displays today. So, the question that begs an answer is whether this 21st century has in its fold the ways and means to 'educate' a society which suffers such inequality between the haves and the have-nots.

Knowledge, on the other hand, has come to be invariably linked to the 'knowledge economy', more particularly with the rise of information technology. It is seen as the great enabler, helping India to rise as the 'back office' of the world. Here, the connection between literacy and computer literacy is more immediate, though not necessarily with knowledge.

Knowledge, on the other hand, would and should facilitate the progressive acquisition of wisdom, enabling the betterment of mankind, his society and his environment. It is imperative that knowledge be rescued from its present subservient status of being a 'tool', a 'productivity' factor and be given the due recognition of it being the great emancipator of mankind and his universe.

The question of culture is even more divisive in its very definition. Does culture refer to a particular set of social behaviour, or is it to dance, drama and other forms of art? Does education and knowledge make for a type of culture, or is it the other way round? For example, some cultures determine the kind of education imparted, or for that matter, its availability to some sections, and not to others. The commonly held belief is that culture is learned, shared, and therefore unites an individual or group in a sense of identity that helps nurture the feeling of belonging to a certain group or society. And herein lies the seed of an immensely divisive factor-although a cultural group is united because members share the same norms, some argue that they only know what unites them after they come in contact with other cultures, and the difference is what shapes identity. Simply put, what defines what you are, is by stating loudly what you are not. Tragically, we see such manifestations of culture resulting in ugly clashes of civilization, locally, nationally and internationally.

If the purpose of this essay was to determine whether education, knowledge and culture flows from one to the other in a seamless flow, it appears that it is clearly not so. They seem to exist in distinct, separate enclosures, without one necessarily impacting the other. However, that is not the desired goal. All three, existing in mutually sustaining co-existence, are vitally important to the survival of mankind. And must therefore be aided and encouraged by us all to flourish and flow. □

The writer is the President, Governing Body, K C Das Commerce College, Guwahati.

HUMAN VALUES

Lion Damodar Prasad Bajaj

Those who are the students of science must be remembering Newton's 'Gravitational Law'. Everything has the tendency to fall. So is a value. In today's world Values have no value. A value is a value for me only when I see the same valuable for me. On ground of values I will commit anything and everything for my benefit to misguide people. When I will reach my objective the value will become valueless for me. All values are universal in content but interpretations are made different by different people to suit their individual interests. I like others to speak the truth to me. But I do not guarantee that I speak the truth to others. Such situations create confusion and sow the seeds of conflict as truth is reality and never changes, lies are unlimited and changes on each occasion as he who lies does not remember which lie he told and when?

A sense of failure or fear of failure and desire to achieve success through short cut leads a human to use the tool of lies. For success dropping out the value system does not help in long run. Now a days I expect others to behave properly and struck to value system, whether I myself practice that value or not. Amazingly, what was not a value 20 years ago is now valuable. Take the instance of abortion. One time it was very big social evil, now apart of normal life. What is not a value today may also become a value after another 20years. Our measurement of value is also changing with the changes in this world.

Now question come what is value?

Value is that which tends to increase the virtue (like devotion) is value; A habit like misbehaving or drinking etc. is a vice which is valueless. When there is conflict between heart and brain on values, let the heart be followed, as heart will not hurt anyone. Let us all be honest and stick to certain ideals. If we cannot stick to certain ideals, let us openly confess our weakness but not degrade it.

Doing good to other is virtue, injuring others is against values. Loving and respecting others is virtue, hating and neglecting other is sin. To handle yourself use your head, but to handle others use your heart , as heart is always full of love.

Never- Never cheat anyone. This is the greatest sin. Try to be a noble person in life. The tidal circumstances and tussle of happenings may toss us hither and thither, but stay noble in your thoughts and actions, you will find your life meaningful. The decent and cultured give and forgive. The indecent and very uncultured grow ungrateful and vicious. Cultured people always value for values

The more you grow arrogantly and egocentric, you cut your self from others. As years pass by, you suffer from your own loneliness in life. In this process you build a wall around you, rather than a bridge to reach to others. Try to follow values in life. Cultivate friendliness, charity, good behavior, good character and concern for others. You are never then alone anywhere any time.

True values of life is actually a spiritual subject which can be effectively and better dealt by spiritual leaders.

ACCORDING TO SWAMI VIVEKANAND : VALUES HAVE 5 BASIC COMPONENTS :

Love, Right conduct (character), peace, Truth & Non violence

Love in action & truth is character

Love in speech is truth

Love in feeling is peace

Love with understanding is non violence

If there is righteousness in the heart

There is beauty in character

If there is beauty in character there is harmony at home

If there is harmony at home there is order in Nation.
If there is order in Nation, there is peace in world.

FOR VALUES :

Sow a seed of good thoughts
Reap a fruit of good action,
Sow a seed of good action
Reap a fruit a good habit.
Sow a seed of good habit
Reap a fruit of good character,
Sow a seed of good character
Reap a fruit of good fortune.

MOREOVER, AS IT IS SAID OF 'THREE THINGS'

Three things to respect,	Old age, Religion and Law.
Three things to love,	Purity, Honesty and Hard work.
Three things to admire,	Beauty, Intellect and Character.
Three things to cultivate,	Courage, cheerfulness and contentment
Three things to maintain,	promise, friendship and affection.
Three things to control,	tongue, temper and temptation.
Three things to watch,	speech, behavior and action.
Three things to prevent,	laziness, falsehood and slanders.

Our mind is like a mad monkey that jumps from branch to branch. We must have control over our mind if we value for the values. Those who master the mind are called as masterminded. □

The writer is a Past District Governor (1987-1988), Lion Clubs International, District-322-D.

K C DAS COMMERCE COLLEGE LIBRARY : AN OVERVIEW

Mr. Prasanta Kumar Deka

A library is the heart of an educational institution and the library of K.C. Das Commerce College is no less than that. It is the hub of academic activities of the college. College performs an important function in the educational process. College education provides a totally different environment for the students of higher studies. Usually the classes comprise a large number of students and therefore have to depend much more on self-learning. Therefore the college library is the ultimate place for the students to supplement their class room teaching.

The main objective of college library is to become instrument of instruction. In order to determine how far it has succeeded in achieving the objective, one should determine the extent to which the user uses the library resources for their assignment as an integral part of the curriculum. In other words we can say that teaching in classroom must depend more on library than the textbooks. So the library must become the integral part of teaching programme.

I have joined as a librarian of K.C.Das Commerce College in the month of April, 1996. At that time the college library was in a very nascent stage. Only 400 hundred books was in the library also poor in infrastructure. Most of the books on Commerce education were donated by Dr.Purna Bardaloi Sir, Ex-Principal of K.C.Das Commerce College and Late Surajit Mitra Sir, Ex. Secretary of G.B. K.C.Das Commerce College. As the number of books increased gradually, I have to shift the library from one room to another. With the advent of our respected Principal sir Dr.Hitesh Deka in 1997, the development of the library was his prime object. In 2002 the first computer was installed in the

library by the college authority with Internet facility. And so in 2003 the college authority decided to purchase SOUL software to upgrade the library. And for this purpose I was asked to take the training in INFLIBNET centre Ahmadabad in the month of February 2003 by the college authority. After the installation of SOUL software in March 2003 the library started to database conversion work. At this point I take pride that our college was the first college in Assam to purchase the SOUL software. In 2006 the college library had a new look with various changes and improvement which includes :

1. The library on the ground floor, 3626 sq feet area consisting of the Stack room, Circulation Desk, Reference reading table, OPAC (On Line Public Access Catalogue), Property shelf, and the Librarian's Room.
2. The first floor of the library, 2706sq feet area, consists of the new reading room with a seating capacity of 115 no, where current journals, bound volumes of periodicals and magazines are available. Access to Internet (Free Surfing) is now available for all. For that purpose the college authority installed V-Sat connection in 2007.

The present library is equipped to cater to the needs of the two thousand odd student populations and the faculty of the college.

The present staff of the library given below.

Sl.No., Name Qualification and Designation

1. Mr. Prasanta Kumar Deka, B.A (Geog), MLISc, Librarian
2. Mrs. Jyotikarna Choudhury, B.A. (Geog), MLISc, Asst. Librarian
3. Mrs Reena Das, H.S., Library Asst.
4. Mr. Ranjit Ray, H.S.L.C, Library Bearer

---

3. Present Library Committee:

Sl. No.	Name	Role
1.	Mrs. Archana Bora, Lecturer, Department of English	Chairman
2.	Mr. Prasanta Kumar Deka, Librarian	Convenor
3.	Mrs. Jayshree Pathak, Lecturer Department of Mathematics & Statistics	Member
4.	Mrs. Purnima Singh, Lecturer Department of Hindi,	Member
5.	Mr. Samar Bhattacharyya, Lecturer Department of English	Member
6.	Mrs. Namrata Bhattacharyya, Lecturer Department of IT.	Member

4. Collection :

4.1 Books :

The yearly growth of the Library books (Text & Ref.)	:	Annexure I
Total No. of Books as on end of 2007-08	:	11234
Total No. of Unique titles as on end of 2007-08	:	7860
Total No. of Books in Book Bank as on 01.12.2008	:	432

4.2 Journal/Magazine :

Total Nos. of Current Journal / Magazine subscribed during the year 2008/2009 : Annexure II

4.3 Newspapers :

Total No. of Newspapers subscribed: Annexure III

4.4 Educational CD	:	182
4.5 Maps	:	3
4.7 Globes	:	1
4.8 Back Volumes	:	8

5. Library Members :

5.1 Students :

Students get membership at the time when they take admission into the college. But the students have to apply separately to obtain library cards. Alumni and Some Research Scholar also can get membership with special consideration.

Teaching & Other Staff :

Library cards are also issued against all the members of the college family. The present volume of the teaching and other staff is given below.

a. Principal	:	1
b. Teachers (Sanctioned)	:	40
c. Office Staff	:	17
d. Research Scholar	:	15

C. SECTIONS OF THE LIBRARY :

1. Stack Area :

All the processed books (Text and Ref.) have been kept in newly made wooden stack. These books are arranged in a classified order according to the Class Numbers. Subject guide is displayed prominently to guide the users. The book stacks have been placed in such a way that it is conducive to quiet study.

---

2. Technical Section :

The books and other reading materials are being classified using DDC 22nd Edition (Dewey decimal classification) and AACR-II (Anglo American Cataloguing Rules II Edition) for cataloguing purposes through SOUL (Software for University Library).

3. Reference Section :

Reference Books have been separated from the textbooks. The Reference books are kept on the left side of the stack room in book shelves.

4. Journal & News paper Section :

Journals and Newspapers have been organized separately on the stacks near the Reading Table. A list of Journals and Newspapers currently subscribed to by the college library have been compiled in order to keep the teachers, students and staff informed as to which journals and newspapers are available in the library. (Annexure-II & III)

5. Book Bank Section :

There are total 432 no books for book bank and these books are issued to backward class students and economically poor students.

6. Back Volume Section :

The old loose issues of the journals got bound and kept in a reading room in a classified order.

7. Circulation System :

For circulation we use SOUL package, College Version (Developed by INFLIBNET Center, Ahmadabad). Each cardholder student member can take two copies of books for 15 days whereas a faculty member can take 12 copies of books. A book can be re-issued provided the book in question is not in demand by any other member.

8. New Arrival Display :

Newly processed books are kept at a prominent place in bookstand for one week or more to attract and to bring these to the notice of the users.

D. SERVICES :

The Library provides different types of services :

1. Reading Room Service
2. Reference and information service.

3. Reprographic Service.

4. Internet Service.

5. Online Public Access Catalogue (OPAC)

6. CD-ROM Service

7. Current Awareness Service. (CAS)

E. AUTOMATION PROCESS :

1. Computerization :

Computerization has been introduced in the library activities towards the end of 2002, with the purchase of a Pentium III computer. The SOUL (Software for University Library) developed by INFLIBNET was introduced in February 2003 and the automation process of library started phase wise.

Automated circulation system has been introduced since 2005 for better circulation system.

2. Barcode technology :

To organize the disseminate flow of information in a systematic way we have introduced the Barcode technology in circulation system last month. It is a method of automated identification and data collection. For this purpose we have installed a new software P-touch Editor ver.4.1, one printer Brother (QL-550) and a gun type scanner.

3. Digital Library Division :

After shifting to the new premises, a Digital Collection has been created with the CD's which were received free of cost with books and journals. There are more than 80 CDs on various subjects. Most of the CDs contain important software, encyclopedias, directory, and tutorials and so on. Students and teachers are allowed to use the CDs for reference.

4. Computer Network :

A Local Area Network (LAN) has been set up with five computers in the library. With this files, databases, printer, CD-ROM drives are shared.

F. LIBRARY ORIENTAION PROGRAMME :

From the current session library orientation programme has been introduced and both teachers and students are made aware about the facilities and services mainly OPEC system of the library.

G. BEST READER AWARD :

To inculcate the reading habit among the students an award known as "Best Reader Award" will be announced from this year and every year one student will be selected for this award. This will help the students to train themselves in the art of self-education.

H. FUTURE PLAN :

We have planned to expand the library to the second floor of the present building and different sections will be built up separately. The Library has a plan to purchase SOUL (Network version) to cover different departments, so that, they can search OPAC for their required library information. We have also planned to purchase more computers for Internet services so our user can access more e-resources. In near future, we hope our library may be member of UGC-Info net. Library Orientation Programme will be extended further and emphasis will be given to create more regular users of the library. Further, we are going to extend reading facilities to the interested neighborhood special membership card.

LIST OF ANNEXURES :

- Annexure I * The yearly growth of the Library books (Text & Ref.).
Annexure II * List of Journals .
Annexure III * List of Newspaper.

Annexure I The yearly growth of Library books (Text & Reference)

Year	1996 -97	1997 -98	1998 -99	1999 -2k	2000 -01	2001 -02	2002 -03	2003 -04	2004 -05	2005 -06-	2006 -07	2007 -08
Acc. No	974	975- 1315	1316- 1832	1833- 2534	2535- 3169	3170- 3676	3677- 4336	4337- 5152	5153- 5725	5726- 6329	6330- 10572	10573- 11234
Total	974	341	517	702	635	507	660	816	573	604	4243	661

Annexure II LIST OF JOURNALS

Sl. No.	Title	Language	Frequency
1	Asom Year Book	Ass	Yearly
2	Business Today	Eng	Monthly
3	Business World	Eng	Weekly
4	Chartered Accountants Today	Eng	Fortnightly
5	Economic and Political Weekly	Eng	Weekly
6	India Today	Eng	Weekly
7	Indian Management	Eng	Monthly
8	Katha Guwahati	Ass.	Monthly
9	The week	Eng	Weekly
10	The University News	Eng	Weekly
11	Yaatra : A journal of Assamese Literature & Culture	Eng	Bi-monthly

12	Yojana	Eng	Monthly
13	DESIDOC Bulletin	Eng	Quarterly
14	4Ps. Business & Marketing	Eng.	Fortnightly
15	Digit (IT Bulletin)'	Eng.	Monthly
16	Dream	Eng.	Monthly
17	Business Economy	Eng.	Fortnightly
18	MBA Review	Eng.	Monthly

Annexure : III

LIST OF NEWSPAPERS

Sl No	Title	Language	Frequency
1	Amar Asom	Assamese	Daily
2	The Assam Tribune	English	Daily
3	The Sentinel	English	Daily
4	The Telegraph	English	Daily
5	The Times of India	English	Daily
6	The Economic Times	English	Daily
7	The Indian Express	English	Daily
8	Employment News	English	Weekly
9	Dainik Batory	Assamese	Daily
10	The Telegraph	English	Daily
11	Asomiya Khabar	Assamese	Daily

The writer is the Librarian of K C Das Commerce College, Guwahati.

The Impact of Teaching : An account of Indelible Memories and Self-Esteem

Dr. Swabera Islam

Whenever I reminisce about my role as a teacher in K. C. Das Commerce college I am inevitably engulfed with strong emotions which are undoubtedly a manifestation of the life I am living. The twenty three years of teaching in this college has had an indelible influence on every sphere of my life. By bringing together the kaleidoscope of manifold and myriadical thoughts into cohesion a beautiful mosaic is revealed that has endowed me with a firm footing in this progressive society and which I gratefully acknowledge.

When I stepped into my first college teaching assignment in October of 1985, it was with great excitement as I had the opportunity to teach Higher secondary students which meant "college students". The fact that I was teaching in an evening college in the premises that did not belong to us did not in any way dampen my spirits. I knew that all that I had learned, experienced, lived, and shared as a student in my own school and college would come together in this place called K. C. Das Commerce College. However, at that time my perception was limited to being labeled as just a "college teacher". Over time my horizon widened and in this piece of writing I would like to share some of my reminiscences with the reader.

From 1983 to 1994, K. C. Das Commerce College functioned at the precincts of Sonaram Higher Secondary School at Bharalumukh. During those formative years of the college, the Management Committee and the teaching staff weathered many trying times which has been written and recorded by several writers. I perceive that it is quite exciting and a privilege to be involved in the building and shaping of an institution and to be fostered with the responsibilities of contributing and making a difference.

Traveling in the evenings from Zoo-Narang Road to Bharalumukh everyday was a harried and hurried experience especially when you had to leave behind two infants at home coupled with societal constraints and restraints. The inconveniences of working in the evenings were many. The thought of shifting to a day college was exhilarating and almost all the teachers who were employed in the college at that time contributed in a larger or smaller measure towards achievement of this goal. The process of acquisition of the present land from the Government authorities up to shifting to the premises in 1994 is an era of the college that will be indelibly imprinted in the memories of those teachers present then. The innumerable visits to Dispur that included visits to the Offices of the Revenue Minister, the Revenue Department, the Education Department and not to mention the desperate attempt to meet the Chief Minister (Late Hiteswar Saikia) at the airport will undeniably be admitted as exciting times of building of the college. Shri Dhiren Kalita who was the secretary at that time, was involved with the college since its inception and left no stone unturned to shift the college from Sonaram High School to its present location.

After shifting to the present premises, the problems engulfing the college seemed to vanish magically and new opportunities seem to unfold almost everyday. Through the years the infrastructure of the college improved and this can be attributed to the ceaseless efforts of the Principal, Dr. Hitesh Deka, whose dynamic leadership has infused a spirit of optimism and enthusiasm amongst the entire staff of the college. Recognition and practice of "Dignity of labour", is the stamp to characterize the overall ambience of the college today. I feel privileged to be working with such a dedicated, forward-thinking team.

The generous donation and support of Shri Ramesh Ch Choudhury who has always been a pillar of strength and support behind us will be recorded in letters of gold in the annals of the history of the college. He has managed to imbibe a culture of meticulous habits amongst the entire staff of the college and has motivated them to strive towards perfection. The contributions of his endearing wife Ms. Minati Choudhury who is one of the members of the Governing Body is no less. Mention must be made of all the members of the Governing Bodies past and present (Ms. Senehi Begum, Shri J. Nath, Shri D. Bania, Shri Mukul Goswami etc) who have always found time to be involved and provide the necessary guidance for the smooth running of the college. During the initial stages of construction of the college Shri D. Bania arranged for a donation of Rupees One lakh which was donated by Ozone Pharmaceuticals.

A few words about the wonderful people I have worked with. I have been lucky to get to know such a lot of young people who were on the threshold of their lives when they joined the college. Being the first whole-timer of the college, I have had the good fortune of being there when each and everyone of the present staff were being inducted into this institution. Many marriages have taken place and families are being nurtured. I have learnt a lot from my friends and colleagues all of who are from diverse backgrounds. I find it difficult to name teachers or categorise them lest I hurt anyone's feelings even though the eulogies will be no less for anyone. I am grateful to all from whom I have learnt many lessons.

My thoughts about teaching and my work :

Initially, the quality of the student intake was not satisfactory. However, over the years, the enrolment quality improved and today we can boast of being at par with the other recognized colleges if not better.

In terms of exam results, and the number of parents who want their children to join us, we have made phenomenal progress. Maybe our focus on

traditional values – respect, manners, helping others – is a bit old-fashioned. Having said that, I feel that maintaining old fashion values works, —and people are literally queueing up to become part of our success.

During moments of introspection, I pose the following question to myself : “Have I had a long-lasting impact on the lives of my students and also of my colleagues? Five, ten, twenty years from now, will my students remember me or the experiences from my class? And if so, what do I hope they will remember? “Have I been able to foster self-esteem among my students? What is the image that my students have of me? What do I want that image to be?”

I ask these questions because I have spoken with many teachers who wonder if they truly have an impact on the students in their classrooms. Doubts about their possible influence are often more pronounced when teachers talk about students who are burdened with learning difficulties. I feel that students should experience college as the environment in which strengths rather than their deficits are displayed.

Obviously, whether teachers believe they have an impact on the lives of their students is linked to their own self-esteem and their own sense of competence. When people believe that what they are doing is of little consequence, their motivation and energy will be minimal, and they cannot help but convey this to others. When those others are students, the result will be a college environment devoid of excitement and learning and filled with boredom and perhaps anger. I like to believe that I have been able to make an impact in the psyche of my students and instill a sense of self-esteem and confidence into them and thus motivate them towards bigger goals in life. Reinforcing self-esteem in the classroom is associated with increased motivation and learning. The use of strategies to foster self-esteem can go hand-in-glove with teaching academic skills. If anything, a focus on self-esteem can create a more exciting, satisfying teaching environment.

I believe that children/adolscents with adversity can overcome their deficiencies with support and strength from charismatic adults and very often such persons are their teachers. Teachers should never underestimate the role they play in influencing students' lives. Teacher's role should be positive, possessing the qualities of a "charismatic adult" who not only touches students' minds but also their spirits — the way they see and feel about themselves for the rest of their lives. Such influence is truly a rare privilege and truly I feel that I should prize and nurture it.

After reflecting upon the experiences which have shaped me into the teacher that I am today, I know that many more days of developing, learning, and growing are yet to come. The most enjoyable learning environment for me is one where being involved in learning is paramount. Learning is a continuous process. I will continue to place myself

in a position to learn. I love my work and you'll find me most nights "burning the midnight oil" and loving it! My work is what I love and I feel passionately about it. I am happy to say," Each day I go to work, I look at that day just as a gift waiting to be opened.

The richness of experiences I have gained during the past several years has blessed me by developing me personally, emotionally, and providing continued growth as an educator. I have gained a wealth of knowledge of classroom practices, methods, and theories that have enabled me to integrate that new learning directly into my classroom. Learning is like stepping stones. Those stepping stones make our path longer, broader, and easier to travel as they are placed next to each other.

"I am proud to have been able to play a small part in the successes of K.C.Das Commerce College and I wish the college all the best in the future." □

The writer is the Vice-Principal of K C Das Commerce College, Guwahati.

DOWN THE LANE

Dr. Jayashree Dam P. Choudhury

My association with the college dates back to Sept/89. It is a story of mixed feelings of almost of two decades. To witness take off stage of development of an institution is an imprinted memory. Though our stay at Sonaram High School was like sparrow, but staying was made comfortable by the presence of open-minded friends like Karuna Sarma, Bhupen Bora, Deepali Baidew, Mausumi Somani and Kalyani. Kakoti-Goswami-Mitro—the trio would keep so called common-room vibrant-laughing-cutting jokes-cold war. Then time of intervention by me, Runjhoon and Tiwariji. The Sonaram Campus was really a center of attraction for some. One time hyper active persons after days work would go there to take classes seriously till sun set as students would take full advantage of low voltage / current / load shedding and we the young teachers like “Lady with a lamp” would look for children with a purpose to finish the course. During gap time we would have evening tea either contributory or a treat; however generosity of Triveni sweets is to be remembered.

I joined during the tenure of Bordoloi sir. He along would Pathak sir, Dhiren Kalita sir and Minu Baidew would ask me about academic matters of students, problems faced and occasionally share future plan of the college. Swabera baidew would too like to know about aptitude of students so I would have to be alert accordingly.

I still remember advice and affectionate words of Bordoloi sir, late and Godhar sir and late Bandhuram sir with gratitude. There will always be generation gap, but creator’s garden is full of colourful flowers to attract butterflies and gratify

each other. The subsequent entry of Prathana, Deepak, Asima, Prasanta (left sometime back), Debjani and many others would substantiate the statements.

Childhood to Youth—a long journey. New faces with new dreams—whether teacher or taught. Reflection of Darwin’s theory is in good ambience—A.C. conference hall, well dressed library, faculty houses, IT cells, Scorpio for college family and so on. A completely new get up with new vision. But honestly what some of us really miss is humble-simple general common room – a processing unit of multipurpose vitamin tonic.

Modernization teaches us to survive, but too much sophistication and perfectionism are barrier to balanced personality. Probably at his point one needs to look back to flash out sweet memories to get solace during stressful hours through catchy words nostalgia, alma mater, alumni etc. and relief ourselves by saying *those were the days!*

Whatever the college has attained today is the outcome of hard work of everyone connected directly or from behind the screen. **THEY ARE NOT TO BE WASHED AWAY BY WAVES. THEY ARE TO BE REMEMBERED FOR ALL THE TIME. BY GROOMING THE CHILDREN IN THAT WAY THE PRESENT GENERATION WILL BE ABLE TO UPHOLD THE VALUE OF EDUCATION.**

Thus—

**PAST IS – STRENGTH
PRESENT IS – ACTION
FUTURE IS – GRATITUDE**

The writer is a Sr. Lecturer, Deptt. of Economics, K C Das Commerce College, Guwahati.

MY EXPERIENCE IN K C DAS COMMERCE COLLEGE

Dr. Ashima Sharma Borah

It was the time of dusk, the 28th September, 1994, little knowing that I would be assigned the task of taking a class of degree 3rd year immediately after my submission of the joining report as lecturer in the college in the department of management. The college infrastructure was not as impressive as it is today, because at that time classes were held in Sonaram High School in the evening shift. I too experienced few days in Sonaram High School in the dim light of the evening.

My first experience with the degree 3rd year students, was something not to be forgotten. Immediately after entering the class of adults, I didn't know how to begin. I started taking their attendance and in the meantime was adjusting myself mentally with the totally new environment. All of a sudden, electricity went off, the whole class started screaming to the utmost of their joy. Then I saw a person clad with white dhoti and kurta was holding a lighting candle and was about to enter the class, the class got over. I got a relief of sigh, not been exposed in front of the students. The person was none other than Madam Sarma, our fourth grade employee, who is even today dedicating his service to the college.

Days passed by, in the month of November 1994, our college shifted to permanent land in Chatribari. We entered the college campus in the same manner, we enter a new house by performing the Hindu rituals, I remember Dhiren Kalita Sir (Secretary GB then) frequently insisting to give the auspicious 'Uruli' when the rituals were going on.

Our struggling days were numbering slowly. Struggling in the sense that the college was in the venture stage and we were working on mere remuneration of Rs. 500-700 initially. Despite of so

many problems, we enjoyed in what we did, merry-making and enjoyment were the part of our job.

Days passed by, we were facing a series of problems as the college was still under Venture stage. Sometimes a ray of hope is seen and sometimes, the hopes shattered. In this way, we somehow tried to keep the college alive by doing our duties honestly. Again a ray of hope shone, when we had a permanent principal in the year 1997 (Mr. Hitesh Deka) believe me, that was the period and until now I never had a negative feeling as it used to happen earlier regarding the fate of the college. Mr. Deka then joined our college in the year 1997 and from the date of his joining itself, he tried to put all his effort in making the college come under deficit grant in aid scheme in 1998 March by Government of Assam fulfilling almost all the requirements.

Initially I used to wonder, can a person who is so young, can manage this college and its staff ?? My notion about this started changing when I had seen him functioning, with utmost care and motivation. Any academic discussion proposed by teachers which benefits the college, he never denies but personally sees that the decision is implemented without any difficulty. Another decision that made me happy was announcing seed money to the researchers who has completed provisional registration under Ph.D. programme. At that time myself and Prabhat Kakaoti, HOD, Dept. of Accountancy were persuing research work it was like a blessing in disguise to us, particularly when the college was in a venture stage.

From that period (1997) onwards a number of incidents occurred and decisions were taken by Dr. Deka (now) which perhaps may not have taken place in any Commerce College in Assam.

So, young a Principal as he was at that time he was functioning absolutely well by implementing the Principles of Management and trying to prove himself as an able leader. The list of activities to prove his leadership qualities are unending yet some of the activities I would definitely like to highlight through this article, which proves his leadership qualities, are :

Motivation : which is the utmost necessity in an organization whether it is monetary or non-monetary. A leader must know the necessity, and accordingly choose the motivator. Dr. Deka tries to motivate his employees by allowing participation and allows to raise their voice if necessary. He shows respect to even the 4th grade employees.

Remuneration : Apart from permanent employee he tries to maintain the temporary employee ever by trying to enhance their remuneration by some possible means.

Performance Appraisal : Dr. Deka not only collects our Annual Confidential Report but tries to give the feedback immediately by organizing departmental meetings, I find this as a rare phenomenon in other colleges in Assam .

Communication and other skills : Communications skill and other managerial skill is also present in Dr. H. Deka with the help of which he is doing quite well in our institution.

The charm of working under such kind of a leader is really wonderful. One's creativity is encouraged, sentiments are honoured, calls people by name, indeed it makes a great feeling for oneself. I am really enjoying my work under an able leader.

This article has not been written to flatter someone, but forms basis of case studies, which I have tried to mention some of them (real ones) from my own experience in my book (to be published soon) titled "Human Resource Management" .

Today when I look back and imagine my college 25 years ago, I really feel that have I really passed through those days? Was it the same college which had existed in 1983. This is development in true sense, development of the mind set of our staff which had taken place indeed.

I finally salute to those who had undoubtedly contributed a lot in shaping up this college. I also pay my homage to those who had left for heavenly abode and whose contributions cannot be forgotten And at the end I congratulate Dr. Hitesh Deka for carrying forward with his able hands and head this college and wish him success for a bright future.

May the dream of K C Das Commerce College family, in making the college a 'Centre of Excellence' be fulfilled. □

The writer is a Sr. Lecturer, Deptt. of Management, K C Das Commerce College, Guwahati.

DOWN THE MEMORY LANE

Mrs. Runjun Phookun

To celebrate the twenty five years of glorious existence of KC Das Commerce College, a year long programme has been planned from 7th November 2007 to 7th November 2008.

On 29th January 2008, we had a programme called the “Sipar Sandhanat Ekhantek” – a moment to search for our roots – was held in the Sonaram Higher Secondary School in Bharalumukh, Guwahati. Our college had its humble beginning in the same school premises with one hundred and seven students in the year 1983. The classes were held in the evening shift. So our roots were in the premises of that school. The college has now grown into a beautiful tree in its own campus which is located in Chatribari, Guwahati. It shifted to its permanent site on 30th November 1994 after many hurdles which were boldly faced by the members of the Governing body, teachers, students and others who were associated with the college at that time. We are indeed very grateful to Sonaram Higher Secondary school’s authority for giving us the permission to start our journey from 7th November 1983 and bear with us till we shifted to our permanent site.

A group of eminent citizens felt the need to establish a second commerce college in the western part of Guwahati due to the growing demand for commerce education in this region.

The college was started with the financial assistance provided by Sri Ramesh Chandra Choudhury, the present president of our Governing body. His magnanimous gesture for the noble cause is worth mentioning. The college was named in the cherished memory of his father, Late Keshab Chandra Das, who was an Inspector of schools when our country was under the British.

The programme “Sipar Sandhanat Ekhantek” made me walk down the lanes of my nostalgic memories. I joined the college on 5th August 1988. At that time as we had to take our classes in the evening shift, we had to face many problems like power failure, mosquito bites ..... We used buy candles and ‘tortoise coils’ to take our classes. As I teach Mathematics and Statistics, I have to use the black board quite often so I had great problem when there was power failure.

During the monsoons when there was heavy downpour the campus of Sonaram Higher Secondary School used to get water logged and water seeped inside our office room and common room. As they were quite low lying and got submerged up to the knee level so it became impossible for us to enter and get the class registers to take our classes. Then Madan Sarma, the oldest employee of our college used to be of great help to us. We used to ask him to bring out the class registers for us. Poor soul! As he did not know to read English he would bring all the registers and we would take the ones we needed to go to the classes.

At that time the academic efficiency of the students was not satisfactory so our results were also not up to the mark. We also could not give proper infrastructure and other amenities to our students as we did not have a permanent campus. Till 1994 our students had to face great problems in appearing for their final examinations. They had to appear from different colleges like Gauhati Commerce College and Pragjyotish College as our college was not allotted the centre from Assam Higher Secondary Council and Gauhati University to hold final examinations of Higher Secondary and Three Year Degree classes respectively. In the year

---

1990 the students, even had to go to Nalbari to appear for their B.Com. final examination.

Our college has been under the able and dynamic leadership of our permanent Principal, Dr. Hitesh Deka from 1997. Due to his initiative the college came under the deficit-grants-in-aid system in the year 1998. After that there has been no looking back. The infrastructure of the college improved to a great extent. The college library which is fully automated, the I.T and Management cell and the conference hall are worth mentioning. In the year 2005 the college was provincialized by the Government of Assam. The college was also assessed by the NAAC in the year 2006 and was accredited B+ grade.

At present the college imparts commerce education to more than two thousand four hundred students. There are ten departments and in total there are forty five faculty members. From this year

two professional courses BBA and BCA have also been introduced. These departments are equipped with all modern amenities like LCD projectors and computers.

In my twenty long years of association with the college a strong bond has developed with all associated with the students, especially the students. It gives me immense pleasure when the students excel well in there examinations and earn a good name in the society and I feel as if I am rewarded for my efforts.

This year we have been really rewarded for the efforts we have put in to teach our students. Two students of H.S. final year secured the State positions 4th and 5th respectively and a student secured 1st class 1st position in Management in B.Com final examination of Gauhati University. This we have accepted as a Silver Jubilee gift and we hope this trend continues for ever. □

The writer is the Head, Deptt. of Mathematics & Statistics, K C Das Commerce College, Guwahati.

MY COLLEGE AND MY DEPARTMENT : PAST AND PRESENT

Mr. Bhababhuti Sarmah

“Our College will come under deficit grant in aid within a very short period; you may be the Head of the department of Management, if you join immediately” – This was the first statement made by N.K.Goswami, my classmate and colleague and HOD deptt of Finance of our college in the evening of 5th September 1992, when then secretary & Principal of the College Mr. Paresh Pathak asked me to contact Mr Naba Kumar Goswami as I was selected for the post of lecturer in the department of Management. After getting that assurance from Goswami I have joined in this college on the 7th September 1992. Goswami’s assurance came true, but not within a short period of time. It took quite a long time for our college to come under deficit grant in aid of Assam Government. However, Naba Kr. Goswami’s that day’s comment became the turning point of my career to choose this profession in this college.

Brief history of the College & Department

The untiring efforts of a group of eminent educationists and well wishers gave birth to K.C.Das Commerce College on 7th November 1983 with one hundred and seven students at Sonaram H.S & Multipurpose School, Bharalumukh, Guwahati.

After few years of its inception, various departments were formed with related subjects as per the guidelines of Gauhati University and Directorate of Higher Education, Assam.

Presently, Management department is a full-fledged department (having Major subject) like other departments of the college.

In the Management department many teachers offered their services as whole time and part time teachers since the establishment of the college. We always gratefully acknowledge their services. Some of them are :

1. Mr. Bhadreswer Mali
2. Mr. Babul Talukder
3. Mr. Jitu Medhi
4. Mr. Anuj Bhuyan
5. Mr. Karuna Sarma
6. Mr. C. N. Prasad
7. Mr. Dipjyoti Goswami
8. Ms. Mousumi Sarma
9. Mr. Bhaskar Sarma
10. Mr. J. Barman
11. Mr. Anupam Goswami
12. Mr. Simson Mouchahary
13. Ms. Kabita Choudhury
14. Ms. Mampi Acharjee
15. Mr. Dhiren Deka

Present Faculty members of the department

At present, I myself as Head of the department with four other colleagues’ offer services in the department. They are :

1. Dr. Ashima sarmah Borah
2. Mrs. Malamani Dutta
3. Mr. Kukil Borah
4. Mrs. Chaitali Das

With full cooperation and coordination we always try to offer quality education in the field of Management as per the syllabus of Assam Higher Secondary Education Council and Gauhati University in higher secondary and under graduate level respectively.

We the faculties of the department believe that quality education can be imparted only when practical knowledge and experiences are incorporated in the teaching method. Therefore, we conduct field study with our major students from our department every year. The process started from the session 2001-02. Apart from the field survey we also organize some other academic activities like guest lectures, mock

interviews, debate etc. from time to time as a part of quality education.

Academic activities undertaken by the department are briefly stated below :

SESSION 2001-2002

FIELD SURVEY ON GAUHATI STOCK EXCHANGE :

A field survey was conducted by the department of Management of K.C. Das Commerce College with 20 students of TDC 2nd year having major in Management subject, at the Gauhati Stock Exchange, on 13th October, 2001. The prime intention of the survey was to give a practical idea to the students about the functioning of Stock exchange, which is an important chapter in their course syllabus.

SESSION 2002-2003

ACTIVITY- 1

GUEST LECTURE FOR MANAGEMENT MAJOR STUDENTS :

A guest lecture was organized by the department on 7th September 2002 on the topic—“New Issue Market for Corporate Securities”. Prof. R. K. Pathak, senior lecturer, Gauhati Commerce College, Management Department, delivered the lecture. In his one & half hour lecture, he had given a detailed analysis regarding Conception of New Issue Market, physical existence, functions, current position and problems of new Issue Market in India.

After the lecture, Prof. Pathak had a very enchanting interaction phase with the students. Prof. Pathak had answered various questions asked by the students regarding the topic.

ACTIVITY - 2

ASSIGNMENT TO MAJOR & PASS COURSE, TDC 2ND YEAR STUDENTS

The department gave an assignment to its major students on the topic—“Evolution of Management Thoughts”. All the major students have successfully completed the assignment work and secured good marks out of the total 20 marks provided from their internal unit test examination.

Similarly, pass course students of the year were directed to prepare Organization or Capital Structure

of any National or Multi-National Company or institution or the Chart Papers. Almost all students had beautifully done the assignment.

ACTIVITY- 3

FIELD WORK FOR TDC 1ST YEAR MAJOR STUDENTS :

A Field survey was conducted on 11th February 2003 by the Management Department with its 78 Major Students in the Garooghuli Village under the Rani Block of Kamrup district. The survey was conducted on Demographic pattern, Socio-economic position and entrepreneurial potentialities of the village. The students had visited each and every household of the village and gathered the information with the help of the questionnaires made for the purpose.

The students were first divided in to twelve groups consisting of six to seven members and each group was named after the name of great philosophers or thinkers of management viz- F.W. Taylor, Henry Fayol, Peter Drucker etc. Two lecturers from English department and from Economics Department also assisted in conducting the Survey successfully.

SESSION 2003-2004

ACTIVITY- 1

FIELD WORK FOR TDC 2ND AND 3RD YEAR MAJOR STUDENTS :

On 22nd October 2003 the management (major) Students of TDC 2nd and 3rd year had conducted another field survey on “4th International Expo 2003”, which was held at Judges Field, Guwahati. The objectives of the survey was—

- (a) To acquire practical knowledge by the students about the different products produced by different states & countries.
- (b) To make them aware about the products of their own state.
- (c) To make them aware about the products of small scale & large scale industries.
- (d) To know response, behaviour, sales promotional techniques of different stall owners.

ACTIVITY- 2

GROUP DISCUSSION/LECTURES/DEBATES :

According to the class routine of the college, on the Saturday's group the department on the following topics conducted discussions or lectures or symposium for degree level students.

- (a) Date 30.08.03, Class-TDC 2nd Year (major), Topic- "Scientific Management & Present day world"
- (b) Date 06.09.03, TDC 3rd Year (major), "Manpower Department & Urge today"
- (c) Date 13.09.03, Class TDC 1st Year (major), "How to achieve success"
- (d) Date 01.11.003, Class- TDC 2nd Year (major), Topic- "Undercapitalization has lesser evils than over capitalization"

Besides the above, a debate on the topic— "Promotion- Seniority Vs Merit" was also conducted on 19th Sept 2003 for major students of TDC 3rd year.

A class room test for TDC II nd year major student were also organized on 12th September, 2003

SESSION 2004 –05

ACTIVITY- 1

MOCK INTERVIEW :

The Department of the TDC 3RD Year Management Major students of the college organized a mock interview.

The main objective of the Programme was to give an idea to the students about 'how to appear in interview' for jobs. Almost all the students of the department participated in the interview.

Inviting applications from the students for the post of a 'personnel manager' in the name of a dummy organization—'DAMECARE ENTERPRISES', first started the interview process at. After receiving the application, they were called for interview by issuing calling letters.

Two experts, Mr. P.C.Lakkar, Additional Manager, Assam Electronics Development Corporation Ltd (AMTRON) and Mr. Anwar Kamal from AFPRO, a non government organization were in the interview board as expert. During the interview hours, the experts even pinpointed the drawbacks of the students, and briefed the students

about the requirements necessary to face an interview effect

ACTIVITY- 2

FIELD SURVEY :

As a part of the academic activities, this year too the department has conducted a field survey on Industrial Relations on 18 .12.04 at Nagoan Paper Mill a unit of Hindustan Paper Corporation Ltd situated at Jagiroad with the efforts of B.Com 3rd Year (Major) Students.

The study was carried out to find the perspectives of Industrial Relation in Assam and to what extent the relationship is stable and if not what can be the constraints in maintaining a stable relationship between the management and the work force.

SESSION 2005–06

FIELD SURVEY :

As a part of the academic activities, this year the department has conducted a field survey on the policy of diversification for survival on 21 .12.05 at Hindustan Coca Cola Beverages Pvt. Ltd. Situated at Byrnihat, Meghalaya with the efforts of B.Com 3rd Year (Major) Students.

SESSION 2006–07

FIELD SURVEY :

A survey was conducted jointly by the Department. of Management and Department of Mathematics & Statistics of the college, on 29th January 2007 in the revenue village of Sualkuchi of Assam with the objective of finding out the problems of the entrepreneurs as well as study the socio economic conditions of the same. Thirty respondents were interviewed through a structure schedule where observations were made regarding age distribution, educational qualifications, marital status, income and assets, medical facilities, sources of raw materials and marketing strategies.

Last but not the least, I have to mention that as our college completes 25 years of glorious existence, a feeling of pride engulfs our department too with the excellent result of one of our student with Management major who topped in the B.Com final examination, 2008 under Gauhati University is great gift for us. □

The writer is a Senior Lecturer & HOD, Management, K C Das Commerce College, Guwahati.

The Reminiscence—A journey as I look back

Mrs. Runumoni Lahkar Das

Many fond memories come to my mind when I look twelve years back. It was the month of November, 1996; I entered the K C Das Commerce College to meet Sri Murali Krishna Sarma to give a letter which was given by respected Sri Munin Baishya, Lecturer of Rangapara College. I had a talk with Mr. Sarma regarding availability of post in the Department of Commerce and many other things. As per his direction I had to contact the Secretary and President of the Governing Body who could appoint me. After that I met Late Surajit Mitra (the then Secretary of the G.B.) and Sri Ramendra Narayan Kalita, (the then President of G.B.), and as per their direction I joined as a part time lecturer in the Department of Commerce of 9th December 1996. During that period, only three teachers were working in the department, namely Sri Naba Kr. Goswami, Sri Prasanta Kr. Sarma and Sri Murali Krishna Sarma. Now we are having eight teachers in our department. In the beginning of my service life I can never forget Mr. Murali Krishna Sarma for his guidance and help.

When I entered the K C Das Commerce College campus I saw an 'I shape' Assam type building. A part of the house was used as the teachers' common room and in the opposite side, a small room for Principal. Though the teachers' common room was too small it was nice to spend time. All the teachers stayed there in an atmosphere of fraternity and love. It was agog with fun fare, joking and smiling. There were frequent but small tea parties. To offer tea party became a convention. Amidst this the teachers were punctual and duty bound. As a new comer I followed them adhere hearted. All the faculty members worked for the betterment of the college cooperatively. The Principal also took special initiative of maintaining the discipline in the college.

After joining K C Das Commerce College just after few years, it was one of the fearful incidents which I cannot forget in my life. It so happened that I was about to give examination duty on that day. I started my destiny towards college on time. I took bus and then a rickshaw. On the way, I had to cross a railway track. I saw a 'Malgadi' (goods train) on the railway track. I thought the train would wait for a while but I was waiting for half an hour. And I was in hurry to reach the college before the stipulated time because our college authority was very much strict and they don't excuse a single second to maintain the discipline of the college. In the mean time I have seen that some of the people were passing under the train. As I was very much punctual regarding my duty, I decided to pass my way under the train and till that moment I was quite nervous and afraid if the train runs over me. Keeping risk in my mind, I decided to cross under the train and at the same time my mind stopped working I was in dilemma whether it was right or wrong, but I crossed under the train. But still I could not reach the college on time and it was five minutes late. At that moment I realized neither I could perform my duty nor I did well whatever I did was a big mistake in my life and I promised myself that I would never repeat such blunder.

K C Das Commerce College has completed the twenty fifth year of its uninterrupted existence on November 7, 2008. Now the name and fame of the College has spread through out the country. I Hope that under the able guidance of our dedicated Principal, teachers and the lovely students, the institution will far ahead grow and produce competent human resource for the society. As a teacher of this institution I feel an urge to look back the institution in which I spent last prolonged twelve years of my life.

Long Live K C Das Commerce College. □

The writer is a Lecturer, Department of Finance, K C Das Commerce College, Guwahati.

I AM A PROUD K-CIAN

Suraj Ghimire

“Expansion is the sign of life.” This quotation bears fruit when we look back to the brief history of K C Das Commerce College.

From the very day, I came to seek admission I was fascinated by the beauty of the college building and well-managed campus. With the motto of, “Knowledge is power”, K C Das Commerce College has flourished as one of the topmost institution for commerce education in North-east, headed by the dynamic principal. I had heard, “Punctuality is the sign of great personality”, and so is the quality of our principal sir, Dr. Hitesh Deka. I consider myself lucky to have my education at such an institution where punctuality, discipline and character pay much than money. The teaching staffs of the college are for the students, like parents to their children. They always encourage and motivate to bring out the hidden talents from amongst the students and guide them the best path towards bright carrier. I am always lucky to get an enormous affection and care from various teachers of different departments. Throughout my student life, till today, I had never seen teachers like these who care so much for the students giving 100% out of them. During cultural programmes, variety of cultures from all over North-East by the students of various community under one banner shows that K-Cian are always united at any time whenever the situation demands. The smooth running of the college week shows that the students as are always disciplined, obedient and sincere to the rules and regulation of the college. We, as students enjoy most during fresher’s social where various music and cultural programmes takes place. Out of many others, Bihu dance is what I like most along with Assamese culture and off-course, the people of Assam.

One thing I like best about our college is the selection procedure of the Student’s Union. Very

often, we find in the newspapers the kidnapping cases, murders, etc. in connection to the college election. But our college is always safe from such headlines as it follows the system of selection and not election, thus enabling the qualitative students to represent the Student’s Union.

Books are a great treasure house of knowledge and reading is an enduring source of pleasure, which adds to our happiness in prosperity and consoles us in adversity. A book is a living example of man’s progress on the path to enlightenment. The library of K C Das Commerce College contains more than 10,000 such examples. It is indeed a great pleasure to the lover of book like me to get such a facility in the college and enrich the experience. The series of Silver Jubilee lectures by renowned personalities of India was one thing that showed the uniqueness of the college. We, the students were benefited lot by those lectures. Those lectures indeed diverted our ignorant mind towards self-realisation. I still remember and have implemented in my life the words of Dr. B.B. Bhattacharya, Vice-Chancellor of JNU, Delhi who was the speaker of one of those lectures. He said, “In order to make people aware with indiscipline act first we must be disciplined and self-realised. And this can be acquired by being loyal and obedient towards the rules and regulation of the organization.”

To conclude the college is always looking forward and not behind. It has infinite energy, infinite zeal, infinite courage and infinite patience and is marching towards the accomplishment of many great goals in near future. So, who won’t be proud to be the part and partial of such an esteem institution! □

The writer is a student of B.Com. 2nd year, K C Das Commerce College.

IMPACT OF K C DAS COMMERCE COLLEGE ON MY LIFE

Sanchita Deb Barman

With the first rays of the sun, I stepped in the campus of one of the most prestigious college of Assam, K C Das Commerce College. Our college was established in the years 1983, and since then there is an all round development of the infrastructure of the college. Our college is known for its discipline and I was aware of this.

The first day in my college was a very experimental one. All the unknown faces but everyone was so helpful. The campus was clean and trees planted everywhere. The whole environment gave an appeal of encouragement. The teachers being so helpful and had never faced any problems regarding studies.

The college had earned a lot of fame with its excellence of its performance with added grade of B⁺ by the NAAC team. Even the NAAC team was impressed by the performance of the students. I always took active part in our college activities. The

college always inspired us to improve and involve in all fields and expose our talents.

I got lot of help from the teachers to improve in my studies. I secured good marks in my Higher Secondary level compared to my H.S.L.C. Examinations. I got a friendly environment in the college where we always have someone to guide us no matter what the problem is. My family, my friends all are happy for my performance which is only for the guidance given by my teachers.

Last year two students got position in their H.S. Level and made the college proud. I hope one day I could do the same and bring up the name of the college. We are always encouraged by our teachers that the 'Sky is the limit' and 'anything is possible under the Sky.' Lastly, I am thankful to the almighty as he is the one who decided my fate and introduced me to this wonderful college and for which I can only say that "I am proud to be a K-Cian." □

The writer is a student of B. Com. 1st year, K C Das Commerce College.

MY FIVE YEARS EXPERIENCE IN COLLEGE

Rikh Roy

I was really blessed to get admitted in K C Das Commerce College. The name and fame of the college really encouraged me to take admission in this college. Though I was enlisted in the merit list of Guwahati Commerce College but it was my most fruitful decision of my life and I think it was the right decision which I ever took in life.

The first day I entered the college, I was very scared as we had a view that our Principal sir is very strict person but later I came to know that it was totally a wrong fact— he is a kind and generous person.

I got lot of support from the teachers who helped me a lot to achieve the highest percentage in the higher secondary 2006 and for which I was awarded. The Best Higher Secondary Scholar Award—“Sarat Chandra Das Award” with a cash amount of Rs. 5000/-. I think it would not have been

possible without the support and help of the teachers.

The students of our batch were really good and each and every one were very much determined towards the goal and all are very competitive and friendship with all of them were really fine.

I also had keen interest in singing. I also participated in the cultural programme of our college such as freshers’ social and college week from H.S. 1st yr itself and I got great support from teachers and students. They loved me and my songs a lot for which I am honoured and tried to serve the college in all types of cultural activities and I am still serving it. This year 2009 we are going to conclude our Silver Jubilee programme where we all are trying to make it a successful one.

I think these five years in my college will be the most memorable days of my life and will miss my college days very much after my graduation. □

The writer is a B.Com. Final year student, K C Das Commerce College.

MY FIRST DAY AT COLLEGE

Sangita Das

Three years have passed since I first came to this college. Still the memory of the first day is quite fresh in my mind.

People say—college life is something different from school life. Only a similarity in both situation is study, rest all differs. On the first day of my college I was late for five minutes. From the Notice Board hanged near the office room, I enquired the room where the classes of H.S. 1st year was going on. Then I entered the class room. It was English class. The classroom was large provided with sound system. Near about 150 students were present in the classroom and I was one of them with an unknown face.

The class was for 45 minutes and within this span of time I could find only one girl who talked to me. In college the senerio was completely different from school. In school we had classes of all the subjects in one room. But in college we had to move to different rooms for different classes. I, then,

along with my new friend moved to other room for another classes.

I too had the fear and nervousness of being ragged by the seniors. As we H.S. 1st year group were moving to another room one of the senior's called one girl of our batch among us. I was very scared thinking if they would call me too. But nothing happened so. Slowly within few days I became acquainted to the college campus. I did my classes in full swing and had many friends.

Now, I am a student of B. Com. first year and still not been ragged by anyone neither faced any problem in my college life. It is rightly said that college life is different from that of school life. Because it is more enjoyable than school life. Now my face is no more unknown with all my activities and capabilities I could focuss myself and lead a very happy and studious life as a student of K C Das Commerce College. □

The writer is a student of B. Com. 1st year, K C Das Commerce College.

TREASURED MOMENTS

Sikha Poddar

Stepping down in ASSAM at Guwahati Railway Station on 07.08.2005 from Punjab was nice and then in K C Das Commerce College on 29.08.2005 to pursue, B.Com. Course. And leaving all those school days in Punjab was little tough especially to tackle with new language was like a challenge!!

Sitting on the first bench on the first day of the college with a huge bag which is not ordinary in colleges was a bit awkward.... and interacting with teachers without knowing the regional language 'ASSAMESE' was difficult. No one to accompany made my day extra large in the college.

Few days later, a girl joined in the college in my batch and sat beside me named Jyoti. Both being newcomers, we talked about each other and gradually became friends. She helped me in interacting with others and teachers too were cooperative enough to communicate with me in English. Days later, we (me and Jyoti) saw the notice for Student Union Selection procedure for various post and decided to fill up!! I opted for GS (General secretary) and Debate & Symposium Secy. which was criticized by many being a girl nominated for GS... Time passed, day for interview came and that was the 1st official day to interact with college students, teachers and all and that was good enough to make me comfortable... we prepared for that day with the help of seniors and given charge of Debate & Symposium Sec. by the selectors...Thanks to them!!

From that day onwards, awkwardness of being a new comer had flown away from my mind and heart!! All the fourteen Union members were very cooperative, fun loving and hard working too and enjoyed our job with fun and responsibility simultaneously!! The coordination between us was amazing and we were all like a family... we enjoyed each occasion whether it was college week, Saraswati Puja and most amazing was when NAAC

visited our college for two days. The college infrastructure was not too good in the first year but till mid of our 2nd year...no one can imagine is the drastic development and all that happens just six months... Those two days when NAAC member visited were full of energy... we enjoyed to work and stay in college from 8 a.m. to 8 p.m. How that one year passed... *Pata hi nahi chala...*

Now the day came when we have to pass our duty to juniors and next union... we (all union members) cried as *do saai ka bachha khilone ke liye rota ha!!* We missed those days being all together and laugh, tease, celebrate... after wards in our college...

Till then my relation with teachers as well as our respected Principal was very friendly and frank...

In Final year we used to concentrate on studies more and help juniors whatever they want and try to make them follow the rules by being friendly.

On the whole, I will cherish those hours of cheering ourselves hoarse in those occasions, little spats here and there and some excessive spirit drubbing my academic credentials have all contributed into one pot pourri of life here, if all the great efforts of team work have led to moments of pride that I will treasure, all those has spent pacifying bloated egos have dented any picture perfect perceptions, I had till then!!!

But all this is what seems to make my stay special....

I know I will not look back at them with regret rather revere each of them as a stepping stone in giving me a truly unique perspective.

My stay here has been a treasure house of memories. It is not possible to lock this up and float up somewhere into oblivion.

*I want to carry it with me wherever I am.
I will carry it with me wherever I am. □*

The writer is a Ex-student, K C Das Commerce College, Guwahati.

SWEET MEMORIES

Jyoti Singhvi

Today, when I have passed out as a student of the college, I remember the day I joined K.C. Das Commerce College. It was 13th of September 2005. When I joined the college, it was not as beautiful and well constructed as it is today. But here there was a homely atmosphere. It appeared like a college in a mini-eco society' with greenery all around. The 15th September, 2005 was my first day in college and I felt nervous but also a feeling of excitement was there, that I'm finally going to a college for which I was eager. Although my first day did go pretty well and even I didn't had any worries of 'raging' or any union calling me for any 'introduction' and all such stupid questions. But I did miss the 'Fresher's social'! But anyhow, the times went off and it was almost a month spent in the college with a feeling within me that for "how many days I have been in this college?" I did get adjusted with this new turn and twist in my life. But, yes, the life in a college was totally different as one had to be on his own. However, I did thought why one has to go to college for his or her further studies leaving the school; childhood friends and buddies, teachers and all behind and entering into a different world? But, even in a college, its just the same! We have to attend classes regularly, be in uniform and all such others as its in a school. However, the only difference is one can walk out at any time he/she feels like and even its very easy in a college to bunk classes. That's where a college student gets the 'Freedom'. Meanwhile, there was college selection for its Union Body. The biggest difference in forming its Union Body was that, the college didn't had any 'election' for it. There was 'selection' by the college teaching-staff.

As many students do want to get into a 'college-union, even I did and just gave a try to it and that too for the post of GS! for which I didn't had any idea Even, with me, my close friend Shika also tried. But after getting selected for a different post, I did felt down but was happy with that. After getting into the union, how the time flew off—it

was just like few hours spent by with seniors, teachers, friends and all. The most positive thing which I did found within us as union members—it did made us feel like as 'team members' together with each other in every problems. There was also a team spirit among us. The most happiest day spent in the college was the day of 10th October, 2006 when NAAC peer team visited our college, and every single member of the college worked wholeheartedly for showing its best performance. However, as there is happiness there's also sorrow and for me the most memorable day, which I can't forget even after two years of leaving the Union was the oath taking ceremony the day of the newly elected Union Body for 2006-07 on 14th November, 2006. The day was hard for me when we all were to hand over our duties.

But there is a saying that every beginning has got an its ending too. After getting into 3rd year of my degree I have to also leave the college, my teachers, my friends and all others behind and again walk into a somewhat strange to me—that the new and much tougher competitive world, where I have to get a foothold. The days went by and the time came nearer attiring me at every moment that even I will also have to say 'good bye!' And finally, the day arrived and it was 31st December' 2007 when we all students of 3rd years were given the formal 'FAREWELL'. But, still there were few days left to come back and be together with friends was the days for our 'Final Exams'! But it was just for few days we were together. So, that was all to so called the 'college-life' and also the time to get more serious and responsible with our works and duties, For me, those 'three years' flew off and was just like three days spent with fun, masti, enjoyment, orating my friends and with even sometimes few teachers.

At the end, I would like to add some few lines—"the person who gets on in the world and the people who look for the circumstances they want and if they can't find them, they make them." □

The writer is a Ex-student, K C Das Commerce College, Guwahati.

MY FAVOURITE ALMA MATER...

Vishal Agarwal

Our college K C Das Commerce College is my favourite alma mater...

Surprising, but true, that it wasn't out of choice that I got admitted here in 2000 in B.Com 1st year.

I had just shifted to Guwahati after by 12th from in Jaipur, so it was a fresh start for me. New place, new people, new culture, new strangers to befriend....and new teachers!

I was never good in studies, from the beginning till the end. But soon became a favorite with teachers, thanks to my attendance (wasn't out of interest in studies, but just to save myself from penalty), and the fact that I would participate and interact in the lectures.

Thank God, no one saw my mark sheets!

The three years gave me most of what I missed through my school life. I came as a tired-loser attitude soldier, who couldn't fight the enemy within him.

Then, I breathed in fresh air and life was beginning to show hope. I began facing problems and solving them, rather than avoiding them. I began to lose the fear of defeat. Understood that you cannot ride a bicycle because you are afraid of falling! Ask me, it means a lot to be able to see the fence as a ladder.

I will tell you what all I got from our college.

'Uniform', so that every morning, I didn't have the dilemma of what will I wear today.

'Stares', from girls, as I used to broom in and out in my old Hero Puch. Ridicule, for bringing

lunch box in college (all wanted a share after two days).

'Screaming', from a HOD, when I told the Principal on the 3rd yr. of my college that yesterday, I waited for 2 hrs for his class, but he didn't turn up.

'Medals', in college weeks. Had never won even consolation prizes before. (It's another story that I stood 3rd when there were 3 contestants)

'Positivity', to dream, plan and concretize it (You get it when you win the 3rd prize for singing)

'Attitude', to follow your intuition and go with your conviction. To make the world care for you, you shouldn't care for the world says about you.

'Confidence', to raise voice against the unjust (How dare does the union not give me my medals! I wrote to the Grievance Redressal Cell).

'Encouragement', by teachers on doing anything good for yourself (that includes studying!).

Once I was done with my B. Com., I started working in Assamese cinema as an Asst. Director. I am currently learning the ropes in Mumbai. Do watch in Jan 2008, Raaz- the mystery continues. Look for my name in the creditlist!

Not surprisingly, when I went to Jaipur after eight years recently, I didn't even feel like visiting my old school there. But every time I come to Guwahati now, I make it a point to at least go and have a look at my college. Its heartening to know that a few teachers remember me by my name!

It really gives me the feeling that I am coming home. □

The writer is a Ex-student, K C Das Commerce College, Guwahati.

My Experience in the College

Jayshree Sharma

At the very outset, I would like to thank God and my parents who sent me to K C Das Commerce College and provided me the opportunity to be a part of this wonderful institution.

On the very first day, when I came to the college as a H. S. 1st year student, I was very scared as it was my first day in the college and I heard that the college is very strict. But when I passed two-three days in the college, I came to know that the college is really a heaven for the students. Each and every corner of the college is filled with knowledge and education. A very high standard of discipline is maintained in the college which adds to the prestige of the institution. There is unity in the college which makes every event a grand success.

The principal of the college Dr. Hitesh Deka is a very kind hearted and helpful person. He helped his students in every possible way and always keeps on encouraging the students. The teachers are also equally helpful. They try their level best to make the students understand their lessons. The teachers give their best towards the students.

K C Das Commerce College is very advanced in cultural activities. Many functions take place in and outside the college. I participate in almost all the functions of the college which increase my knowledge in every possible way. On 10th and 11th October, 2006, the NAAC (National Assessment and

Accreditation Council) peer team visited our college and in honour of them, a cultural show was held in the college which depicted the culture of the different states of India representing National Integration. I participated in the function and the NAAC peer team was pleased to award B⁺ grade to our college.

As it is the Silver Jubilee Year of our college, many functions are taking place in our college. Many renowned persons came to our college and I am highly benefited by their lectures.

My most wonderful and unforgettable experience in the college is my achievement. I secured the state highest marks in the Banking subject in my Higher Secondary Final Examination. After getting my result, I was very happy because I felt that I was able to bring some fame and glory to my college and I increased the prestige and reputation of my college. Without the help, support, encouragement and blessings of my parents, Principal Sir, teachers, etc., I would not have seen the light of that day. I am really very thankful and grateful to them.

At last, I would like to wish that K C Das Commerce College may climb the stairs of success and development in the years to come and may our college become one of the best institutions of our country. □

The writer is a student of B.Com 1st year, K C Das Commerce College, Guwahati.

GENESIS—A REVIEW

Mrs. Diba Barooah

The first volume of “Genesis” though being the infantile book in a series of subsequent issues boasts of an impressive collection of research articles. Dr. M.P. Bezbaruah, who is an authoritative figure in the domain of economics directs the readers attention to the scope as well as the limitations of the Uruguay Round of GATT for the South Asia Region. A key socio-economic aspect that is analyzed by Abhijit Sharma constitute the benefits of micro-credit which is simply not a development tool but also an instrument for empowerment of the rural segment. This transition of finance can be most effectively rendered by the SHG’s. However there are a number of identical articles on variants of Commerce Education, its relevance in the economic scenario, prospects and challenges. The deplorable socio-economic condition of the state of Nagaland with its geographically adverse terrain and its position in the remote north-eastern region of the country is amply documented in Dr. Swabera Islam’s article. The potential of cross-boarder trade in the North Eastern Region exploring the available statistical data is also a good effort by Mr. B. Sharma and Dr. Ashima S. Borah. The defining quality of these articles is that each of them is satisfactorily documented. Form the literature segment the article by Uttara Devi is contextual and bears the author’s academic insignia. Assuming that distance and perspective are implicit in the term ‘culture’, then Vikram Seth’s “From Heaven Lake” is a perspective of other cultures.

The second volume is an amalgamation of diverse topics covering the diversionary trends of a

globalized India. While Dr. M.P. Bezbaruah offers fresh perspectives on the key economic concepts of Liberalization, Privatization and Globalization, Dr. Dilip Kumar Baruah draws attention to the marginalization of the role of women in the international economic order. Dr. Swabera Islam’s extensive critique of the South Asian Free Trade Agreement is very inclusionary of all aspects. A parallel theme is raised by Prof. Munim Kakoti in his articles justifying the challenges of Management in 2020. The Current emphasis is now on supplanting the conventional with the electronic mode and on-line education has become a viable alternative today. In this context Dr. Ashima S. Borah’s article on on-line Education in India and P. Deka’s overview of Digital Libraries is very relevant.

The third volume once again features Dr. M. P. Bezbaruah who appears to be a regular contributor to Genesis; he envisages strategies for development of the rural economy of Assam. Dr. Gopal Bordoloi’s articles on the changing economy of China is an index of the trends of globalization. The emerging shifts and changes in the political and socio-economic sectors have been captured and reflected in several articles contributed by the Faculty of K C Das Commerce College.

If the status quo of the journal is consistently maintained it has a great promise of appending to the frontiers of new knowledge. □

The writer is a Sr. Lecturer, Department of English, L.C.B. College, Guwahati.

A REPORT ON SILVER JUBILEE LECTURES

26TH DECEMBER 2008 — 1ST SILVER JUBILEE LECTURE

The 1st Silver Jubilee Lecture was delivered by Prof. Kulendu Pathak, Former Vice Chancellor, Dibrugarh University on the topic "Problems of Science Education." Delivering the K C Das Commerce College Silver Jubilee Lecture, the first in the series, Prof. Pathak asked stakeholders to think hard on the subject and come up with innovative and practical ideas to make education more meaningful. He added that disconnect between science and daily realities were a big factoring the declining interest of students in science. He however had tough words for universities in the region saying that flexibility, or the lack of it was one of the major reasons as to why higher education in the country was lagging far behind that of the West or for that matter China. The lecture was delivered in the Conference Hall of the Lion's Eye Hospital and several well-known dignitaries graced the occasion.

16TH MAY 2008 — 2ND SILVER JUBILEE LECTURE

The 2nd Silver Jubilee Lecture was delivered by Dr. B B Bhattacharyya, Vice Chancellor, Jawaharlal Nehru University at the Pragjyoti ITA Centre for Performing Arts Machkhowa on the topic "India in the 21st Century: Role of Youths". Dr. Bhattacharyya in his lecture said "The NE has the potential to become the richest region in the world provided we utilize its resources well and come out of the dependency syndrome that has bedeviled the region." He asked the youths of the country to take responsibility at various stages to build a better India without sacrificing the intellectual and civilizational heritage of the country.

14TH JUNE 2008 — 3RD SILVER JUBILEE LECTURE

Keeping in tune with the series of Silver Jubilee lectures, the 3rd Lecture was delivered by noted filmmaker Jahnu Barua on the topic "Why Film Appreciation must be taught in every educational institution." The lecture was delivered at the Pragjyoti ITA Centre for Performing Arts, Machkhowa amidst a large gathering of audience including faculty members, students and other distinguished guests from different fields including the film fraternity. The acclaimed film maker stressed on it since we live in a world engulfed by the media, it is important to have a proper perspective on this vital form of communication. He was very categorical in stating that films and their appreciation must be taught in every educational institution to have a proper perspective of the world around us. The noted director was also of the view that films give us a secret kind of treasure that can greatly enhance our understanding of the world.

12TH AUGUST 2008 — 4TH SILVER JUBILEE LECTURE

The 4th Silver Jubilee Lecture was delivered by Mr. M Ramaswamy, Senior Executive, Vice President and Chief Operating Officer, Singapore Stock Exchange on the topic "Embracing Opportunity—Life Beyond the Campus". Mr. Ramaswamy in his lecture urged the students present at the function to pursue ones own passion and said that in today's world there is enough scope and room for any one who is passionate about a subject. Exhorting to students to be curious on all aspects, Ramaswamy said multiple career options is the best way and awareness on various career options is a must for a successful life. □

NATIONAL TEACHER AWARD
5TH SEPTEMBER, 2008

Professor Emeritus, Gauhati University Jyoti Prasad Medhi has been conferred with the first K C Das Commerce College National Teacher Award instituted by the K C Das Commerce College Educational and Cultural Trust. The Award consisted of Rupees 1 Lakh and a citation. It was conferred upon Dr. Medhi based on his lifelong commitment to education. Dr. Medhi in his acceptance speech expressed his gratitude to the Trust for being awarded the prize. He also mentioned that teachers need to be more motivated and appreciated in India. The function was held at Pragjyoti ITA Cultural Centre for Performing Arts. It was attended by Dr. Devadas Kakati, Former Vice-Chancellor, Dibrugarh University, Prof. Gautam Barua, Director, IIT Guwahati, Dr. Bhupati Das, Managing Director, Numaligarh Refinery Limited besides a host of other distinguished guests. A documentary filmed on Dr. Medhi was also shown at the beginning of the programme.

ADMINISTRATIVE HEADS
K C DAS COMMERCE COLLEGE
1983 to 2008

PRINCIPAL

Late Uma Kanta Sarmah
Purna Kanta Bordoloi
Late Bandhuras Deka
Dr. Hitesh Deka

PRINCIPALS-IN-CHARGE

Shri Paresh Pathak
Mrs. Minati Chaudhury
Dr. Swabera Islam

SPONSORING COMMITTEE, GOVERNING BODY AND SPECIAL BODY
K C DAS COMMERCE COLLEGE
1983 to 2008

FIRST SPONSORING COMMITTEE, 1983

President : Shri Tarini Kanta Baruah
Secretary : Shri Paresh Pathak
Members : Shri Dwijen Talukdar
Shri Dharendra Nath Kalita
Shri Bhubaneswar Talukdar
Mrs. Minati Chaudhury
Shri Bhupen Deka
Shri Kalicharan Das

Vice-Principal, i/c : Shri Radheyshyam Tiwari
Members : Dr. Anil Kumar Sarma
Dr. Bandhuras Deka
Shri Ramani Barua
Shri Bhupendra Singh
Shri Anil Kumar Kalita
Shri Bijoyananda Choudhury
Shri Jiten Bhuyan

G. U. Representative : Mrs. Lakhyahira Dutta
Dr. Srinath Barua

GOVERNING BODY, 1996

President : Shri Ramendra Narayan Kalita
Secretary : Shri Dharendra Nath Kalita
Donor & Treasurer : Shri Ramesh Chandra Chaudhury
Members : Dr. Swabera Islam
Mrs. Minati Chaudhury
Shri Paresh Pathak
Shri Bhubaneswar Talukdar
Shri Bhupen Deka
Prof. Abul Laise
Shri Naba Kumar Goswami
Shri Radheshyam Tiwari

Teachers' Representative : Shri Dipak Barman,
Shri Murali Krishna Sarma

SPECIAL BODY, 1999-2002

President : Shri Ramendra Narayan Kalita
Secretary : Shri Hitesh Deka
Members : Dr. Bandhuras Deka
Shri Anil Kumar Kalita
Dr. Lakhyahira Dutta
Shri Bijoyananda Choudhury
Shri Ramani Barua
Shri Ramesh Ch. Chaudhury

GOVERNING BODY, 1997-1999

President : Mr. Ramendra Narayan Kalita
Secretary : Shri Surajit Mitra
Principal : Shri Hitesh Deka

GOVERNING BODY, 2002-2005

President : Shri Ramesh Ch. Chaudhury
Secretary : Dr. Hitesh Deka

Members : Shri Jatin Chandra Nath
Senehi Begum
Shri Dwipen Bania
Mrs. Minati Chaudhury

G. U. Representative : Dr. Srinath Barua
Dr. Haren Choudhury

Teachers' Representative : Dr. Ashima Sarma Bora
Shri Bijoy Kalita

Non-Teaching Representative : Shri Prasanta Kumar Deka

GOVERNING BODY, 2005-2008

President : Shri Ramesh Ch. Chaudhury

Secretary : Dr. Hitesh Deka

Members : Senehi Begum
Shri Prabhat Singh Lahkar
Shri Mukul Chandra Goswami
Mrs. Minati Chaudhury
Shri Jatin Chandra Nath
Dr. Nabin Chandra Sarmah

Teachers' Representative

Dr. Prabhat Chandra Kakati
Mrs. Runjun Phookun

Non-Teaching Representative

Shri Prasanta Kumar Deka

GOVERNING BODY, 2008-2011

President : Shri Ramesh Ch. Chaudhury

Secretary : Dr. Hitesh Deka

Members : Senehi Begum
Dr. Swabera Islam
Mrs. Minati Chaudhury
Shri Nareshwar Sarmah
Shri Pranabjyoti Phukan

Teachers' Representative

Mrs. Shrabani Bhadra
Mrs. Malamoni Dutta

Non-Teaching Representative

Mr. Afzal Hussain

**EX-FACULTY MEMBERS AND PRESENT FACULTY MEMBERS
K C DAS COMMERCE COLLEGE**

**EX-FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT OF
MATHEMATICS & STATISTICS**

Mr. Dhiraj Das
Ms. Poly Deka
Anis-uz-Zaman

**PRESENT FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT
OF MATHEMATICS & STATISTICS**

Ms. Runjun Phookun
Ms. Jayashree Pathak
Mr. Bapan Kalita
Mr. Santanu Kr. Borah

**EX-FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT OF
ACCOUNTANCY**

Mr. Bhadreswar Mali
Mr. Babul Talukdar
Mr. Jitu Medhi
Mr. Om Prakash Somani
Late Surajeet Mitra

**PRESENT FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT
OF ACCOUNTANCY**

Dr. Prabhat Ch. Kakati
Mr. Bijoy Kalita
Mr. Bipul Ch. Kalita
Mr. Safiqul Haque
Mr. Manoj Kr. Kedia
Mr. Bikash Jain

**EX-FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT OF
HINDI**

Ms. Monideepa Barua

**PRESENT FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT
OF HINDI**

Dr. Radheshyam Tiwari
Ms. Purnima Singh

**EX-FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT OF
ASSAMESE**

Dr. Minati Sarma
Mr. Gadahar Sarma
Ms. Mamoni Debi

Ms. Rima Muzindar Baruah
Ms. Anjana Choudhury

**PRESENT FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT
OF ASSAMESE**

Dr. Dipak Barman
Ms. Swapna Smriti Mahanta

**EX-FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT OF
BENGALI**

Ms. Anuradha Chakraborty
Ms. Shibani Dey
Ms. Debajani Taron
Ms. Parvati Mazumder
Ms. Pamee Das Gupta
Ms. Anamika Das

**PRESENT FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT
OF BENGALI**

Ms. Shabani Bhadra
Ms. Kalpan Dutta Dhar

**EX-FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT OF
MANAGEMENT**

Mr. Bhadreswar Mali
Mr. Babul Talukder
Mr. Jitu Medhi
Mr. Anuj Bhuyan
Mr. Karuna Sarma
Mr. C. N. Prasad
Mr. Dipjyoti Goswami
Ms. Mousumi Sarma
Mr. Bhaskar Sarma
Mr. J. Barman
Mr. Anupam Goswami
Mr. Simson Mouchahary
Ms. Kabita Choudhury
Ms. Sonali Dutta

**PRESENT FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT
OF MANAGEMENT**

Mr. Bhababhuti Sarma
Dr. Ashima Sharma Bora

Ms. Malamoni Dutta
Mr. Kukil Bora
Ms. Chaitali Das
Ms. Mumpy Acharjee
Mr. Dhiren Deka

**PRESENT FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT
OF INFORMATION TECHNOLOGY**

Ms. Namrata Bhattacharyya
Mr. Jitumoni Borah
Mr. Apurba Haloi
Mr. Bitumani Barman
Mr. Ajay Sharma
Mr. Jibesh Kumar Pathak

**EX-FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT OF
ENGLISH**

Prof. Abul Laise
Ms. Shilpi Das
Ms. Anita Tamuly
Ms. Snighda Menon
Ms. Moushumi Dutta
Mr. Tridipa Barua
Late Birina Barua
Ms. Geetanjali Chutia
Ms. Kalayani Katak
Ms. Sikha Kashyap
Mr. Bhibhash Chaudhury
Ms. Purobi Chaudhury
Ms. Almina Begam
Ms. Jonali Choudhury

**PRESENT FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT
OF ENGLISH**

Ms. Prarthana Barua
Ms. Anjita Bora
Ms. Archana Bora

Mr. Samar Bhattacharjee
Ms. Chandrima Goswami

**EX-FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT OF
FINANCE**

Mr. Bhupen Bora
Mr. Prasanta Kumar Sarma
Mr. Parikshit Barman
Mr. Samikhya Das
Mr. Pranjal Sarma
Mr. Pradeep Das
Dr. I. Chanu

**PRESENT FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT
OF FINANCE**

Mr. Naba Kumar Goswami
Mr. Murali Krishna Sarma
Ms. Runumoni Lahkar Das
Ms. Pallavi Kakati
Mr. Dhani Kanta Kalita
Mr. Satyajit Sarmah
Ms. Sharmistha Chatterjee
Mr. Rohit Bhattacharjee

**PRESENT FACULTY MEMBERS, DEPARTMENT
OF ECONOMICS**

Dr. Swabera Islam
Dr. Jayoshree Dam Paul Choudhury
Ms. Upasana Chakravarty
Md. Dilwar Hoque

**EX-FACULTY AND PART-TIME MEMBERS,
DEPARTMENT OF ECONOMICS**

Mr. Kateman Khandekar
Mr. Partho Sakti Patowari
Ms. Mahua Bhattacharya
Mr. Rafiq Ahmed
Mr. Gadapani Sarma
Mr. Dinesh Sarmah

□ □ □

STUDENTS' UNION

1996 to 2007-2008

STUDENTS' UNION, 1996-97

General Secretary	:	Jaleswar Kumar Gimi
Asst. Secretary	:	Sumit Kumar Agarwal
Secretary Social Service	:	Rameshwer Bania
Secretary Debate of Symposium	:	Vikas Kumar pinch
Secretary Minor Games	:	Bipul Kalita
Secretary Major Games	:	Shailndra Sharma
Secretary Music & Cultural	:	Dipen Das

STUDENTS' UNION, 1997-98

General Secretary	:	Swarup J Choudhury
Asst. Secretary	:	Monoj Kumar Agarawal
Secretary Literature	:	Biswajeet Baruah
Secretary Music & Cultural	:	Sbyashashi Sarma
Secretary Major Games	:	Pradip Ingti
Secretary Debate of Symposium	:	Deepak Kejriwal
Secretary Minor Games	:	Md. Yaqub Ali
Secretary Social Service	:	Dinesh Mehta
Secretary Girls Common Room	:	Jyotsma Sarma

STUDENTS' UNION, 1999-2000

Student's Advisor	:	Javed Bin Zia
Vice- President	:	Surajit Roy
General Secretary	:	Manash Pratim Barah
Asst. Secretary	:	Manoj Golcha.
Secretary Major Games	:	Manash Pratim Barah (Acting)
Secretary Minor Games	:	Rakesh Kalthari
Secretary Magazine	:	Sejin Shaika& Pranjal Kalita
Secretary Music & Cultural	:	Manash Pratim Barah (Acting)
Secretary Social Service	:	Amit Kr. Jain
Secretary Boy's Common Room	:	Yaesh Sharma
Secretary Girl's Common Room	:	Miss Poonam Sharma
Secretary Debate of Symposium	:	Anirban Roy

STUDENTS' UNION, 2001-2002

Student's Advisor	:	Tapan Kalita
Vice-President	:	Viveka Nand Singh

General Secretary	:	Amardeep Kisku
Asst. Secretary	:	Suman Mallich
Secretary Debate of Symposium	:	Vidyanand Upadhay
Secretary Magazine	:	Prjneesh Deka.
Secretary Major Games	:	Varunjyoti Baruah
Secretary Minor Games	:	Rakesh Kumar Mishra
Secretary Social Service	:	Amjad Ali
Secretary Music & Cultural	:	Baikuntha Das
Secretary Boy's Common Room	:	Vishal Sharma
Secretary Girl's Common Room	:	Sarika Sharma

STUDENTS' UNION, 2003-2004

Vice-President	:	Chandan Jain
General Secretary	:	Varunjyoti Baruah
Asst. Secretary	:	Debohash Goswami
Secretary Major Games	:	Debajyoti Bhadra
Secretary Minor Games	:	Manabendra Das
Secretary Social Service	:	Hamidur Rahman
Secretary Music & Cultural	:	Rubul Chandra Kalita
Secretary Debate of Symposium	:	Kuldeep Sarmah
Secretary Girl's Common Room	:	Neha Srivastava

STUDENTS' UNION, 2004-2005

General Secretary	:	Dipjyoti Deka
Asst. Secretary	:	Chandan Kumar Jha
Secretary Social Service	:	Dipenkar Das
Secretary Music & Cultural	:	Gautam Kr. Jain
Secretary Debate of Symposium	:	Sushanta Bhattacharjee
Secretary Major Games	:	Neyajuddin Ahmed
Secretary Minor Games	:	Ritumoni Talukdar
Secretary Boy's Common Room	:	Sibashis Das
Secretary Girl's Common Room	:	Arpita Chakraborty

STUDENTS' UNION, 2005-2006

Student's Advisor	:	Arpita Chakraborty Ritumoni Talukdar
Vice-President	:	Vivek Sharma
General Secretary	:	Amrit Kakati
Asst. Secretary	:	Sumit Kathari
Secretary Music & Cultural	:	Sumit Ghosh
Secretary Major Games	:	Dharam Chand L.Tadu

Secretary Minor Games	:	Mr. Afroz Ali
Secretary Debate of Symposium	:	Shika Poddar
Secretary Social Service	:	Dinesh Sharma
Secretary Boy's Common Room	:	Aditya Beria
Girl's Common Room	:	Sultana Begum

STUDENTS' UNION, 2006-2007

Vice-President	:	Vivek Sharma
General Secretary	:	Anamika Barman (Acting)
Asst. Secretary	:	Anamika Barman
Secretary Debate of Symposium	:	Suman Roy
Secretary Music & Cultural	:	Musoom Roy
Secretary Major Games	:	Dinesh Sharma
Secretary Minor Games	:	Harpreet Kaur
Secretary Social Service	:	Arundhuti Borgohain
Secretary Boy's Common Room	:	Pankaj Chauhan
Secretary Girl's Common Room	:	Daisy Baruah

STUDENTS' UNION, 2007-2008

Vice-President	:	Sumit Kothari
General Secretary	:	Anamika Barman Das
Asst. General Secretary	:	Ananta Deori
Secretary Magazine	:	Anamika Modak
Secretary Debate of Symposium	:	Rikh Roy
Secretary Music & Cultural	:	Masoom Roy
Secretary Major Games	:	Dingki Lahon
Secretary Minor Games	:	Amit Sankar Talukdar
Secretary Social Service	:	Joy Mandal
Secretary Boy's Common Room	:	Subash Ranjan Jha
Secretary Girl's Common Room	:	Rashmi Tiwari.

ACADEMIC RECORDS
ABSTRACT OF RESULTS — B.COM. FINAL EXAMINATION
(From 2004 to 2008)

Year	No. of Students Appeared	No. of Students Passed	Percentage of Pass KCDCC	Percentage of Pass Gauhati University	No. of Students Securing 1st Class with Subject
2004	272	159	58.45	70.00	1 (Accountancy)
2005	338	224	66.27	72.75	4 (Accountancy)
2006	190	158	83.2	76.33	4 (Accountancy) 1 (Management) 2 (Finance)
2007	316	242	76.6	91.20	5 (Accountancy) 1 (Management)
2008	343	334	97.37	93.3	10 (Accountancy) 3 (Management)

* Miss Gunjan Harlaka—1st Class First in Management for the year 2008.

ANNEXURE - IV
CLASSWISE ENROLMENT OF STUDENTS

CLASS	2003-04	2004 -05	2005-06	2006 - 07	2007-08	2008-09
H.S. 1 ST YEAR	328	184	478	471	458	480
H.S. 2 ND YEAR	337	276	309	418	444	453
B.COM. 1 ST YEAR	361	465	484	496	451	542
B.COM. 2 ND YEAR	272	310	412	431	499	448
B.COM. 3 RD YEAR	216	268	212	364	340	439
B.B.A.						40
B.C.A.						25
TOTAL	1514	1503	1895	2180	2192	2427

ABSTRACT OF RESULTS — H.S. FINAL EXAMINATION
(From 2004 to 2008)

Year	No. of Students Appeared	No. of Students Passed	Percentage of Pass KCDCC	Percentage of Pass A.H.S.E.C	No. of Students Securing Letter Marks in Various Subject
2004	355	306	86.19	64.70	15 (BKA) 1 (English) 1 (BOCP)
2005	296	251	85.00	66.45	3 (BKA) 2 (BOCP) 1 (CAES) 1 (Economics) 1 (Bengali)
2006	314	246	78.34	62.55	1 (BKA) 2 (BOCP) 4 (Economics)
2007	358	271	75.7	77.42	2 (English) 1 (Bengali) 1 (Business Studies) 1 (CAES)
2008	481	401	83.3	69.96	10 (Busines Studies) 18 (Accountancy) 07 (English) 04 (CAES) 03 (Banking) 02 (Economics) 01 (Bengali) 03 (Alt. English)

A. Rank Holders : 02 (2008)

4th Rank= Sunaina Jain [Engl., AltE., Aco., Bust, CAES]—84/4%

5th Rank=Monti Agarwal [AltE., Acou., Bust, Bankg.]—83.8%.

B. Highest Mark in Banking—Miss Jayshree Sharma, Marks—83 in the year 2008.

SILVER JUBILEE CELEBRATION COMMITTEE K C DAS COMMERCE COLLEGE

(A) Executive Committee

1. Patron

- ◆ Captain Robin Bordoloi,
M.L.A., East-Guwahati Constituency.
- ◆ Mr. Ramendra Narayan Kalita
M.L.A., West-Guwahati Constituency.

2. Advisor

- ◆ Dr. Anil Sarmah, Former Dean,
Commerce Faculty, Gauhati University
- ◆ Dr. Nagen Das, Former Dean,
Commerce Faculty, Gauhati University
- ◆ Dr. Prafulla Kumar Deka
Controller of Examinations, Gauhati University.
- ◆ Mr. Dinesh Baroowa, Ex-Registrar, Gauhati University
- ◆ Dr. Purna Bordoloi, Ex-Principal, K C Das Commerce College
- ◆ Mr. Dharendra Nath Kalita, Ex-Secretary,
Governing Body, K C Das Commerce College
- ◆ Dr. Birinchi Kr. Medhi, Professor, Gauhati University
- ◆ Mr. Basanta Deka, Lecturer, Handique Girls College
- ◆ Mrs. Santana Baruah, Retd. Vice-Principal, D.K. College
- ◆ Mr. Adya Nath Chakravarty, Retd. Professor, Pragjyotish College

3. President

- ◆ Mr. Ramesh Chandra Chaudhury
Honb'le President, Governing Body, K C Das Commerce College

4. Vice-President

- ◆ Mr. Tarun Singh Lahkar, Chatribari
- ◆ Mr. Damodar Prasad Bajaj, Guwahati
- ◆ Dr. Jogesh Sarmah, Associate Professor, Gauhati Medical College

5. Secretary

- ◆ Dr. Hitesh Deka, Principal

6. Joint Secretary

- ◆ Dr. Swabera Islam, Vice-Principal
- ◆ Dr. Prabhat Chandra Kakati, HOD, Accountancy
- ◆ Mr. Naba Kumar Goswami, HOD, Finance

7. Executive Members

- ◆ Dr. Nabin Sarmah, Member, Governing Body
- ◆ Mr. Jatindra Ch. Nath, Member, Governing Body
- ◆ Mrs. Minati Chaudhury, Member, Governing Body
- ◆ Ms. Senehi Begum, Member, Governing Body

-
-
- ◆ Mr. Mukul Goswami, Member, Governing Body
  - ◆ Dr. Kumud Ranjan Das, Icon Commerce College
  - ◆ Dr. Pranab Bhattacharjya, Icon Commerce College
  - ◆ Mr. Pradeep Hazarika, Chatribari
  - ◆ Mr. Prabin Lahkar, A.T. Road, Guwahati
  - ◆ Mr. Rabindra Singh, Chatribari
  - ◆ Mr. Jitu Das, Ambari, Guwahati
  - ◆ Dr. Bhaben Choudhury, Sanjibani Hospital
  - ◆ Lion B.S. Rathor, Lions Eye Hospital
  - ◆ Lion Lokenath Saha, Lions Eye Hospital
  - ◆ Mr. Babul Ch. Sarkar, Chatribari
  - ◆ Mr. Birendra Kr. Das, Chatribari
  - ◆ Mr. Murari Jajodia, Chatribari
  - ◆ Mr. Rahul Jain, Milanpur
  - ◆ Mr. Ranjit Das, West Gauhati Commerce College
  - ◆ Mr. Parikshit Barman, West Gauhati Commerce College
  - ◆ Md. Anowar Hussain, Chatribari
  - ◆ Dr. Amarjyoti Baruah, Chenikuthi
  - ◆ Mr. Subrata Dey, Chatribari
  - ◆ Mr. Ram Babu Shah, Bharalumukh
  - ◆ Mr. Bipul Medhi, Gauhati Club
  - ◆ Mr. Abhay Singhvi, Chatribari
  - ◆ Mrs. Manju Singhvi, Chatribari
  - ◆ Mr. Kapoor Chand Jain, A.T. Road
  - ◆ Dr. Dasarath Choudhury, Chatribari
  - ◆ Mrs. Runjun Phookun, HOD, Maths & Statistics
  - ◆ Mrs. Prarthana Barua, HOD, English
  - ◆ Mr. Bhababhuti Sarma, HOD, Management
  - ◆ Dr. Radheyshyam Tiwari, HOD, Hindi
  - ◆ Mr. Dipak Barman, HOD, Assamese
  - ◆ Mrs. Shrabani Bhadra, HOD, Bengali
  - ◆ Mr. Prasanta Deka, Librarian
  - ◆ Mr. Prafulla Barman, U.D.A.
  - ◆ Mr. Sailendra Sarmah, Secretary,
Alumni Association, K C Das Commerce College
  - ◆ President & Secretary, K C Das Commerce College Teachers' Unit
  - ◆ President & Secretary, K C Das Commerce College Non-Teaching Unit
  - ◆ Vice-President & Secretary, K C Das Commerce College Students' Union.

(B) Sub-Committees

(1) Finance Committee

- ◆ Chairman : Mr. Ruben Choudhury.
- ◆ Convenor : Dr. Radheyshyam Tiwari

(C) Members

- Mr. D. P. Bajaj
- Dr. Bhaben Choudhury
- Lion B. S. Rathore
- Mr. Mahesh Deka
- Mr. Bipul Medhi
- Dr. Prabhat Ch. Kakati
- Mr. Sailendra Sarmah

(2) Souvenir Committee

- ◆ Chairman : Dr. Birinchi Kr. Medhi
- ◆ Editor : Mr. Dipak Barman
Mrs. Prarthana Barua
- ◆ Members : ● Mrs. Anjita Bora
● Mrs. Swapna Smriti Mahanta
● Mrs. Jyotikana Nath Choudhury

(3) Cultural Committee

- ◆ Chairman : Mr. Upakul Bordoloi
- ◆ Convenor : Mr. Kukil Bora
- ◆ Members : ● Mrs. Swapna Smriti Mahanta
● Mrs. Shrabani Bhadra
● Mr. Pranab Sarmah
● Mrs. Chaitali Das
● Cultural Secretary, Students' Union

(4) Seminar-Competition-Lectures Committee

- ◆ Chairman : Mrs. Minati Choudhury
- ◆ Convenor : Mr. Bijoy Kalita
- (c) Members : ● Dr. Jayashree Dam Paul Chaudhury
● Mrs. Archana Bora
● Mrs. Pallavi Kakati
● Mr. Rahul Jain
● Mrs. Chaitali Das
● Secretary, Debate & Symposium, Students' Union

(5) Pandel-Stage-Gate Committee

- ◆ Chairman : Mr. Pradeep Hazarika
- ◆ Convenor : Mr. Bipul Kalita
- ◆ Members : ● Mr. Murali Krishna Sarmah
● Mr. Pradeep Das
● Mr. Samar Bhattacharjee
● Vice-President, Students' Union
● General Secretary, Students' Union

(6) Publicity Committee

- ◆ Chairman : Dr. Amarjyoti Baruah
- ◆ Convenor : Mr. Prasanta Kr. Deka

-
-
- ◆ Members : ● Mrs. Upasana Chakravorty
    - Mr. Kukil Bora
    - Mr. Paresh Kalita

(7) Reception Committee

- ◆ Chairman : Ms. Senehi Begum
- ◆ Convenor : Mr. Bhababhuti Sarmah
- ◆ Members : ● Mr. Bipul Kalita
  - Mr. Prasanta Kr. Deka
  - Mr. Bapan Kalita
  - Mr. Prafulla Ch. Barman
  - Mr. Diganta Ranjan Patgiri

(8) Public Relation and Invitation Committee

- ◆ Chairman : Mr. Jatindra Ch. Nath
- ◆ Convenor : Dr. Ashima Sarma Bora
- ◆ Members : ● Mrs. Jayshree Pathak
  - Mrs. Purnima Singh
  - Mrs. Pallavi Kakati
  - Mr. Satyajit Sarmah
  - Mrs. Saraju Kakati

(9) Volunteer Committee

- ◆ Chairman : Mr. Pradip Hazarika
- ◆ Convenor : Mr. Murali Krishna Sarmah
- ◆ Members : ● N.C.C. Officer
  - N.S.S. Officer
  - Scout Officer
  - Vice-President, Students' Union
  - General Secretary, Students' Union

(10) Procession Committee

- ◆ Chairman : Mr. Prabin Lahkar
- ◆ Convenor : Mr. Safiqul Haque
- ◆ Members : ● Mrs. Upasana Chakravarty
  - Mr. Bikash Jain
  - Ms. Namrata Bhattacharya
  - Vice-President, Students' Union
  - General Secretary, Students' Union

(11) Health and Accommodation Committee

- ◆ Chairman : Dr. Bhaben Choudhury
- ◆ Convenor : Mrs. Runjun Phookun
- ◆ Members : ● Mrs. Jayashree Pathak
  - Mrs. Kalpana Dutta Dhar
  - Mr. Samar Bhattacharjee

---

(12) Sports and Youth Welfare Committee

- ◆ Chairman : Lion B.S. Rathor
- ◆ Convenor : Mr. Dhani Ram Kalita
- ◆ Members : ● Mrs. Runumoni Lahkar Das
  - Mr. Dhani Kanta Kalita
  - General Secretary, Students' Union
  - Major Games Secretary, Students' Union
  - Minor Games Secretary, Students' Union

(13) Transport and Electricity Committee

- ◆ Chairman : Mr. Bipul Medhi
- ◆ Convenor : Mrs. Anjita Bora
- ◆ Member : ● Mr. Dhani Kanta Kalita
  - Mr. Dilwar Haque
  - Syed Afzal Hussain

(14) Exhibition Committee

- ◆ Chairma : Mr. Rabindra Singh
- ◆ Convenor : Mrs. Runumoni Lahkar Das
- ◆ Members : ● Mrs. Malamoni Dutta
  - Mr. Satyajit Sarmah
  - Mr. Dipak Medhi

(15) Social Service Committee

- ◆ Chairman : Mr. Mukul Goswami
- ◆ Convenor : Mr. Manoj Kedia
- ◆ Members : ● Mrs. Purnima Singh
  - Mrs. Kalpana Dutta Dhar
  - Vice-President, Students' Union
  - General Secretary, Students' Union
  - Social Service secretary, Students' Union

(C) Steering Committee

- Mr. Dinesh Baroowa : Advisor
- Mr. Dhiren Kalita : Advisor
- Mr. Ramesh Ch. Chaudhury : President
- Dr. Hitesh Deka : Secretary
- Dr. Swabera Islam : Joint Secretary
- Dr. Prabhat Ch. Kakati : Joint Secretary
- Mr. Naba Kr. Goswami : Joint Secretary
- Dr. Radheyshyam Tiwari : Executive Member
- Mrs. Runjun Phookun : Executive Member
- Mrs. Prarthana Barua : Executive Member
- Mr. Bhababhuti Sarma : Executive Member
- Mrs. Shrabani Bhadra : Executive Member
- Mr. Dipak Barman : Executive Member
- Mr. Prafulla Barman : Executive Member

Publications

(A) ASSAM : LAND AND PEOPLE

- ◆ Editor : Mr. Basanta Deka, Lecturer, Handique Girls College
- ◆ Associate Editor : Dr. Hitesh Deka, Principal
- ◆ Literary Editor : ● Dr. Bibhash Choudhury,
Reader, Dept. of English, Gauhati University
● Mr. Niren Thakuria,
Lecturer, Deptt. of English, Pragjyotish College
- ◆ Assistant Editor : ● Mrs. Archana Bora

(B) ANVIL (Foundation Day & Silver Jubilee lectures)

- ◆ Editor : Dr. Hitesh Deka
- ◆ Associate Editors : ● Dr. Swabera Islam
● Mrs. Runjun Phookun

(C) COMMERCE EDUCATION IN ASSAM

- ◆ Editor : Dr. Hitesh Deka
- ◆ Associate Editors : ● Dr. Ashima Sarma Bora
● Mr. Bijoy Kalita
● Mr. Bipul Kalita

(D) DIGBOLOY (Book on Assamese Short Story)

- ◆ Editor : Dr. Hitesh Deka
- ◆ Assistant Editor : Mrs. Swapna Smriti Mahanta

□□□

PROGRAMME

SILVER JUBILEE CLOSING CEREMONY

8TH, 9TH & 10TH JANUARY, 2009

K C DAS COMMERCE COLLEGE

JANUARY 8, 2009 : THURSDAY

- 9:30 AM : Flag hoisting by Mr. Ramesh Chandra Chaudhury
President, Silver Jubilee Celebration Committee.
- 9:45 AM : Commemoration by Mr. Jatindra Chandra Nath
Former Member, Governing Body, K C Das Commerce College
- 10:00 AM : Inauguration of Exhibition by Mr. Biren Singha, noted Sculptor.
- 11 AM to 1 PM : Cultural Procession to be inaugurated by Mrs. Mridula Barua, Actress.
- 1 PM to 3 PM : Lunch
- 4 PM to 7 PM : Cultural Programme by K C Das Commerce College family to be
inaugurated by Mrs. Malaya Goswami, Actress.

JANUARY 9, 2009 : FRIDAY

- 10:30 AM to 4:30 PM : Open Session : Unveiling of books, Souvenir and Alumni meet.
President
Mr. Dharendra Nath Kalita
Former Secretary, Governing Body, K C Das Commerce College
- Chief Guest**
Mr. Phanindra Kumar Devachoudhury
Literateur
- Special Guests**
Mr. Ramendra Narayan Kalita
Former President, Governing Body, K C Das Commerce College
- Mr. Sarbananda Sonowal
Member of Parliament (Lok Sabha)
- Guest of Honour**
Dr. Samujjal Kumar Bhattacharya
Adviser, All Assam Students' Union
- 12:30 PM to 2:30 PM : Lunch
- 5:00 PM : Lighting of Ceremonial lamps by Former General Secretaries and incumbent
General Secretary, K C Das Commerce College Students' Union.
- 5:30 PM : Firework display.

JANUARY 10, 2009 : SATURDAY

2:30 PM to 5:00 PM : Open Session

President

Mr. Ramesh Chandra Chaudhury
President, Silver Jubilee Celebration Committee

Inaugurator

Prof. Okhil Kumar Medhi
Vice-Chancellor, Gauhati University

Chief Guest

Mr. Tarun Gogoi
Chief Minister, Assam

Special Guests

Mr. Gautam Bora
Education Minister, Assam

Dr. Himanta Biswa Sarma

Health Minister, Assam

Guest of Honour

Captain Robin Bordoloi
MLA, East Guwahati Constituency

6:30 PM to 9:30 PM : Cultural Programme to be inaugurated by Mr. Nipon Goswami, Actor.

Sources of Inspiration

Ramesh Ch. Chaudhury
President
Governing Body

Minati Chaudhury
Donor Member
Governing Body

Dr. Hitesh Deka
Principal

Governing Body (2008-2011)

Silver Jubilee Celebration Committees

Steering committee

Executive committee

Silver Jubilee Celebration Committees

Souvenir committee

Finance committee

Invitation committee

Cultural committee

Seminar committee

Pandel-Stage-Gate committee

Publicity committee

Reception committee

Silver Jubilee Celebration Committees

Volunteer committee

Procession committee

Health & Accommodation committee

Exhibition committee

Sports & youth welfare committee

Transport & Electricity committee

Social Service committee

College Family

Department of Accountancy

Department of Finance

Department of Management

Department of English

Department of Economics

Department of Maths & Statistics

Department of Assamese

Department of Hindi

College Family

Faculties of BCA

Faculties of BBA

Faculties of IT

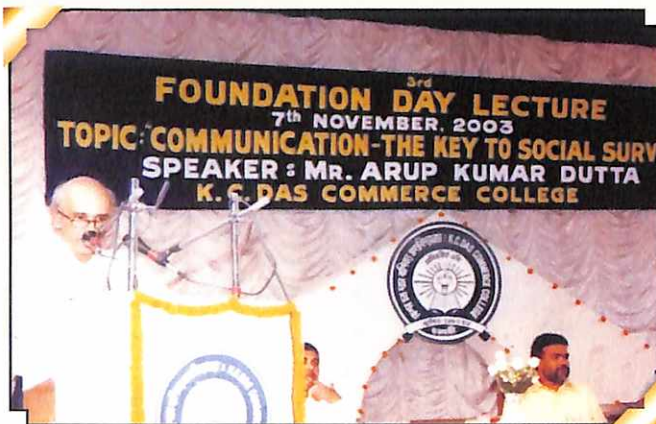

Department of Bengali

Non Teaching Staff

Foundation Day Celebrations

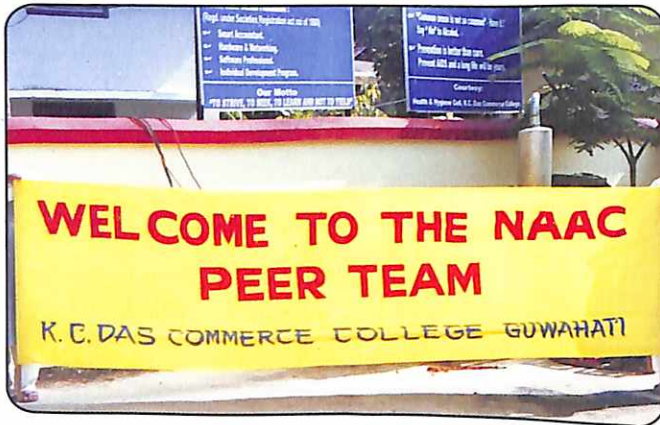

Silver Jubilee Lectures

NAAC Visit on 10th & 11th Oct, 2006

All Assam Inter-College Music Competition

All Assam Inter-College Music Competition

Miss Sudipta Chakraborty
(Gauhati Commerce College)
1st Position, Jyoti Sangeet,
2005

Miss Kalyani Deka
(Gauhati Commerce College)
1st Position, Bishnu Rabha Sangeet
2006

Mr. Bhriugu Kumar Deka
(LOKD College, Dhekiajuli)
1st Position, Bhupen Hazarika Sangeet
2007

Miss Nabanita Sarmah
(Handique Girls' College)
1st Position, Modern Song
2008

National Teacher Award, 2008

Sipar Sandhanat... *In search of roots*

Hriday Sangbad... *Message from the heart*

Bhajan Asandhya...

An evening of Bhajan

Academicians at K C Das Commerce College

বিশ বছৰৰ আগত— কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ

পূৰ্ণ চন্দ্ৰ বৰদলৈ

মোৰ বয়সে ভাটি দিলে। এতিয়া বেলি মাৰ অৱস্থা। প্ৰায় বিশ বছৰ আগতে এৰি থৈ অহা দিনবোৰ কথা এতিয়া ভালকৈ মনত নপৰে। সেই সময়ত মনত ৰখাৰ গুৰুত্বও দিয়া নাছিলো। তাৰ উপৰিও, পিছত ঘটনা মোৰ দুৰ্ঘটনা, অসুখ এইবোৰে মোৰ কৰ্মশক্তি নাইকীয়া কৰাৰ লগতে মোৰ স্মৃতিশক্তিও একেবাৰে ক্ষীণ কৰি পেলাইছে। পুৰণি কথাবোৰ মোৰ মনলৈ নাহে; যিবিলাক আহে সেইবোৰো ভালকৈ জুকিয়াই লিখিবলৈ এলাহ লাগে।

মোৰ মনত পৰে ১৯৮৮ চনত সেই কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ অধ্যক্ষ হিচাপে যোগদান কৰিছিলো। সেই সময়ত কলেজৰ নিজা ঘৰ-মাটি নাছিল। সোণাৰাম হাইস্কুলতে নৈশ কলেজ ৰূপে পাঠদান কৰা হৈছিল। স্কুল কৰ্তৃপক্ষই এটি সৰু চাপৰ ঘৰ কলেজক এৰি দিছিল। তাতেই কলেজৰ অফিচ আৰু অধ্যক্ষৰ কোঠা আছিল।

মই প্ৰথম লগ পোৱা অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকলৰ ভিতৰত ইংৰাজী বিভাগত শ্ৰীমতী স্নিগ্ধা মেননৰ নাম মনলৈ আহে। মই থাকোঁতেই তেওঁ কলেজ এৰি থৈ গ'ল। আগলৈ তেওঁ বামুণী মৈদাম অঞ্চলত Holy Flower School নামেৰে এখন ভাল স্কুল চলাইছিল। অসমীয়া পঢ়াইছিল ৩গদাধৰ শৰ্মাই। তেওঁ আছিল প্ৰাগজ্যোতিষ কলেজৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক। হিন্দী বিভাগত আছিল ড° ৰাধেশ্যাম তেৱাৰী। বাংলা কোনে পঢ়াইছিল মোৰ মনত নাই। অৰ্থনীতি বিভাগত আছিল ড° স্বৰেৰা ছালেহ, ড° পাল চৌধুৰী মই কলেজত সোমোৱাৰ কেইমাহমান পাছত আহিছিল। সেই সময়ত শ্ৰীমতী ৰুণজুন ফুকন, ড° প্ৰভাত কাকতি, ৩সুৰজিত মিত্ৰ এওঁলোকো কামত সোমায়। কেইজনমান আংশিক সময়ৰ বাবে নিযুক্ত অধ্যাপকো আছিল। তেওঁলোক শ্ৰীসমৰ গৌতম, বৰ্তমান হোজাই কলেজত, শ্ৰীবৰদলৈ, এওঁ কলেজ এৰি হায়াৰ চেকেণ্ডাৰীত সোমাইছিল আৰু এজন আছিল শ্ৰীৰামচন্দ্ৰ ডেকা; এওঁ বোধহয় প্ৰাগজ্যোতিষ কলেজৰ অধ্যাপক আছিল।

বাণিজ্য কলেজত বাণিজ্য বিষয় পঢ়াবলৈ কোনো পূৰ্ণ সময়ৰ অধ্যাপক নাছিল। এজন আছিল শ্ৰীমতী দীপালি চৌধুৰী। তেওঁ বাণিজ্য ভূগোলৰ বাহিৰে আন কোনো বিষয় পঢ়াব নোৱাৰিছিল। কাৰণ তেওঁ আছিল বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰী। ভূগোল বিজ্ঞানত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰীধাৰী। বাণিজ্য বিষয় পঢ়াবৰ বাবে

দুজন আংশিক সময়ৰ অধ্যাপকহে আছিল, এজন হ'ল শ্ৰীবাবুল তালুকদাৰ। এওঁ চৰকাৰৰ মীন বিভাগত কাম কৰিছিল। বৰ্তমান তেওঁ সেই বিভাগতে এজন দায়িত্বশীল বিষয়া। তেওঁ কলেজত বুক কিপিং পঢ়াইছিল।

আনজন হ'ল ৩জিতু মেধি। জিতু মেধিক মই আগৰে পৰাই জানিছিলো। তেওঁ গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজৰ ছাত্ৰ আছিল। পি.ইউ. পৰীক্ষাৰ তেওঁ বাণিজ্য ভূগোলত সৰ্ব্বোচ্চ নম্বৰ (৭৮) পাইছিল। এই আলমতে তেওঁক মই জানিছিলো আৰু তেওঁৰ কথা মনত ৰাখিছিলো। ৩জিতুয়ে কোনো চৰকাৰী অফিচত কাম কৰা নাছিল। তেওঁ ওচৰতে থকা এখন মটৰ গাড়ী মেৰামতি কৰা কাৰখানা চোৱা-চিতা কৰিছিল বুলিহে মই শুনিছিলো। মই কলেজত সোমোৱাৰ পাছত এওঁলোকে কাম এৰি দিলে।

৩জিতু মেধিয়ে পাছলৈ আলফা দলত ভৰ্তি হয়। ২০০৩ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত ভূটানত হোৱা 'অপাৰেশ্যন ক্লিয়াৰ' অভিযানত প্ৰতিপক্ষৰ আক্ৰমণত এওঁ বীৰত্ব সহকাৰে মৃত্যুবৰণ কৰে। তেওঁৰ মৃতদেহ চাৰিদিনমান পাছতহে গুৱাহাটীলৈ আনি শেষকৃত্য সম্পন্ন কৰা হয়।

কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ কথা মনত পেলালে মোৰ চকুৰ আগত ৩জিতু মেধিৰ ছবি ভাঁহি উঠে। ৩জিতু এজন কলেজৰ প্ৰবক্তাই নাছিল; তেওঁ কলেজৰ দৈনন্দিন কাৰ্য্য পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰতো সহায় কৰিছিল। মই কলেজত যোগদান কৰাৰ পাছত তেওঁ স্বাক্ষৰ কৰা মাৰ্কছীট, চাৰ্টিফিকেট আদি মোৰ হাতত পৰিছিল। কাৰণ, সেই সময়ত অৰ্থাৎ মই যোগদান কৰাৰ অলপ দিন আগতে কলেজত কোনো অধ্যক্ষ নথকাৰ বাবে ৩জিতুয়ে এই কাম কৰিব লগাত পৰিছিল। কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ প্ৰতি ৩জিতু মেধিৰ অৱদান অনস্বীকাৰ্য্য। আমি তেওঁৰ কথা কোনোমতেই পাহৰিব নোৱাৰো।

মই কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজলৈ আহোঁতে কলেজ পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতিৰূপে পাইছিলো ৩তাৰিণী কান্ত বৰুৱাদেৱৰক, তেখেত আগতে আছিল প্ৰাগজ্যোতিষ কলেজৰ অধ্যক্ষ, সুদীৰ্ঘকাল প্ৰাগজ্যোতিষ কলেজত অধ্যক্ষৰূপে কাৰ্য্যভাৰ বহন কৰি তেখেত অভিজ্ঞতাৰে পৰিপূৰ্ণ আছিল। মই কলেজত যোগদান কৰাৰ কেইমাহমান পাছতে তেখেতৰ আকস্মিক দেহাৱসানত আমি মৰ্মাহত হৈ পৰিছিলো।

কলেজৰ কাৰ্যালয় চলাইছিল শ্ৰীপ্ৰফুল্ল বৰ্মনে। অধ্যক্ষৰ কোঠাৰ কাষতে তেওঁৰ টেবুল, আলমাৰি আদি আছিল। অধ্যক্ষৰ কোঠাটোও নামতহে আছিল। এখন টেবুল আৰু এখন চকী। সমুখত চাৰিখন চকী আছিল শিক্ষক বহিবলৈ, সেই সময়ত কলেজত এজনহে পিয়ন (শ্ৰীমদন শৰ্মা) আছিল।

উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদ আৰু গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় উভয়ৰ ক্ষেত্ৰত কোনো কলেজে স্বীকৃতি পাবলৈ হ'লে নিজৰ মাটি, ঘৰ আৰু অন্যান্য সা-সুবিধা থাকিব লাগিব। গুৱাহাটীত মাটি পোৱা বৰ কঠিন আছিল। এজিতু মেধিৰ লগত মই কামাখ্যা পাহাৰৰ উত্তৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত এডোখৰ মাটি চাবলৈ গৈছিলো, এবন্ধৰাক মই এই কথা জনোৱাত তেখেতে হাঁহি হাঁহি কৈছিল যে তাত কলেজ থাকিলে ল'ৰা-ছোৱালীয়ে ব্ৰহ্মপুত্ৰত জপিয়াই আত্মহত্যা কৰাৰ সুযোগ কৰি দিয়া হ'ব, আৰু এটুকুৰা মাটি মোক এজিতুয়ে দেখুৱাইছিল। প্ৰাগজ্যোতিষ কলেজৰ পাছফালে থকা হোলা মাটি। ইতিমধ্যে কলেজক চৰকাৰে জেলৰ কাষত এটুকুৰা মাটি দিছিল। ঠাই টুকুৰা আছিল পানী মেটেকাৰে ভৰা দ মাটি। সেই মাটিকে পুতি তাতেই ঘৰ সজাৰ কথা হৈছিল। তাৰ বাবে মিউনিচিপালিটিৰ আৱৰ্জনা পেলোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। কিন্তু নিৰ্দিষ্ট দিনা কলেজৰ পক্ষৰ পৰা কোনো উপস্থিত নাথাকিল আৰু আৱৰ্জনাৰ গাড়ীও নাছিল। জেল কৰ্তৃপক্ষ আৰু কাষত থকা অসম বেডক্ৰছ ছোছাইটিয়ে আপত্তি দৰ্শোৱাত এই আশা ত্যাগ কৰিব লগা হয়। এই বিষয়টো লৈ মই এজিতু মেধি আৰু কেইজনমান ছাত্ৰৰ সৈতে তৎকালীন গৃহমন্ত্ৰী এভূগু ফুকনক তেওঁৰ বাসগৃহত লগ ধৰিছিলো। 'কি কৰা যাব পাৰে, চাম বাক' বুলি আমাক আশ্বাসহে দিছিল, কাম একো নহ'ল।

কলেজৰ নিজৰ পৰীক্ষা পতাত কোনো অসুবিধা নাছিল। কাৰণ, সন্ধিয়া বেলা সোণাৰাম হাইস্কুলত পৰ্যাপ্ত কোঠা আৰু ডেকা-বেঞ্চ পোৱা গৈছিল। কিন্তু সংসদ বা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষা পতাত বহু অসুবিধাই দেখা দিছিল। যিহেতু কে চি দাস কোনো স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত স্কুল বা কলেজৰ মাধ্যমেদি পৰীক্ষা দিব লাগে। অকল সেয়ে নহয়, সেই স্কুল বা কলেজত বাণিজ্য বিভাগটো চলি থাকিব লাগে। হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী পৰীক্ষাত বৰ অসুবিধা হোৱা নাছিল। আৰ্য্য বিদ্যাপীঠ হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী স্কুলে আমাৰ কলেজৰ পৰীক্ষার্থীসকলক গ্ৰহণ কৰিছিল। কিন্তু অসুবিধা হ'ল স্নাতক পৰীক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত। গুৱাহাটীত একমাত্ৰ গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজৰ বাহিৰে আন কোনো কলেজতে বাণিজ্য শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা নাছিল। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে কাৰোবাৰ হেঁচা বা প্ৰভাৱত পৰি এটা নীতি গ্ৰহণ কৰিছিল যে কোনো কলেজতে

তিনিটা ফেকাল্টি কলা, বাণিজ্য আৰু বিজ্ঞান থাকিব। এতিয়া অৱশ্যে এই নীতি পৰিহাৰ কৰা হৈছে। এই গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজৰ বাহিৰে আন কোনো কলেজত বাণিজ্য শিক্ষা ব্যৱস্থা নথকাত কে চি দাস কলেজৰ নিচিনা নকৈ গঢ়ি উঠা কলেজৰ বৰ উন্নতি গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজে এবছৰ আমাৰ স্নাতক পৰীক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল। কিন্তু পাছৰ বছৰৰ পৰা তেওঁ অসুবিধা দেখুৱাই। আমাৰ পৰীক্ষার্থীসকলক কলেজলৈ দৈনিক কেইবাখনো বাছ ভাড়া কৰি গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজে বিচাৰিছিল যে গুৱাহাটী বাণিজ্য কলেজ হ'লে তেওঁলোকৰ একচেতীয়া পৰিব আৰু পাছ দুৱাৰৰ কাৰ্য্যৱলীত বাধা জন্মিব। আমাৰ কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অলপমান চেপ্টা কাৰ্টাৰ্চফিকেট লৈ গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজত নাম লিখিব।

মই কলেজত থকা কালছোৱাতে (বোধহয় ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বানপানীয়ে কুমাৰপাৰা, শান্তিপুৰ এই অঞ্চলত ক্ষতিসাধন কৰে, এই বানপানীতে প্ৰাগজ্যোতিষ লাইব্ৰেৰীৰ বহুতো মূল্যবান কিতাপ পত্ৰ নষ্ট কলেজতো (সোণাৰাম হাইস্কুল) পানী সোমাইছিল) কাগজ-পত্ৰৰ কিছু ক্ষতি হয়।

কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিভিন্ন বিখুলিবলৈ দাবী কৰিছিল। অধিক শিক্ষকৰ অভাৱ বেকিং বিষয়তহে 'মেজৰ' আৰম্ভ কৰিছিলো। কুমাৰ গোস্বামীয়ে এই বিষয়ত আগভাগ লৈছিল। ছজন ছাত্ৰৰ ভিতৰত চাৰিজন বেংকিঙত 'মেজৰ' আৰম্ভ কৰিছিল।

এই কলেজৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে আগবাঢ়ি শ্ৰীৰমেশ চৌধুৰী আৰু তেওঁৰ সুযোগ্য পত্নী চৌধুৰীৰ অক্লান্ত পৰিশ্ৰমৰ অবিহনে বিত্তীয় ব্যৱস্থা, ঘৰ নিৰ্মাণ আদি সম্ভৱ হৈ নুঠিলেহেঁতৈ দুয়োৰে প্ৰতি মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা অটুট হৈছিল।

এইদৰে দিন বাগৰি নানা ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ দাস কমাৰ্চ কলেজে এতিয়া পঁচিশ বছৰত ভাঙি কলেজ এখন আদৰ্শ কলেজত পৰিণত হওব কামনা কৰিলো।

কলেজৰ বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ মোৰ স্নেহভাৱে ডেকাৰ সু-পৰিচালনাত শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু উদ্বুদ্ধ হোৱাৰ পৰিচয় প্ৰতিফলিত হৈছে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চূড়ান্ত পৰীক্ষাবিলাকত। অকল নহয়, কলেজৰসমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কাৰ্যালয়ৰ অন্যান্য কৰ্মচাৰীসকলেও মোৰ আন্তৰিক কৰিলো। □

এই প্ৰবন্ধটিৰ লেখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ।

ৰোমস্থান

নৰ কুমাৰ গোস্বামী

ইং ১৯৮৯ চনৰ চেপ্তেম্বৰ মাহৰ ১ তাৰিখ। হাতত নিয়োগ পত্ৰ লৈ ভবলুমুখৰ সোণাৰাম স্কুলত থকা কেশৱ চন্দ্ৰ দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ কোঠাত প্ৰবেশ কৰিলো। সৰু অসম আৰ্হিৰ এটি ঘৰ। এটি সৰু কোঠালিত অধ্যক্ষ মহাশয় বহে। এফালে অধ্যক্ষৰ কাৰ্যালয় আৰু আনফালে শিক্ষক সকলৰ কমন ৰুম। শ্ৰীযুত পূৰ্ণ চন্দ্ৰ বৰদলৈ চাৰ আছিল তেতিয়াৰ অধ্যক্ষ। ও. পি. চোমানি, জিতু মেধি, বৰদলৈ, প্ৰয়াত গদাধৰ শৰ্মাচাৰহঁত এই সকলেই আছিল তেতিয়াৰ সতীৰ্থ। প্ৰফুল্ল বৰ্মন আৰু আফজল কাৰ্যালয় সহায়ক, মদন শৰ্মা চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী।

অধ্যক্ষৰ কোঠাত সোমোৱেই চাৰক নমস্কাৰ দিলো। মুখত হাঁহি এটা মাৰি চাৰে ক'লে, কি, জইন কৰিবা ? টকা-কড়ি কিন্তু একেবাৰেই কম। ভাৱি-চিন্তি চোৱা। গুৱাহাটীৰ কলেজ, থাকিব পাৰিলে পিছলৈ ভাল হ'ব। কলেজৰ কিন্তু কাম-কাজ একোৱেই হোৱা নাই।

বহুত আশা বুকুত বান্ধি জইন কৰিম বুলি গৈ অলপ সময়ৰ বাবে মনটো থমকি ৰ'ল যদিও পিছ মুহূৰ্ততে চিন্তা কৰি চাৰক ক'লো, জইন কৰিম। মই তেতিয়া প্ৰাগজ্যোতিষ গাৰ্ৱলীয়া বেংকত চাকৰি কৰো। কলেজ নৈশ শাখাত। গতিকে, কিছুদিন 'অংশকালীন প্ৰব্ৰজা' হিচাপে কাম কৰাৰ সিদ্ধান্ত ল'লো।

ইং ১৯৮৩ চন, নভেম্বৰ মাহৰ ৭ তাৰিখ। এটি শুভ মুহূৰ্তত পশ্চিম গুৱাহাটীৰ কেইজনমান শিক্ষাবিদৰ চিন্তাৰ ফলশ্ৰুতিত গঢ় লৈ উঠিছিল এখন বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়, যাৰ নাম বৰ্তমান কেশৱ চন্দ্ৰ দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়। ১০৭ জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে আৰম্ভ হৈছিল শ্ৰেণীসমূহ। সেই সকল চিন্তাবিদলৈ সঁচাকৈ মই চিৰ কৃতজ্ঞ।

অধ্যক্ষ মহাশয়ৰ এষাৰ কথা মোৰ এতিয়াও মনত আছে। চাৰে কৈছিল, গোস্বামী কাম-কাজবোৰ ভালকৈ শিকি বুজি লোৱা। পিছলৈ ভৱিষ্যত আছে। জইন কৰাৰ দুদিনমান পিছতেই এদিন কলেজৰ দাতা পৰিয়াল মাননীয় শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰীচাৰ আৰু বাইদেউ শ্ৰীমিনতি চৌধুৰীৰ লগত চিনাকি হোৱাৰ সৌভাগ্য ঘটিছিল। একেবাৰত ক'বলৈ গ'লে এটি ভদ্ৰ পৰিয়ালৰ লগত চিনাকি হৈ বৰ ভাল লাগিছিল আৰু তেতিয়াৰ পৰাই কলেজৰ সকলো কাম-কাজ একানপতীয়াকৈ আৰু নিয়াৰিকৈ কৰি যোৱাৰ সিদ্ধান্ত ল'লো। কিন্তু, হঠাতেই এদিন বৰদলৈ চাৰে চাকৰি এৰি গুচি গ'ল। চাৰ আছিল এজন অতি স্পষ্টবাদী লোক। কাম-

কাজবোৰ নিয়াৰিকৈ কৰি চাৰে বৰ ভাল পাইছিল। চাৰৰ ওচৰত মই কৃতজ্ঞ।

ইং ১৯৯০ চনৰ নভেম্বৰ মাহৰ ৩০ তাৰিখ। যিটো তাৰিখত, মই বেংকৰ চাকৰি হঠাতেই ত্যাগ কৰি কলেজৰ চাকৰিত স্থায়ীভাৱে যোগদান কৰাৰ সিদ্ধান্ত ল'লো। শ্ৰীযুতা মিনতি বাইদেউ আছিল তেতিয়া কলেজৰ অধ্যক্ষা। মনত এক নতুন উদ্যম লৈ নিষ্ঠা সহকাৰে কলেজৰ কাম-কাজত লাগি পৰিলো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগত থাকি সঁচাকৈ টকা-পইচাৰ কথা পাহৰি আছিলো। সৰু কমন ৰুমটোত গিজগিজাই থকা সেই সময়ৰ সতীৰ্থ সকলৰ লগত বেছ জমিছিল। দুটামান ক্লাচ কৰাৰ পিছত মদন শৰ্মাই সৰু কেটলিটোত নৱনীতাৰ পৰা অনা গাখীৰৰ চাহ আৰু নিম্কে প্ৰায়েই খাওঁ।

মই জইন কৰা সময়ত শ্ৰীযুত পৰেশ পাঠক চাৰ আছিল, সেই সময়ৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সম্পাদক। পশ্চিম গুৱাহাটীৰ বৰ্তমানৰ বিধায়ক মাননীয় শ্ৰীৰমেশ নাৰায়ণ কলিতা আছিল পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি। সন্ধিয়াপৰত মাজে মাজে পৰেশ পাঠক চাৰৰ লগত কলেজৰ বিভিন্ন কথা আলোচনা কৰো। কলেজৰ ক্লাচ শেষ কৰি সতীৰ্থ কৰুণা শৰ্মা, ভূপেন বৰা, কাকতি আদিৰ লগত লগ হৈ প্ৰায়েই মিনতি বাইদেউহঁতৰ ঘৰলৈ যাওঁ। বিষয় আছিল কলেজৰ উন্নয়নমূলক কাম-কাজবোৰ। কিছু সময় কলেজৰ কথা আলোচনা কৰাৰ পিছত বাইদেউৱে আপ্যায়ন কৰা চাহ মিঠাইৰ কথা এতিয়াও মনত পৰে।

কলেজত জইন কৰাৰ পিছৰে পৰাই পৰীক্ষাৰ কাম-কাজবোৰ চোৱা-চিতা কৰিছিলো। কলেজৰ নিজা ভূমি আৰু স্থায়ী ঘৰ নথকা হেতু পৰীক্ষাৰ কেন্দ্ৰসমূহ গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজৰ অধীনত জে. বি. ল কলেজ (J. B. Law College) আৰু প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়ত চলাব লগা হৈছিল। এতিয়াও মনত পৰে; সেই দিনতোৰ কথা। হাতত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰীক্ষাৰ ফৰ্মবোৰ লৈ ৰাতিপুৱা ৯ বজাৰ পৰা গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজৰ অধ্যক্ষৰ কাৰ্যালয়ত বহি আছিলো। উদ্দেশ্য আছিল, পৰীক্ষা কেন্দ্ৰৰ অনুমতি দিয়া আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ফৰ্মবোৰত চহী কৰোৱা। কিন্তু, আবেলি পৰত অধ্যক্ষ মহাশয়ে, কে. চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ পৰীক্ষাৰ কেন্দ্ৰৰ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পঞ্জীয়কৰ পৰা কোনো কাগজ-পাতি নাপালে, সম্ভৱ নহয় বুলি ক'লে। সেইয়া হাৰ্গে ইং ১৯৯১-৯২ চনৰ কথা। চাৰৰ

কথাষাৰত বৰ বিমোৰত পৰিলো। বিবাদ মনেৰে চহী নোহোৱা ফৰ্মবোৰ লৈ উভতি আহিলো চৌধুৰীচাৰহঁতৰ ঘৰলৈ। সকলো কথা চৌধুৰী চাৰক বিৱৰি ক'লো। ইফালে আৰু এদিন পিছত ফৰ্ম জমা দিয়াৰ শেষ তাৰিখ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ জীৱনক লৈ বৰ বিপদৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হ'ল।

নলবাৰী কমাৰ্চ কলেজৰ অধ্যক্ষ ৰমেন বৰুৱা চাৰৰ লগত মোৰ তেতিয়া ভাল চিনাকি আছিল। অন্তত পৰীক্ষাৰ কেন্দ্ৰ সম্পৰ্কীয় কথাখিনি কোৱাৰ মনত সাহস আছিল। চৌধুৰী চাৰ আৰু বাইদেউক কথাখিনি ভালদৰে বুজাই ক'লো, যে যদি বৰুৱা চাৰে আমাৰ পৰীক্ষাৰ ফৰ্মবোৰত চহী কৰি দিয়ে তেতিয়াহ'লে পৰীক্ষাৰ কেন্দ্ৰ নলবাৰী কমাৰ্চ কলেজৰ অধীনত উপকেন্দ্ৰ হিচাপে প্ৰাগজ্যোতিষ কলেজত ল'ব পৰা যায়। কিন্তু, সময় তেতিয়া সন্ধিয়া প্ৰায় ৫ বাজিছে। গতিকে বাইদেউৱে ক'লে, গোস্বামী তেতিয়াহ'লে এতিয়াই যাব লাগিব নলবাৰীলৈ। কথা মতেই কাম। বাইদেউহঁতৰ ৰঙা N. E. গাড়ীখনত বাইদেউ, মই আৰু ড্ৰাইভাৰ কেদাৰ। পৰীক্ষাৰ সমুদায় ফৰ্ম পাতি লগত লৈ সন্ধিয়াপৰত যাত্ৰা আৰম্ভ হ'ল নলবাৰীলৈ। সাতমান বজাত গৈ অধ্যক্ষ ৰমেন বৰুৱা চাৰৰ ঘৰ পালোগৈ। সেই সময়ত চাৰ ঘৰত নাছিল। অলপ পিছত চাৰ আহিল। চাৰক সকলো কথা বিৱৰি কলো। ভাল লাগিল চাৰৰ প্ৰথম কথাষাৰেই আছিল positive। কৰিবই লাগিব, নহ'লে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল বৰ বিপদত পৰিব। এটা বছৰ সিহঁতৰ লোকচান হ'ব। চাৰৰ ঘৰত ভালকৈ চাহ-পানী খাই পৰীক্ষাৰ ফৰ্মসমূহ আৰু আৱশ্যকীয় নথি পত্ৰ সমূহ চমজাই দি আমি গুচি আহিলো। ৰাতি ১০.৩০ বজা মানত গুৱাহাটী পালোগৈ। পিছদিনাখন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কাউন্টাৰত ফৰ্ম আৰু টকা জমা হ'ল। কিন্তু, পৰীক্ষাৰ কেন্দ্ৰ হ'ল নলবাৰী কমাৰ্চ কলেজত। দুখন কেণ্টাৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক লগত লৈ নলবাৰীলৈ পৰীক্ষা দিব যোৱাৰ কথা মনত আজিও সজীৱ হৈ আছে।

আন এদিনৰ কথা, অধ্যক্ষা মিনতি বাইদেউৰ লগত গৈছিলো গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ (Affiliation) শাখালৈ। শ্ৰীযুত হংস চক্ৰৱৰ্তী আছিল 'Affiliation' শাখাৰ 'Superintendent', চক্ৰৱৰ্তীদাক লগ ধৰি কথা পাতি গম পালো যে, তেতিয়ালৈ কলেজৰ নামত কোনোধৰণৰ ফাইল হোৱা নাই। সেই ক্ষেত্ৰত চক্ৰৱৰ্তীদাৰ ভূমিকা উল্লেখযোগ্য। ঠিক তেনেকৈয়ে কলেজৰ 'Affiliation'ৰ কাম-কাজসমূহ আগবাঢ়িল যদিও, কলেজৰ নিজা ভূমি আৰু স্থায়ী ঘৰ নথকা হেতু বছ ফালৰ পৰা পিছপৰি থাকিল।

মিনতি বাইদেউহঁতৰ ঘৰত প্ৰায়েই সন্ধিয়া কলেজৰ উন্নয়ণমূলক কাম-কাজ সম্পৰ্কে আলোচনা হৈছিল। লগত আছিল সেই সময়ৰ সতীৰ্থসকল। ঠিক তেনেকৈ, এদিন কলেজৰ নিজা

ভূমি 'সম্পৰ্কীয় বিষয়' আলোচনা হৈছিল। কিয়নো সেই সময়ত বৰ্তমান জেইলৰ ওচৰত চৰকাৰে কলেজৰ নামত ২ (দুই) বিঘা মাটি আৱণ্টন দিছিল যদিও পিছলৈ সেই আৱণ্টন নাকচ হৈছিল। গতিকে, কলেজৰ নামত সেই সময়ত এডোখৰ নিজা ভূমিৰ অতি আৱশ্যক হৈছিল। ঠিক তেনে এটি সময়তে মোৰ চিনাকি হৈছিল, শান্তিপুৰৰ শ্ৰীযুত ধীৰেণ কলিতা চাৰৰ লগত। যিজন মানুহৰ সাহস আৰু মনোবলৰ চেষ্টাত কলেজখন নিজৰ স্থায়ী ভূমিত স্থাপন হ'ব পাৰিছিল।

দিনতো ঠিক মোৰ মনত নাই। মিনতি বাইদেউহঁতৰ ঘৰত আলোচনা হোৱাৰ ঠিক দুদিনমান পিছতেই আমি কেইজনমান গৈ কামৰূপ জিলাৰ উপায়ুক্তৰ অফিচত হাজিৰ হ'লো। মোৰ এতিয়াও মনত আছে, 'গগন বৈশ্য' নামৰ কাননগুই জনক লগ ধৰা হ'ল, আৰু তেখেতেই উপপ্ৰতি সমাহৰ্তাৰ আদেশ অনুযায়ী আমাৰ সন্মুখত নক্সা উলিয়াই ছাত্ৰীবাৰীৰ সৰুচলা বিলত থকা চৰকাৰী মাটিৰ এটা অংশ আৱণ্টন দিব পাৰে বুলি ক'লে। তেওঁ লগতে ক'লে যে, ইয়াৰ কিছু মাটি সন্দিকৈ ছোৱালী কলেজ আৰু চৰকাৰী আইন মহাবিদ্যালয়কো দিয়া হৈছে। ৰাস্তা এটা তেখেতে উলিয়াই দিব পৰা যাব বুলি ক'লে, কিন্তু বিল পুতিহে কলেজৰ ঘৰ সজাব পৰা যাব।

যাহওঁক; চৰকাৰী মাটিৰ বাবে আবেদন কৰা হ'ল আৰু মাটিৰ ফাইল অতি সোনকালে সেই সময়ৰ ৰেভিনিউ মন্ত্ৰী প্ৰয়াত মুকুত শৰ্মাৰ ওচৰলৈ প্ৰেৰণ কৰা হ'ল। মিনতি বাইদেউ, ধীৰেণ কলিতা চাৰ, মই কৰুণা শৰ্মা আৰু কাকতি আমি আটাইকেইজনে গৈ মন্ত্ৰী মহাশয়ক লগ ধৰিলো। মন্ত্ৰী মহাশয়ে ভাল নোট এটা দি মুখ্যমন্ত্ৰী প্ৰয়াত হিতেশ্বৰ শইকীয়াদেৱলৈ ফাইল প্ৰেৰণ কৰিলে। আমি কিন্তু ৰৈ থকা নাই আৰু কিছুদিন পিছতেই এদিন আমাৰ এটি শিক্ষকৰ দলে আৰু লগত মিনতি বাইদেউক লৈ বৰবাৰ বিমান বন্দৰত (বৰ্তমান গোপীনাথ বিমান বন্দৰ) প্ৰয়াত মুখ্যমন্ত্ৰী হিতেশ্বৰ শইকীয়া মহাশয়ক লগ ধৰিছিলো। সঁচাকৈ মনত পৰে সেই দিনটোৰ কথা। আমাৰ বাবে বৰ আনন্দৰ দিন আছিল। অৰ্থাৎ যিটো দিনত মুখ্যমন্ত্ৰী মহাশয়ৰ এটি সন্মতিসূচক স্বাক্ষৰে আমাৰ কলেজ গঢ়াৰ সপোন বাস্তৱায়িত কৰিলে।

বছৰ বিৰতিৰ পিছত কলেজৰ এটা 'Step' আগবাঢ়িল। চৰকাৰে কে. চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ নামত ছাত্ৰীবাৰীৰ সৰুচলা বিলত ১০ বিঘা মাটি আৱণ্টন দিলে। কলেজ পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি শ্ৰীযুত ৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতা, সম্পাদক পৰেশ পাঠক চাৰ, ৰমেশ চৌধুৰী চাৰ, মিনতি বাইদেউ, ধীৰেণ কলিতা চাৰ, মই, কাকতি আৰু দুই-এজন সতীৰ্থৰ লগত আহি ছাত্ৰীবাৰীত কলেজৰ মাটি চমজি ল'লো। এদিন মাননীয় চৌধুৰীচাৰ আহি মাটি ডোখৰত কেনেকুৱা ধৰণে ঘৰ সাজিব পাৰি এটি নক্সাৰ আৰ্হি মনতে সাজি

ল'লে। লগত প্ৰিয় বঞ্জন দাস নামৰ এজন 'Architect Engineer' আছিল। যিজনো নেকি আৰম্ভণিতে কলেজৰ ঘৰ সঁজোৱা কাম-কাজবোৰ চোৱা-চিতা কৰিছিল। ধীৰেণ কলিতা চাৰৰ লগত কলেজৰ কামত জোৰদাৰ লাগিলো। কলিতা চাৰৰ কামৰ প্ৰতি থকা নিষ্ঠা আৰু উৎসাহৰ কথা আজিও মনত আছে।

কলেজৰ নিজা মাটি হ'ল যদিও নিজা ঘৰ, লাইব্ৰেৰী আৰু স্থায়ী অধ্যক্ষৰ সমস্যাৰ ওৰ নপৰিল। মই জইন কৰাৰ সময়ত সোণাৰাম স্কুলৰ অধ্যক্ষ আছিল শ্ৰীযুত সুৰেণ শৰ্মাচাৰ। অতি নম্ৰ আৰু এজন ভদ্ৰলোক। শৰ্মাচাৰৰ অৱসৰৰ পিছত সোণাৰাম স্কুলৰ অধ্যক্ষহিচাপে পাওঁ শ্ৰীযুত কুমুদেশ্বৰ হাজৰিকা চাৰক। মানুহজন বৰ স্পষ্টবাদী আছিল। হাজৰিকা চাৰে মাজে মাজে আমাৰ কমন কমলৈ আহি আমাক কিছু দিহা-পৰামৰ্শ দিছিল আৰু কলেজ কেতিয়ালৈ নিজৰ মাটিত স্থানান্তৰ হ'ব সেই সম্পৰ্কেও কথা বতৰা পাতিছিল। মোৰ সেই সময়ৰ সতীৰ্থ কৰুণা শৰ্মা, ভূপেন বৰা, ও. পি. চোমানি, প্ৰভাত কাকতি, বিজয় কলিতা আদিৰ লগত প্ৰায়েই বৈঠক, বিষয় এটাই। কলেজ কেতিয়া নিজৰ মাটিলৈ স্থানান্তৰিত হ'ব। কলেজ স্থানান্তৰৰ বিষয়ে আমাৰ আটাইৰে নেতৃত্ব লৈছিল শ্ৰী ধীৰেণ কলিতা চাৰে। সেই ক্ষেত্ৰত চৌধুৰী চাৰৰ উপদেশ আৰু মিনতি বাইদেউৰ দৃঢ় পদক্ষেপ আমি কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰো।

এতিয়াও, মাজে মাজে মনত পৰে ফটাশিল আমবাৰীৰ কমাৰৰ পৰা কিনা সেই ৭০.০০ টকীয়া দাখনৰ কথা। সেইখনেই আছিল কলেজৰ কামত ব্যৱহাৰ হোৱা প্ৰথম সৰুটি। যিখন দাৰেই ঘাপ-ঘাপকৈ কাটি পেলোৱা হৈছিল প্ৰকাণ্ড সেই ভূত থকা গছজোপা। তাৰ পিছত এটি সৰু লং-লুঙীয়া ৰাস্তা বান্ধি কিছু ঠাই মাটিৰে পুতি পেলোৱা হৈছিল। সৌ সিদিনা ঘপকৈ কাটি পেলোৱা কদম গছ জোপাৰ কাষতেই হৈছিল এখন ২০ ফুটমানৰ টিঙৰ চালি। আকৌ এবাৰ কলিতা চাৰলৈ মনত পৰিছে। কিয়নো, তাতেই বিষ্ণুপূজা পাতি কলেজৰ আৰম্ভণি, অন্ততঃ নিজৰ ঠাইত। বৰ্তমানৰ বিধায়ক ৰমেশ্বৰ নাৰায়ণ কলিতা আছিল তেতিয়াৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি। মূৰত বিষ্ণুপূজাৰ ঘট লৈ ঘৰৰ চাৰিওফালে প্ৰদক্ষিণ কৰা কলিতা চাৰৰ ফটোখন চাগে এতিয়াও আছে।

পৰেশ পাঠক চাৰ আৰু কলিতা চাৰৰ লগত প্ৰায়েই কলেজৰ বিষয়ে আলোচনা হয়। সন্ধিয়া পৰত মিনতি বাইদেউহঁতৰ ঘৰত প্ৰায়েই বৈঠক। চাহ-মিঠাই বহুত খালো। প্ৰথমে বাইদেউৰ লগত আলাপ, পিছলৈ চৌধুৰী চাৰ আহি সভাপতিত্ব কৰে। বাইদেউহঁতৰ ঘৰত থকা সৰ্বেশ্বৰ, হেমহঁতৰ কথাও মনত আছে। সঁচাকৈ, সেই দিনবোৰ বৰ মধুৰ আছিল। সেইবোৰ স্মৃতি কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিম। এতিয়াও মোৰ মনত আছে, শ্ৰদ্ধাৰ মিনতি বাইদেউৰে

এদিন ব'হাগৰ বিহুত খাবলৈ মতাৰ কথা। লগত কৰুণা শৰ্মাও আছিল। কি যে অপূৰ্ব সোৱাদ আছিল জয়ন্তীয়ে ৰন্ধা সেই কাঁৱেমাছৰ জোল।

বহুত ঘাত-প্ৰতিঘাত নেওচি জোৰদাৰ গতিত কলেজৰ কাম চলিল। নিজৰ মাটিত সৰস্বতী পূজা পাতি ৰাতি উজাগৰে কটোৱা কথা আজিও মনত আছে। কথাবোৰ ভাবিলেই কিবা সপোন যেনহে লাগে। কিয়নো বৰ্তমান কলেজৰ যিটোহে চৌহদ, লগতে পৰিৱেশ-পৰিচ্ছন্নতা। বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত হিতেশ ডেকা চাৰে প্ৰায়ে (staff meeting)ত আলোচনা কৰে। 'Commitment' আৰু 'Involvement' ৰ কথা। কিন্তু, সেই সময়ত ৰাতি ৯ বজালৈ হেজাৰ হেজাৰ মহৰ কামোৰ খাই, বিলৰ দুৰ্গন্ধ নাকত লৈ বিজয় আৰু কাকতিৰ লগত জোনাকৰ পোহৰত বহি বহি কলেজ গঢ়াৰ সপোনবোৰৰ কথা আজিও মনত পৰে। দুপৰীয়া প্ৰায়েই ভাত নোখোৱাকৈ কাছাৰি ঘাটৰ উপায়ুক্তৰ কাৰ্যালয়ত কলেজৰ মাটিৰ কেছৰ বাবে বোন্দাপৰ দি বৈ থকা কথাবোৰ। সঁচাকৈ ধীৰেণ কলিতা চাৰক কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰি। সেই ক্ষেত্ৰত পৰিচালনা সমিতিৰ সম্পাদক পৰেশ পাঠক চাৰ, সভাপতি শ্ৰীৰমেশ্বৰ নাৰায়ণ কলিতাদেৱ, সদস্য প্ৰয়াত ভূৱনেশ্বৰ তালুকদাৰ, ভূপেন ডেকা চাৰহঁতৰ ভূমিকা সঁচাকৈ উল্লেখনীয়। লগত প্ৰায়েই বিজয়, কাকতি আৰু ভূপেন বৰা। সেই সময়ৰ সতীৰ্থ কৰুণা শৰ্মা আৰু ভূপেন বৰাৰ কামৰ প্ৰতি থকা নিষ্ঠা আৰু ত্যাগৰ কথা আজিও মনত পৰে।

সেই 'Commitment' আৰু 'Involvement' নথকাহ'লে হয়তো বৰ্তমানৰ কোটিটকীয়া সম্পত্তিৰ কলেজৰ চৌহদ আৰু ইমান ধুনীয়া পৰিৱেশ গঢ়ি নুঠিলহেঁতেন। এইক্ষেত্ৰত অধ্যক্ষ মহাশয়ৰ সঁচাকৈ শলাগ ল'ব লাগিব। অৰ্থাৎ সন্ধিয়াপৰত মহৰ কামোৰ হেজাৰতকৈ কমিলেও, অন্ততঃ নাকত ৰুমাল নোলোৱাকৈ থাকিব পৰা পৰিৱেশ গঢ়ি উঠিছে। বৰ্তমান আটাইৰে মুখত এটাই কথা 'clean আৰু green'। অতি গৌৰৱৰ কথা।

ভৰলুমুখৰ সেই কেঁকুৰিটোৰ কাষত কৰুণা, ভূপেন বৰাহঁতৰ লগত কলেজৰ বিভিন্ন কথা পাতি থাকোতেই এদিন হঠাতেই এখন বগা এম্বেচাদৰ গাড়ী আহি আমাৰ কাষতেই ৰলহি। সেইয়া আছিল ইং ১৯৯১ চনৰ চেপ্তেম্বৰ মাহৰ কথা। গাড়ীৰ পৰা নামি আহি মানুহ এজনে মাত লগালে, কৰুণা ভালানে? সেইজনেই আছিল সেই সময়ৰ বিধায়ক আৰু বৰ্তমানৰ কলেজৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত হিতেশ ডেকা চাৰ। তেওঁ ছাগে ভৱা নাছিল, যে এদিন আমি আলোচনা কৰি থকা কলেজখনৰ এজন স্থায়ী অধ্যক্ষ হ'ব। হয়তো তেওঁ নিজে গম নোপোৱাকৈ অন্তৰৰ কোনোবা এঠাইত অলপ হ'লেও আন্তৰিকতা আছিল। যাক নেকি একআন্তৰিক মিলন বুলি ক'ব পাৰি।

ইং ১৯৯৪ চনৰ জানুৱাৰী মাহৰ কথা। হঠাতেই এদিন আমি অৰ্থাৎ সতীৰ্থ কাকতি, বিজয়, তিৱাৰী, স্ববেৰা বাইদেউ, ভৱভূতি, ৰুণজুন ফুকন, দীপক বৰ্মন, অসীমা, প্ৰাৰ্থনা, ধীৰাজ আৰু দুই-এজন আটাইয়ে লগ লাগি পুৰণি ট্ৰাক এখনত সোণাবাম স্কুলত থকা কলেজৰ ডেস্ক, বেঞ্চ, চকী-টেবুল আৰু লগত দুটামান কাঠৰ আলমাৰি ইত্যাদি বস্তুবোৰ উঠাই ল'লো। উদ্দেশ্য কলেজ সোণাবামৰ পৰা ছাত্ৰীবাৰীলৈ অৰ্থাৎ নিজৰ মাটিলৈ স্থানান্তৰ কৰাৰ। এইবোৰ কামত প্ৰফুল্ল বৰ্মন, আফজল, মদন শৰ্মাহঁতৰ কথা কেতিয়াওঁ পাহৰিব নোৱাৰি। ইফালে কোনোবাই ট্ৰাকত বস্তু-বাহানি উঠোৱাৰ দায়িত্বত আনফালে মদন শৰ্মা ব্যস্ত খানাৰ যোগাৰ কৰাত। কিন্তু আমি যে আটাইয়ে নভবা-নিচিন্তাকৈ পৰিচালনা সমিতিৰ অনুমতি নোহোৱাকৈ কি কৰিব ওলাইছো। আমাৰ এটাই উদ্দেশ্য, কলেজ নিজৰ মাটিলৈ স্থানান্তৰ কৰিব লাগে। কি যে কাম কৰাৰ অদম্য সাহস দিনে-ৰাতিয়ে কেৱল কলেজৰে চিন্তা। কেতিয়া কলেজ স্থানান্তৰ হ'ব আৰু দ্বিতীয়তো চিন্তা হ'ল এজন স্থায়ী অধ্যক্ষ নিয়োগ কৰাৰ। সেই সময়ৰ কাম কৰাৰ 'Team Spirit', Dedication, Involvement, Commitment আদিৰ কথা মাজে মাজে মনত ভালকৈ উপলব্ধি হয়। সঁচাকৈ ভাল লাগে, সেইদিনবোৰৰ কথা 'ৰোমছন' কৰি।

ইং ১৯৯৪ চনৰ নভেম্বৰ মাহৰ ৩০ তাৰিখ। কলেজ নিজৰ ঠাইলৈ স্থানান্তৰ হ'ল। কে. চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ চাইনবোৰ্ড লাগিল। আমাৰ মনত বৰ ভাল লাগিল। বহু ঘাত-প্ৰতিঘাত অতিক্ৰম কৰি জোৰদাৰ গতিত কলেজৰ কাম আৰম্ভ হ'ল। এতিয়াও মনত আছে, এদিন সন্ধিয়া পৰত আমি কেইজনমান গৈ চৌধুৰীচাৰৰ ঘৰত উপস্থিত হ'লো। চৌধুৰীচাৰ অলপ পিছত ঘৰৰ ভিতৰৰ পৰা ওলাই আহি ক'লে, কোৱা গোস্বামী, কাকতি কি কৰিব লাগে। আমি ক'লো, যে পৰীক্ষা চলাবৰ বাবে এটি ৰুমৰ আৱশ্যক। চাৰে আমাক একেবাৰতে ক'লে, চিন্তা নকৰিবা। কালিৰ পৰাই তাত ইটা বালি পৰিব। তোমালোকে অলপ ভালকৈ চোৱা-চিতা কৰিবা। চাৰৰ কথামতে, সঁচাকৈ ১২ দিনত এটি ৰুমৰ কাম সম্পূৰ্ণ হ'ল। যিটো ৰুমত নেকি কেইদিনমানৰ কাৰণে হ'লেও বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীহিতেশ ডেকাচাৰো বহিছিল।

কলেজৰ পৰিচালনা সমিতিক আমি আটাইয়ে এজন স্থায়ী অধ্যক্ষ পদৰ বাবে কেইবাবাৰো অনুৰোধ কৰিছিলো আৰু সঁচাকৈ এদিন পৰিচালনা সমিতিৰ তৰফৰ পৰা কলেজত এজন স্থায়ী অধ্যক্ষৰ আৱশ্যক বুলি বিজ্ঞাপন দিয়া হ'ল। আমাৰ মনত আনন্দ লাগিল। আৱেদনকাৰী কেইজনমান হ'লেও, আমি জনাত দুজনহে আগশাৰীত আছিল আৰু তাৰ ভিতৰত এজনেই আছিল (আগতে

উল্লেখ কৰা ইং ১৯৯১ চনত ভৰলুমুখৰ কেঁকুৰিটোৰ কাষত লগ পোৱা মানুহজন। যিজনেই নেকি সেই দিনটোত হালধীয়া ৰঙৰ হাফ চুৱেটাৰ পিন্ধি অধ্যক্ষৰ পদৰ বাবে 'ইন্টাৰভিউ' দিবলৈ আহিছিল, সেইজনেই আছিল বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ ডঃ হিতেশ ডেকাচাৰ। চিনাকি মানুহ বুলি মনত সঁচাকৈ ভাল লাগিছিল আৰু লগে লগে গৈ ইন্টাৰভিউৰ বাবে অপেক্ষাত বৈ থকা হিতেশ ডেকাচাৰৰ হাতত হাত মিলাই শুভেচ্ছা জনাইছিলো। তেখেতক দেখি আমি আটাইয়ে আলোচনা কৰিছিলো— সঁচাকৈ স্থায়ী অধ্যক্ষৰ বাবে যোগ্য। কথামাৰ আজি ভালকৈ উপলব্ধি হৈছে। তাৰেই এক জলন্ত দৃষ্টান্ত আজিৰ এই কে. চি. দাস কমাৰ্চ কলেজ। যাক লৈ আমি আটাইয়ে গৌৰৱ অনুভৱ কৰো।

ইং ১৯৯৮ চনৰ ২৫ মাৰ্চ। কলেজ ঘাটি মঞ্জুৰীপ্ৰাপ্ত (Deficit grants-in-aid) হ'ল। বহু বিৰতিৰ পিছত আমাৰ চাকৰিবোৰ চৰকাৰী হ'ল। কলেজৰ সুন্দৰ স্থায়ীঘৰ, ধুনীয়া আচবাব, পৰিপূৰ্ণ শ্ৰেণীকোঠা, সু-সজ্জিতভাৱে গঢ়ি তোলা গ্ৰন্থাগাৰ, কাৰ্য্যালয়, কম্পিউটাৰ লেব, অধ্যক্ষৰ কোঠা, পৰীক্ষা নিয়ন্ত্ৰণ কক্ষ, কেণ্টিন আদি গঢ়ি উঠিল। ভাৱিলে সপোন যেনহে লাগে।

ইং ২০০৫ চনৰ জানুৱাৰী মাহ। কলেজ Provincialized হ'ল, কৰ্তৃত্ব বহু পৰিমাণে চৰকাৰৰ হাতলৈ গ'ল। কলেজ শিক্ষকৰ পেন্সন ব্যৱস্থা কাৰ্য্যকৰী হ'ল।

ইং ২০০৬ চনৰ অক্টোবৰ মাহৰ ১০/১১ তাৰিখ। কলেজ 'National Assessment and Accreditation Council' ৰ দ্বাৰা পৰিদৰ্শন হ'ল। কলেজে 'B+' গ্ৰেড লাভ কৰাৰ বাবে সক্ষম হ'ল।

ইং ২০০৮ চনৰ ৩০ অক্টোবৰ তাৰিখ। গুৱাহাটীত হোৱা বোমা বিস্ফোৰণে বহুতৰে প্ৰাণ কাঢ়ি নিলে। চাৰিওফালে এক শোকাকুল পৰিৱেশ বিৰাজ কৰিলে। যাৰ ফলস্বৰূপে নেকি, আমাৰ ২০০৮ চনৰ ৭ নভেম্বৰ তাৰিখে হ'বলগা 'ৰূপালী জয়ন্তী' উৎসৱ ২০০৯ চনৰ জানুৱাৰী মাহলৈ পিছুৱাই দিব লগা হ'ল।

এয়া ইং ২০০৯ চনৰ জানুৱাৰী মাহ। আমি আটাইয়ে ব্যস্ত 'ৰূপালী জয়ন্তী' উৎসৱক লৈ। আমাৰ চাৰিওফালে আজি 'clean', 'green' আৰু 'পোহৰে' যেন বিৰাজমান। মনত পৰিছে, আমাৰ প্ৰয়াত তফজ্জুল আলীচাৰৰ অতি প্ৰিয় সেই 'বকুলৰ গোক' গীততোলৈ। সঁচাকৈ যেন আজি আমাৰ কলেজ প্ৰাপ্ত বকুলৰ গোকোৱে সুৱাসিত। মহাবিদ্যালয়খনৰ জন্মলগ্নৰ পৰা আজিৰ ক্ষণ পৰ্য্যন্ত ঘটা ঘটনা প্ৰৱাহ এই মুহূৰ্ত্তত মোৰ মনৰ মাজত অহা-যোৱা কৰিছে। ইয়াকে 'ৰোমছন' কৰি আজি মই পুলকিত হৈছো। মহাবিদ্যালয়খনৰ উত্তৰোত্তৰ কামনা কৰিলো। □

এই প্ৰবন্ধটোৰ লেখক কে. চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ বিত্ত বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক।

কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ অতীত স্মৃতি আৰু বৰ্ত্তমানৰ অনুভৱ

ড° প্ৰভাত চন্দ্ৰ কাকতি

১৯৮৩ চনৰ ৭ নবেম্বৰ। অসমৰ বাণিজ্য শিক্ষাৰ উত্তৰণৰ এক উল্লেখনীয় দিন। গুৱাহাটীৰ কেইগৰাকীমান শিক্ষাবিদ তথা শিক্ষানুৰাগী ব্যক্তিৰ মহানুভৱতাত, ভৰলুমুখস্থিত সোনাৰাম উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ শুভাৰম্ভ হয় এখন নৈশ মহাবিদ্যালয় হিচাপে। প্ৰাৰম্ভিক পাঠদানৰ সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ১০৭ জন। তেতিয়া মই গুৱাহাটী বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষৰ ছাত্ৰ। সেয়েহে এইয়া মোৰ বাবে কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ সোণালী বুৰঞ্জীপাতৰ তথ্য। নিজৰ স্থিতি আৰু গতিবেগ সাব্যস্ত কৰি শিক্ষাজগতত এক সুকীয়া স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ বৰ্ত্তমান অকল অসমৰে নহয়, সমগ্ৰ উত্তৰ পূৰ্বভাৰতৰ শৈক্ষিক আৰু বৌদ্ধিক দিশত অগ্ৰসৰ হোৱা এক আগশাৰীৰ অনুষ্ঠান।

যাত্ৰাপথৰ একুৰি পাঁচটা বছৰ অতিক্ৰম কৰি ২০০৮ চনটো মহাবিদ্যালয়ৰ ৰূপালী জয়ন্তীবৰ্ষ উদযাপনৰ কাৰ্যসূচী হাতত লোৱা হৈছে। ২০০৭ চনৰ ৭ নবেম্বৰ তাৰিখে সেই সময়ৰ অসমৰ উচ্চ শিক্ষাদপ্তৰৰ মাননীয় কেবিনেট মন্ত্ৰী শ্ৰীৰিপুন বৰা দেৱে ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ আনুষ্ঠানিক শুভউদ্বোধন কৰে। এই বৰ্ষযোৰা কাৰ্যসূচীৰ লগত সংগতি ৰাখি অতীত সোঁৱৰণীৰে 'স্মৃতিগ্ৰন্থ' এখন প্ৰকাশ কৰাৰ কাম হাতত লোৱা হৈছে। কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ প্ৰতিষ্ঠাতা শিক্ষকবৃন্দৰ এজন নহও যদিও এই কলেজৰ শিক্ষক হিচাপে যোগদান কৰা সময়ৰ পৰা বৰ্ত্তমানলৈ এগৰাকী প্ৰবক্তা তথা কৰ্মী হিচাপে জড়িত হৈ থকা হেতুকে মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ত বিভিন্ন দিনৰ অলেখ স্মৃতি মনলৈ আহে।

১৯৮৬ চনৰ পৰা ১৯৮৯ চনৰ মাজভাগৰ কালছোৱা। তেতিয়া মই গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বাণিজ্যশাখাৰ স্নাতকোত্তৰ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ। সেই সময়ত আমাৰ শ্ৰেণীসমূহ নৈশ শাখাত হৈছিল। লতাশিলৰ পৰা বিশ্ববিদ্যালয়লৈ অহা-যোৱা কৰা সময়ৰে পৰা কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজত শিক্ষকতা কৰাৰ সপোন এটা মনতে পুহি ৰাখিছিলো। মোৰ সপোন বাস্তৱত পৰিণত হ'বলৈ যেন বেছি দিন অপেক্ষা কৰিবলগা নহ'ল। স্নাতকোত্তৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফল পোৱাৰ কিছুদিন পিছতে ১৯৮৯ চনৰ ১২

জুলাই তাৰিখৰ 'অসম ট্ৰিবিউন' কাকতত প্ৰবক্তাৰ খালী পদ পূৰণৰ বাবে বিজ্ঞাপন পঢ়িবলৈ পাও। নিয়ম অনুযায়ী আবেদন জনালো। সেই বছৰতে ২৭ আগষ্ট তাৰিখে সাক্ষাৎকাৰত উপস্থিত থাকো। দিনটো মোৰ বাবে সঁচাকৈয়ে স্মৰণীয়। সাক্ষাৎকাৰৰ বাবে নিৰ্দিষ্ট কোঠাত সোমোওঁতে অলপ সংকোচ ভাব হৈছিল। বুকু ডাঠ কৰি কোঠাৰ ভিতৰত প্ৰৱেশ কৰিলো। বাছনি পৰিষদৰ মাজত ধক্ধকীয়া বগা ধূতি-কুৰ্তা পৰিহিত মোৰ কলেজীয়া গুৰু গুৱাহাটী বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ অৱসৰ প্ৰাপ্ত উপাধ্যক্ষ শ্ৰীযুত পূৰ্ণ চন্দ্ৰ বৰদলৈ চাৰক দেখা পাই মনটো আনন্দতে নাচি উঠিছিল। তেতিয়া বৰদলৈ চাৰ কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ অধ্যক্ষ। কলেজত শিক্ষকতা কৰা দিনত চাৰে দিয়া উপদেশে মোৰ মনত আজিও গভীৰ সঁচা বছৰাই বৰ্ত্তমানৰ পৰ্যায় পোৱাত সহায় কৰিছে। বাছনি পৰিষদত—প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়ৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ প্ৰয়াত তাৰিণী কান্ত বৰুৱা চাৰ, উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ তেতিয়াৰ বুৰঞ্জী বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক মাননীয় শ্ৰীধীৰেন্দ্ৰনাথ কলিতা চাৰ আৰু কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ তেতিয়াৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সম্পাদক মাননীয় শ্ৰীপ্ৰবীৰ পাঠক চাৰৰ লগতে বহি আছিল এগৰাকী ভদ্ৰ মহিলা। পিছলৈ গম পালো তেখেত শ্ৰীমতী মিনতি চৌধুৰী, কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ মহান দাঁতা পৰিয়ালৰ সদস্যা আৰু আজি আমাৰ সকলোৰে সু-পৰিচিত শ্ৰদ্ধাৰ 'মিনু' বাইদেউ। বৰ্ত্তমানেও বাইদেউৰ লগতে কলিতা চাৰৰ পৰামৰ্শৱলীয়ে কলেজৰ উত্তৰোত্তৰত যথেষ্ট অৰিহণা যোগাই অহা আমি বাৰুকৈয়ে উপলব্ধি কৰো। তাৰিণীকান্ত বৰুৱা চাৰ আজি আমাৰ মাজত নাই। কলেজ পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত তেখেতক এজন সুদক্ষ ব্যক্তিকপে পাই আমি গৌৰৱান্বিত আৰু তেখেতৰ আদৰ্শক সততে জীয়াই ৰখাৰ বাবে সদায় দৃঢ় প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ। তেখেত কলেজ পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি হৈ থাকোঁতে শিক্ষক প্ৰতিনিধি অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰি থৈ যায়। সঁচা অৰ্থত প্ৰয়াত বৰুৱা চাৰ আছিল কলেজ গঠনৰ এজন পুৰুষ ব্যক্তি।

এইসকল মহান ব্যক্তিকে গঠিত বাছনি পৰিষদৰ সম্মুখত সাক্ষাৎকাৰ দিয়া দিনটো জীৱনৰ এক স্মৰণীয় দিন। আটাইকেইজনৰ লগত চিনাকী হ'বলৈ পাই উৎফুল্লিত হৈ

পৰিছিলো। মাজে মাজে বাইদেৱে দুই এটা প্ৰশ্ন কৰিছিল। বাইদেউৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দি থাকি ভাৱিছিলো কলেজত শিক্ষকতা কৰাৰ মোৰ ভাগ্য হয়তো নহ'ব। অলপ ঘামিছিলো। শেষ প্ৰশ্নৰ বাবেহে যেন অপেক্ষা। ভবামতে বাইদেৱে শেষ প্ৰশ্নটো শুধিলে— “কাকতি, আমাৰ কলেজখন এতিয়া চালুকীয়া অৱস্থাতে আছে। যদি তোমাক নিয়োগ কৰা হয়, তেতিয়া দৰমহা হিচাপে তুমি কি আশা কৰা?” সুযোগৰ সদ্ব্যৱহাৰ কৰি উত্তৰ দিলো— “মোৰ সপোন শিক্ষকতা, বিনিময়ত দৰমহা বা মাননী নহয়। মই যদি সঁচাকৈয়ে কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজত শিক্ষকতা কৰাৰ সুযোগ পাব, কলেজ চৰকাৰৰ হাতলৈ নোযোৱা পৰ্যন্ত বিনা বেতনে সেৱা আগবঢ়াবলৈ প্ৰস্তুত থাকিম।” কোঠাতো ক্ষুণ্ণকৰ বাবে নিৰ্জন। সময়ত জনাম বুলি মোক আটাইকেইজনে বিদায় দিলে। সেই দিনটোৰ স্মৃতি আজিও সজীব হৈ আছে।

ভৱামতে এদিন নিয়োগ পত্ৰ পালো। আনন্দত আত্মহাৰা হৈ পৰিছিলো। ১৯৮৯ চনৰ ১২ চেপ্তেম্বৰৰ দিনা ভাটিবেলা কলেজলৈ আহি কাৰ্যালয় সহায়ক শ্ৰীপ্ৰফুল্ল চন্দ্ৰ বৰ্মন আৰু চৈয়দ আফজল হুচেইনৰ লগতে চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী শ্ৰীমদন শৰ্মাক লগ পাব। এখিলা কাগজ লৈ নীতিগত ভাবে মোৰ কৰ্তব্যত যোগদান কৰো। অধ্যক্ষ, বৰদলৈ চাৰ আহি পোৱাত মোক উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষৰ হিচাপবিদ্যাৰ পাঠদানৰ বাবে শ্ৰেণীকোঠালৈ লৈ যায়। মনটো এক বুজাব নোৱাৰা আনন্দত বুৰ গৈছিল।

আৰম্ভ হ'ল শিক্ষকতাৰ শুভযাত্ৰা। কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজত মই শিক্ষকতাৰ পাতনি মেলা সময়ত হিচাপ বিজ্ঞান বিভাগত তেতিয়া শ্ৰী গুঁম প্ৰকাশ সোমানী, প্ৰয়াত সুৰজিৎ মিত্ৰই পাঠদান কৰি আছিল। পিছলৈ গম পাওঁ প্ৰতিষ্ঠা কালৰ পৰা তেতিয়ালৈ মাননীয় শ্ৰীভদ্ৰেশ্বৰ মালী, মাননীয় শ্ৰী বাবুল তালুকদাৰ আৰু শ্ৰীজিতু মেধিয়ে এই বিভাগটোৰ পাঠদানৰ দায়িত্ব পালন কৰিছিল। মোৰ কাৰ্যকালতো বিভিন্ন সময়ত প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়ৰ নিজৰ পাঠদান কাৰ্য সমাপ্ত কৰি মালী চাৰে আমাক বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শ দি যায়। যাৰ পৰা পাঠদান কাৰ্যত আমি যথেষ্ট উপকৃত হৈছিলো।

শিক্ষকতাৰ পাতনিতো অন্য বিভাগত মোৰ পূৰ্বসূৰী প্ৰয়াত গদাধৰ দেৱ শৰ্মা, ড° স্ববেৰা ইছলাম, ড° ৰাধেশ্যাম তিৱাৰী, ড° জয়শ্ৰী ডাম পালচৌধুৰী, শ্ৰীমতী ৰুজনু ফুকন, শ্ৰীনৱ কুমাৰ গোস্বামী, শ্ৰীমতী স্নিগ্ধা মেননক লগ পাব। পৰৱৰ্তী সময়ত বহু কেইজন সহকৰ্মীক লগ পাই আহিছিলো। সেইসকল হ'ল—হিচাপ বিজ্ঞান বিভাগত শ্ৰীবিজয় কলিতা, পৰিচালনা বিভাগত শ্ৰীভৱভূতি শৰ্মা, ড° অসীমা শৰ্মা বৰা, ড° দীপ গোস্বামী, শ্ৰীকৰুণা শৰ্মা, বিত্তীয় বিভাগত শ্ৰীশিশুৰাম বৰদলৈ, শ্ৰীপ্ৰশান্ত শৰ্মা, শ্ৰীভূপেন বৰা, শ্ৰীমুকলী কৃষ্ণ শৰ্মা, ইংৰাজী বিভাগত শ্ৰীমতী প্ৰাৰ্থনা বৰুৱা, শ্ৰীমতী বিৰিণা বৰুৱা, শ্ৰীমতী মৌচুমী দত্ত, শ্ৰীমতী কল্যাণী কটকী, শ্ৰীমতী ত্ৰিদিপা বৰুৱা, শ্ৰীমতী গীতাঞ্জলী চুতীয়া, শ্ৰীমতী ল'নী বৰুৱা, শ্ৰীমতী শিখা কাশ্যপ, অসমীয়া বিভাগত শ্ৰীমতী বীমা মজিন্দাৰ বৰুৱা,

ড° দীপক বৰ্মন, গণিত বিভাগত শ্ৰীধীৰাজ দাস আৰু বঙালী বিভাগত শ্ৰীমতী শিৱানী দে, শ্ৰীমতী সৰ্বানী দে আৰু অৰ্থনীতি বিভাগত শ্ৰীমতী কবিতা ভূঞা। বাস্তৱ আৰু কাল্পনিক দুয়োটা ভাবৰ মাজেৰে দিনবোৰ আনন্দত পাৰ কৰিছিলো। আমাৰ মাজৰ পৰা বহুজন আন কৰ্মক্ষেত্ৰলৈ আঁতৰি গ'ল। আমি, মানে— ড° স্ববেৰা ইছলাম, ড° ৰাধেশ্যাম তিৱাৰী, ড° জয়শ্ৰী ডামপাল চৌধুৰী, শ্ৰীমতী ৰুজনু ফুকন, শ্ৰীনৱকুমাৰ গোস্বামী, শ্ৰীবিজয় কলিতা, শ্ৰীভৱভূতি শৰ্মা, ড° অসীমা শৰ্মা বৰা, শ্ৰীমুকলী কৃষ্ণ শৰ্মা, শ্ৰীমতী প্ৰাৰ্থনা বৰুৱা আৰু ড° দীপক বৰ্মন বৈ থাকিলো ইয়াতেই।

মোৰ শিক্ষকতাৰ সময়ত কলেজখনৰ ৰূপটিৰ বৰ্ণনা হ'ল— সোনাৰাম উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ তৰফৰ পৰা আগবঢ়োৱা এটা অসম আৰ্হিৰ সৰু ঘৰ আৰু শ্ৰেণী কোঠা কেইটা। সৰু ঘৰটোৰ আধা অংশ অধ্যক্ষৰ বহুকোঠাসহ কাৰ্যালয়টো আৰু আধা অংশ শিক্ষকসকলৰ বহা কোঠা। শিক্ষকৰ জিৰণি কোঠাটোত একেখন মাথোন ডাঙৰ মেজ আৰু তাৰ চাৰিওফালে কেইখন মান চকী। সোনাৰাম উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীসমূহ সমাপ্ত হোৱৰ পিছত আমাৰ কলেজৰ পাঠদান আৰম্ভ হৈছিল। পাঠদানৰ সময়ত বিদ্যুতৰ লুকাভাকু এক নিয়মীয়া ঘটনা। পাঠদানত ব্যাঘাত নহ'বলৈ মাননীয় প্ৰয়াত গদাধৰ দেৱ শৰ্মা চাৰে চতুৰ্থ বৰ্ষৰ কৰ্মচাৰী শ্ৰী মদন শৰ্মাক সদায় মমবাটিৰ ব্যৱস্থা কৰি ৰাখিবলৈ দিছিল। স্বৰ্গীয় দেৱ শৰ্মা চাৰে প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ পৰা অৱসৰ গ্ৰহণ কৰি কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজত অসমীয়া বিষয়ত পাঠদান কৰিছিল। ঢকঢকীয়া বগা ধূতি-কুৰ্তা পৰিহিত দেৱ শৰ্মা চাৰৰ পাঠদানৰ সময়ত জ্বলি থকা মমবাটি ডাল আছিল পোহৰৰ দিশে গতি কৰাৰ এক প্ৰত্যাশাৰ প্ৰতীক। বৰদলৈ চাৰ আৰু দেৱ শৰ্মা চাৰৰ দিহা-পৰামৰ্শ সঁচা অৰ্থত আমাৰ সকলোৰে বাবে এক অনুপ্ৰেৰণা আছিল।

১৯৮৯ চনৰ পৰা ২০০৮ চনৰ ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষলৈ সুদীৰ্ঘ উনৈশ বছৰ সেৱাকালৰ অভিজ্ঞতা আৰু স্মৃতিয়ে মনটো সদায় আৱৰি থাকে। মোৰ সেৱাৰ কালছোৱাত বিভিন্ন বিপৰ্যয়ৰ মাজেৰে মহাবিদ্যালয়খনে যাত্ৰাপথ অতিক্ৰম কৰিব লগাত পৰে। বিশেষকৈ কলেজৰ চূড়ান্ত পৰীক্ষাসমূহ পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত উদ্ভৱ হোৱা পৰিস্থিতি আছিল উল্লেখনীয়। উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত পৰীক্ষাসমূহ প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰেক্ষাগৃহত পৰিচালনা কৰাৰ লগতে স্নাতক চূড়ান্ত বৰ্ষৰ পৰীক্ষাসমূহ সেই কলেজৰ কেন্দ্ৰত পৰিচালনা কৰা হৈছিল। প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়ত, বাণিজ্য স্নাতক পাঠ্যক্ৰম নথকা হেতুকে এটা সময়ত পৰীক্ষাসমূহ পৰিচালনা কৰাত বাধাৰ সৃষ্টি হয়। উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ পৰীক্ষাসমূহ নিয়মিত ভাৱে চলাই যোৱাত কোনো অসুবিধা নাছিল। যাৰ ফলত কলেজৰ তৰফৰ পৰা বাছ ভাড়া কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক বৃন্দক অনানিয়াৰ বন্দবস্ত কৰি নলবাৰী বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ত স্নাতক চূড়ান্ত পৰীক্ষা চলাব লগাত পৰিছিল। সেই সময়ত শ্ৰদ্ধেয়া চৌধুৰী বাইদেউৱে অধ্যক্ষ হিচাপে কাৰ্যভাৰ চলাইছিল। বন্ধুবৰ শ্ৰীনৱ কুমাৰ গোস্বামীৰ লগত

নলবাৰী বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ত পৰীক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বাইদেউৱে স্বীকাৰ কৰা কষ্টৰ কথা আজিও মনত পৰে। পৰীক্ষাৰ্থী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগত সেই কেইদিন অহা-যোৱা কৰি অৱশ্যে ভালো লাগিছিল। পিছৰ সময়ত স্নাতক পৰীক্ষাসমূহ গুৱাহাটী বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় কেন্দ্ৰৰ অধীনত, জে. বি. আইন মহাবিদ্যালয়ত পৰিচালনা কৰা হৈছিল।

দ্বিতীয়তে নিজৰ মাটি এডোখৰৰ বাবে কলেজখনে এটা সময়ত স্থবিৰ হৈ পৰিবলৈ বাধ্য হৈছিল। যোগদানৰ পিছতে গম পাইছিলো, কলেজৰ নামত গুৱাহাটী কাৰাগাৰৰ ওচৰত এডোখৰ মাটি আৱণ্টন হৈ আছে। কিন্তু, ১৯৯০ চনত হঠাতে মাটিডোখৰৰ আৱণ্টন বাতিল হোৱা বুলি শুনি আমাৰ সকলোৰে মন হতাশাত ভাগি পৰাৰ উপক্ৰম হৈছিল। সাহসক উলাই নকৰি আৰম্ভ হৈছিল মাটি বিচৰাৰ সংগ্ৰাম। মাননীয় শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰী চাৰ, তেতিয়াৰ অধ্যক্ষৰ দায়িত্বত থকা শ্ৰীমতী মিনতি চৌধুৰী বাইদেউ, পৰিচালনা সমিতিৰ সম্পাদক শ্ৰীপৰেশ পাঠক চাৰ, প্ৰয়াত ভূৱনেশ্বৰ তালুকদাৰ আৰু শ্ৰীধীৰেন্দ্ৰ নাথ কলিতা চাৰৰ তত্বাবধানত মাটি বিচৰা অভিযান আৰম্ভ হয়। কলিতা চাৰ আছিল অভিযানৰ সেনাপতি আৰু সহযোদ্ধা হিচাপে শ্ৰীনৱ কুমাৰ গোস্বামী, শ্ৰীভৱভূতি শৰ্মা, শ্ৰীকৰুণা শৰ্মা, শ্ৰীভূপেন বৰা আৰু মই ক'ত ক'ত যে দুৱাৰ টুকুৰীয়াই ফুৰিবলগা নহৈছিল তাৰ হিচাপ নাই। অসম চৰকাৰৰ অধীনৰ মাটি আৱণ্টন পৰিষদৰ সভাৰ সময়ত উপায়ুক্তৰ কাৰ্যালয়ত বোন্দাপৰ দি অপেক্ষা কৰি থকাটো এটা বিৰক্তিকৰ সময় আছিল। তেতিয়াৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি পশ্চিম গুৱাহাটী সমষ্টিৰ মাননীয় বিধায়ক শ্ৰীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতাদেৱৰ সহায়ত, তেতিয়াৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীযুত (প্ৰয়াত) হিতেশ্বৰ শইকীয়াৰ অনুমোদনত বৰ্তমানৰ স্থানত দহ বিঘা মাটিৰ আৱণ্টন পোৱা হয়। মাটি আৱণ্টনৰ ক্ষেত্ৰত স্বাক্ষৰৰ বাবে বৰঝাৰ বিনান কোঠালৈ শ্ৰদ্ধেয়া চৌধুৰী বাইদেউ আৰু আমি, মানে— ড° স্ববেৰা ইছলাম বাইদেউ, শ্ৰীনৱকুমাৰ গোস্বামী, শ্ৰীকৰুণা শৰ্মা, মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক লগ ধৰা দিনটোৰ স্মৃতি আজিও সজীৱ হৈ আছে। ১৯৯২ চনৰ ২৭ আগষ্ট তাৰিখে পাঠক চাৰে মাটি চমজি লোৱাৰ সময়ত, বোকা গচকি শ্ৰীনৱ কুমাৰ গোস্বামীৰ লগত ফিটা টানি ফুৰা দিনটো এতিয়াও মনত পৰে।

চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা মাটি আৱণ্টন পোৱা হ'ল। কিন্তু মাটিৰ সীমা ঢুকি পোৱাটো এক প্ৰত্যাহ্বান আছিল। ৰাস্তা-ঘাট নাই। গুৱাহাটী গোশালাৰ সন্মুখেৰে ৰাস্তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লগা হৈছিল। দ-পিটনিত মাটি ভৰাই ৰাস্তা বনোৱাৰ কাম আৰম্ভ কৰা হয়। ৰাস্তাৰ সন্মুখেতে থকা বৃহৎ কদম জোপা চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী শ্ৰীহেমেন বৰ্মনে কুঠাৰেৰে বগবোৱা দৃশ্যটো আজিও মনত পৰে। মনোভাৱ কলেজৰ বুলিবলৈ ঘৰ সাজি লোৱা। এটা সময়ত মাটি ডোখৰত কলেজ প্ৰতিস্থা কৰাত বিভিন্ন বাধাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হয়। কলিতা চাৰ, তিৱাৰী

আৰু গোস্বামীয়ে বিভিন্ন সময়ত অপমানিত হ'ব লগাতো পৰিছিল। সেয়া এক বেদনাদায়ক স্মৃতি। তথাপি কলিতা চাৰৰ সাহস আৰু অদম্য হেপাহত কামত কোনো বিচ্যুতি হোৱা নাছিল। দিনৰ মাটি পেলোৱা কামৰ তদাৰকৰ দায়িত্ব বন্ধুবৰ তিৱাৰী, কাৰ্যালয় সহায়ক শ্ৰীপৰেশ কলিতা আৰু চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী শ্ৰীমদন চন্দ্ৰ শৰ্মাই পালন কৰিছিল। আৰু গধূলি সময়ত নৱকুমাৰ গোস্বামী, বিজয় কলিতা, ভবভূতি শৰ্মা আৰু মই দায়িত্ব ল'ব লগা হৈছিল। নিয়মিত পাঠদান সমাপ্ত কৰি আমি আটাইকেইজনে কাম চোৱাচিতা কৰাটো এটা নিয়মত পৰিণত হৈছিল। এটা সময়ত নিজৰ বুলিবলৈ অসম আৰ্হিৰ ভৱন এটা নিৰ্মাণ হৈ উঠিল। ১৯৯৪ চনৰ ৩০ নবেম্বৰ দিনটো কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ বুৰঞ্জীৰ আন এটা উল্লেখযোগ্য দিন। সেইদিনটোতে কলেজ নিজৰ স্থানলৈ স্থানান্তৰ কৰা হয়। সেই সময়ত ডঃ (প্ৰয়াত) বন্ধুৰাম ডেকা চাৰ কলেজৰ অধ্যক্ষ আছিল। ডেকা চাৰৰ নিৰ্দেশ—পিছ দিনা অৰ্থাৎ ১-১২-১৯৯৪ তাৰিখত ৰাতিপুৱা কলেজৰ পাঠদান কাৰ্যসূচী আৰম্ভ হ'ব। ওবেনিশা বিজয় কলিতাৰ লগত মই মোৰ বাসভৱনত পাঠদানৰ সময়সূচী প্ৰস্তুত কৰো। নিজৰ কলেজ ভৱনত পাঠদান কৰাৰ এক স্মৃতিয়ে সকলোকে আনন্দিত কৰি তোলে। মাননীয় চৌধুৰী চাৰ, চৌধুৰী বাইদেউ, কলিতা চাৰ, তালুকদাৰ চাৰৰ লগতে সমূহ শিক্ষকবৃন্দ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মন আনন্দৰ পৰিধি ভাঙি মতলীয়া হৈ পৰিছিল। প্ৰয়াত বন্ধুৰাম ডেকা চাৰৰ অভিজ্ঞতাপুষ্ট কৰ্মৰাজিৰ ফলত, পৰীক্ষাসমূহ আমাৰ কলেজতে পৰিচালনা কৰাৰ বাবে অনুমতি লাভ কৰা হয়।

১৯৯৫ চনত স্নাতক পৰীক্ষাৰ সময়। কলেজৰ নিজা ভৱনৰ সীমিত আসনৰ বিপৰীতে এটা পৰীক্ষা দিনৰ বাবে পৰীক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা ২২ জন বেছি। সময় মাথোন ১২ দিন। বন্ধুৰাম ডেকা চাৰৰ লগত গোস্বামী, কলিতা আৰু মোৰ আলোচনা— সমস্যা সমাধানৰ উপায় কি? “চাৰ, আমাক এটা দিন দিয়ক। আমি সমস্যা সমাধানৰ উপায় উলিয়ায়াম।” আমাৰ তিনিওজনৰ আশ্বাস। চৌধুৰী চাৰক লগ ধৰি আমাৰ সমস্যাৰ বিষয়ে অৱগত কৰাৰ বাহিৰে গতান্ত নাই। সকলোখিনি জনালো। “কাকতি, টকা পইচা হৈ যাব। মাথোন ইমান কম সময়ত কোঠা এটা হৈ উঠিব জানো?” আমি তিনিওজনে সন্তৰ বুলি কোৱাৰ লগে লগে সেইসময়ৰ পৰা কাম আৰম্ভ কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিলে। কথামতে কাম। কলিতা চাৰ আৰু তালুকদাৰ চাৰৰ লগতে আমি আটাইকেইজনে ভৱন নিৰ্মাণৰ সামগ্ৰী যোগাৰ কৰি দিলো। দিনে ৰাতিয়ে কাম চলিল। সম্পূৰ্ণ দহ দিনৰ পিছত কোঠা প্ৰস্তুত হৈ উঠাত পৰীক্ষা চলোৱাৰ সমস্যাৰো সমাধান হ'ল। যুদ্ধসদৃশ কৰ্মসূচীৰ দিনকেইটাই এতিয়াও মনত ভূমুকি মাৰি থাকে। উক্ত কোঠাটো বহুদিন ধৰি অধ্যক্ষ কোঠা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক পাহৰিব লাগিলে জীৱনত এটা অধ্যায়কে পাহৰিব লাগিব। কলেজত এনে কাৰ্যসূচী নাই য'ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগ নাই। প্ৰতিবছৰে সোনাৰাম উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয় খেল পথাৰত এটা কোণত সৰস্বতী পূজাৰ আয়োজন কৰা হৈছিল। ১৯৯৫ চনৰ পৰা প্ৰতি বছৰে নিজৰ মাটিত সৰস্বতী পূজা হ'বলৈ ধৰিলে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল উলহ মালহত মতলীয়া। ক্ৰমাগত ভাবে প্ৰথম তিনিবছৰ মান ছাত্ৰ সকলে পূজাৰ আগদিনাৰ ৰাতিটো কলেজতে কটায়। লগত লাগে মাথোন গোস্বামী, শৰ্মা, কলিতা, ধীৰাজ দাস চাৰ আৰু কাকতি চাৰক। গোশালাৰ পৰা বিছনা-পত্ৰৰ ব্যৱস্থা কৰি আমাক অৱশ্যে শুই থাকিবলৈ দিয়ে। পিছে টোপনি আহিলে আমাৰ গাৰ পৰা গৰম কাপোৰবোৰ আঁতৰাই, কপনিত আমি সাৰ পোৱা দৃশ্য উপভোগ কৰি অনন্দ পায়। আমাকো টোপনিৰ পৰা বঞ্চিত কৰে। প্ৰাসঙ্গিক সময়ত তেনেবোৰ স্মৃতিয়ে মনটো আনন্দিত কৰি তোলে। আজিৰ দিনতো প্ৰতিটো কাৰ্যত আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগে সকলোকে একেদাল ডোলৰে বান্ধ খুৱাই ৰাখিছে।

সময়ৰ গতিত কলেজৰ নিজা মাটি এডোখৰ আৰু এটা ঘৰ হ'ল। স্নাতক চূৰান্ত পৰীক্ষাৰ কেন্দ্ৰ অনুমোদন পোৱাৰ পিছত, দীৰ্ঘদিনীয়া এটা অভাৱ পূৰ্ণ হ'ল। সময়ত সকলোৰে মনত এটা প্ৰশ্নৰ উদয় হ'ল—কলেজে বাক চৰকাৰৰ ঘাটি মঞ্জুৰি কেতিয়া, কেনেকৈ পাব? ইতিমধ্যে প্ৰয়াত বন্ধুৰাম ডেকা চাৰে অধ্যক্ষৰ দায়িত্বৰ পৰা অব্যাহতি ল'লে। প্ৰয়োজন এজন স্থায়ী অধ্যক্ষৰ, যাৰ অবৰ্তমানত কলেজ এখন পূৰ্ণাংগ ৰূপত গঢ়লৈ উঠা সম্ভৱ নহয়।

১৯৯৭ চন। এক নতুন অধ্যায়ৰ পাতনি। ডঃ হিতেশ ডেকা মহোদয় মনোনীত হৈ অধ্যক্ষৰ ৰূপত নিয়োজিত হয়। অধ্যক্ষৰ দায়িত্ব ভাৰ লোৱাৰ পিছত মাননীয় ডেকা চাৰে কলেজৰ বিভিন্ন দিশ চম্ভালিব লগা হয়। সেইয়া আছিল সময়ৰ আহ্বান। বিগত দিনবোৰত কলেজ পৰিচালনাত বৈ যোৱা ক্ৰুটি বিচ্যুতি আঁতৰ কৰি সকলোবোৰ প্ৰয়োজনীয় নথি-পত্ৰ প্ৰস্তুতিৰে কলেজখন আগবঢ়াই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট কষ্ট কৰিব লগাত পৰে। অধ্যক্ষ ডেকা চাৰৰ কৰ্মনিষ্ঠা আৰু একাগ্ৰতাৰ ফলশ্ৰুতিতে ১৯৯৮ চনৰ ২৫ মাৰ্চ তাৰিখে আমাৰ কলেজ অসম চৰকাৰৰ ঘাটি মঞ্জুৰিৰ আওতালৈ আহে। সকলোৰে মনত আনন্দ। কলেজৰ ওপৰৰ পৰা যেন ক'লা ডাৱৰ এচতা আঁতৰিল। মহাবিদ্যালয়ৰ অগ্ৰগতিৰ বাবে অধ্যক্ষ মহোদয় ডঃ হিতেশ ডেকা চাৰৰ প্ৰচেষ্টাক শলাগিবই লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত সাত-সতৰুৰো দ্বিমত থাকিব নোৱাৰে। আজিৰ দিনটোলৈ কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজখনৰ গতি ৰুদ্ধ হোৱা নাই।

বৰ্তমান মহাবিদ্যালয়খনৰ বৈষয়িক ৰূপটো হ'ল— অধ্যক্ষ ডঃ হিতেশ ডেকা চাৰৰ অক্লান্ত পৰিশ্ৰম আৰু হেঁপাহৰ সতেজ ফচল। আৰ্থিক নাটনিৰ চাকনৈয়াত পৰি বৰ্তমানৰ কলেজ ভৱনটো নিৰ্মাণ কৰি উলিওৱাটো এক অভাৱনীয় কাৰ্য। 'সাহসেই সিদ্ধিৰ আচল

মন্ত্ৰ, হতাশাৰ নিগাজী ভেটি নাই।' পদ্মনাথ গোহাঁঞিৰকৰাৰ এই বাক্য শাৰীক প্ৰতিফলিত কৰি বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ চাৰে কৰ্মক্ষেত্ৰত দেখুওৱাটো এক বিৰল দৃষ্টান্ত। ২০০৬ চনৰ অক্টোবৰ মাহত 'ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন পৰিষদ' (NAAC) ৰ দ্বাৰা কলেজ পৰিদৰ্শনৰ কাৰ্যসূচী। প্ৰয়োজনীয় ভৱন নাই। হাতত মাথোন এবছৰ সময়। তথাপি অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে প্ৰয়োজনীয় ভৱন নিৰ্মাণ কৰি সময় মতে কলেজ পৰিদৰ্শন কৰোৱা হয়। সেই সময় খিনিত ৰাতিপুৱাৰ পৰা ৰাতিলৈ গ্ৰহাণাৰিক শ্ৰীপ্ৰশান্ত কুমাৰ ডেকা, কাৰ্যালয় সহায়ক শ্ৰীদিগন্তৰঞ্জন পাটগিৰি আৰু শ্ৰীৰাতুল মেধিৰ ভাগৰুৱা মুখ কেইখন সদায় মনত থাকিব। অধ্যক্ষ চাৰৰ লগত মহৰ কামোৰত ৰাতিলৈকে আমি কামৰ তদাৰক কৰি থকা স্মৃতি সদায়ে স্মৰণীয় হৈ থাকিব।

ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন পৰিষদৰ দ্বাৰা নিয়োজিত বিষয়া বৰ্গৰ কলেজ পৰিদৰ্শনৰ আগমুহূৰ্তত মাননীয় অধ্যক্ষ সমন্বিতে পৰিচালনা সমিতিৰ সদস্যবৃন্দ, প্ৰবক্তা মণ্ডলী, কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, অভিভাৱক আৰু শুভাকাংক্ষী সকলোৰে ব্যস্ততাপূৰ্ণ কৰ্মৰাজি জীৱনত পাহৰিব নোৱাৰা এক প্ৰতিচ্ছবি।

বৰ্তমান শৈক্ষিক দৃশ্যপটত কে চি কমাৰ্চ কলেজে এক বিশেষ স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা বুলিয়ে অনুভৱ হয়। মাটি মঞ্জুৰি প্ৰাপ্তিৰ পৰা মাথোন ৮টা বছৰৰ ব্যৱধানত NAAC ৰ দ্বাৰা B+ গ্ৰেডৰ স্বীকৃতি পোৱা হয়। প্ৰাথমিক দৃষ্টিত এই স্বীকৃতিক লৈ গৌৰৱ কৰাৰ থল হয়তো নাই। কিন্তু বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ অধীনত পঞ্জীভুক্ত নোহোৱা অৱস্থাতে এনে এক স্বীকৃতি লাভ কৰাটো কলেজৰ বাবে নিশ্চয় এক প্ৰগতিৰ প্ৰতীক।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নামভৰ্তিৰ বাবে হোৱা ব্যাপক ভিৰৰ লগতে পৰীক্ষাৰ ফলাফল কলেজখনৰ অগ্ৰগতিৰ অন্য এক উল্লেখনীয় দিশ। শৈক্ষিক পৰিবেশ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ নিয়মানুবৰ্তীতাৰ দিশত কলেজখন বৰ্তমান সুনামৰ অধিকাৰী। বৰ্তমান কলেজ ভৱনৰ সুন্দৰ আন্তঃ গাঠনি, উন্নত পুথিভঁৰাল আৰু কম্পিউটাৰৰ বহুল প্ৰয়োগেৰে সম্পূৰ্ণ নহলেও, সম্প্ৰতি ই এখন পৰিপূৰ্ণ মহাবিদ্যালয়। ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষত সকলোৱে অপূৰ্ণ খিনি পূৰ্ণ কৰাৰ বাবে অংগীকাৰবদ্ধ হোৱাৰ প্ৰয়োজন বুলি ব্যক্তিগত ভাবে অনুভৱ কৰে। প্ৰয়োজন মাথোন দায়িত্ববোধ জাগৃত কৰি ৰখাৰ মনোভাৱ। যিসকল মহান ব্যক্তিৰ ত্যাগ, নিঃস্বার্থ মনোভাৱ আৰু সমাজসেৱাৰ বিনিময়ত এই মহান অনুষ্ঠান গঢ় লৈ উঠিল, তাক আমি একত্ৰভাৱে আগবঢ়াই নিবই লাগিব। মহান ব্যক্তি সকলৰ ত্যাগক সন্মান জনাই এই অনুষ্ঠানটিৰ যোগেদি গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিবলৈ, এক শৈক্ষিক বিপ্লবৰ সূচনা কৰিব লাগিব। য'ত শিক্ষক, কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, অভিভাৱক আৰু ৰাইজ সকলোৰে সমান প্ৰচেষ্টাৰ প্ৰয়োজন। □

এই প্ৰবন্ধটোৰ লেখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ হিচাপ বিজ্ঞান বিভাগৰ মুৰব্বী আৰু জ্যেষ্ঠ প্ৰবক্তা।

আজিও মনত পৰে

বিজয় কলিতা

কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ তেতিয়াও সোণাৰাম উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়তে চলি আছে। ক্লাছবোৰ সন্ধিয়া সময়ত হয়। ১৯৯৩ চনৰ এপ্ৰিল মাহৰ পৰাই আমাৰ শিক্ষকতা এই কলেজতে আৰম্ভ কৰো। তেতিয়া শ্ৰীযুত পৰেশ পাঠক চাৰ কলেজৰ অধ্যক্ষ। ডঃ প্ৰভাত চন্দ্ৰ কাকতি, নৱ কুমাৰ গোস্বামী, ভৱভূতি শৰ্মা, বাধেশ্যাম তিৱাৰী, স্বৰ্গীয় সুৰজিত মিত্ৰ, ভূপেন বৰা, ধীৰাজ দাস, ৰুণজুন ফুকন, ডঃ স্ববেৰা ইছলাম, ডঃ জয়শ্ৰী ডাম পাল চৌধুৰী বাইদেউহঁতে ইতিমধ্যে কলেজত শিক্ষকতা কৰি কেইবাটাও বসন্ত পাৰ কৰিছে। আমি যোগাদান কৰাৰ কেইদিনমান পিছতে দীপক বৰ্মন আৰু শিবাণী দে আহে। অফিছৰ কাম-কাজ শ্ৰীপ্ৰফুল্ল বৰ্মন, আফজল হুছেইন আৰু মদন শৰ্মাই চোৱাচিতা কৰে। এটা সৰু ঘৰতে অধ্যক্ষ, শিক্ষক আৰু অফিছৰ কৰ্মচাৰী বহিব লাগে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা ২৫০ মান হ'ব। আবেলি ৪ বজাৰ পৰা নিশা ৭-৩০ বজালৈ ক্লাছবোৰ চলে।

আমি তেতিয়া গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় চৌহদৰ পৰাই কলেজলৈ অহা-যোৱা কৰিছিলো। দেউতাৰ চাকৰি সূত্ৰে বিশ্ববিদ্যালয় আবাসগৃহত আছিলো। তেতিয়া বিশ্ববিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই লতাশিল ফিল্ডৰ পৰা বিশ্ববিদ্যালয় চৌহদলৈ বাছ সেৱা আগবঢ়াইছিল। আমি কলেজত প্ৰথমতে উচ্চতৰ মাধ্যমিক আৰু বি.কম প্ৰথম বৰ্ষৰ ক্লাছ লৈছিলো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ক্লাছ কৰাৰ আগ্ৰহ দেখি বৰ ভাল লাগিছিল। সন্ধিয়া সময়ত ক্লাছৰুমৰ লাইট গুচি গ'লেও কেন্দ্ৰলৰ পোহৰত ক্লাছ কৰিছিল। এটা সৰু পৰিয়ালৰ দৰে কলেজখন চলিছিল। শিক্ষক জিৰণি কোঠাত বহি বিভিন্ন কথা পাতিছিলো। সকলোৰে মাজত বেচ মিলা-প্ৰীতি। মাজে সময়ে পকেটৰ পইছা উঠাই আমি শিক্ষকসকলে খানা খাইছিলো। ৰান্ধনী মদন শৰ্মা। খুব ভাল খানা বনাইছিল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবোৰেও আমাৰ লগত নিবিড় সম্পৰ্ক গঢ়িছিল। তেওঁলোকলৈ মনত পৰিলে খুব ভাল লাগে।

কলেজখন সোণাৰামত অস্থায়ীভাৱে চলি থকা বাবে সকলোৰে মনত চিন্তা। কলেজৰ নিজা ঘৰ কেতিয়া হ'ব, ঘাটি মঞ্জুৰী কেতিয়া পাব, ইত্যাদি কথা। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেও বহু কষ্ট কৰি পঢ়িব লাগে আৰু চূড়ান্ত পৰীক্ষা অন্য কলেজত গৈ দিব

লাগে। কেতিয়াবা গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজত, কেতিয়াবা প্ৰাগজ্যোতিষ কলেজত। এদিন গোস্বামী, কাকতি আৰু শৰ্মা সহিতে ৰাণীসতী ৰেষ্টুৰেণ্টত চাহ খাই থাকোতে জানিব পাৰিলো যে কলেজৰ এটুকুৰা মাটি ছাত্ৰীবাৰীৰ গোসালাৰ ওচৰত চৰকাৰৰ পৰা আৰণ্টন পোৱা হৈছে। তেতিয়া গোসালা কি ভালদৰে জনাই নাছিলো। ভৱভূতি শৰ্মাৰ স্কুটাৰেৰে কলেজৰ মাটি ডোখৰ এদিন চাব আহিছিলো। মাটি টুকুৰালৈ যাবৰ বাবে কোনো ব্যৱস্থাই নাই। শৰ্মাক সুধিলো, মাটিখিনিত কোনফালেৰে যোৱাৰ ব্যৱস্থা হ'ব। শৰ্মাই ক'লে, এই সোঁৰা গছজোপাৰ কাষেৰে ৰাস্তা বনাব বুলি শুনিছো। এতিয়া সোঁৰা গছজোপা নাই, আমাৰ কলেজত অহা-যোৱা ৰাস্তা হ'ল। ইতিমধ্যে কলেজ নিৰ্মাণৰ বাবে এটা নিৰ্মাণ সমিতি গঠন হৈছে বুলি শৰ্মাই ক'লে। নিৰ্মাণ সমিতিৰ মূল হোতা আছিল উত্তৰ গুৱাহাটী কলেজৰ অধ্যাপক শ্ৰীযুত ধীৰেন্দ্ৰ নাথ কলিতা চাৰ। পিছত কলিতা চাৰে অধ্যক্ষ হিচাপে অৱসৰ লয়। আনহাতে কলেজৰ গুৰি বঠা ধৰোঁতা ভৰলুমুখৰ শ্ৰীযুত ৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰী চাৰ আৰু তেখেতৰ সহধৰ্মিণী শ্ৰীমতী মিনতি চৌধুৰী বাইদেউ। শ্ৰীচৌধুৰী চাৰ বৰ্তমান আমাৰ কলেজ পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি আৰু শ্ৰীমতী মিনতি চৌধুৰী বাইদেউ এগৰাকী সমাজ সেৱিকা হোৱাৰ উপৰিও আমাৰ কলেজৰ পৰিচালনা সমিতিৰ এগৰাকী সক্ৰিয় সদস্যা। এদিন গধূলী গোস্বামী আৰু কাকতিৰ লগত শ্ৰীযুত ধীৰেন্দ্ৰ কলিতা চাৰৰ ঘৰত গৈছিলো। কলেজ নিৰ্মাণ সন্দৰ্ভত চাৰে বহু কথাই কৈছিল। সেইদিনাই চাৰক প্ৰথম লগ পাইছিলো। অত্যন্ত Dynamic ব্যক্তি। কলেজখন ছাত্ৰীবাৰীলৈ স্থানান্তৰ কৰিবলৈ চাৰ যথেষ্ট আগ্ৰহী। তেখেতে ইতিমধ্যে কিছুমান প্ৰচেষ্টা হাতত লৈছিল। কলেজ নিৰ্মাণ সম্পৰ্কে কথা-পাতিবলৈ গোস্বামী, কাকতি আৰু মই চাৰৰ ঘৰলৈ প্ৰায়ে অহা-যোৱা কৰিছিলো। লক্ষ্য মাথো কলেজখন ছাত্ৰীবাৰীলৈ নিব লাগে। কলিতা চাৰৰ নেতৃত্বত কলেজ স্থানান্তৰৰ কামত গোস্বামী, শৰ্মা আৰু কাকতিৰ লগত কিমান যে দৌৰিছিলো ভাবিলে আচৰিত লাগে। দিন-ৰাতি নোহোৱাকৈ কাম কৰিছিল কলিতা চাৰে। গোস্বামী আৰু কাকতিৰ লগত ৰাণীসতী আৰু নৱনীতা ৰেষ্টুৰেণ্টত চাহ খাই খাই কিমান যে পৰিকল্পনা। বহু কষ্টৰ বিনিময়ত প্ৰথমতে কলেজৰ

মাটিত যাবৰ বাবে ৰাস্তা এটা হৈ উঠে। ৰাস্তাটোৰ বহল পিছে ৫ ফুট মানহে। পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত কলেজৰ মাটিত ঘৰ নিৰ্মাণৰ কাম আৰম্ভ কৰিব ওলোৱাত বহু সমস্যাই দেখা দিয়ে। যিবোৰে আমাক সকলোকে হতাশাগ্ৰস্ত কৰি তুলিছিল। তথাপি কলিতা চাৰে ভয় কৰা নাছিল। এদিন ঘৰৰ খুটা পুতি নিৰ্মাণ কাৰ্য্যৰ শুভাৰম্ভ কৰা হয়। সন্ধিয়া সোণাৰামত ক্লাছ শেষ কৰি গোস্বামী আৰু কাকতিৰ লগত ছাত্ৰীবাৰীত কলেজৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য চাবলৈ আহে। বালিৰ ওপৰত বহি আমিবোৰে কিমান যে কল্পনা কৰিছিলো। সেই সময়ত দিনৰ ভাগত আমাৰ কলেজৰ শ্ৰীতিৱাৰী চাৰ আৰু তৃতীয় শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী শ্ৰীপবেশ কলিতাইও কম কষ্ট কৰা নাছিল। ৰাতি ৮/৯ বজালৈ কাম চাই থাকো। মনত বহু আশা....।

ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ মাজেৰে অতি কম সময়ৰ ভিতৰত কলেজৰ এটা অসম আৰ্হিৰ তৰ্জাবোৰৰ ঘৰ নিৰ্মাণ হৈ উঠে। বহু অপেক্ষাৰ অন্তত ১৯৯৪ চনৰ ৩০ নৱেম্বৰত কলেজ ছাত্ৰীবাৰীলৈ আহিল। সকলোৰে মনত আনন্দ। কলেজৰ ক্লাছ দিনত হ'ব। ম'হৰ কামোৰ আৰু খাব নালাগে। প্ৰয়াত ড° বন্ধুৰাম ডেকা চাৰ কলেজৰ অধ্যক্ষ। কলেজ স্থানান্তৰৰ দিনা আবেলি ড° বন্ধুৰাম ডেকা চাৰে কাকতি চাৰ আৰু মোক ক'লে, 'অহাকালি নতুন ক্লাছ ৰুটিন এখন লাগিব নহয়'। তোমালোকে বনাই আনিবা। সিদিনা ৰাতি নিজৰ ঘৰত যোৱা নহ'ল। ক্লাছ ৰুটিন বনাবলৈ কাকতি চাৰৰ ঘৰ পালোঁগৈ। তেখেত তেতিয়া গোস্বামী চাৰ্ভিচৰ ওচৰৰ পেঞ্চনপাৰাত থাকে। ৰাতি ২ বজাত দুয়োজনে ৰুটিনখন বনাই শেষ কৰিছিলো। অনেক কৌশল খটুৱাই ৰুটিনখন বনোৱা হৈছিল। পিছদিনা ৰাতিপুৱা ৮ মান বজাত ৰুটিনখন শিলপুখুৰীত ফটোষ্টেট কৰি কলেজ ৯ বজাত পাওঁ। দেখিলো ৰুমবোৰত ৰুম নম্বৰ লগোৱা হোৱা নাই। মনতে ভাবিলো কি কৰা যায়। বগা কাগজত হাতেৰে ৰুম নম্বৰ লিখি দৰ্জাৰ ওপৰত লগাই দিছিলো। ক্লাছ ৰুটিন অনুসৰি ক্লাছ ১০ বজাৰ পৰা আৰম্ভ হয়। সেয়া এক মিঠা স্মৃতি। সিদিনা (১ ডিচেম্বৰ ১৯৯৪) সকলোৰে মুখবোৰত আনন্দ বিৰিঙি উঠিছিল। ভাবিলে আজিও ভাল লাগে।

১৯৯৫ চন। কলেজৰ নিজৰ ঘৰত প্ৰথম সৰস্বতী পূজা পাতিবলৈ আয়োজন কৰা হ'ল। ঠাইৰ অভাৱ হেতু ছাত্ৰ একতা সভাই পূজা মণ্ডপ কলেজ চৌহদলৈ অহা-যোৱা কৰা ৰাস্তাতে পাতিছিল। অৰ্থাৎ লায়নচ আই হস্পিটাল পোৱাৰ আগতে। কলেজ তেতিয়াও অশুভ শক্তিৰ ৰোষৰ পৰা মুক্ত হোৱা নাছিল। সেই হেতু পূজা মণ্ডপ। ল'ৰাহঁতক ৰাতি অকলে পহৰা দিব নিদিলো। গোস্বামী, কাকতি, ভৱভূতি, ধীৰাজৰ লগতে আমিও ৰাতি তৰ্জাবোৰৰ ঘৰটোত বালিত গোস্বামীৰ পৰা অনা কাপোৰ

পাৰি শুইছিলো যদিও টোপনি অহা নাছিল। বিভিন্ন কথা পাতি থাকোতে ৰাতি পুৱাইছিল। ৰাতিপুৱা আমাৰ ৰূপবোৰ চাই ইটোৱে-সিটোৱে খুব হাঁহিছিলো। আমি আৰু বেছি পলম নকৰি ঘৰে ঘৰে গ'লো। কিছুসময় পিছতে কলেজলৈ আকৌ আহি পালো। বেচ ধুম-ধামেৰে পূজা চলিল। সকলোৱে নিশা ৮ মান বজালৈ স্মৃতি কৰিছিল।

১৯৯৭ চন। কলেজে তেতিয়াও চৰকাৰৰ পৰা ঘাটি মঞ্জুৰী পোৱা নাই। স্থায়ী অধ্যক্ষ অবিহনে কলেজে ঘাটি মঞ্জুৰী নাপায়। সেই বছৰে মাৰ্চ মাহত হিতেশ ডেকা চাৰে স্থায়ী অধ্যক্ষ হিচাবে কলেজত যোগদান কৰে। কলেজৰ এটা বহুদিনীয়া অভাৱ পূৰণ হয়। চাৰে কলেজত যোগদান কৰাৰ দিনাই ভাবিছিলো যে কলেজৰ দুখৰ দিন সোণকালে আঁতৰিব। ঘাটি মঞ্জুৰী পাবলৈ চাৰে পৰিকল্পিত ৰূপত কলেজৰ কামবোৰত হাত দিয়ে। ফলস্বৰূপে কলেজখনে অতি সোনকালে দুখৰ দিন মচিবলৈ সক্ষম হ'ল আৰু ১৯৯৮ চনৰ ২৫ মাৰ্চত কলেজে ঘাটি মঞ্জুৰী পায়। কলেজ পৰিয়ালৰ বাবে এটা বিশেষ স্মৰণীয় দিন। মনত কিমান যে আনন্দ লাগিছিল। চৰকাৰৰ ঘৰৰ পৰা আমি দৰমহা পাম। সঁচাকৈ এই দিনটো পাহৰিব নোৱাৰো। তেতিয়াৰে পৰা কলেজে পিছলৈ উভতি চোৱা নাই।

২০০৫ চনৰ ২০ চেপ্তেম্বৰ। বৃহত্তৰ গুৱাহাটী আন্তঃ মহাবিদ্যালয় সাংস্কৃতিক সমাৰোহ কটন কলেজত অনুষ্ঠিত হয়। আমাৰ কলেজেও ভাগ লয়। কলেজত তেতিয়া আভ্যন্তৰীণ পৰীক্ষা চলিছে। কুকিল বৰা, স্বপ্না স্মৃতি মহন্ত আৰু আমি পৰীক্ষা সমিতিৰ সদস্য। পৰীক্ষা চলি থাকোতে কুকিলে ক'লে, সাংস্কৃতিক সমাৰোহত ২০ মিনিট সময়ৰ নাটক এখন কৰিব নেকি বিজয়দা? না বুলি নকলো। পিছদিনাৰ পৰাই পৰীক্ষা শেষ হোৱাৰ পিছত পৰীক্ষা চলোৱা ৰুমতে নাটকৰ আখৰা আৰম্ভ কৰিলো। নাটকৰ নাম 'আমাৰ পঢ়াশালি'। প্ৰাপ্তবয়স্কসকলক পঢ়োৱা স্কুল এখনৰ শ্ৰেণীকোঠা এটাৰ প্ৰতিচ্ছবি দাঙি ধৰা হৈছিল নাটখনিত। ২০ চেপ্তেম্বৰত নাট মঞ্চস্থ কৰি থাকোতে দেখিছিলো দৰ্শকে খুব হাঁহিছে। মনতে ভাবিছিলো নাটক ৰাইজে খুব ভাল পাইছে। নাটক শেষ হোৱাৰ পিছত পিন্ধিপাল চাৰে আহি ক'লে, 'আপোনালোকৰ কথাবোৰ মাইকৰ কাৰিকৰী বিজুতিৰ কাৰণে কোনেও বুজা নাই যদিও আপোনালোকৰ মেক-আপ, অংগী-ভংগী আৰু স্বপ্নাই দা লৈ দেখুওৱা তাণ্ডবলীলা দেখি দৰ্শকে খুব ভাল পাইছে। কথাটো শুনি মাইক চলোৱাজনক পিটিবৰ মন গৈছিল। যিকি নহওঁক নাটকখন মঞ্চস্থ কৰি খুব আনন্দ পাইছিলো। মেক-আপ মেন দীপক দত্তই আমাক চিনিব

নোৱাৰা কৰি পেলাইছিল। সেইবোৰ আমাৰ জীৱনৰ সজীৱ স্মৃতি হৈ থাকিব।

২০০৮ চনৰ মে' মাহৰ ১৪ তাৰিখ। ২০০৮ বৰ্ষৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাৰ ফলাফল ঘোষণা কৰা দিন। ঘৰৰ পৰা মনতে ভাবি আহিছিলো আজি কলেজৰ ৰিজাল্ট বা কি হয়। কলেজ ১০ বজাৰ আগে আগে আহি পাইছিলো। মনে মনে ভাবিছিলো এইবাৰ প্ৰথম বিভাগত পাছ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সংখ্যা বাঢ়িব। আমাৰ বিভাগৰ কাষতে থকা Mathematics বিভাগত ৰুণজুন বাইদেউ আৰু জয়শ্ৰী পাঠকে উচ্চ স্বৰত হাঁহি মাৰিবলৈ ধৰিছে। তেতিয়া ১১টা বাজিছে। ৰব নোৱাৰি ৰুণজুন বাইদেউক গৈ সুধিলো, কি হ'ল বাইদেউ? বাইদেউৱে ক'লে, বিজয় আমাৰ কলেজৰ পৰা এজনে পৰীক্ষাত Position পাইছে, পিঞ্চিপাল চাৰক ফোন কৰি গম পালো। লগে লগে চাৰলৈ আমিও ফোন কৰি সুধিলো, 'চাৰ কথাটো সঁচানে।' সঁচা কলিতা, পিছে এজন নহয় দুজনে Position পাইছে। স্নেহীনা আৰু মণি। কথাটো শুনি চিঞৰি চিঞৰি সকলোকে কৈছিলো, দুজনে Position পাইছে। পাহৰিব নোৱাৰা আনন্দ। কলেজ চৌহদত সিদিনা যি আনন্দৰ জোৱাৰ দেখিছিলো, সেয়া আমি কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰো। কলেজলৈ যেন এনে খবৰ সদায় আহি থাকে তাকে ঈশ্বৰৰ ওচৰত খাটিছো।

চাওঁতে চাওঁতে কলেজে চৌবিশটা বসন্ত পাৰ কৰি ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষত ভৰি দিলেহি। আজিৰে পৰা পোন্ধৰ বছৰ পূৰ্বে কলেজ চৌহদৰ বালিৰ ওপৰত বহি কল্পনা কৰিছিলো যে এইখন এখন দেশৰ ভিতৰত আগশাৰীৰ কমাৰ্চ কলেজ হ'ব। সঁচাকৈ আমি ভবা কথাবোৰ বাস্তৱ হ'ল। তৰ্জাবোৰৰ ঘৰৰ ঠাইত বৃহৎ আকাৰৰ অট্টালিকা হ'ল। দুই হাজাৰতকৈ অধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বাৰ হাজাৰতকৈ অধিক কিতাপেৰে পৰিপূৰ্ণ গ্ৰন্থাগাৰ, একেলগে ১০০ জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পঢ়িব পৰা অধ্যয়ন কোঠা,

শীত-তাপ নিয়ন্ত্ৰিত সভা কক্ষ, পৃথক পৃথক বিভাগীয় কোঠা, ইন্টাৰনেট সেৱা, কেৰিয়াৰ গাইডেন্চ গোট, ডকুমেন্টেচন চেণ্টাৰ, কম্পিউটাৰ চেল, জিন্মাছটিক হল এটা শক্তিশালী এন.চি.চি. উপগোট ইত্যাদি সম্পদেৰে আমাৰ কলেজ সমৃদ্ধ।

আজি কেইবছৰমান আগতে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ ছাত্ৰ বা ছাত্ৰী বুলি ক'বলৈ অলপ সংকোচ কৰিছিল। উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাত ভাল ৰিজাল্ট কৰি অন্য কলেজলৈ গৈ ডিগ্ৰী পঢ়ে। এতিয়া পিছে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বুলি কৈ গৌৰৱ অনুভৱ কৰে। পৰীক্ষাৰ ফলাফলো যথেষ্ট উন্নত মানৰ হৈছে। কলেজৰ প্ৰতিটো কাম নিয়াৰিকৈ সম্পন্ন হয়। এই ক্ষেত্ৰত অধ্যক্ষ ডঃ হিতেশ ডেকা চাৰৰ বৰঙণি উল্লেখযোগ্য। অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ দক্ষতা, নিয়মানুবৰ্তিতা, শৃংখলাবদ্ধতা, দূৰদৰ্শিতা আৰু ধনাত্মক দৃষ্টিভংগীয়ে কলেজখনক এইটো পৰ্যায়ত উপনীত কৰাইছে। এনে এজন অধ্যক্ষৰ অধীনত কাম কৰিবলৈ পাই আমি অত্যন্ত সুখী। কলেজ জন্ম হোৱা দিনাৰ পৰাই আমাৰ বিভাগটোৱে হিচাপ বিজ্ঞানত মেজৰ পাঠ্যক্রমত পাঠদান কৰি আহিছে। আমি যোগদান কৰা সময়ত প্ৰয়াত সুৰজিত মিত্ৰ আৰু ডঃ প্ৰভাত চন্দ্ৰ কাকতি চাৰে বিভাগটো চলাইছিল। বৰ্তমান কাকতি চাৰ বিভাগীয় মুৰব্বী। সকলো সময়তে আমি তেখেতৰ পৰা দিহা-পৰামৰ্শ আৰু সহায়-সহযোগিতা পাই আহিছো। আমাৰ পিছত ভাতৃসম বিপুল, চফিকুল, বিকাশ আৰু বন্ধুবৰ মনোজ কেডিয়া আহে। বিভাগৰ সকলোবোৰ কাম আমি সকলোৱে মিলাপ্ৰীতিৰে কৰি আহিছো। যি নহওঁক যোৱা চৈধ্য বছৰে কলেজৰ বিভিন্ন কামত নিজকে জড়িত কৰি পোৱা আনন্দ আৰু অভিজ্ঞতা আমাৰ চিৰস্মৰণীয়। শেষত কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ উত্তৰোত্তৰ কামনা কৰিলো। □

এই প্ৰবন্ধটোৰ লেখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ হিচাপ বিজ্ঞান বিভাগৰ জ্যেষ্ঠ প্ৰবক্তা।

মহাবিদ্যালয়, অসমীয়া বিভাগ আৰু এন চি চি উপগোট : এটি চমু আলোকপাত

ড° দীপক বৰ্মন

বাণিজ্য শিক্ষাৰ তন্দ্ৰা ভঙাৰ সুৰধ্বনি কৰি ১৯৮৩ ইং চনৰ এক নামাকৰণ অনুষ্ঠানত নামাঙ্কিত হ'ল কেশৱ চন্দ্ৰ দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় নামটো। মহাবিদ্যালয়ৰ বাণিজ্য শিক্ষাৰ প্ৰথম স্পন্দনত যেন স্পন্দিত হৈছিল অসম। বৰ্তমানে ইয়াৰ জাগৰণ ভাৰতৰ বাহিৰলৈও ধাবমান হৈছে। গণতন্ত্ৰক হাড়ে-হিমজুৰে ভাল পোৱা দেশৰ অনুষ্ঠানক আগস্থান দিয়া শিল্পী কেইবাগৰাকীয়ে তেখেতসকলৰ শিল্প তুলিকাৰে মহাবিদ্যালয়খনৰ ছবি আকিলে ছবিখনত বঙৰ তুলিকাও বোলালে।

আগবাটৰ খোজা মহাবিদ্যালয়ৰ বাটত আগভেটা অপ-শক্তিক আঁতৰ কৰিবলৈও মহাবিদ্যালয়ৰ পিতৃ স্বৰূপ শিল্পীসকলে কেতিয়াও পিছুওৱা নাছিল। ফলস্বৰূপে মহাবিদ্যালয় পত্ৰে-পুস্পে সুশোভিত হ'ল। ১৯৯৩ চনৰ চেপ্তেম্বৰ মাহত মই এইখন মহাবিদ্যালয়ত অস্থায়ীভাৱে কামত যোগদান কৰো, সেই বছৰত অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰবক্তাজনে কামৰপৰা অব্যাহতি লৈছিল। তেখেতৰ ঠাইত মই মহাবিদ্যালয়ত যোগদান কৰিছিলো অস্থায়ী পদত। মই মহাবিদ্যালয়খনত নিযুক্ত হোৱাৰ মূলতে আছিল সেই সময়ৰ ফিচফেড অফিচৰ হিচাপ পৰিক্ষক বিষয়া আৰু কেশৱ চন্দ্ৰ দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ মেনেজমেণ্ট বিভাগৰ প্ৰাক্তন প্ৰবক্তা মাননীয় শ্ৰীযুত বাবুল তালুকদাৰদেৱ। সেই সময়ত অধ্যক্ষ পদত আছিল মাননীয় শ্ৰীযুত পৰেশ পাঠকদেৱ পৰিসংখ্যা বিভাগত আছিল ৰুণজুন ফুকন, অৰ্থনীতি বিভাগত ড° স্ববেবা ইছলাম, ড° জয়শ্ৰী দাম পাল চৌধুৰী, হিচাপ ৰক্ষণ বিভাগত ৩সুৰজিত মিত্ৰ, শ্ৰীযুত প্ৰভাত কাকতি, শ্ৰীবিজয় কলিতা, পৰিচালনা বিভাগত আছিল শ্ৰীযুত চি. কে. প্ৰসাদ, শ্ৰীযুত ভৱভূতি শৰ্মা, বেংকি বিভাগত আছিল শ্ৰীযুত নৱকুমাৰ গোস্বামী, ভূপেন বৰা। হিন্দী বিভাগত আছিল শ্ৰীযুত ৰাধেশ্যাম তিৱাৰী, বাংলা বিভাগত কাম কৰিছিল শ্ৰীমতী শিৱানীয়ে আৰু অসমীয়া বিভাগত মই যোগদান কৰো। ইংৰাজী বিভাগত আছিল কল্যাণী কটকী। তাৰে কেইদিন মান পিছত ইংৰাজী বিভাগত শ্ৰীমতী প্ৰাৰ্থনা বৰুৱাই যোগদান কৰে। তাৰ পিছৰ বছৰত ব্যৱসায় পৰিচালনা বিভাগত অসীমা শৰ্মা বৰা আৰু বেকিং বিভাগত শ্ৰীমুৰালী কৃষ্ণ শৰ্মাই যোগদান কৰে।

ইয়াৰ উপৰি অফিচৰ কৰ্মচাৰী হিচাপে আছিল শ্ৰীপ্ৰফুল্ল বৰ্মন, মঃ আফজল হুচেইন আৰু শ্ৰীমদন শৰ্মা। সেই সময়ৰ শিক্ষক কৰ্মচাৰী সকলোৱে একেটা ঘৰতে বাস কৰা পৰিয়ালৰ সদস্যৰ দৰে ভৰলুমুখৰ সোনাৰাম উচ্চতৰ মাধ্যমিক স্কুলৰ দক্ষিণ পূৱ কোণত থকা ঘৰটোত বহি মহাবিদ্যালয়ৰ কাম-কাজ কৰো, অৰ্থাৎ শিক্ষকৰ কমনৰুম আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ অফিচ কাম একেটা ঘৰতে চলে। আবেলি ৩.৩০ মানৰ পৰা কলেজ আৰম্ভ হয় আৰু গধূলি ৮ মানত ক্লাচ শেষ হয়। মই প্ৰথম দুদিনমান ক্লাচ কৰাৰ পিছত এদিন ক্লাচ কৰি থাকোতে বিজুলি যোগান বন্ধ হ'ল। তাৰ পিছত সিদিনা আৰু লাইটবোৰ নজলিল। তাৰ পিছত দেখিলো লাইট বন্ধ হ'লে মম বাটিৰে ক্লাচ চলোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰি। মমবাতি জ্বলাই আমিও কেইটামান ক্লাচ কৰা মনত পৰে। সেই সময়ৰ মহাবিদ্যালয় আৰ্থিক ভাৱে দুৰ্বল আছিল। তেতিয়াৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন দিশৰ সমস্যাৰ জোৰা মাৰিছিল মাননীয় ৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰী, পৰেশ পাঠক, ধীৰেণ কলিতা চাৰ আৰু মাননীয় মিনতি বাইদেৱে। ১৯৯৪ চনৰ শেষৰ ফালে কলেজ স্থানান্তৰিত হ'ল ছাত্ৰীবাৰীলৈ। ছাত্ৰীবাৰীলৈ মহাবিদ্যালয় স্থানান্তৰ হয় মাননীয় ধীৰেণ কলিতা মাননীয় ৰমেশ চৌধুৰী আৰু অনিল কলিতাৰ আপ্ৰাণ প্ৰচেষ্টাত এই ক্ষেত্ৰত আৰু আন ব্যক্তিৰ প্ৰচেষ্টাও নথকা নহয়।

তেতিয়া প্ৰিঞ্চিপাল ড° বন্ধুৰাম ডেকা। মনত পৰে ১৯৯৫ চনৰ অক্টোবৰ মাহত মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা ভাৰত ভ্ৰমণলৈ এটা ছাত্ৰৰ দল গৈছিল। দলটো পৰিচালনাৰ বাবে মইও লগত গৈছিলো। ১৯৯৭ চনত মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰথমবাৰৰ বাবে 'কেশৱ চন্দ্ৰ দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় আলোচনী' প্ৰকাশ হৈ ওলাল।

অধ্যক্ষ হিতেশ ডেকা আৰু তেতিয়াৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সম্পাদক ৩সুৰজিত মিত্ৰৰ প্ৰচেষ্টাত।

১৯৮৩ চনত কেশৱ চন্দ্ৰ দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়খনৰ জন্ম হোৱাৰ লগে লগে অসমীয়া বিভাগ এটাৰো জন্ম হৈছিল। সেই একে বছৰে নৱেম্বৰ মাহৰ ৩০ তাৰিখে। ড° মিনতি শৰ্মা এই বিভাগৰ প্ৰথম প্ৰবক্তা, যিয়ে কলেজ আৰু অসমীয়া বিভাগটো লৈ নিজৰ অমূল্য সময় খৰচ কৰি পৰিশোধ কৰিব

নোৱাৰা সেৱা আগবঢ়াই গৈছে। ড° মিনতি শৰ্মাৰ পিছত প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত মুৰব্বী অধ্যাপক গদাধৰ দেৱ শৰ্মাই অসমীয়া বিভাগত অধ্যাপনা কৰিছিল। তেখেতৰ পিছত অসমীয়া বিভাগত অধ্যাপনা কৰে ক্ৰমে শ্ৰীমতী মামনি দেৱী, মিচ ৰীমা মজিন্দাৰ বৰুৱা আদিয়ে। ওপৰোক্ত প্ৰবক্তা কেইগৰাকীয়ে কম-বেছি পৰিমাণে কাৰ্যকাল অতিক্ৰম কৰিলেও মুঠ দহ বছৰ কাল এনেকৈয়ে অতিবাহিত হৈ যায়। ইয়াৰ পিছত মই ১৯৯৩ চনৰ চেপ্তেম্বৰ মাহত অস্থায়ী ভাৱে এই মহাবিদ্যালয়ত নিযুক্ত হওঁ। ১৯৯৪ চনত মই স্থায়ী পদৰ বাবে নিযুক্তি পত্ৰ লাভ কৰো। ইয়াৰ পিছত মিচ অঞ্জনা চৌধুৰীয়েও অস্থায়ীভাৱে কিছুদিন এই বিভাগত অধ্যাপনা কৰে আৰু ১৯৯৭ চনত, মহাবিদ্যালয়ে অসমীয়া বিভাগত আকৌ এজন স্থায়ী শিক্ষকৰ অভাৱ অনুভৱ কৰে। ১৯৯৭ চনত শ্ৰীমতী স্বপ্না স্মৃতি মহন্তক স্থায়ী পদত নিযুক্তি দিয়ে। এখেতৰ নিয়াগেৰ ক্ষেত্ৰত বিষয়-অভিজ্ঞ স্বৰূপে ময়ো উপস্থিত আছিলো। বৰ্তমান অসমীয়া বিভাগত কাম কৰি থকা প্ৰবক্তা দুজন, তাৰে এজন মই নিজে আৰু আনজন হ'ল স্বপ্না স্মৃতি মহন্ত।

মই মহাবিদ্যালয়ত নিযুক্তি পোৱাৰ সময়ত অৰ্থাৎ ১৯৯৩ চনত স্নাতক শ্ৰেণীত অসমীয়া আধুনিক ভাৰতীয় ভাষা পঢ়া ছাত্ৰ ৭ জন ৮জন মানহে আছিল। তেনেকৈ উচ্চতৰ মাধ্যমিক শ্ৰেণীত অসমীয়া পঢ়া ছাত্ৰ ২৫ জন মানহে আছিল। লাহে লাহে এই সংখ্যা বাঢ়ি বাঢ়ি বৰ্তমান ১০০ ৰ ঘৰত সোমাইছে। প্ৰথম অৱস্থাত লগ পোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল অত্যন্ত কষ্ট-সহিষ্ণু আছিল তেওঁলোকৰ ব্যৱহাৰ আছিল অতি ভদ্ৰ। ছাত্ৰ বিলাকৰ উৎসাহ-উদ্দীপনা আৰু শিকাৰ প্ৰতি থকা একাগ্ৰতা দেখি মহাবিদ্যালয়ৰ এন চি চি উপগোটটোও মই পৰিচালনা কৰাৰ দায়িত্ব লওঁ।

ব্যক্তিৰ বিকাশত পৰিয়ালৰ ভূমিকা যেনেকৈ অত্যাধিক ছাত্ৰৰ বিকাশত মহাবিদ্যালয়ৰ ভূমিকাও তেনেকৈ অত্যাধিক। ছাত্ৰ এজনে বিকাশ লাভ কৰিবলৈ হ'লে মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীৰ পাঠ দানেই যথেষ্ট নহয়। তাৰ বাবে লাগে অন্যান্য কিছুমান বিশেষ বিশেষ শিক্ষা, যি শিক্ষাৰ দ্বাৰা ছাত্ৰ এজনে নিজৰ ব্যক্তিত্বক গঢ় দিব পাৰে। তেনেকুৱা এক বিশেষ প্ৰশিক্ষণ হ'ল এন. চি. চি. বিভাগৰ প্ৰশিক্ষণ। এন.চি.চি.ৰ প্ৰশিক্ষণে ছাত্ৰ এজনৰ মনত দায়িত্ববোধ, একান্তবোধ আৰু স্বদেশ প্ৰেমৰ ভাব জন্মায়। এই শিক্ষাই ব্যক্তি জীৱনক গঢ় দিয়াৰ উপৰিও জীৱনৰ সকলো দিশ সহজ কৰি তোলে। অস্থিৰ যুৱ মানসিকতাক সুস্থিৰতালৈ আনি নৈতিক শিক্ষা প্ৰদান কৰে এন.চি.চি.ৰ শিক্ষাই। আন কথাত ছাত্ৰজনক সং চৰিত্ৰবান কৰি গঢ়ি এজন দেশপ্ৰেমিক নাগৰিক

কৰি গঢ়ি তুলি, ৰাষ্ট্ৰৰ এজন সৈনিকলৈ ৰূপান্তৰিত কৰে এন.চি.চি. প্ৰশিক্ষণে।

এই শিক্ষাত ছাত্ৰই ভাৰতৰ বিভিন্ন ঠাইলৈ গৈ এন.চি.চি. কেম্পত যোগদান কৰাৰ সুযোগ পায়। এই সময়ছোৱাত তেওঁলোকে বহু জাতি সংস্কৃতিৰ মানুহৰ লগত পৰিচয় হোৱাৰ সুবিধা পায় ফলত আনৰ কৃষ্টি-সংস্কৃতিক জানিব পাৰে। ইয়াৰ দ্বাৰাই দেশৰ আভ্যন্তৰীণ ঐক্যও বৃদ্ধি হয়।

এন.চি.চি. ৰ Army Wingsৰ ভাগ দুটা-এটা জুনিয়ৰ আনটো চিনিয়ৰ। এন.চি.চি.ত যোগদান কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ চিনিয়ৰ ডিভিজনৰ ভিতৰুৱা। চিনিয়ৰ ডিভিজনৰ সৈনিকে দুই-ধৰণৰ চাৰ্টিফিকেট লাভ কৰিব পাৰে সেইবোৰৰ নাম হ'ল 'বি, চাৰ্টিফিকেট আৰু চি চাৰ্টিফিকেট। বি, চাৰ্টিফিকেট লাভ কৰিবলৈ হ'লে এটা কেম্পত যোগদান কৰিব লাগে আৰু এটা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'ব লাগে। চি. চাৰ্টিফিকেটৰ কাৰণে এটা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'ব লাগে আৰু দুটা কেম্পত যোগদান কৰিব লাগে, বি. আৰু চি. চাৰ্টিফিকেট পোৱা সৈন্যই ভাৰতীয় ফৌজত মৰকল হোৱাৰ বাবে অগ্ৰাধিকাৰ পায়। আকৌ তিনিবছৰীয়া স্নাতক পৰীক্ষাত ভাল নম্বৰ পাই উত্তীৰ্ণ হোৱা সৈন্যই I.M.A. (Indian Military Academy)ত নিয়োগ লাভ কৰাৰ বাবে অগ্ৰাধিকাৰ পায়। ইয়াৰ উপৰিও কিছুমান বিভাগত তেওঁলোকে বিশেষ বিশেষ সুবিধা আৰু অগ্ৰাধিকাৰ লাভ কৰিব পাৰে।

ইয়াৰ উপৰিও এন.চি.চি.ৰ ফালৰ পৰা cadet ৰ মাজত 'বীৰ চিলাৰায়' পুৰস্কাৰ, 'চাহাৰা বৃত্তি' সাহসিকতাৰ পুৰস্কাৰ আদি দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে। এই পুৰস্কাৰ বোৰত Cadet অক বহুতো টকাৰে সন্মানিত কৰা হয়।

যোৱা ইং ১৯৯৫ চনতে প্ৰয়াত ড° বন্ধুৰাম ডেকাই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত এন.চি.চি.ৰ উপগোট এটা অনাৰ কাৰণে I Assam Bn N.C.C.ৰ অফিচত আমাক আবেদন কৰিবলৈ কৈছিল। কিন্তু সেই সময়ত মহাবিদ্যালয় ভৰলুমুখৰ পৰা ছাত্ৰীবাৰীলৈ স্থানান্তৰিত হৈছেহে মাত্ৰ। বিল এখনৰ এডোখৰ ঠাই পুতি ঘৰ বান্ধিছে তাত এশ এবুৰি সমস্যা। অৰ্থনৈতিক দিশতো শোচনীয় আদি কাৰণত তেতিয়া মহাবিদ্যালয়লৈ এন.চি.চি. অনাৰ চেষ্টা কৰা নহ'ল। কিন্তু সেই আশা অধ্যক্ষৰ মনত পুহি ৰখাৰ দৰে হ'ল। যোৱা ইং ২০০০ চনত এন.চি.চি. অনাৰ প্ৰয়াস আকৌ কৰিলে বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ ডঃ হিতেশ ডেকাই। তেখেতে মহাবিদ্যালয়ৰ হিচাব ৰক্ষণ বিভাগৰ প্ৰবক্তা বিপুল কলিতাৰ হতুৱাই আবেদন কৰালে I Assam Bn N.C.C. অফিচত। তাৰ পাছত আকৌ কিছুদিন এই বিষয়ৰ

চিন্তা-চৰ্চাৰ পৰা আঁতৰত থকা হ'ল। ইং ২০০২ চনত ছাত্ৰৰ বিভিন্ন সুবিধালৈ চাই মহাবিদ্যালয়ত কিছুমান নতুন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰা হয় তাৰ ভিতৰত এন.চি.চি. ও পৰে। গতিকে মহাবিদ্যালয়লৈ এন.চি.চি. অনাৰ প্ৰস্তুতি চলিল। বিপুল কলিতা আৰু অধ্যক্ষ লগ হৈ আমাৰ নামটো কেয়াৰ টেকাৰ অফিচাৰ হিচাপে পঠোৱাৰ যো-যা কৰিলে। কিয়নো সেই সময়ত এন.চি.চি. চলাবলৈ আন শিক্ষকৰ সময় নাছিল। N.C.C. ৰ Commanding Officer লেফটেনেণ্ট কৰ্ণেল বাৰিন্দৰ সিঙেও আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ এন.চি.চি.ৰ উপ গোট এটা দিয়াৰ কাৰণে আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিলে। এনেকৈয়ে জুলাই মাহত এন.চি.চি.ৰ উপগোট এটাক আদৰি অনা হ'ল। তাৰ পিছত ২০০৩-০৪ বৰ্ষত মই ট্ৰেইনিং কৰি লেফটেনেণ্ট ৰেক পাওঁ আৰু এচোছিয়চন এন.চি.চি. অফিচাৰ হওঁ।

বৰ্তমান আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এন.চি.চি. উপ গোটটোৰ বয়স ছয় বছৰ। আজিৰ তাৰিখলৈ এই উপগোটটোত বহুত পেৰেড অনুষ্ঠিত হৈ গ'ল আৰু এই উপগোটটোৰ দ্বাৰা বহুতো কাম কৰা হ'ল।

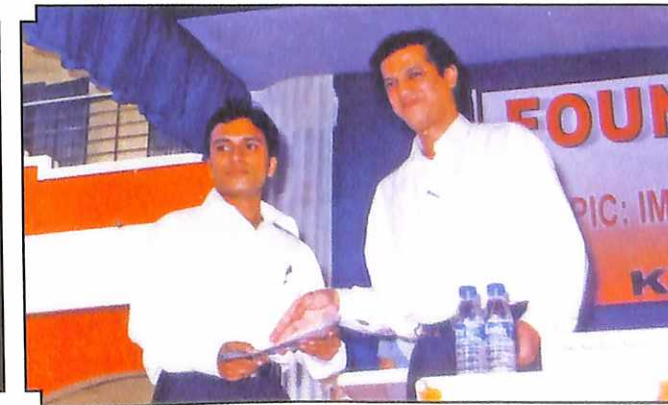
এই কলেজৰ এ.চি.চি. উপগোটৰ দ্বাৰা এতিয়ালৈ কেইবাটাও সমাজ সেৱা (Social Sevice) কাৰ্য্যসূচী সম্পাদন কৰা হয়।

তাৰ ভিতৰত ছাত্ৰীবাৰীৰ পথ চাফাই, কামাখ্যা মন্দিৰ চাফাই ইত্যাদি ইয়াৰ উপৰিও এন.চি.চি. Unit অফিচে সম্পাদন কৰা সকলো সমাজ সেৱা কাৰ্য্যসূচীত ভাগ লোৱা হয়। সোঁ সিদিনা নবেম্বৰ মাহত। মাননীয় কৰ্ণেল এম. কে. ভূঞা মহোদয়ে অনুপস্থিতি কৰা চিৰিয়াখানা চাফাই অভিযানত আমি নিজে উপস্থিত আছিলো। মাননীয় কৰ্ণেল মহোদয়ে Cadet সকলৰ প্ৰতি দিয়া ভাষণত নিজৰ অঞ্চলখন তথা নিজৰ দেশখন চাফ-চিকুণ কৰি ৰখাৰ প্ৰতি আহ্বান জনায়।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এন.চি.চি. উপগোটৰ cadet এ ভাৰতৰ বিভিন্ন ঠালৈ গৈ বিভিন্ন কেম্পত যোগান কৰি মহাবিদ্যালয়লৈ সুনাম কঢ়িয়াই আনিব পাৰিছে। যোৱা মাহত উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ Cadet মানস জ্যোতি ফুকনে ৰাজস্থানত অনুষ্ঠিত 'কেমেল চাফাৰি' কেম্পট যোগান কৰি তাত অনুষ্ঠিত কৰা প্ৰতিযোগিতাত জয়ী হৈ সুখ্যাতি কঢ়িয়াই আনিছে। এই মহাবিদ্যালয়ৰ বহুজন কেডেতে 'চি চাৰ্টিফিকেট', বহুজনে 'বি চাৰ্টিফিকেট' পৰীক্ষাত পাছ কৰিছে। আকৌ কেইবাজন ছাত্ৰই চাকৰিত মকৰল হোৱাৰ সুযোগ পাইছে।□

এই প্ৰবন্ধটোৰ লেখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ অসমীয়া বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক।

Awards to Students

NCC Cadets : Our Pride

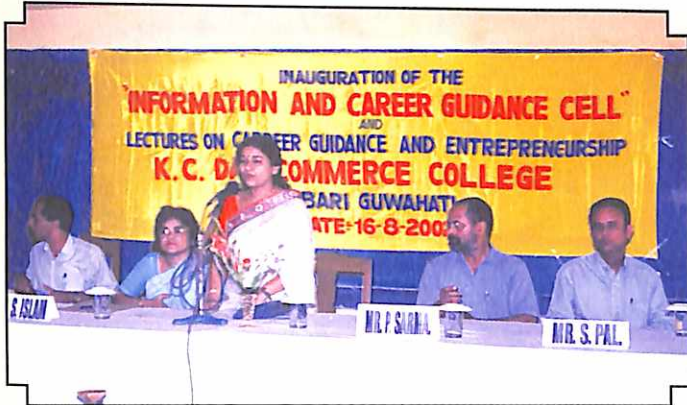

A Touch with Pastpupils

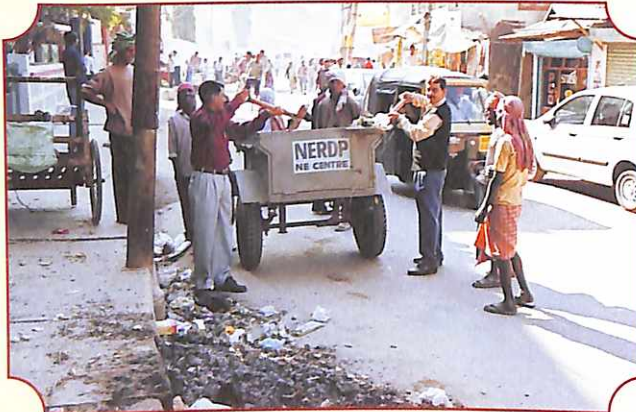
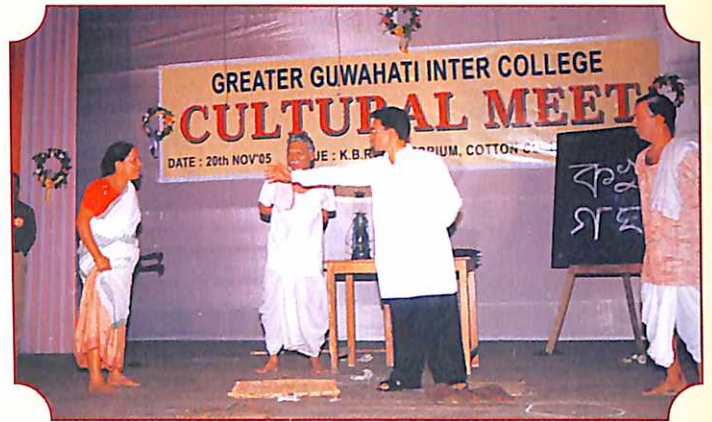

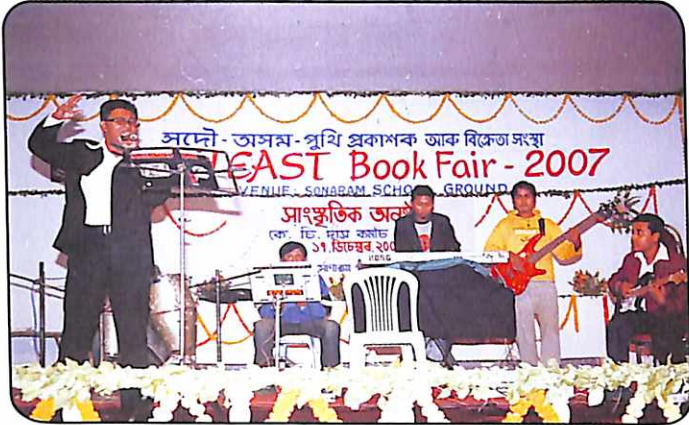
Activities....

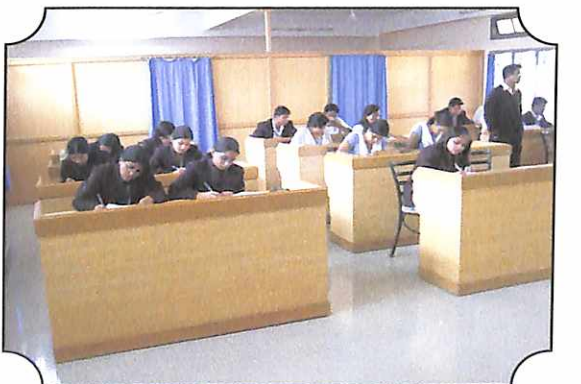
Activities....

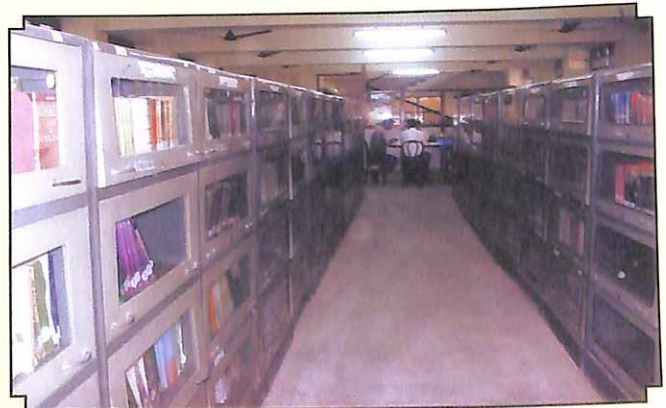
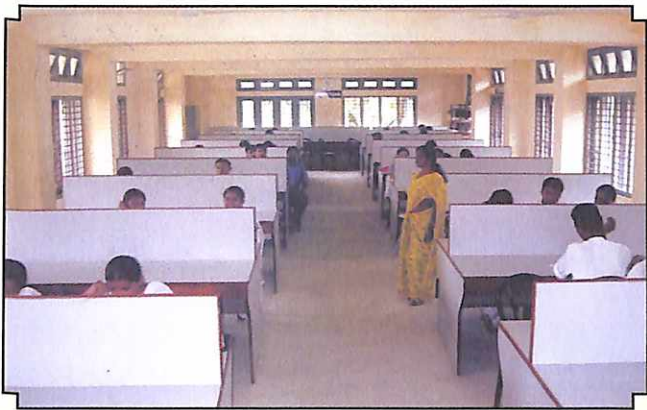
Students' Achievements

Age of Computerisation

Knowledge Hub

Pride of our College

Miss Sunaina Jain
4th Position
H. S. Final Exam, 2008

Miss Monti Agarwal
5th Position
H. S. Final Exam, 2008

Miss Gunjan Harlalka
1st Class 1st Position
Management Major, B.Com

স্মৃতিৰ দলিচাত কলেজৰ দিনবোৰ

দেৱজিত দাস

স্মৃতিৰ দলিচাত এবাগৰ মাৰি উভতি গ'লো আজিৰ পৰা চাৰি বছৰ আগলৈ। হয়, এয়া কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজ, য'ত মই দিছিলো কলেজীয়া জীৱনৰ প্ৰথমটো খোজ। ১৯৮৩ চনৰ নৱেম্বৰ মাহৰ ৭ তাৰিখে কোনো এক শুভক্ষণত স্থাপন কৰা বাণিজ্য শাখাৰ এই কলেজখনে আজি জীৱনৰ ২৫টা বসন্ত গৰিকিলে। আজি ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ এই বিশেষ দিনটোত মনত পৰিছে মই কটাই অহা বিগত চাৰি বছৰৰ প্ৰতিটো মুহূৰ্ত। উভতি গ'লো উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষত নামভৰ্তি কৰা সেই বিশেষ দিনটোলৈ।

২০০৪ চনৰ জুলাই মাহৰ ১২ তাৰিখে নামভৰ্তি কৰিছিলো এই কলেজখনত। এডমিচনৰ দিনাখন বৰষুণ দি আছিল। মূল পথৰ পৰা কলেজলৈ সোমোৱা ৰাস্তাটোত বোকা। তথাপি খুপি খুপি কলেজ কেম্পাচত সোমালো। এইপিনে কনষ্ট্ৰাক্চন চলি আছে। মুঠতে পৰিৱেশটো মোৰ সেইদিনাখন একেবাৰে ভাল নালাগিল।

নিৰ্দিষ্ট দিন এটাৰ পৰা ক্লাছ আৰম্ভ হ'ল। কিন্তু এয়া কি? প্ৰথম দিনাখনেই পাঁচটা ক্লাছ! মই শুনিছিলো কলেজত হেনো ক্লাছ নহয়ই। ভাল লাগিল চাৰ-বাইদেউহঁতৰ কৰ্তব্যৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা দেখি। কেনেদৰে সাঁতটা ৰামৰ মাত্ৰ এটা বিল্ডিঙত ইমান নিষ্ঠা আৰু একাগ্ৰতাৰে শিক্ষাদান কৰিছে এই চাৰ-বাইদেউসকলে! মুখত নাই কোনো বিৰক্তিবৰ চাপ। সেই দিনাখনেই মোৰ এই শ্ৰদ্ধাৰ কলেজখন যে অন্য কলেজৰ লগত কিবা পাৰ্থক্য আছে, সেই কথা বুজি পালো।

লাহে লাহে কলেজ পৰিয়ালৰ এজন সদস্য হৈ পৰিলো। নিজৰ ঘৰ, মা-দেউতা তথা পৰিয়ালৰ আনসকলৰ পৰা আঁতৰত থকা সত্ত্বেও, সেইসকলৰ মৰম চেনেহবোৰৰ অভাৱ কলেজত থকা সময়খিনিত অনুভৱ নকৰা হ'লো। লাহে লাহে বিশেষ কেইজনমান চাৰ-বাইদেউৰ লগত মোৰ সু-সম্পৰ্ক গঢ়ি উঠিবলৈ ধৰিলে। তাৰ ভিতৰত অন্যতম অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰবক্তা স্বপ্নাস্মৃতি মহন্ত বাইদেউ। ল'ৰা-ছোৱালীৰ ১৫ বছৰ পৰা ২০ বছৰ বয়সলৈ এই সময়খিনি বিৰাট ৰিফ্লি। কিয়নো এই সময়খিনিত তেওঁলোকে যি কৰে সেইটোকে শুদ্ধ বুলি ভাবে। আনৰ কথা মানিবলৈ টান পায়। গতিকে এই সময়খিনিত ল'ৰা-ছোৱালীক এগৰাকী সু-অভিভাৱক বা অভিভাৱিকাৰ দৰকাৰ।

মোৰ ক্ষেত্ৰত মই স্বপ্না বাইদেউক এই বিশেষ অভিভাৱক গৰাকীৰ স্থান দিব খুজিছো। কিয়নো, তেখেতে যি উপদেশ দিছিল বা আজিও দিয়ে, সেইখিনিৰ বাবে হ'বলা আজি এটা ভুল পথেৰে নগৈ অলপহ'লেও ভাল পথ এটাৰে যাবলৈ সক্ষম হৈছো।

লাহে লাহে দিনবোৰ আগুৱাই গ'ল। এদিন উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ চূড়ান্ত পৰীক্ষা দিয়াৰো সময় আহি পালে। মেনেজমেণ্ট ডিপাৰ্টমেণ্টৰ মালামনি দত্ত বাইদেউ, অসমীয়া বৰা বাইদেউ, কুকিল বৰা চাৰ, একাউনটেন্সিৰ চৰ্ফিকুলহক চাৰ, বিজয় কলিতা চাৰ, ইক'নমিক্সৰ দিলৱাৰ ছচেইন চাৰ আৰু অসমীয়া বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ড° দীপক বৰ্মন চাৰ আৰু সেই বিভাগৰে প্ৰবক্তা স্বপ্না স্মৃতি মহন্ত বাইদেউৰ পৰা যি উৎসাহ, উদ্দীপনা, সহায়-সহযোগিতা, মৰম-স্নেহ পালো, সেইবিলাকক শিৰত লৈ পৰীক্ষাত বহিলো। হয়, মই ঘৰখনে আশা কৰা মতেই মই উত্তীৰ্ণ হ'লো। এই চেগতে মই সদৌটিলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা তথা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

সাঁতটা ৰামৰ বিল্ডিঙটো গৈ গৈ এতিয়া বিশাল কেইবাটাও বিল্ডিঙত পৰিণত হ'ল। কলেজ বিল্ডিঙৰ সোমাজত যিখন ফুলনি, সেইখন সঁচাকৈয়ে মোহনীয়। কলেজৰ প্ৰৱেশদ্বাৰত থকা বোকা ৰাস্তাটো গুচি পকি হ'ল। মুঠৰ ওপৰত বহুত পৰিৱৰ্তন হ'ল কলেজখনৰ। যিখন কলেজৰ নাম কলেই মানুহে এইখন কোন ঠাইত বুলি সুধিছিল, সেইখন কলেজৰ নাম এতিয়া অসমৰ বেছিভাগ মানুহেই জনা হ'ল।

ইমানখিনি হোৱা সত্ত্বেও যেন কিবা এটা খালী আছিল। হয়, সেয়া পৰীক্ষাৰ ফলাফল। যোৱা ২৫ বছৰেই আমাৰ কলেজৰ পৰা কোনেও চকুত লগা ফলাফল দেখুওৱাৰ পৰা নাছিল। কিন্তু এইবাৰ এই ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষত (২০০৮) মস্তি আৰু সুনয়নাই উচ্চতৰ মাধ্যমিকত স্থান অধিকাৰ কৰি, জয়ন্তীয়ে অসমৰ ভিতৰত বেংকিংত সৰ্ব্বোচ্চ নম্বৰ অধিকাৰ কৰি, স্নাতক চূড়ান্ত বৰ্ষত গুঞ্জৰ বাই মেনেজমেণ্টত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰথম শ্ৰেণীৰ প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰি যি গৌৰৱ কলেজখনলৈ কঢ়িয়াই আনিলে তাৰ বাবে তেওঁলোক সঁচাকৈয়ে ধন্যবাদৰ পাত্ৰ।

কলেজখনৰ আৰু এটা দিশ এইখিনিতে উনুকিয়াব পাৰি। বৰ্তমান সময়ত বেগিং নামৰ ব্যাধিটোৰ বাবে বহুত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী হীনমান্যতাত ভোগা দেখা যায়। আনকি কিছুমান কলেজত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বেগিঙৰ উৎপাতত থাকিব নোৱাৰি নিজৰ প্ৰাণটো বচাবলৈ নিজৰ ঘৰলৈ ৰাওনা হয়। কিন্তু আমাৰ কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজ সঁচাকৈয়ে বেগিং মুক্ত। ইয়াত মাত্ৰ ইণ্ট্ৰ'ডাকচন হে চ'লে। অন্য কোনো ধৰণৰ বেগিং ইয়াত নচলে। সীমা অতিক্ৰম কৰা সকলক উপযুক্ত শাস্তি বিহা হয়। এইবাবেই আমি আন কলেজৰ ওচৰত গৌৰৱ কৰিব পাৰো।

বেয়াৰ অবিহনে ভালৰ কোনো অৰ্থ নাই। এটা কথা মোৰ ভাল নালাগে। আমাৰ 'ষ্টুডেন্টছ ইউনিয়ন'ৰ সদস্যসকলক নিৰ্বাচন কৰিবৰ বাবে 'চিলেকচন' নকৰি 'ইলেকচন' কৰিব নোৱাৰি নেকি বাৰু? কিয়নো, ষ্টুডেন্ট ইউনিয়নৰ প্ৰধান কাম হ'ল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ হকে কাম কৰা। আমাৰ সদস্যসকলক চাৰ-বাইদেউসকলেহে নিৰ্বাচন কৰে। গতিকে বহু ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যিজনক তেওঁলোকৰ হ'কে কাম কৰাটো বিচাৰে তেওঁ নিৰ্বাচিত নহৈ আন এজনহে নিৰ্বাচিত হয়। গতিকে নিৰ্বাচিত হোৱাজনে হয়তো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিচৰা ধৰেণে কাম নকৰিবও পাৰে। কিয়নো কলেজৰ কিছুমান আভ্যন্তৰীণ ক্ষেত্ৰত এই সদস্যসকলৰ মাত মতাৰ অধিকাৰ আছে। কিন্তু আমাৰ সদস্যসকলে তেওঁলোকক চাৰ-বাইদেউসকলে নিৰ্বাচন কৰা বাবে এই ক্ষেত্ৰত মনে মনে থাকে। ফলত গোটেইখিনি অসুবিধা বা সমস্যা আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ভোগ কৰিব লগা হয়। মই এইটো ক'ব বিচৰা নাই যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কথামতে সদস্যসকলে ছাৰ বাইদেউসকলৰ বিপৰীতে যাব লাগে। সেইবুলি হোৱা কাম এটা দেখিও নেদেখাৰ ভাওঁ ধৰা এই সদস্য সকলৰ কাম নহয়। তেওঁলোকে সঁচাক বিচাৰি উলিয়াব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত গুণীজনৰ মতামতৰ বাবে অপেক্ষা কৰি ল'লো।

২০০৬ বৰ্ষত 'নাক' (NAAC) য়ে পৰিদৰ্শন কৰি আমাৰ কলেজক যি B+ গ্ৰেড দিলে তাৰ বাবে সঁচাকৈয়ে আমি গৌৰৱ

কৰিব পাৰো। কিয়নো অসমৰ বহুত পুৰণা কলেজে এতিয়াও এই গ্ৰেড পাবলৈ সক্ষম হোৱা নাই।

আমাৰ কলেজখনক অসমৰ এখন 'পাইঅ'নিয়াৰ' কলেজ বুলি ক'ব পাৰো। কিয়নো, দিনে দিনে আমাৰ কলেজে মাথো পৰিৱৰ্তনৰ জখলা বগাই আছে। সৰ্বপ্ৰথমবাৰৰ বাবে গুৱাহাটীৰ কলেজত ইউনিফৰ্ম বাধ্যতামূলক কৰাৰে পৰা আৰম্ভ কৰি 'ড° কৃষ্ণ কান্ত সন্দিকৈ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষক বঁটা' লৈ প্ৰতিটো খোজতে আমাৰ কলেজখনে আগৰণুৱা ভূমিকা পালন কৰিছে। ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষ উপলক্ষে আয়োজন কৰা বিভিন্ন ধৰণৰ বক্তৃতা সমূহৰ পৰা আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল, মাননীয় ৰাইজ, সঁচাকৈয়ে বৰ উপকৃত হৈছে। গতিকেই এই 'ফ্ৰেডিত'খিনি জানো নিঃসন্দেহে আমাৰ মাননীয় অধ্যক্ষ ডঃ হিতেশ ডেকা চাৰে নাপাব?

আজি ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষত আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অন্ততঃ মূৰ তুলি আন কলেজৰ সন্মুখত গৌৰৱেৰে থিয় দি ক'ব পাৰো যে আমি কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী।

আমাৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ক মই এই চেগতে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো, কিয়নো তেখেতৰ কাৰ্যকালত সঁচাকৈয়ে কলেজখনৰ বহুত উন্নতি হৈছে। কলেজ এখনৰ উন্নতিৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, অভিভাৱক, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰী আদি সকলোৰে সহায়-সহযোগিতাৰ দৰকাৰ। গতিকে, আমি সকলোৱে মিলি মহাবিদ্যালয়খনক উচ্চ পৰ্যায়লৈ নিবলৈ চেষ্টা কৰা উচিত। কিয়নো কলেজখন আমাৰেই সম্পদ। গতিকে ইয়াক ভালদৰে ৰখাটো আমাৰ কৰ্তব্য। শেষত কলেজখনৰ সৰ্বতোপ্ৰকাৰে উন্নতি কামনা কৰাৰ লগতে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাইছো যাতে আমাৰ কলেজখন ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰতেই আগশাৰীৰ এখন সৰ্বোত্তম ও কমাৰ্চ কলেজ হৈ জিলিকি উঠে।

এই কামনাৰে—

'জয়তু কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ'
'জয় আই অসম'।□

এই প্ৰবন্ধটোৰ লেখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰ।

কলেজত মোৰ প্ৰথম দিন

নৰনিতা ডেকা

আমি পাহৰি থাকিব বিচাৰিলেও সততে মনত ৰখা উচিত যে অখণ্ড জীৱন আৰু জগতৰ প্ৰৱাহিত সময়ৰ দেৱালত আমাৰ প্ৰতিজনৰে জীৱনটো অতি ক্ষুণ্ণকীয়া। যৌৱন মধুৰ জীৱনৰ সোণালী ক্ষণত আমি পাহৰি যাওঁ অনিত্য পৃথিৱীত জীৱনৰ অস্থায়িত্বৰ কথা। জীয়াই থকা ক্ষুণ্ণকীয়া সময়খিনিত আমাৰ কৰণীয় কাম-কাজবোৰ যথাযথকৈ সম্পাদন কৰা উচিত। কিয়নো জীৱনৰ ক্ষুদ্ৰমান সময়ৰ ভিতৰত সফলভাৱে কৰি যোৱা কৰ্মখিনিৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰে মানুহৰ জীৱনৰ চৰম সাৰ্থকতা। জীৱনত কৰি যোৱা কাৰ্যৰ দ্বাৰা নিৰ্ণীত হয় সোণালী সফলতাৰ স্তম্ভলেখ। জীৱনৰ অস্তিত্বৰ স্থায়িত্ব সনা শিলালিপি আৰু এই সোণালী জীৱন আৰু ৰঙেৰে ভৰাই তোলাৰ জখলা স্বৰূপ হ'ল কলেজীয়া জীৱন। ছাত্ৰ-জীৱনৰ আটাইতকৈ মনোমোহা, ৰঙে-ৰসে উচপি পৰা, মধুৰ স্বপ্নালিৰ আৱেশেৰে ভৰপূৰ বৈচিত্ৰময় সময়ছোৱাই হৈছে কলেজীয়া জীৱন।

সেই এটাই বেলি, সেই একেই চৰাইবোৰৰ কাকলি, সেই একেই এঙামুৰি দি পাত মেলি ধৰা গছৰ ঠেঙুলি—এনেকৈয়ে একেদৰেই আহিছিল সেই পুৱা, সেই একেই পুৱা। সেই একেই আছিল ইং ২০০৮ চনৰ ১৮ জুনৰ পুৱা। তথাপিহে সেই পুৱা আৰু সেই দিনটো আছিল আন দিনাতকৈ কিছু বেলেগ, কিছু বিশেষ।

১৮ জুনৰ সেই সময়বোৰ যেন মোৰ বাবে অসাধাৰণ হৈ পৰিল। ঘড়ীৰ ২৪ ঘণ্টাৰ টিকটিকনিৰ গতানুগতিকতাৰ মাজতো দিনতো হৈ পৰিল মোৰ বাবে এটা সোণৰ দিন, হেঁপাহৰ দিন, স্মৰণীয় এটা দিন। বহু আকাংক্ষিত কলেজত প্ৰথম ভৰি দিয়া মধুৰ সেই দিনটো।

আগদিনা অৰ্থাৎ ১৭ জুনৰ পৰাই এই বিশেষ দিনটোলৈ চলিছে কিছু প্ৰস্তুতি, কিছু বুজনি ডাঙৰৰ পৰা। বহুতৰ পৰা আকৌ মনোৰম কাহিনী সেই ৰেগিঙকলৈ বুজনি।

১৭ জুনৰ ৰাতিপুৱাৰ পৰাই কলেজত যোৱাৰ প্ৰস্তুতি পূৰ্ণোদমে চলিল। মনত লাগি আছে আনন্দ তথাপিও কিছু খেলিমেলি। অৰ্থাৎ কলেজত প্ৰথম কেনেকৈ যাম, কোনোৱা নতুন ভাল বান্ধবী লগ পামনে! নে 'ৰেগিং' নামৰ ভূতটো আহি মোৰ আগত ধৰা দিয়েহি। অকমাণ বেয়াও লাগি আছে

হাইস্কুলীয়া জীৱনৰ প্ৰাণময় বান্ধবী অপৰ্না বেলেগ চেক্‌চনত পৰাৰ বাবে। অন্ততঃ তাই আৰু মই যদি একেটা ৰুমতে থাকিলোহেঁতেন! তেতিয়া অকণমান 'নাৰ্ভাছনেছ'টো কম হ'লহেঁতেন। যি কি নহওক মই কলেজত যাবলৈ 'ৰেডি' হ'লো। দেউতা মা, ভগ্নীয়ে 'নাৰ্ভাছনেছ'টো কমাই কলেজলৈ যাবলৈ উৎসাহ দিলে। দেউতাই দঢ়াই দঢ়াই কৈছে কলেজত প্ৰথম দিনা যাওতে যেন দেৰি নহয়। কাৰণ মাই থৈ আহিম বুলি কৈছিল যদিও মই সেই একেই প্ৰাণমনৰ বান্ধৱী অপৰ্নাৰ লগত কলেজৰ প্ৰথম দিনটোত যাব বিচৰিলো আৰু দেউতাই মোৰ ইচ্ছাত সন্মতি দিলে।

অপৰ্না আহিল পুৱা ৮-৪৫ মানত। দুয়ো একেখন ৰিক্সাত উঠি কলেজলৈ বুলি ঢাপলি মেলিলো আৰু উপস্থিত হ'লো কে. চি. দাস কমাৰ্চ কলেজ অৰ্থাৎ কেশৱ চন্দ্ৰ দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ দুৱাৰদলিত। ই গুৱাহাটী মহানগৰৰ আঠগাঁও অঞ্চলত অৱস্থিত। প্ৰথমে আমি দুয়ো গৈ উপস্থিত হ'লো 'নটিচ' ব'ৰ্ডৰ' ওচৰত। তাতে গৈ গম পালো অপৰ্নাৰ প্ৰথম ক্লাচ আছে ৯ বজাত। সেয়েহে তাই নিজৰ ৰুমলৈ বুলি গ'ল। এতিয়া মই হৈ পৰিলো কিছু সময়ৰ বাবে অকলশৰীয়া। তথাপি এই সময়খিনি মই ভালদৰেই উপভোগ কৰিলো। প্ৰথমতে মই ৰুটিনখন লিখি পেলালো। তাৰ পিছত আকৌ এবাৰ কলেজ চৌহদটো চাই ল'লো। মোৰ বাবে এই পৰিৱেশটো কিছু অচিনাকি যদিও এই পৰিৱেশলৈ ভালৈ লাগিল। এইখিনি সময়তেই মই আমাৰ ৰুমৰ এজনী বান্ধৱী গোটাই ল'লো। আৰু দেখিলো বহুতো অচিনাকি মুখ আৰু তেওঁলোকৰ চকুত বহুত সপোন সেই সপোন লৈয়ে তেওঁলোক উপস্থিত হৈছেহি কে. চি. দাসৰ দুৱাৰদলিত। আকৌ লগ পালোহি হাইস্কুলীয়া জীৱনৰ বন্ধু ৰিপুঞ্জয়ক। সিয়ো আমাৰ চেক্‌চনত। সিয়ো মাতৃৰাৰ দি আনফালে গুচি গ'ল আৰু ময়ো নতুন বান্ধৱীজনীৰ লগত ওপৰ তলাত উপস্থিত হ'লে আৰু বিচাৰি ওলালো ৰুম নং ৪। কিয়নো আমাৰ এই ৰুমতে ইংৰাজী 'ক্লাছ' আছে। ৰুমত সোমোৱে ডেস্কত বেগটো থৈ নতুন বান্ধৱীজনী আৰু মই কথা পাতিব ধৰিলো আৰু ক্লাছৰ কিছুমান ছোৱালীৰ লগত চিনাকি হ'লো। ৯.৪৫ হোৱাৰ লগে লগে আমাৰ ৰুমলৈ সোমাই আহিল ইংৰাজী

বিভাগৰ অন্তৰ্জিতা বৰা বাইদেউ। তেওঁ প্ৰথমতে ৰোল কল কৰিলে। তাৰপিছত তেওঁ আমাক ৰেগিং নামৰ ভূতটোৱে ধৰিছে, নে নাই সুধিলে। এতিয়ালৈকে আমাৰ কামৰ কাকো এই ভূতটোৱে আহি ধৰাহি নাই। বাইদেৱে তথাপি ভয় নাখাবলৈ ক'লে। তাৰপিছত বৰা বাইদেৱে আমাক 'দি লাষ্ট লেছন'টো অকনমাণ পঢ়ালে। এই কথাটোৱে বাইদেউৰ মোৰ খুব ভাল লাগিল যে তেওঁ প্ৰথম ক্লাছতে পঢ়োৱা আৰম্ভ কৰিলে তাকো কোনো অজুহাত নেদেখুৱাকৈ। বিশেষকৈ তেওঁৰ কিছুমান কথাই মোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱালে। আজিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এনেয়ে শিক্ষাগুৰুসলক শ্ৰদ্ধা কৰো বুলি কয়। অকল শিক্ষাগুৰুৰ শ্ৰদ্ধা কৰো বুলি ক'লেই নহয় বা মাতৃৰ দিলেই নহয়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নিজৰ অধ্যয়নৰ দ্বাৰা পৰীক্ষাত ভাল-ফলাফল কৰি নিজৰ শিক্ষাগুৰুসকলক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিব লাগে। বাইদেৱে আমাক এই বিষয়ে ক'লে আৰু আমিও যদি শ্ৰদ্ধা সহকাৰে কলেজৰ ক্লাছবোৰ কৰো তেন্তে মহাবিদ্যালয়ৰ আন শিক্ষাগুৰুসকলো সুখী হ'ব। ইয়াৰ পৰা মই ক'ব পাৰো মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰথম দিনটোৰ, প্ৰথম ক্লাছটো মই সফলভাৱে ৰূপায়ণ কৰিব পাৰিলো। ইয়াৰ পিছতে আমাৰ ৰুটিন অনুসাৰে অন্য বিষয়ৰ ক্লাছবোৰ হ'বলৈ ধৰিলে। ইয়াৰ পিছতে আহো মোৰ

বান্ধনীজনীৰ কথালৈ তাইৰ হেনো ক্লাছ কৰি ভাল লগা নাই কাৰণ এতিয়ালৈকে বান্ধনী গোটাব পৰা নাই। মোৰ বেয়া লাগিল। তাইক ক'লো তাই আহি আমাৰ ক্লাছতে বহকহি। তায়ো তাকে কৰিলে। আহিপিনে মোৰ লগত ক্লাছ কৰিলেহি। এই ক্ষেত্ৰত মই নিজকে কিছু সৌভাগ্যবান বুলি ভাবিলো নতুন বান্ধনীজনী গোটাই। কিয়নো নহ'লে ময়ো অপৰ্নাৰ নিচিনা পৰিস্থিতিৰ মুখামুখি হ'ব লগা হ'লহেঁতেন। যিটো অপৰ্নাৰ দৰে মোৰ বাবেও দুখজনক হ'লহেঁতেন। তথাপি আশা ৰাখিলো তায়ো যেন এজনী ভাল বান্ধনী গোটাই লয়। ইয়াৰ পিছত মই বাকী বিভাগৰ ক্লাছবোৰ কৰি ১.৩০ বজাত কলেজৰ পৰা আহিবলৈ প্ৰস্তুতি চলালো।

শেষত ক'বলৈ বিচাৰো যে কে চি দাস মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰথম দিনটো মোৰ জীৱনৰ বাবে চিৰস্মৰণীয় হৈ ৰ'ব। এই দিনটো মোৰ ক্ষেত্ৰত সফল হ'ল। অনাহকত ৰেগিং নামৰ ভূতটোলৈ কৰা ভয়ো মাৰ গ'ল। ভূতটো কি ভূতৰ ছাঁটোও দূৰ-দূৰৰ পৰা মোক স্পৰ্শ কৰিব নোৱাৰিলে আকৌ কওঁ যে এই মহাবিদ্যালয়ৰ শৃংখলাবদ্ধতাই মোক আকৃষ্ট কৰে। সদৌ শেষত কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ ৰূপালী জয়ন্তীৰ প্ৰাক-মুহূৰ্তত ইয়াৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰিলো। □

এই প্ৰবন্ধটিৰ লেখিকা কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষৰ ছাত্ৰী।

কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ—ইয়াৰ অতীত, বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যত

বিপুল চন্দ্ৰ কলিতা

অতীতৰ কিছু স্মৰণ :

১৯৮২ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ১৯ তাৰিখটো আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে এটি স্মৰণীয় দিন কিয়নো উক্ত দিনটোতে কিছুমান শিক্ষানুৰাগী আৰু সমাজ সচেতন ব্যক্তিৰ উদ্যোগত সোণাৰাম উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ চৌহদত এখন ৰাজহুৱা সভাত গুৱাহাটীত বাণিজ্য শিক্ষাৰ বৰ্ধিত চাহিদাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি এখন দ্বিতীয় বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় (তেতিয়ালৈকে ১৯৬২ চনত স্থাপিত গৌহাটী কমাৰ্চ কলেজ প্ৰথম আছিল) স্থাপন কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। ফলত ১৯৮৩ চনৰ ৭ নৱেম্বৰ তাৰিখত এচাম শিক্ষানুৰাগী আৰু চিন্তাশীল ব্যক্তিৰ আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টাৰ ফলত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে কেশৱ চন্দ্ৰ দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় (বৰ্তমান কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ নামেৰে জনাজাত) নামেৰে জন্ম লাভ কৰিছিল। ১৯৮৩-৮৪ শিক্ষাবৰ্ষৰ পৰা এই মহাবিদ্যালয়খনে সোণাৰাম উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত নৈশ শাখাত ১০৭ গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পাঠদান কাৰ্য্য আৰম্ভ কৰিছিল। এই মহাবিদ্যালয়খনে প্ৰথমে বৰ্তমানৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি তথা বিশিষ্ট উদ্যোগপতি মাননীয় ৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰীৰ আৰ্থিক সাহায্যৰে আৰম্ভ হৈছিল।

মহাবিদ্যালয়ৰ দাঁতা মাননীয় ৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰীৰ পিতৃ বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ ৩কেশৱ চন্দ্ৰ দাসৰ নামকৰণ কৰা হৈছিল। আমাৰ জ্যেষ্ঠসকলে কোৱা শুনিছো যে প্ৰাৰম্ভিক পৰ্য্যায়ত মহাবিদ্যালয়খনে ইয়াৰ পাঠদান আৰম্ভ কৰোঁতে যথেষ্ট কষ্ট স্বীকাৰ কৰিবলগীয়া হৈছিল। নৈশ শাখাত পাঠদান কৰোঁতে বিদ্যুৎ বিভাগৰ সঘনে কৰা বিদ্যুৎ কৰ্তনৰ বাবে পাঠদান কাৰ্য্যত ব্যাঘাত জন্মিছিল। ফলত মমবাতি জ্বলাই হ'লেও পাঠদানকাৰ্য্য চলাইছিল। আনহাতে, শিক্ষক-কৰ্মচাৰীসকলে তেতিয়া ন্যূনতম বেতন আনকি বিনা বেতনে সেৱা আগবঢ়াবলগীয়া। যা হওঁক, মাতৃয়ে যেনেকৈ প্ৰসৱ বেদনা সহ্য কৰিবলগীয়া হয়, ঠিক, তেনেকুৱা ন বছৰীয়া বেদনাৰ অন্তত ১৯৯৪ চনৰ ৩০ নৱেম্বৰ তাৰিখত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে সোণাৰাম উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা বৰ্তমানৰ ছাত্ৰীবাৰীস্থিত নিজ গৃহলৈ স্থানান্তৰিত হৈছিল। অসম চৰকাৰৰ ৰাজহ বিভাগৰ চিঠি নং ২৮৮/৯২/১১, তাৰিখ ৫ জুন, ১৯৯২ মৰ্মে অসম চৰকাৰে মহাবিদ্যালয়লৈ

বৰ্তমানৰ নিজগৃহ ছাত্ৰীবাৰীত ১০ বিঘা মাটি আৱণ্টন দিছিল। মহাবিদ্যালয়ত আৱণ্টন দিয়া এই মাটিখিনি জলাশয়ৰ দৰে দ পিতনি থকা হেতুকে ইয়াত যথেষ্ট মাটি ভৰাই মহাবিদ্যালয়ৰ গৃহ নিৰ্মাণৰ উপযোগী কৰিবলগীয়া হোৱাত তেতিয়াৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতি সহিতে শিক্ষক কৰ্মচাৰীসকলে যথেষ্ট কষ্ট স্বীকাৰ কৰিবলগীয়া হৈছিল। আনহাতে মহাবিদ্যালয়ত প্ৰৱেশ কৰিবলৈ পথ নথকা হেতুকে আইনৰ দৃষ্টিত বাধাৰ সন্মুখীন হৈছিল। সেয়েহে তেতিয়াৰ পৰিচালনা সমিতি, মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে আগবঢ়োৱা বৰঙণিৰ বাবে তেখেতসকল চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ থাকিব। ছাত্ৰীবাৰীস্থিত এই নিজ ভূমিত মহাবিদ্যালয়ে মাত্ৰ দুটা সাধাৰণ অসম আৰ্হিৰ (Assam type) ঘৰত পাঠদান কাৰ্য্য আৰম্ভ কৰিছিল।

১৯৯৮ চনৰ ২৫ মাৰ্চ তাৰিখত মহাবিদ্যালয়ে অসম চৰকাৰৰ ঘাটি মঞ্জুৰীৰ অধীনলৈ আহে আৰু পাছত ২০০৫ চনৰ অসম চৰকাৰৰ প্ৰাদেশীকৰণ আইনৰ অধীনত প্ৰাদেশীকৃত হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ অন্য এক গৌৰৱৰ বিষয় হ'ল ই ভাৰত চৰকাৰৰ দ্বাৰা গঠিত সংস্থা ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ণ আৰু প্ৰত্যায়ণ পৰিষদ চমুকৈ 'নাক'ৰ দ্বাৰা গুণগত মান নিৰ্ণয়ত B+ গ্ৰেড পাবলৈ সক্ষম হৈছে। আকৌ ২০০৭ চনৰ ২৭ নৱেম্বৰত হোৱা 1956 চনৰ U.G.C. আইনৰ অধীনত 2(F) ৰ বিশ্ববিদ্যালয় ভূক্তকৰণ 3 আৰু 12(B)ৰ পঞ্জীয়নকৰণ (Registration) অন্য এক উল্লেখযোগ্য চিহ্ন। গতিকে বিভিন্ন সময়ত ভাগ্যৰ উত্থান-পতনৰ ফলত কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ বৰ্তমান নিজৰ ভৰিত থিয় হ'বলৈ সক্ষম হৈছে আৰু বৰ্তমান ইয়াত ২৪শ জনতকৈওঁ অধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি আছে।

মহাবিদ্যালয়ত থকা বৰ্তমানৰ শৈক্ষিক সম্পদসমূহ আৰু ইয়াৰ আন্তঃগাঁথনি :

উৎকৃষ্ট শৈক্ষিক ফলাফল আৰু প্ৰগতিৰ অন্তত মহাবিদ্যালয়ে এইবাৰ বছৰজোৰা কাৰ্য্যসূচীৰে ৰূপালী জয়ন্তীবৰ্ষ উদ্‌যাপন কৰিবলৈ লৈছে। মহাবিদ্যালয়ত বৰ্তমান BBA আৰু BCA সহিতে এঘাৰটা বিভাগৰ উপৰিও পেচাদাৰী সামৰ্থ সম্পূৰ্ণকৈ লাভ কৰিবলৈ বজাৰৰ চাহিদা ভিত্তিক প্ৰশিক্ষণৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ত IT আৰু Management Cell 2003 চনত

অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। মহাবিদ্যালয়ত এটা নিয়োগ কোষ আছে (Placement Cell) আছে যাৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ভাৰতবৰ্ষৰ আগশাৰীৰ উদ্যোগ আৰু সংস্থাসমূহত নিয়োগৰ সুযোগ দিবলৈ চেষ্টা কৰা হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে সু-সংবাদ যে যোৱা দুটা বছৰত ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন আগশাৰীৰ সংস্থা যেনে IMB, WIPRO, ENPACT, ICICI Prudential আদি সমূহত ৩০ জনতকৈও অধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিয়োগৰ সুবিধা ল'বলৈ সক্ষম হৈছে।

মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক তেওঁলোকৰ শাৰীৰিক, মানসিক, মনস্তাত্ত্বিক আদি দিশত সবল প্ৰস্তুতিৰ বাবে পেচাদাৰী পৰামৰ্শ দিওতাৰ (Professional Counsellor) দ্বাৰা নিয়মিতভাৱে পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱাৰ সুবিধা আছে। লগতে পেচাদাৰী যোগ শিক্ষা (Yoga) ৰ নিৰ্দেশকৰ দ্বাৰা নিয়মিতভাৱে ভাৱমূলক আৰু কাৰ্য্যমূলক দুয়োটা বিষয়তে যোগশিক্ষা গ্ৰহণ ব্যৱস্থা আছে। মহাবিদ্যালয়ত এটা তথ্য আৰু শিক্ষা পৰামৰ্শ কোষ (Information and Career Guidance Cell) আছে যাৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ভৱিষ্যত উচ্চশিক্ষা বা জ্ঞানম্ৰোতিৰ বাবে বিভিন্ন পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা হয়। মহাবিদ্যালয়ত উৎকৃষ্ট মানদণ্ডৰ সম্পূৰ্ণ আহিলাসহ কাৰিকৰী সম্পন্ন কম্পিউটাৰাইজড গ্ৰন্থাগাৰ আছে য'ত পঢ়ুৱৈসকলে গৱেষণা বিষয়ক প্ৰকাশসমূহৰ উপৰিও নিচেই নতুন সংস্কৰণৰ বিভিন্ন বিষয়ৰ পাঠ্যপুথি অধ্যয়নৰ সুবিধা লাভ কৰিব পাৰে। লগতে আৰ্থিকভাৱে দুখীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক 'বুক-বেংক'ৰ জৰিয়তে পাঠ্যপুথি যোগানৰ সুবিধা আছে। মহাবিদ্যালয়ত উচ্চ সা-সৰঞ্জামসহ শীত-তাপ নিয়ন্ত্ৰিত আলোচনা সভাকক্ষ (Conference Hall)ৰ সুবিধা আছে য'ত LCD Projector ৰ সহায়ত আলোচনা চক্ৰ, সভা-সমিতি বা শিক্ষামূলক বক্তৃতানুষ্ঠান আদি পাতিবৰ সুবিধা হৈছে।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে তেওঁলোকৰ সকলো কামতে অদম্য উৎসাহ, আত্মবিশ্বাস, আত্মবৰ্দ্ধা, আত্মোৎসৰ্গ, আত্মনিৰ্ভৰ, আত্মবিসৰ্জন, মনৰ দৃঢ়তা, স্বদেশ প্ৰেম আদিৰ দৃঢ়তা বৃদ্ধি কৰাৰ উপৰিও নিজকে কঠোৰ অনুশাসনকাৰী হ'বলৈ শিকাবৰ বাবে প্ৰথম অসম বেটেলিয়নৰ NCC গোটৰ উপৰিও অসম ৰাজ্যিক ভাৰত স্কাউডৰ গোট আছে।

মহাবিদ্যালয়ত এটা ভাৰত চৰকাৰৰ দ্বাৰা গঠিত সংস্থা 'নাক' (NAAC) নিয়মাৱলী অনুসৰি গঠিত এটা আভ্যন্তৰীণ গুণগত মান উন্নয়ন কোষ (Internal Quality Assurance Cell) আছে যাৰ জৰিয়তে বিভিন্নধৰণৰ শৈক্ষিক কাৰ্য্যৰ উন্নয়ন আৰু বৃদ্ধিৰ প্ৰচেষ্টা চলোৱা হয়। ফলস্বৰূপে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলৰ সকলো বিষয়বস্তুৰ ওপৰত দক্ষতা বৃদ্ধিৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ

সভাকক্ষত ২০০৭ চনৰ পৰা বছৰে প্ৰতিজন শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে অন্তত একোখনকৈ গৱেষণাপত্ৰৰ ওপৰত বক্তৃতা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

অসমত কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজেই প্ৰথম কলেজ য'ত মহাবিদ্যালয় পৰ্যায়ত আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত ২০০১-২০০২ শিক্ষাবৰ্ষৰ পৰা ইউনিফৰ্ম প্ৰচলনৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো আৰু যাক অনুকৰণ কৰি বৰ্তমান অসমৰ প্ৰায় আটাইবোৰ মহাবিদ্যালয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত ইউনিফৰ্মৰ প্ৰচলন হৈছে।

মহাবিদ্যালয়ত প্ৰতি বছৰে বিভিন্ন বিষয়ৰ পুথি প্ৰকাশ হয়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ তেওঁলোকৰ বিভিন্ন বিষয়ৰ লিখনি বা প্ৰতিভা প্ৰকাশৰ থল 'কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ আলোচনী' প্ৰকাশৰ উপৰিও আলোচনা চক্ৰৰ বিষয়বস্তু আৰু গৱেষণাভিত্তিক লিখনিসমূহ বাৰ্ষিক গৱেষণা আলোচনী 'Genesis'-ৰ জৰিয়তে প্ৰকাশ পায়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলে তেওঁলোকৰ নিজৰ আবেগ-অনুভূতি মাতৃভাষাৰ জৰিয়তে প্ৰকাশ তথা সাহিত্য চৰ্চাৰ বাবে এখন 'দ্রষ্টা' নামেৰে বাৰ্ষিক আলোচনী 'কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ লিটাৰেৰী ফৰাম'ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশ হৈ আহিছে। এখন 'K-Cian' নামেৰে 'পৰিসৰ পত্ৰিকা' (Capus bulletin) ও প্ৰকাশ পায়। এইবাৰ মহাবিদ্যালয়ে ৰূপালী জয়ন্তীৰ লগত সংগতি ৰাখি এখন 'স্মৃতিগ্ৰন্থ'ৰ উপৰিও 'Assam : Land and People', 'Silver Jubilee Lectures', গল্প সংকলন 'দিকবলয়', 'Commerce Education in Assam' আদি পুথিসমূহ প্ৰকাশ কৰি উলিয়াইছে।

মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে আন এটা গৌৰৱৰ বিষয় হ'ল— কামৰূপ জিলাৰ ৰাণী উন্নয়নখণ্ডৰ অধীনস্থ জন-জাতি লোকৰ দুখীয়া গাঁও 'গাৰোঘুলীক' পোষ্যপুত্ৰৰ দায়িত্ব লোৱাটো। মহাবিদ্যালয়ৰ তৰফৰ পৰা এই গাঁওখনৰ লোকৰ বিশুদ্ধ খোৱাপানীৰ ব্যৱস্থা, প্ৰাথমিক চিকিৎসা, অনাময় শৌচাগাৰ ব্যৱস্থাৰ উপৰিও তেওঁলোকৰ মাজত বিভিন্ন স্বাক্ষৰতা আঁচনি গ্ৰহণ কৰা হৈছে।

মহাবিদ্যালয়ৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত পৰীক্ষাৰ ফলাফল শীৰ্ষ স্থানপ্ৰাপ্ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক 'ডা' প্ৰফুল্ল চন্দ্ৰ চৌধুৰী বঁটা' নগদ ৫০০০ টকা আৰু স্নাতক চূড়ান্ত পৰীক্ষাৰ শীৰ্ষ স্থানপ্ৰাপ্ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক 'শৰত চন্দ্ৰ চৌধুৰী বঁটা' নগদ ৫০০০ টকাৰ লগতে একোখনকৈ মানপত্ৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিৱস উপলক্ষে প্ৰতি ৭ নৱেম্বৰ তাৰিখত প্ৰদান কৰা হয়। ইয়াৰ উপৰি ২০০৭ চনত গঠিত 'কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ কালছাৰেল ট্ৰাষ্ট'ৰ পৰা শিক্ষা, ক্ৰীড়া, সংস্কৃতি আদি বিভিন্ন দিশত আজীৱন বৰঙণী আগবঢ়োৱা স্বনামধন্য ব্যক্তি এজনক প্ৰতি বছৰে ৫ চেপ্তেম্বৰ তাৰিখত

শিক্ষক দিৱসৰ লগত সংগতি ৰাখি নগদ এক লাখ টকা আৰু মানপত্ৰ প্ৰদান অনুষ্ঠান বৰ্ণাঢ্য কাৰ্য্যসূচীৰে প্ৰদান কৰি অহা হৈছে।

মহাবিদ্যালয়ত বৰ্তমান সকলোৰে স্বাস্থ্য পৰীক্ষা আৰু চিকিৎসাৰ বাবে প্ৰাথমিক চিকিৎসা ব্যৱস্থা, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দূৰণি-বটীয়া ভ্ৰমণ ৰেহাই (Travel Concession), ব্যায়াম শিক্ষাৰ চৰ্চা (Gymnasium), বিশ্ৰামঘৰ (Recreation hall), বিশুদ্ধ খোৱাপানী, পাৰ্কিং, কেণ্টিন আদিৰ সুবিধা আছে।

মাজে-সময়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত ৰক্তদান শিবিৰ পাতি সমাজৰ উন্নয়নৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ মাজত ৰক্তদানৰ উৎসাহ বৃদ্ধিৰ চেষ্টা চলোৱা হয়।

মহাবিদ্যালয়ত স্ত্ৰী জাতিৰ কল্যাণ যেনে—সামাজিক আৰু আৰ্থিকভাৱে বঞ্চিত, অৱহেলিত, গৃহহীন, মানসিকভাৱে বিকাৰগ্ৰস্থ আদি মহিলাসকলক সহায় কৰিবৰ বাবে 'মহিলা কোষ' (Women cell) ২০০৫ চনত গঠন কৰা হৈছে। এই কোষে ইতিমধ্যে মহিলাসকলৰ কল্যাণৰ বাবে বিভিন্ন আঁচনি হাতত লৈছে।

ভৱিষ্যত আশা কৰো :

সম্ভৱতঃ বিশ্ববিদ্যালয়কৰণৰ কঠোৰ নিয়ম-কানুনৰ বাবে আশী দশকলৈ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত গৌহাটী কমাৰ্চ কলেজত বাদে কোনো বাণিজ্য শিক্ষাৰ শিক্ষানুষ্ঠান গঢ় লৈ উঠা নাছিল। কিন্তু ন কে গঢ় লৈ উঠা কিছুসংখ্যক বাণিজ্য শিক্ষাৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ ভিতৰত কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ এক অন্যতম শিক্ষানুষ্ঠান যিখন অতি কম দিনৰ ভিতৰত দ্ৰুতগতিত সৰ্বদিশত উন্নতি লাভ কৰাতো এক লক্ষণীয় বিষয়। ইয়াক সম্ভৱপৰ হৈছে সু-প্ৰশাসক, শিক্ষাবিদ তথা এজন গতিশীল ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী ব্যক্তি মহাবিদ্যালয়ৰ বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ মাননীয় ডঃ হিতেশ ডেকাৰ নেতৃত্বত শক্তিশালী পৰিচালনা সমিতি সহিতে শিক্ষক কৰ্মচাৰীসকলে আগবঢ়োৱা অৱদানৰ ফলত এই মহাবিদ্যালয়খন উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ ভিতৰতেই নহয়, ভাৰতবৰ্ষৰ এখন আগশাৰীৰ শিক্ষানুষ্ঠান হিচাপে গঢ় দিবলৈ আমি যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰিবলৈ প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ।

বৰ্তমান বিশ্বায়ণৰ যুগত বাণিজ্যশিক্ষা এক ভিন্নমুখী বিষয় সংলগ্ন এক উচ্চমানদণ্ডৰ স্বাধীন বিষয় হৈ পৰিছে আৰু ই ব্যৱসায় বাণিজ্য আৰু নিগম নিকায়সমূহত অতি প্ৰৱলভাৱে প্ৰসাৰ লাভ কৰিছে। কিন্তু আমি লক্ষ্য কৰিছো যে বৰ্তমান

শিক্ষানুষ্ঠানবিলাকে বৃষ্টিৰ কালৰ পৰা চলি অহা পৰম্পৰাগত শিক্ষা ব্যৱস্থাই মাথোন ডিগ্ৰীধাৰী শিক্ষিত নিবনুৱাৰহে সৃষ্টি কৰি আছে, যাৰ কোনো বৰ্তমান প্ৰতিযোগীতামূলক নিয়োগৰ বজাৰখনত বজাৰ চাহিদা নাই। সেইকাৰণে শিক্ষানুষ্ঠানবোৰে সাধাৰণ শিক্ষাৰ লগতে স্থানীয়ভাৱে প্ৰাচুৰ্য সম্পদৰ ওপৰত লক্ষ্য ৰাখি বৃত্তিমুখী আৰু পেছাদাৰী শিক্ষা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক আগবঢ়াব লাগিব যাতে তেওঁলোকে প্ৰতিযোগীতামূলক এই নিয়োগৰ বজাৰখনত তেওঁলোকৰ যোগ্যতা অনুসৰি জীৱনৰ বাট মুকলি কৰি ল'ব পাৰে বা স্বাধীনভাৱে কিবা এটা কৰি আত্মনিৰ্ভৰশীল হ'ব পাৰে। এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকে কিছুমান বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ আৰু নিপুণ উদ্যোগপতিৰ লগত পৰম্পৰ আলোচনাৰ জৰিয়তে কি কি ধৰণৰ নিয়োগমুখী বা বৃত্তিমুখী নতুন বিষয় অন্তৰ্ভুক্ত কৰিলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল উপকৃত হ'ব তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব।

ভাৰতবৰ্ষত বৰ্তমান বহুতো শিক্ষানুষ্ঠান আছে যিবিলাকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক সাধাৰণ শিক্ষাদানৰ উপৰিও MBA Programme, CA, Cost Accountant, Travel and Tourism, Hotel Management, Hospital Management বিভিন্ন বিষয়ৰ P.G. Diploma, Tax Consultancy Course, Professional Diploma in Banking, Insurance, Marketing, Import-Export Marketing, Advertising, Event Management আদিৰ উপৰিও অন্য কিছুমান নিয়োগমুখী বিষয়ৰ ওপৰত শিক্ষাদান কৰি আছে যাৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল উপকৃত হৈছে। গতিকে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন অকল বাণিজ্যশিক্ষাৰ শিক্ষানুষ্ঠান হিচাবে নাৰাখি ইয়াক এখন ব্যৱস্থাপনা প্ৰতিষ্ঠান (Management Institute) লৈ উন্নীত কৰিব লাগিব যত মহাবিদ্যালয়খনে থলুৱা উদ্যোগ বা নিগম নিকায়সমূহৰ উপৰিও জাতীয়, আন্তৰ্জাতিক আৰু বহুজাতিক কোম্পানীসমূহৰ প্ৰয়োজন হোৱাকৈ তীক্ষ্ণবুদ্ধিসম্পন্ন বৌদ্ধিক আৰু পেছাদাৰী মানৱ সম্পদ উৎপাদন কৰিব পাৰিব। কিন্তু এই শিক্ষা প্ৰচলিত পাঠ্যক্ৰমৰ লগত সংগতি ৰাখিহে কৰিব লাগিব। কিয়নো এইটোও মন কৰিবলগীয়া যে অকল পেছাদাৰী বা বৃত্তিমুখী শিক্ষাৰ ওপৰত জোৰ দিলে সমাজত শিক্ষিত মানুহৰ চিন্তা-চৰ্চা বহুক্ষেত্ৰত যান্ত্ৰিক হৈ পৰিব। সেয়েহে মানৱ সম্পদৰ সুষম বিকাশৰ বাবে পৰম্পৰাগত মৌলিক বিষয়সমূহৰ চিন্তা-চৰ্চাও অব্যাহত ৰাখিব লাগিব। □

এই প্ৰৱন্ধটিৰ লেখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ হিচাপ বিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰবক্তা।

সূৰ্য্য উঠা খেল

বাপন কলিতা

১৯৮৩ চন
উছন্ন আকাশ
উছন্ন বতাহ
লেলিহান জুই
এবুকু আশা
সোণাৰাম স্কুল
আৰম্ভণি ঘৰ
মমবাতিৰ পোহৰত দান হয় মগজুৰ আধাৰ
মানৰে মানৱক সম্পদ কৰাৰ

অস্থায়ী ঘৰ
অস্থায়ী চিন্তা

১৯৯৪ চন
ছাত্ৰীবাৰী পিটনি
সূৰ্য্য উঠা খেল
ঋণাত্মকবোৰ চকুপানী
শূন্যৰে যাক পূৰণ কৰিব লাগে

দিনবোৰ ৰাতি
ৰাতিবোৰ দিন
দিন গ'লে ৰাতি নুপুৱায়
ৰাতি গ'লে দিন নাযায়
ফেঁচাৰ মাতত বুকু কঁপে
মূৰত মাটি
ভৰিত মাটি
কাৰ কি যে লাটি-ঘাটি
মজদূৰ
সমাজকৰ্মী
শিক্ষক
একেজন মানুহ
সময় বেলেগ, কাম বেলেগ

১৯৯৮ চন
চৰকাৰী দিহা
স্থায়ী ঘৰ
স্থায়ী চিন্তা

প্ৰতিবছৰ ৭ নৱেম্বৰ
কলেজ পৰিয়ালৰ সেউজী মন
আন্তঃ মহাবিদ্যালয় সংগীতৰ ৰণ
প্ৰতিযোগীৰ খোজত দুবৰি মৰে
পিটনি নাই
দলিচা
ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ণ B+
ঘূৰি চাবৰ সময় নাই

৫ চেপ্তেম্বৰ

নতুন সংযোজন
কৃতী শিক্ষক জ্যোতি মেধি চাৰ
শিক্ষাৰ ভাণ্ডাৰ
জ্যোতি আধাৰ
ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষক
সগৌৰৱ বাঁটা

যোগ্য ভোগ্য বসুন্ধৰা
শিক্ষা-সাংস্কৃতিক গোট, কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজ
কলেজ ইতিহাসত মৌলিক প্ৰচেষ্টা

২০০৮ চন

কলেজ আজি উখল-মাখল
অসমে লয় কলেজৰ নাম
২৫ বছৰ পূৰ্ণ হ'ল
বহুত সপোন বাস্তৱ হ'ল
বহুত সপোন নতুন হ'ল
লক্ষ্য আকাশ হ'ব
ৰাষ্ট্ৰই নাম ক'ব

তোৰ উৎপাদন ৰপ্তানি হ'ব
বিশ্বৰ বজাৰত চাহিদা পাব
বিশ্ববাসীৰ মুখত উচ্চাৰিত হ'ব
কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজ
এক ঐতিহাসিক যাত্ৰা

বোলা আমি জয়গান গাঁও
কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ—এক সূৰ্য্য উঠা খেল
জয় কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ জয়। □

এই কবিতাটিৰ লেখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ গণিত পৰিসংখ্যা বিভাগ প্ৰবক্তা।

স্বাগতমঃ

ড° মিনতি শৰ্মা

কে চি দাস মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাঙ্গণত
জিলিকিছে অগণন জ্ঞানৰ বস্তি
ৰূপালী জয়ন্তীৰ অমল উৎসৱত
বিজয় শঙ্খ উঠিছে নিনাদি।
সুহৃদ সজ্জনৰ সহযোগিতাত
গুৰিয়ালৰ স্বপ্নৰ কুসুম ফুলে
সৰে মিলিজুলি কৰ্মৰ আদৰ্শৰে
বাণিজ্যক (শিক্ষাৰ) মন্দিৰ গঢ়ি তোলে।
প্ৰাণৰো প্ৰাণত বিদুৎ চেতনাই
অনিৰুদ্ধ পথ আলোকিত কৰে
শিক্ষক-শিকাৰুৱে অক্লান্ত শ্ৰমৰে
মহাসঙ্কল্পৰ প্ৰতিজ্ঞা কৰে।
চৌদিশে নীতি-নিয়মৰ
সমাহিত সুছন্দ সমাহাৰ
গুণীজনৰ কঠত শোভিছে
সন্মান বিজয়ৰ বহু মণিহাৰ,
সমাগত মিলনত
উজলি উঠিছে
মহৎ প্ৰেৰণাৰ বাণী
সুমঙ্গল প্ৰাৰ্থনাৰে
জনালো আমিও
স্বাগতঃ স্বাগতঃ প্ৰণতি। □

এই কবিতাটিৰ লেখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ প্ৰাক্তন প্ৰবক্তা অসমীয়া বিভাগ।

কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ চাৰি বছৰ অভিজ্ঞতা

মনোজ কেডিয়া

যদিও মই এই মহাবিদ্যালয়ত চাৰিবছৰ ধৰি অধ্যাপক হিচাপে কাৰ্য্য কৰি আছোঁ, এই মহাবিদ্যালয়ৰ লগত মোৰ পুৰণি চিনাকী। মই ৱেষ্ট গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজত ১৯৯২ চনত যোগদান কৰা সময়ৰে পৰা এই মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক নৱ কুমাৰ গোস্বামীক চিনি পাওঁ আৰু অধ্যাপক নৱ কুমাৰ গোস্বামী, প্ৰভাত চন্দ্ৰ কাকতি আৰু বিজয় কলিতা এই তিনিজনীয়া দলে অশেষ বিস্তীৰ্ণ নাটনীৰ মাজেৰেও মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে অশেষ কষ্টৰ সন্মুখীন হৈ এই মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ বাবে বিভিন্ন কাম-কাজত লিপ্ত হৈ থকা কথাবোৰ মই শুনিছিলো আৰু জানো।

এই মহাবিদ্যালয়ে মই আগতে কাম কৰি অহা কলেজখনকো বিভিন্ন ধৰণে সহায়-সহযোগ কৰি আহিছে। অৱশ্যে আৰম্ভণীতে কিছুমান অসুবিধা পাইছিলো, যাৰ বাবে এবছৰ আমি নলবাৰী কমাৰ্চ কলেজৰ পৰা ৱেষ্ট গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পৰীক্ষা দিয়াৰ কাৰণে পঞ্জীয়নো কৰাব লগা হয়। হয়তো সেই সময়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত পাঠক চাৰবো কিছুমান এনেকুৱা পৰিস্থিতি থাকিব পাৰে যাৰ বাবে তেওঁ আমাক সহায় কৰিব পৰা নাছিল।

যেতিয়াৰ পৰা বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ ডঃ হিতেশ ডেকা চাৰক মই লগ পাইছো, তেতিয়াৰে পৰা তেখেতে কলেজক বিভিন্ন ধৰণে সহায় কৰি অহা দেখিছো। মই ৱেষ্ট গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজত থকা সময়তো চাৰৰ পৰা বিভিন্ন প্ৰকাৰে সহায়-সহযোগ পাই আহিছো। তেওঁ আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পৰীক্ষা দিয়াৰ সুবিধা দিবলৈ নিজৰ দায়িত্বতে সকলোবোৰ কাম কৰি দিছিল।

যেতিয়াৰ পৰা মই ইয়াত পৰীক্ষাৰ নিৰীক্ষক (Invigilator) হিচাপে আছোঁ, চাৰৰ দূৰদৰ্শিতা, ব্যৱস্থাপনা আৰু সজাগতা দেখি এটা অভাৱ অনুভৱ কৰিছিলো যে মই এনে অধ্যক্ষৰে সম্পৰ্কত কাম কৰাৰ সুবিধা পালে খুব ভাল আছিল। মই চাৰৰ প্ৰতিটো দৃঢ় আৰু ধনাত্মক দৃষ্টিভঙ্গীৰ বাবে ইমানেই প্ৰলোভিত হ'লো যে এটা সময়ত ৱেষ্ট গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজৰ মুৰব্বী অধ্যাপকৰ পদ ত্যাগ কৰিও মই এই কলেজত হিচাপ শাস্ত্ৰ বিভাগত অধ্যাপক হিচাপে যোগদান কৰো।

মই ৱেষ্ট গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজত থকা সময়ত চাৰৰ পৰা পোৱা দুটা ডাঙৰ সহায়ৰ কথাওঁ এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব

লাগিব। চাৰে সেই কলেজৰ উচ্চতৰ প্ৰথম বাৰ্ষিক শ্ৰেণীৰ অনুমতিৰ বাবে সহায় আৰু স্নাতক শ্ৰেণীৰ চৰকাৰী অনুমতিৰ বাবে চাৰে দিয়া বিভিন্ন পৰামৰ্শ ক্ৰমে আগ বাঢ়ি গৈ আজি সেই কলেজে চৰকাৰী অনুমতি পোৱাত সক্ষম হয় আৰু যথাক্ৰমে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক শ্ৰেণীৰ বাবেও অনুমতি পায়। মই ভাবো যে ৱেষ্ট গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজৰ বৰ্ত্তমান পৰ্যায় পোৱাত আমাৰ অধ্যক্ষ ডঃ হিতেশ ডেকা চাৰৰ যথেষ্ট বৰঙণি আছে।

এতিয়া কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষ চলি আছে। সাঁচকৈয়ে কলেজখনে পূৰ্ণ যৌৱন পাইছে আৰু শাৰীৰিক গঠনৰ পূৰ্ণ সৌন্দৰ্য্য প্ৰকাশ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। কলেজ প্ৰাঙ্গণত ভৰি দিয়া প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ মুখত এটাই কথা, কলেজখনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নিৰাপদ আৰু অতি শৃংখলাৱদ্ধ।

আজি কমাৰ্চ পঢ়িবলৈ ইচ্ছা কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসমূহে এই কলেজত নামভৰ্তি পোৱাটোলৈ বাট চাই থাকে আৰু কলেজত ভৰ্তিকৰণৰ সুবিধা পালে নিজকে ভাগ্যবান বুলি ভাবে।

আমি যেতিয়া ঘৰৰ বাহিৰলৈ যাওঁ, কলেজৰ প্ৰশংসা পূৰ্ণ কথা শুনি খুব ভাল লাগে। অৱশ্যে আমি ইয়াতেই সন্তুষ্ট থাকিব নালাগিব, যিবোৰ কাম আধৰুৱা হৈ আছে, সেইবোৰ সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব। কলেজ এখনৰ সৰ্ব্বাংগীন উন্নতিৰ বাবে অধ্যক্ষৰ নেতৃত্বৰ বাহিৰেও সকলোবোৰ কৰ্মকৰ্ত্তা আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহযোগিতাৰো আৱশ্যক। আমি আজি এই ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষত সকলোৱে মিলি প্ৰতিজ্ঞাৱদ্ধ হ'ব লাগিব যে কলেজখনক দেশৰ আগশাৰীৰ কলেজলৈ নিয়াত আমি কোনোৱে আমাৰ চেষ্টাত কৃপণালি নকৰো আৰু এদিন নিশ্চয় প্ৰথম শ্ৰেণীৰ কলেজ হিচাপে আগবঢ়াই নিবলৈ সফল হ'মোই।

এই কলেজত অধ্যাপক হিচাপে যোগদান কৰাৰ পিছত বিভিন্ন অধ্যাপকৰ লগত লাহে লাহে সম্পৰ্ক গঢ় হৈ উঠিল। মই আমাৰ অধ্যক্ষৰ পৰা শিকিবলগীয়া বহুখিনি কথাই আছে। তেওঁৰ প্ৰতিটো পদক্ষেপত কিবা নহয় কিবা নতুন দিশ দেখা দিয়ে আৰু যদি আমি এটা ক্ষুদ্ৰ শতাংশত অনুকৰণ কৰো, এজন সূনাগৰিক হিচাপে নিজকে গঢ়ি তোলাত সহায় হ'ব। তেওঁ যিদৰে ওপৰৰ পৰা খুব কঠোৰ যেন লাগে, কিন্তু তেওঁৰ

অস্তৰখন সিমানাই বিশাল আৰু দয়ালু আৰু তেওঁ সদায় নিজৰ অনুষ্ঠানৰ কৰ্মীবৃন্দক সহায় কৰিবৰ বাবে নিজকে প্ৰস্তুত কৰি ৰাখে।

মই এই কলেজৰ দাঁতা আৰু কলেজ পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি শ্ৰীযুত ৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰী মহোদয় আৰু শ্ৰীমতী মিনতি চৌধুৰী বাইদেউৰ যিবোৰ প্ৰশংসনীয় কথা শ্ৰীযুত সত্যনাৰায়ণ খুড়াৰ মুখত শুনিছিলো, বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত তাতকৈ অতি বেছি দেখিবলৈ পাইছোঁ। তেওঁলোকে কেৱল কলেজৰেই নহয় বৰঞ্চ কলেজৰ প্ৰতিজন কাৰ্য্যকৰ্তাৰ সুবিধা-অসুবিধাৰ কথা চিন্তা কৰে আৰু তেওঁলোকৰ বহুমূলীয়া সময়সূচীত কলেজ আৰু ইয়াৰ সদস্যৰ বাবেও যথেষ্ট সময় সঞ্চিত কৰি ৰাখে। সঁচাকৈ এই দুজন ব্যক্তিক মই মনেৰে ঈশ্বৰ তুল্য দেখো আৰু সদায় ঈশ্বৰৰ ওচৰত তেওঁলোকৰ সু-স্বাস্থ্য আৰু দীৰ্ঘায়ুৰ প্ৰাৰ্থনা কৰো।

মই বিভাগীয় মুৰব্বী হিচাপে ড° প্ৰভাত চন্দ্ৰ কাকতি চাৰক পাই অতি আনন্দিত যদিওঁ তেখেতে কেতিয়াবা খং দেখুওৱাই কিছুমান কথা কয় অস্তৰত কিন্তু যথেষ্ট মৰম থাকে আৰু সদায় আমাক প্ৰতিটো কাৰ্য্যত সু-পথ দেখুৱায়। আমাৰ বিভাগৰ প্ৰতিজন অধ্যাপকৰ মাজৰ সম্পৰ্ক অতি গাঢ় আৰু এজনে আনজনক সদায় সহায়-সহযোগ কৰাৰ বাবে প্ৰস্তুত হৈ থাকে।

আমাৰ কলেজৰ প্ৰতিজন অধ্যাপক অতি নিয়মানুৰণী, সহানুভূতিশীল আৰু কৰ্তব্যৰ প্ৰতি যত্নবান। হিন্দী বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ড° ৰাধেশ্যাম তিৱাৰী চাৰ, অসমীয়া বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ড° দীপক বৰ্মন, ইংৰাজী বিভাগৰ অঞ্জিতা বৰা, বিত্ত বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক নৱকুমাৰ গোস্বামী আৰু ৰুণমণি লহকৰ দাস আৰু পল্লবী কাকতি মোৰ অতি প্ৰিয়। ড° ৰাধেশ্যাম তিৱাৰী চাৰ সদায় সহানুভূতিশীল আৰু বিভিন্ন সামাজিক কাৰ্য্যৰ লগত জড়িত। অসুবিধাৰ সময়ত তেওঁ সকলোকে শাৰীৰিক

ভাবে বা আৰ্থিক ভাবে সহায়ৰ হাত আগবঢ়াবলৈ প্ৰস্তুত হৈ থাকে।

অসমীয়া বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক তথা এচোছিয়েট এন.চি.চি. অফিচাৰ লেফ্টেনেণ্ট ড° দীপক বৰ্মনে সদায় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগত বন্ধুত্বপূৰ্ণ ব্যৱহাৰ ৰাখে আৰু এন.চি.চি. গোটৰ উন্নতিৰ কাৰণে সদায় ব্যস্ত হৈ থাকে আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক এন.চি.চি.ত যোগান কৰাৰ বাবে আকৰ্ষিত কৰে। তেওঁৰ মুখৰ মিচিকীয়া হাঁহিয়ে সঁচাকৈয়ে সকলোকে আকৰ্ষণ কৰে।

বিশেষকৈ মই উল্লেখ কৰিব লাগিব যে মই সকলোবোৰ কামত প্ৰচুৰাৰিক শ্ৰীপ্ৰশান্ত ডেকা আৰু তৃতীয় শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী শ্ৰীদিগন্ত পাটগিৰিৰ পৰা যথেষ্ট সহায় পাই আহিছো। এই দুজন মোৰ বন্ধু সদৃশ।

মোৰ কলেজত যোগান কৰাৰ তৃতীয় বছৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নামভৰ্ত্তিকৰণ আৰু পৰীক্ষা চলোৱা কামত অধ্যক্ষ মহোদয়ে মোক লিপ্ত কৰে আৰু মই ভৰ্ত্তিকৰণৰ কাৰ্য্যত নৱকুমাৰ গোস্বামী চাৰৰ পৰা অতি সহায় পাইছিলো। পৰীক্ষা চলোৱা সময় চোৱাত উপাধ্যক্ষ, স্ববেৰা ইছলাম বাইদেউৰ পৰা মই যথেষ্ট সহায় সহযোগ পাইছিলো, যদিও কেতিয়াবা আমাৰ মাজত ধনাত্মক বিবাদ হৈছিল।

এই কলেজৰ চাৰিবছৰৰ অভিজ্ঞতাই যেন মোক নিজকে চিনাক্তকৰণ কৰাত সহায় কৰিছে। এই চাৰি বছৰত মোৰ এনে অনুভৱ হৈছে যে এই কলেজৰ সদস্য সমূহ এটি সৰু যৌথ পৰিয়ালৰ দৰে আৰু এজনে আনজনক অসুবিধাত সহায় কৰিবলৈ অলপো কৃপণালি নকৰে।

শেষত অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ দীৰ্ঘায়ু আৰু সু-স্বাস্থ্য কামনা কৰি আৰু সদায় চাৰৰ উপদেশ আৰু পৰামৰ্শৰ জৰিয়তে মোৰ কিছু পৰিমাণে হ'লেও নৈতিক উন্নয়ন কৰিব পাৰিম বুলি আশা ৰাখি চাৰৰ সান্নিধ্যত কটোৱা চাৰি বছৰৰ অভিজ্ঞতা ব্যক্ত কৰিলো। □

এই প্ৰবন্ধটোৰ লিখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ হিচাপ বিজ্ঞান বিভাগৰ অধ্যাপক।

নষ্টালজিয়া

প্রফুল্ল বৰ্মন

কেশৱ চন্দ্ৰ দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় পূৰ্বোত্তৰৰ ৰাজ্য অসমৰ ৰাজধানী গুৱাহাটীৰ মাজমজিয়াত অৱস্থিত এখন উচ্চমানদণ্ডৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়, গুৱাহাটী লোকপ্ৰিয় গোপীনাথ আন্তৰ্জাতিক বিমান বন্দৰৰ পৰা ৩৭ কিঃ মিঃ আৰু গুৱাহাটী ৰেলষ্টেচনৰ পৰা ৩ কিঃ মিঃ দূৰত্বত ছাত্ৰীবাৰীৰ গো-শালাৰ সন্মুখত আৰু লায়ন চকু চিকিৎসালয়ৰ লগতে অৱস্থিত। ১৯৮৩ চনৰ ৭ নবেম্বৰত শান্তিপুৰ, ভৰলুমুখ, কুমাৰপাৰাৰ কেইজনমান সমাজসেৱক আৰু শিক্ষাবিদৰ অশেষ কষ্টৰ ফলত সোণাৰাম হাইস্কুল (এতিয়াৰ হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী)ত নৈশ মহাবিদ্যালয় হিচাবে ভৰলুমুখৰ উদ্যোগপতি শ্ৰীযুত ৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰীৰ অৰ্থ সাহায্যত, তেখেতৰ শিক্ষাবিদ পিতৃ ৩ কেশৱ চন্দ্ৰ দাসৰ নামত এই মহাবিদ্যালয় সুভাৰম্ভ কৰা হয়। প্ৰথম বছৰত ছাত্ৰৰ সংখ্যা আছিল মাত্ৰ ১০৭ জন নৈশ শ্ৰেণী হোৱা বাবে ছাত্ৰী কিস্তি এজনীও নাছিল।

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰথমখন পৰিচালনা সমিতি গঠন কৰা হয় প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ৩তাৰিণীকান্ত বৰুৱাদেৱৰ সভাপতিত্বত সমিতিখন নিম্ন লিখিত সভ্যৰে গঠিত হয়।

৩তাৰিণীকান্ত বৰুৱা	—	সভাপতি
শ্ৰীযুত পৰেশ পাঠক	—	সম্পাদক
৩দ্বিজেন তালুকদাৰ	—	সদস্য
শ্ৰীযুত ধীৰেণ কলিতা	—	সদস্য
৩ভূৱনেশ্বৰ তালুকদাৰ	—	সদস্য
শ্ৰীযুত ৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰী	—	দাঁতা সদস্য
শ্ৰীযুতা মিনতি চৌধুৰী	—	মহিলা সদস্য
ডাঃ কালিচৰণ দাস	—	সদস্য

পৰীক্ষাৰ বাবে সেই (১৯৮৩ চনত) বছৰত গুৱাহাটী বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ত প্ৰাকবিশ্ববিদ্যালয় (পি.ইউ) শ্ৰেণীৰ পৰীক্ষা দিয়া হয় যদিও পিছৰ বছৰত গুৱাহাটী বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ত কে.চি. দাস কৰ্মাচ কলেজৰ ছাত্ৰক পৰীক্ষা দিবলৈ অমান্তি হয় আৰু তেতিয়া আৰ্য্য বিদ্যাপীঠ উচ্চতৰ মাধ্যমিক আৰু বহুমুখী বিদ্যালয়ত কেশৱ দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ নিজা পৰীক্ষা কেন্দ্ৰ নহোৱালৈকে পৰীক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি

দিয়ে, এই ক্ষেত্ৰত বিদ্যালয়ৰ উপাধ্যক্ষ শ্ৰীসূৰ্য্য শালৈ বিশেষ ভাৱে সহায় কৰি দিয়ে।

১৯৮৫-৮৬ চনত প্ৰথম স্নাতক শ্ৰেণী খোলা হয়, স্নাতক শ্ৰেণীৰ ফাইনেল পৰীক্ষা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰতো গুৱাহাটী বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় প্ৰথম বছৰ সহায় কৰাৰ পিছত দ্বিতীয় বছৰত আপত্তি প্ৰকাশ কৰে তেনে স্থলত কি সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছিল সেইটো নেদেখা জনে কেতিয়াও উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰে এই সমস্যাটো সমাধান কৰে একমাত্ৰ ধীৰেণ কলিতাদেৱে। প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়ত হ'ল পঞ্জীয়ন আৰু পৰীক্ষা দিবলগীয়া হৈছিল নলবাৰী বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ত ৰাতিপুৰা ৯ বজাৰ পৰা পৰীক্ষা; কি কৰিব সমিতি একো উপায় নাপাই চৌধুৰী চাৰৰ ওচৰত উপায় বিচাৰি যোৱাত তেখেতে উপায় দিলে ৪৬ জন ছাত্ৰ, ২ জন কৰ্মচাৰী আৰু শিক্ষকৰ বাবে দুখন চিটি বাছ ভাড়াত লৈ পৰীক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়ে। এই পৰীক্ষা সংক্ৰান্তীয় কামত চৌধুৰী চাৰৰ লগতে মিনতি বাইদেউ আৰু শিক্ষক শ্ৰীযুত নৱকুমাৰ গোস্বামী আৰু পৰিচালনা সমিতিৰ সদস্য শ্ৰীযুত ধীৰেণ কলিতাৰ অশেষ অৱদান আছে বাবেহে সফল হ'ব পৰা হৈছিল। মহাবিদ্যালয় প্ৰথম শিক্ষকমণ্ডলী—

ৰহিম বক্স	—	ইংৰাজী বিভাগ
শ্ৰীশিল্পী দাস	—	ইংৰাজী বিভাগ
গদাধৰ দেৱশৰ্মা	—	অসমীয়া বিভাগ
শ্ৰীসুধীৰ ৰঞ্জন মজুমদাৰ	—	হিন্দী বিভাগ
আচোটচ মিৰি	—	বাংলা বিভাগ
শ্ৰীগজেন কলিতা	—	অঙ্ক বিভাগ
শ্ৰীঅনিল শৰ্মা	—	অৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ
শ্ৰীৰূপলেখা বড়া	—	বাণিজ্যিক ভূগোল বিজ্ঞান বিভাগ
শ্ৰীজিতু মেধী	—	বাণিজ্য বিভাগ
শ্ৰীবাবুল তালুকদাৰ	—	বাণিজ্য বিভাগ
শ্ৰীভদ্ৰেশ্বৰ মালি	—	বাণিজ্য বিভাগ

মহাবিদ্যালয় প্ৰথম পৰিচালনা সমিতি :

সভাপতি	—	৩তাৰিণীকান্ত বৰুৱা
সম্পাদক	—	শ্ৰীযুত পৰেশ পাঠক
অধ্যক্ষ (নিযুক্তিপ্ৰাপ্ত)	—	শ্ৰীযুত পূৰ্ণ চন্দ্ৰ বৰদলৈ

অধ্যক্ষা (নিযুক্তিপ্ৰাপ্ত)	—	শ্ৰীমতী মিনতি চৌধুৰী
তৃতীয় শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী (অস্থায়ী)	—	শ্ৰীপক্ষেন্দ্ৰ ডেকা
তৃতীয় শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী (নিযুক্তিপ্ৰাপ্ত)	—	শ্ৰীপ্ৰফুল্ল চন্দ্ৰ বৰ্মন
৪ৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী (নিযুক্তিপ্ৰাপ্ত)	—	শ্ৰীদিনমনী দাস
প্ৰথম ছাত্ৰ	—	শ্ৰীপ্ৰেম কুমাৰ মাহাটো
প্ৰথম ছাত্ৰী	—	শ্ৰীঅৰুণিমা বৰুৱা
প্ৰথম ছাত্ৰ সন্থাৰ সম্পাদক	—	শ্ৰীৰণজিৎ শইকীয়া
প্ৰথম পৰিচালনা পোৱা ছাত্ৰী	—	শ্ৰীসুনয়ানা জৈন
(২০০৮ চন)	—	শ্ৰীমন্তী আগৰৱালা

অসমত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে প্ৰথম ইউনিফৰ্ম বাধ্যতামূলক কৰা হয় এই কলেজত।

মহাবিদ্যালয়ৰ বৰ্তমানলৈ পৰিচালনা সমিতি :

সভাপতিসকল :	৩তাৰিণী বৰুৱা
	শ্ৰীৰমেন্দ্ৰনাৰায়ণ কলিতা
	শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰী
সম্পাদকসকল :	শ্ৰীপৰেশ পাঠক
	শ্ৰীধীৰেশ কলিতা
	সুৰজিৎ মিত্ৰ
	ডঃ হিতেশ ডেকা

ছাত্ৰ একতা সভাৰ সম্পাদকসকল :

১৯৮৩-৮৪	চনত ছাত্ৰ একতা সভা গঠন হোৱা নাই
১৯৮৪-৮৫	চনত ছাত্ৰ একতা সভা গঠন হোৱা নাই
১৯৮৫-৮৬	চনত ছাত্ৰ একতা সভা গঠন হোৱা নাই
১৯৮৬-৮৭	—শ্ৰীৰণজিৎ শইকীয়া
১৯৮৮-৮৯	—শ্ৰীৰণজিৎ শইকীয়া
১৯৮৯-৯০	—শ্ৰীভূপেশ ৰায় চৌধুৰী
১৯৯০-৯১	—শ্ৰীসঞ্জয় চৌধুৰী
১৯৯১-৯২	—শ্ৰীপৰেশ ৰায়ন
১৯৯২-৯৩	—শ্ৰীবিপুল শৰ্মা
১৯৯৩-৯৪	—শ্ৰীনৱজ্যোতি শৰ্মা
১৯৯৪-৯৫	—শ্ৰীসৌৰভ শৰ্মা

১৯৯৪ চনত সোণাৰাম হাইস্কুলৰ পৰা মহাবিদ্যালয়খন বৰ্তমানৰ ছাত্ৰীবাৰীলৈ স্থানান্তৰ কৰাত আগভাগ লোৱাৰ ভিতৰত সম্পাদক শ্ৰীধীৰেশ কলিতা, শিক্ষক শ্ৰীনৱকুমাৰ গোস্বামী, শ্ৰীকৰুণা শৰ্মা, ড° প্ৰভাত কাকতি, শ্ৰীভূপেন বৰাৰ নাম নলৈ থাকিব নোৱাৰি। □

এই প্ৰবন্ধটোৰ লেখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ উচ্চবৰ্গৰ সহায়ক।

স্মৃতিৰ পটত কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ

শ্ৰী পৰেশ কলিতা

মই উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ স্নাতকত নামভৰ্তি কৰিলোঁ প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়ত। দাদা শ্ৰীযুত মদন কলিতাৰ গুৰু শ্ৰদ্ধেয় শ্ৰীযুত ধীৰেন্দ্ৰ নাথ কলিতা ছাৰৰ ঘৰত থাকিবলৈ ল'লো। কলিতা ছাৰৰ পৰিয়ালত বাইদেউ শ্ৰীমতী কমলা কলিতা আৰু তেখেতসকলৰ একমাত্ৰ ল'ৰা শ্ৰীগৌতম কলিতা (মিঠু)। ছাৰ-বাইদেৱে মোক নিজৰ ল'ৰাৰ দৰে মৰম কৰে। ১৯৯২ চনৰ এটি সন্ধিয়া কলিতা ছাৰে মোক মাতি আনি ক'লে 'পৰেশ' এজন ভাল ল'ৰা লাগে, আমাৰ এখন কলেজ আছে তাৰ স্থায়ী মাটিখিনিৰ উন্নতিৰ কামত চোৱা-চিতা কৰিবৰ বাবে। তুমি পাৰিবানে? মই ক'লো এতিয়াতো মই কলেজৰ ছাত্ৰ, সময় হ'ব জানো। তেতিয়া ছাৰে ক'লে তুমি পাৰিবা, ৰাতিপুৱা আৰু গধূলিহে চাব লাগে। কথা মতে কাম। পৰৱৰ্তী দিনটোত মই আৰু বৰ্তমানৰ চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী শ্ৰীহেমেন বৰ্মনে কলিতা ছাৰৰ শাস্তিপুৰৰ ঘৰৰ চৌহদৰপৰা এটি কালভাৰ্ট লৈ আহিলো কলেজলৈ বুলি। কলিতা ছাৰে দিয়া ঠিকনা অনুসৰি মই আহি দেখো, তাত কোনো বাট-ঘাটৰ চিন-চাব নাই। মই দেখিলো তাত এটি নলাহে আছে। মই কালভাৰ্টটো তাত থৈ সিদিনা উভতি গ'লো। পৰৱৰ্তী দিনত মই কলিতা ছাৰৰ লগত আহি মাটি পেলোৱাৰ কাম চোৱা-চিতা কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলো। কলেজখনক চৰকাৰে দিয়া মাটিখিনিৰ মূল পথৰপৰা ভিতৰত হোৱা বাবে খ্যাতনামা চিত্ৰকৰ শ্ৰীবেণু মিশ্ৰ আৰু তেওঁৰ ভায়েকৰ লগত কলিতা ছাৰে এৰা-ধৰা কৰি নলাটোৰ কাষেৰে এটি সৰু পথ কৰিবলৈ মোক নিৰ্দেশ দিলে। তাৰ পাছত মূল পথত গাড়ীৰে মাটি পেলাই বনুৱাৰ দ্বাৰা কলেজৰ পথৰ কাম আৰম্ভ কৰিলো। মই সেই সময়খিনিতে জানিব পাৰিলো যে কলেজখনৰ নাম কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজ আৰু কলিতা ছাৰ কলেজখনৰ উন্নয়ন কমিটিৰ সম্পাদক। কলিতা ছাৰৰ যোগেদি মই কে.চি. দাসৰ পুত্ৰ শ্ৰীযুত ৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰী ছাৰ আৰু বোৱাৰী শ্ৰীমতী মিনতি চৌধুৰী বাইদেউৰ লগত চিনাকি হোৱাৰ সুযোগ পালো।

কলেজখন উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত শ্ৰীযুত ধীৰেন্দ্ৰ নাথ কলিতা ছাৰে যথেষ্ট কষ্ট কৰিবলগীয়া হৈছিল। কলেজখন স্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত কলিতা ছাৰক বহু লোকে বাধা দিছিল, কিন্তু ছাৰে সেই

বাধা-বিঘিনি নেওচি তেখেতৰ মূল উদ্দেশ্য যিহেতু কলেজখনৰ নিজা মাটি উন্নয়ন কৰা, তাৰ পৰা কেতিয়াও আঁতৰি যোৱা নাছিল। কলিতা ছাৰৰ লগত কলেজখনৰ দাতা শ্ৰীযুত ৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰী ছাৰ আৰু শ্ৰীমতী মিনতি চৌধুৰী বাইদেৱে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াই কলেজখনৰ উন্নয়নত আগভাগ লৈছিল। এই সময়খিনিতে মই কলেজখনৰ ড° স্বৰেবা ইছলাম, ড° ৰাধেশ্যাম তিৱাৰী, শ্ৰীৰুঞ্জুন ফুকন, ড° জয়শ্ৰী দাম পাল চৌধুৰী, ড° প্ৰভাত চন্দ্ৰ কাকতি, নৱকুমাৰ গোস্বামী আৰু ভৱভূতি শৰ্মা আদি ছাৰ-বাইদেউসকলক লগ পাবলৈ ছাৰ-বাইদেউসকলৰ ভিতৰত ড° প্ৰভাত চন্দ্ৰ কাকতি, নৱকুমাৰ গোস্বামী আৰু ভৱভূতি শৰ্মা ছাৰে কলেজখনৰ উন্নয়নত বিশেষভাৱে সহায়-সহযোগিতা কৰিছিল।

১৯৯৪ চনৰ আগষ্ট মাহৰ ১০ তাৰিখে মোৰ চাকৰি জীৱনৰ আৰম্ভণি হয়। সিদিনা কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ কাৰ্যালয়ৰ সহায়ক পদত যোগদান কৰো। অধ্যক্ষ হিচাপে ড° বন্ধুৰাম ডেকা ছাৰ, কাৰ্যালয় আৰু উচ্চবৰ্গৰ সহায়ক শ্ৰীপ্ৰফুল্ল চন্দ্ৰ বৰ্মন, নিম্নবৰ্গৰ সহায়ক চৈয়দ আফজল হুছেইন আৰু চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী শ্ৰীমদন চন্দ্ৰ শৰ্মাক লগ পাবলৈ। প্ৰথম অৱস্থাত ভয় ভাব আহিছিল যদিও পিছলৈ সকলোৰে সহায়-সহযোগিতাত সেই ভয় ভাব আঁতৰ হৈছিল। অধ্যক্ষ হিচাপে ড° বন্ধুৰাম ডেকা ছাৰৰ পৰা কাৰ্যালয়ৰ বহু জানিবলগীয়া কথা শিকাৰ সুযোগ হৈছিল। যিয়ে মোক পৰৱৰ্তী সময়ত বহু পৰিমাণে সহায় কৰিছিল।

১৯৯৭ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ ১ তাৰিখে বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ ড° হিতেশ ডেকা ছাৰে কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজত অধ্যক্ষ পদত যোগদান কৰে। তেখেতৰ যোগদানৰ পিছত কলেজখনৰ এটি নতুন যাত্ৰা আৰম্ভ হ'ল। ডেকা ছাৰে আমাক কিবা এটা কাম দিলে আমি কেতিয়াও নোৱাৰিম বুলি কোৱাৰ সাহস কৰিব নোৱাৰো। যিহেতু তেখেতৰ অভিধানত নোৱাৰা শব্দটোৰ স্থান নাই আৰু যিটো কাম কাইলৈ কৰিলে হয়, তেখেতৰ মতে আজিয়ে কিয় নহয়! এতিয়ায়ে কৰা। ডেকা ছাৰে কলেজখন নিজৰ ঘৰৰ লগত তুলনা কৰে তেখেতৰ মতে ইয়াৰ সমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰীৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী লৈ এটা

পৰিয়াল। ডেকা ছাৰক আমি অধ্যক্ষ হিচাপে নহয় এখন ঘৰৰ মুৰব্বী হিচাপে সন্মান জনাওঁ, যিহেতু তেখেতে সকলোৰে দুখ-সুখৰ সমভাগী হয়। তেখেতৰ পৰা মই বহু কাম শিকিবলৈ সমৰ্থ হৈছো আৰু তেখেতৰ লগত কাৰ্যালয়ৰ কাম কৰিবলৈ পাই মই অতিকৈ সুখী বুলি ভাবো।

মই কাৰ্যালয়ৰ কামৰ বাবে উচ্চ শিক্ষা সঞ্চালকালয়ৰ দৰমহা, চাকৰিৰ অনুমোদন ইত্যাদি কাম কৰাৰ উপৰিও গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত পৰীক্ষা প্ৰ-পত্ৰ জমা দিয়া, কলেজৰ অনুমোদন ইত্যাদি কামবোৰ মই কৰো। এই কামবোৰ কৰি মোৰ বৰ ভাল লাগে। য'ত ভিন ভিন মানুহক লগ পাই অভিজ্ঞতা অৰ্জন কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছো।

কাৰ্যালয়ৰ সহায়ক পদত কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি থকা সময়ত মোৰ বহু অভিজ্ঞতাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হৈছে। বিশেষকৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনত উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ অৰুণাচল প্ৰদেশ, নাগালেণ্ড, মণিপুৰ, ত্ৰিপুৰা, মিজোৰাম, মেঘালয়ৰ লগতে পশ্চিমবঙ্গ, বিহাৰ, উত্তৰ প্ৰদেশ, দিল্লী, ৰাজস্থান, পঞ্জাব, হাৰিয়ানা, কৰ্ণাটক আদি ৰাজ্যৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভিন ভিন ভাষাৰ লগত নিজকে খাপ খুৱাবলৈ চেষ্টা কৰিছো। যাৰ ফলত হয়তো সৰহভাগ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শ্ৰদ্ধা আদায় কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছো।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অভিভাৱক সকলো যেতিয়া কাৰ্যালয়ত তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ সুবিধা-অসুবিধাৰ কথাত মোৰ লগত ভাগ-বতৰা কৰে তেতিয়া মোৰ খুব ভাল লাগি যায়।

যিহেতু আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত বহু দূৰ-দূৰণিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নামভৰ্তি কৰে, আৰু আমাৰ ছাত্ৰনিবাস তথা ছাত্ৰীনিবাসৰ অভাৱ হেতুকে ব্যক্তিগত ছাত্ৰনিবাস বা ছাত্ৰী নিবাসৰ বহু কেইজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মই নিজে স্থায়ী অভিভাৱকৰ দায়িত্বও ল'ব লগাত পৰিছো।

২০০৮ চনত বৰবাবু নথকাত মই সেই টেবুলৰ দায়িত্ব বহন কৰিবলগীয়া হওঁ। এই কামৰ দায়িত্ব বহন কৰিবলগীয়া হোৱাত গধুৰ বোজাৰ ভৰ সহিব নোৱাৰিম বুলি বাৰুকৈয়ে ভয় খাইছিলো। কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ পৰামৰ্শ কাৰ্যালয়ৰ আন কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ সহায়-সহযোগিতাত এই দায়িত্ব পালন কৰাত কিছু সহজ হয়।

আজি মই এই কলেজখনত বহু বছৰ সম্পূৰ্ণ কৰিলো। প্ৰথমতে যিটো অৱস্থাত দেখিছিলো তাৰ তুলনাত বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ মহোদয় ডঃ হিতেশ ডেকা ছাৰৰ তত্ত্বাৱধানত কলেজখন যি অৱস্থালৈ আহিছে সেইটো আজি সকলোৰে দৃষ্টিগোচৰ হৈছে। তেওঁৰ অনুপ্ৰেৰণাত আৰু এনেহেন ব্যক্তিত্বৰ এজন কৰ্মৰত গৰাকীৰ সান্নিধ্যত আজি কলেজখনে সুনাম অৰ্জন কৰাৰ লগতে দোপতদোপে আঙুৱাই যাবলৈ সক্ষম হৈছে। যাৰ ফলস্বৰূপে প্ৰতি বছৰে উত্তীৰ্ণৰ হাৰ বাঢ়িছে আৰু প্ৰতিবছৰে নামভৰ্তিৰ সময়ত ভিৰ কৰেহি। মই এজন কৰ্মচাৰী হিচাপে কলেজখনৰ উন্নতি কামনা কৰিলো।

জয়তু কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ। □

এই প্ৰবন্ধটোৰ লেখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ কাৰ্যালয় মুখ্য সহায়ক (ভাৰপ্ৰাপ্ত)।

স্বনামধন্য অধ্যক্ষ প্ৰয়াত ড° বন্ধুবাম ডেকা চাৰলৈ

সশ্ৰদ্ধ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

সৰজু কাকতি

কেশৱ চন্দ্ৰ দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাণ-পুৰুষ শ্ৰদ্ধেয় ডেকা চাৰ আমাৰ কাষৰ পৰা গুচি যোৱা কেবাটাও বছৰ হ'ল। কিন্তু আঁতৰি গ'লেও ভৰি আছে তেখেতৰ স্মৃতি—তেখেতৰ স্মৃতিসুধাৰে জিলিকি আছে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনি। গুৱাহাটী কলেজৰ অধ্যক্ষ পদৰ পৰা অৱসৰ পোৱাৰ পিছত তেখেতে কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজত ১৯৯৪ চনৰ মাজ ভাগত অধ্যক্ষ হিচাপে যোগদান কৰি কলেজখনক নতুনকৈ গঢ় দিয়াত মনোনিৱেশ কৰে। তেখেত আৰু কেইজনমান ব্যক্তিৰ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টাৰ ফলত কলেজখনে ইয়াৰ স্থায়ী চৌহদ ছাত্ৰীবাৰী (গুৱাহাটী গো-শালাৰ ওচৰ) লৈ স্থানান্তৰ কৰি চৰকাৰী স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত হোৱাত সফলতা লাভ কৰে।

আজৰি সময়ত আনন্দৰ জোৱাৰ তোলা শক্তি হ'ল স্মৃতি। এই স্মৃতি শক্তিয়েই মানৱ জীৱনৰ ক্লাস্তি নিবাৰণৰ এটি মহৌষধ। মোৰ মনত পৰে ১৯৯৬ চনৰ কথা। সেই সময়ত Guwahati All India Redio কেন্দ্ৰৰ Casual ৰ কৰ্মচাৰী মই। তেনে সময়তে কলেজৰ 3rd Grade পদ এটাৰ বিজ্ঞাপন The Assam Tribune কাকতত পালো। যথা সময়ত মই পদটোৰ বাবে আবেদন পত্ৰ দাখিল কৰিলো আৰু মই পদটো পালো। তেতিয়াই মোৰ স্বনামধন্য শ্ৰদ্ধেয় ডেকাচাৰৰ লগত পৰিচয় হয়। সেই সময়ৰ পৰাই তেখেতৰ ব্যক্তিত্বই মোক আকৰ্ষিত কৰিছিল।

কলেজখনৰ সৰ্বদিশৰ উন্নতিৰ কামত তেখেত দিনে-নিশাই ব্যস্ত। কিয়নো তেখেতৰ বাবে কলেজখন যে প্ৰাণ স্বৰূপ। এই গৰাকী স্বনামধন্য অধ্যক্ষৰ কৃতিত্বৰ বাবে চালুকীয়া কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ খ্যাতি বাণিজ্য জগতত সুপ্ৰতিষ্ঠিত হৈছিল। যৎপৰোনাস্তি চেষ্টাৰ ফলত কম দিনৰ ভিতৰতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা, পৰীক্ষাৰ ফলাফল আৰু বিভিন্ন দিশৰ পৰা কলেজখনে চকুত লগাকৈ পৰিপূৰ্ণতা লাভ কৰিলে। দিনৰ বেছিভাগ সময়তেই তেখেতক কলেজৰ বিভিন্ন স্থানত নানা বেষত আমি দেখা পাওঁ—কেতিয়াবা শ্ৰেণী কোঠাত ক্লাচ কৰি থকা অৱস্থাত, আকৌ কেতিয়াবা নিজে টাইপ কৰি থকা পৰিস্থিতিত। কোনো সময়ত আকৌ অফিচৰ তৃতীয় আৰু চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ লগত প্ৰাণখোলা হাঁহিৰে মত-বিনিময় কৰা

অৱস্থাত। আকৌ কোনো মুহূৰ্ত, অফিচতে প্ৰচণ্ড খঙত কাৰোবাক খং কৰি থকা অৱস্থাতে দেখা পোৱা যায়।

অধ্যক্ষ ডঃ ডেকা চাৰ সকলো ক্ষেত্ৰতে উৎসাহী, আগৰণুৱা আৰু স্পষ্টবাদী আছিল। বিভিন্ন কাম নিজহাতে কৰিব পাৰিছিল। কেতিয়াবা যদি কোনো কাৰণত টাইপিষ্ট অনুপস্থিত তেতিয়া তেখেতে সকলো নিজে টাইপ কৰিছিল। তেখেতে সকলো পৰিস্থিতিত নিজে নিয়ন্ত্ৰণ কৰি ৰাখিব পৰা মহান শক্তি আছিল। নিৰ্দিষ্ট সময়ত কলেজলৈ আহি নিজৰ কোঠাত তেখেত বহি থাকে। আমি কলেজত সোমোৱেই প্ৰথমতে চাই লওঁ চাৰ আহিছে নে নাই। আমি সকলোৱে ভীত সন্ত্ৰস্ত হৈ থাকোঁ কিন্তু সেই ভয় আৰু সন্ত্ৰস্ততাত শ্ৰদ্ধা আৰু ভক্তি মিশ্ৰিত হৈ আছিল।

স্বনাম ধন্য অধ্যক্ষ চাৰ আছিল 'বজ্ৰৰ দৰে কঠোৰ আৰু কপাহৰ দৰে কোমল'—এই কথাফাঁকি এটা জ্বলন্ত উদাধৰণ। কোনো কামৰ নাইবা নিয়মানুৱৰ্তিতাৰ হেৰ-ফেৰ হ'লেই তেখেতে যিদৰে সিংহ-বিক্ৰমে গৰজি উঠিছিল, সেইদৰে বিপদ-আপদৰ সময়ত অন্তৰ্ভাৱা স্নেহ মমতা আৰু সহায়-সহযোগিতা লৈ জাতি-বৰ্ণ-ভাষা নিৰ্বিশেষে প্ৰত্যেকৰে কাষত থিয়ও দিছিল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক অসময়ত বাটে-ঘাটে দেখা পালে যিদৰে গালি পাৰি গাড়ীত তুলি লৈ আহিছিল, সেইদৰে লোকৰ অভাৱ-অভিযোগ দূৰ কৰিবলৈ পাৰ্যমানে তৎক্ষণাত ব্যৱস্থাও লৈছিল।

তেখেত আছিল একেধাৰে কৃতী শিক্ষক আৰু সুদক্ষ পৰিচালক, সততাৰ ভেটিত থিয় দি কলেজখন তেখেতে সৰ্বাংগ সুন্দৰ ভাৱে পৰিচালনা কৰিছিল।

“If there is a will there is way” এই কথাটো শ্ৰদ্ধাৰ চাৰে কামেৰে প্ৰমাণ কৰি থৈ গৈছে। তেখেতৰ মনৰ শক্তি প্ৰবল আছিল। তেখেতে কলেজখনক আগবঢ়াই নিয়াত অশেষ কষ্ট স্বীকাৰ কৰিছিল।

তেখেতৰ অসামান্য ব্যক্তিত্বৰ ছায়াত এই কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শিক্ষক-কৰ্মচাৰীকে ধৰি প্ৰত্যেক গৰাকী আছিল সুৰক্ষিত আৰু সুনিশ্চিত। আমি প্ৰত্যেকেই অনুভৱ কৰিছিলো যে যি কোনো অৱস্থাত আমাক সুৰক্ষা দিবলৈ আমাৰ পিছত আছে, অসীম পৰাক্ৰমী শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ চাৰ। শাসনৰ ভেটি যাৰ মজবুত হয় তেৱেই শাসক। ড° বন্ধুবাম ডেকা চাৰ আছিল তেনে শাসক।

তেখেত আছিল K C Das কমাৰ্চ কলেজৰ 'Philosopher Administrator'।

তেখেতে যি কৈছিল তাক স্পষ্টভাৱে আৰু পোনপটীয়াভাৱেই কৈছিল। দুমুখীয়া নীতি আৰু তল খোচৰা প্ৰবৃত্তি আছিল তেখেতৰ বাবে বিষতুল্য।

সহজ জীৱন আৰু উচ্চ চিন্তাক আদৰ্শ হিচাপে লৈ সৰু ঘৰ এটাত ৬৭ টা বছৰ তেখেতে কটাই গ'ল। তাৰে ফলস্বৰূপে আমাৰ কাৰণে থৈ গ'ল বছতো সুচিন্তা, সুগ্ৰহ, তত্ত্বগধুৰ প্ৰবন্ধৰাজি আৰু অলেখ স্মৃতি।

তেখেতে লিখা গ্ৰন্থসমূহ :

১। অসমৰ অৰ্থনীতিৰ পৰিচয়।

২। প্ৰাথমিক অৰ্থনীতি তত্ত্ব।

আকৌ তেখেতে অৰ্থনীতি, শিক্ষা আদি বিষয়ৰ কেইবাটাও প্ৰবন্ধ লিখিছিল। তেখেতৰ অৰ্থনীতি বিষয়ক প্ৰবন্ধ News Star আৰু The Assam Tribune কাকতত প্ৰকাশ পায়।

কলেজৰ অধ্যক্ষ হিচাপে শ্ৰদ্ধেয় ডেকা চাৰক দৃঢ়তাৰ কেতিয়াও হেৰ-ফেৰ হোৱা নেদেখিলোঁ। কিন্তু সেই বুলি প্ৰশাসক

স্বৰূপে কঠোৰতা অৱলম্বন কৰা স্বভাৱ তেখেতৰ নাছিল; কথাই কথাই নিয়ম—শৃংখলাৰ দোহাইদি কথা কোৱাৰ পক্ষপাতীও নাছিল।

ছপা কৰা 'ব্লকছ'তকৈ আন্তৰিক বিশ্বাস আৰু সহায়তাৰেহে তেখেতে শাসন কৰিবলৈ চাইছিল। তেখেতৰ ব্যক্তিত্বত পিতৃসুলভ মৰম অধিক প্ৰকাশ পাইছিল আৰু এই ব্যক্তিত্বৰ প্ৰভাৱতেই সকলো কাম-কাজ সুচাৰুৰূপে চলিছিল।

চুটি-চাপৰ ধৰ্ম্মকীয়া বগা চেহেৰাৰ, পিন্ধন-উৰুণ পৰিপাটী আৰু অনবৰতে মুখত লাগি থকা হাঁহিটি অনন্য ব্যক্তিত্বৰ উদাহৰণ। আজি ৰূপালী জয়ন্তীৰ মুহূৰ্তত তেখেতক শ্ৰদ্ধাৰে স্মৰণ কৰিছোঁ।

জীৱনটো মানুহে এবাৰেই পায়। সেয়ে এবাৰতেই জীৱনটোক সমাজৰ কল্যাণৰ হ'কে উৎসৰ্গ কৰা উচিত। প্ৰয়াত ড° বন্ধুবাম ডেকা চাৰেও তেখেতৰ জীৱনটো আমাৰ সমাজৰ শিক্ষা আৰু উন্নয়নৰ হকে উৎসৰ্গা কৰি গ'ল। সেয়ে কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ ইতিহাসত ড° বন্ধুবাম ডেকাচাৰ চিৰকাল উজ্জলি থাকিব। □

এই প্ৰবন্ধটোৰ লিখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ নিম্নবৰ্গৰ সহায়ক।

এক অপূৰ্ণ অনুভৱ.....

জ্যোতিকণা চৌধুৰী

এৰি অহা শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ মোহ এৰি এই কে.চি. দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ত নিযুক্ত হৈ প্ৰথমে আপোন কৰি লোৱাত অলপ পলম হৈছিল যদিও, এইখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰিৱেশ, উদ্দেশ্য আৰু লক্ষ্যই মোক আকৰ্ষিত কৰি তুলিছিল। পিছলৈ ঘূৰি নোচোৱা কেৱল আৰোহণৰ পথত অৱতৰণ কৰা অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ সাহস, আত্মবিশ্বাস আৰু সৃষ্টিশীল মনোভাৱে মোক ইয়াত কাম কৰিবলৈ উৎসাহ দিছিল আৰু আকৰ্ষিত কৰিছিল।

মই মোৰ বিষয়টোৰ পৰিসৰ সোৱাদ ল'বলৈ যি উদ্দেশ্য আৰু আশাৰে আগৰ স্থবিৰ চাকৰি এৰি এই মহাবিদ্যালয়ত সোমাইছিলো, সেই উদ্দেশ্য পুথিভঁৰালৰ মুৰব্বীৰ তত্ত্বৱধানত, সহকৰ্মীৰ সহযোগত, কামৰ মাধ্যমেৰে কিছু আয়ত্ব কৰিবলৈ সক্ষম অনুভৱ কৰিছিলো।

এখন ঘৰৰ ডাঙৰ বোৱাৰী হৈ এতিয়াও কোনো গধুৰ দায়িত্ব বহন নকৰাকৈ শাহু আৰু শহুৰৰ তত্ত্বৱধানত, স্বামীৰ সহযোগত সদায় নিজৰ ভাগৰ কামৰ পাতনি মেলো। সেয়া চাগে মোৰ পৰম সৌভাগ্য যে কোনোদিন ঘৰ-সংসাৰ, ল'ৰাৰ চিন্তা কৰিব নলগাকৈ মই কামত ওলাই আহিব পাৰো। মহাবিদ্যালয়ৰ কোনো প্ৰয়োজন অনুসৰি কাম কৰিবলৈ যিখিনি সময় দিব পাৰিছো আৰু সম্পূৰ্ণ স্বাধীনতা অবলম্বন কৰি ঘৰুৱা বান্ধোন নহোৱাকৈ কাম কৰিছো, সেই সমৰ্থন মই ঘৰৰ ব্যক্তিসকলৰ পৰা পাইছো, যাৰ কাৰণে মই শাহু-শহুৰ আৰু স্বামীৰ ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ।

পুৱা উঠি যিমান পাৰি ঘৰৰ দৈনন্দিন নিজৰ ভাগৰ কামখিনি কৰি ল'ৰাক স্কুল থাকিলে স্কুল পঠাই অথবা স্কুল নাথাকিলে অলপ পঢ়ুৱাই লও মানে সদায় ওলোৱাৰ আগমুহূৰ্তত গা ধুবলৈ আৰু খাবলৈ খবখৰ লাগি যায়। ঘৰৰ খুব বেছি কাম কৰিব নলগা হোৱাতো সদায় কলেজলৈ ওলাই অহাত দৌৰাদৌৰি হয় কাৰণে মই স্বামীৰ সদায় সাৱধানবাণী শুনিব লগা হয়। বেজিষ্টাৰত নিজৰ চহীটো কৰিবলৈ সময়খিনি হয় মুৰামুৰি হয় নাইবা পাৰ হৈ যায়। তাৰ পিছত পুথিভঁৰালত সোমাই নিত্য চাফাচুফা খিনি ৰঞ্জিতৰ লগত কৰি, ঈশ্বৰক আৰাধনা কৰি নিজৰ চকীত দিনটোলৈ বহি যাওঁ।

প্ৰথম অৱস্থাত, চাকৰিত সোমাই পুৰণি পুথিভঁৰালতে নতুন বিল্ডিঙলৈ অনাৰ পিছত পুথিবোৰ সজাই লোৱাত আমি

ব্যস্ত থাকিব লগা হৈছিল। ৰেকত কিতাপবোৰ খওতে প্ৰথমে মনলৈ আহিছিল যে ধূলি-মাকতিবোৰ গুচাই বেঞ্চত উঠি বা কেতিয়াবা আঠুকাটি কিতাপ সজাবলৈহে আমি এই বিষয়টো পঢ়িলো নে কি? কিহত আহি পৰিলো প্ৰায় দহ হেজাৰমান পুথি বাতি প্ৰায় ৮ বজালৈ আমি শ্ৰেণী বিভাজন কৰি পুথিভঁৰালৰ নিয়ম অনুযায়ী কিতাপবোৰ সজাই তুলিছিলো। মোৰ লগত ইয়াৰ ছাত্ৰী অৰুন্ধতীয়ে পূজাৰ বন্ধতো সপ্তমী, অষ্টমী পূজাত আমি কিতাপৰ আলমাৰিৰ মাজতে সময়খিনি অতিবাহিত কৰিছিলো। এনেকৈ কৰি কেতিয়াবা ভাগৰি গ'লে বা কষ্ট কৰিছিলো। এনেকৈ কৰি কেতিয়াবা ভাগৰি গ'লে বা কষ্ট অনুভৱ কৰিলে, পুথিভঁৰালৰ মুৰব্বী হিচাপে প্ৰশান্ত চাৰৰ কৰ্ম সচেতনতা, পৰিচালনা ক্ষমতা আৰু ধৰ্ম্য দেখি বহুখিনি মানসিক শক্তি ভিতৰি ভিতৰি আয়ত্ব কৰি ল'বলৈ সক্ষম হৈছিলো। সেই সময়ৰ সেইকণ কষ্টৰ ফলস্বৰূপে যিখিনি প্ৰশংসা আমি লাভ কৰিছিলো, সেয়া অতি কম সময়তে আমি আমাৰ কৰ্মফল হিচাপে পাইছিলো।

এনেকৈ লাহে লাহে আমাৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে পঢ়িব পৰাকৈ বিশাল ধুনীয়া প্ৰায় ডেৰশ ল'ৰা-ছোৱালী বা পঢ়ুৱৈয়ে পঢ়িব পৰাকৈ কিতাপ পঢ়া কোঠাটো হ'ল, য'ত ল'ৰা-ছোৱালী পঢ়িব গৈ এটা সুস্থ পৰিৱেশ পায়, য'ত কিছুমান উজ্জীয়ে ছাত্ৰক উৎসাহিত কৰি জীৱন গঢ়াত সহায় কৰিব পাৰে আৰু প্ৰায় পঁচিশ ত্ৰিশ খনমান আলোচনীৰে বিভিন্ন দেশৰ নতুন খবৰ, ঘটনা আৰু উদ্ঘাটন বিভিন্ন বিষয়ত খবৰ-বাতৰি পাবলৈ সুবিধাকণ পায়।

ইয়াত কাম কৰি থাকোতে দৈনন্দিন জীৱনত বহুখিনি ঘটনাই মোক উষ্ণ অনুভৱ আনি দিয়ে। এইবাৰ আহো এইখন মহাবিদ্যালয়ৰ পঢ়ুৱৈই সমাজখনলৈ, য'ত আমি পাওঁ প্ৰধানকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কিতাপ পঢ়াৰ সুবিধা লোৱাৰ আগতে প্ৰত্যেক বছৰে নামভৰ্তিৰ পিছত পঢ়ুৱৈ কাৰ্ড বনাই ল'ব লাগে। সেই কাৰ্ডভিত্তিত আমি প্ৰত্যেক শ্ৰেণীৰ প্ৰত্যেকৰে সপ্তাহৰ একোটা নিৰ্দিষ্ট দিনত সিহঁতবোৰৰ কিতাপ ইচ্ছা কৰি দিও আৰু পোন্ধৰ দিনৰ পিছত আমি কিতাপ ৰিটাৰ্ণ লও। কেনেবাকৈ যদি কোনো ছাত্ৰৰ ৰিটাৰ্ণ তাৰিখটো পাৰ হৈ গ'ল তেতিয়া তেওঁ ফাইন ভৰিব লগা হয়। সেই কিতাপ ল'ব আৰু দিব অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভাল-বেয়া বহুখিনি অভিজ্ঞতা আমি

আহৰণ কৰিব লগা হয়। কিছুমান ল'ৰা-ছোৱালীয়ে প্ৰথমে তোমাৰ পুথিভঁৰালত নিয়ম নজনা কৈ আহে আৰু লহে লাহে সান্নিধ্যলৈ আহি ইয়াৰ নিয়মানুবৰ্ত্তিতা আয়ত্ব কৰি লয় আৰু কিছুমানে কলেজ এৰিব ব সময়লৈকেও এই পুথিভঁৰালৰ বিষয়ে অজ্ঞ হৈ থাকে বা ইয়ালৈ নাহে। এই নিয়মানুবৰ্ত্তিতাতে ল'ৰা-ছোৱালীৰ ব্যৱহাৰিক জ্ঞান, সচেতনতা আৰু নিজস্ব পৰিচয় আমি লক্ষ্য কৰো। বহুত ল'ৰা-ছোৱালীয়ে কিতাপ-বিতৰণৰ সময়ত ফাইন হ'লে দিবলৈ টান পায় বা বহু অজুহাত দেখায়। আমি সিহঁতৰ অৱস্থা আৰু সততা দেখি বহুক্ষেত্ৰত আমি ফাইন নলও, কিন্তু সেই সুবিধা সকলো ক্ষেত্ৰত আমি দিব নোৱাৰো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দৈনন্দিন ব্যৱহাৰ, শিষ্টাচাৰ আৰু সহযোগিতাই চিৰদিনলৈ কেইখনমান মুখে আমাৰ মনত সাঁচ বহায় থৈ যায়। শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ মাজতো কিতাপ পঢ়াৰ কাৰ বেছি ধাউতী আছে বা কিতাপ পঢ়াতো কিমান গুৰুত্ব প্ৰদান কৰে সেইটো কিতাপ ইচ্ছা ৰিতাৰ্ণৰ পৰা আমি গম পোওঁ। কিতাপ পঢ়া আৰু জেৰণৰ কামত অহাত বেছিভাগ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ ব্যৱহাৰ, আমাৰ লগত কৰা সহযোগিতাত আমি প্ৰায়ে বিভিন্নজনৰ ৰূপৰ বিভিন্ন ধৰণ পোও। শিক্ষকসকলৰ এই ব্যৱহাৰ, সহযোগিতা আৰু শিষ্টাচাৰে আমাৰ মাজত আত্মীয়তাৰ সম্বন্ধ গঢ়ি তোলে। প্ৰত্যেকজন শিক্ষক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নিজা সুকীয়া পৰিচয় থাকে আৰু সেই সুকীয়া বৈশিষ্ট্যই আমাক দৈনন্দিন কামত বহুখিনি অৰিহণা যোগায়।

প্ৰায়ে আমাৰ পুথিভঁৰাললৈ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পুথিভঁৰাল বিভাগৰ পৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবোৰ কাম শিকিবলৈ বা কি পদ্ধতিত কেনেকৈ পুথিভঁৰালৰ কাম চলে এইবোৰ চাবলৈ আহে। বহুতে ইয়াত দুই-তিনিমাহ থাকি কাম শিকি, ইয়াৰ অভিজ্ঞতা লৈ বহু ভাল ভাল অনুষ্ঠানত নিয়োগ হৈছে। মোৰ বিষয়টোৰপৰা দূৰত থাকি এই পুথিভঁৰাল বিভাগৰ নতুন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সান্নিধ্য পাই বহুখিনি কথা আহৰণ কৰিবলৈ সুবিধাকণ ইয়াত পাবলৈ সক্ষম হৈছে।

মহাবিদ্যালয়লৈ কিবা পাতিলে বা কোনোবা আহিলে মূল আকৰ্ষণ পুথিভঁৰাল হৈ পৰে। কাৰণ কোনো অতিথি আহিলেই অধ্যক্ষ মহোদয়ে প্ৰথমে পুথিভঁৰাল দৰ্শন কৰায়। সেয়ে আমি সকলো সময়তে সতকৰ্তা অবলম্বন কৰিব লগা হয়। ভাৰতৰ বহু উচ্চ পদবীত নিযুক্ত ব্যক্তিয়েও আহি এই সৰু যিমানখিনি পাৰি নিয়াৰিকৈ ৰখা পুথিভঁৰালটোৰ প্ৰশংসা কৰি যায় আৰু কিবা সহায় লাগিলে সহায় ল'বলৈ পৰামৰ্শ দি যায়।

কৰ্মক্ষেত্ৰত যেনেকৈ সকলো কৰ্মীৰে নিজৰ দায়িত্ব থাকে, তেনেকৈ সকলো কৰ্মীৰে পৰিয়ালৰ প্ৰতিও দায়িত্ব আৰু কৰিবলগীয়া বহুত থাকে। পৰিয়ালটো এটা সুস্থ অৱস্থাত ৰাখিলে কৰ্মক্ষেত্ৰ সুস্থ মগজু আৰু উদ্যমেৰে কাম কৰিবলৈ সহজ হয়। পৰিয়ালৰ অন্য সদস্যৰ সমৰ্থন আৰু সাঁহাৰিয়ে আমাক এই অনুষ্ঠানৰ উন্নতিৰ কাৰণে কাম কৰিবলৈ বহুখিনি অৰিহণা যোগাই আহিছে। বহুক্ষেত্ৰত বহু সময়ত এই কৰ্মক্ষেত্ৰত সমস্যা আহি পৰিলেও সত্য আৰু সুন্দৰৰ সাধনাৰ অনুভূতি আগত লৈ নতুন কৰ্মপ্ৰেৰণা লৈ আমি ইয়াত সাধ্যখিনি দিবলৈ বা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰো, যাৰ কাৰণে ইয়াৰ সফলতাই আমাক দিয়ে এক অপূৰ্ব কৰ্মপ্ৰাপ্তিৰ অনুভৱ।

মোৰ কৰ্মজীৱনৰ এই অতি শুভ আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ হৈ ৰ'ব—চলিত বৰ্ষত ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষ হিচাপে পালন কৰা সময়ছোৱা। যোৱা বছৰৰ পৰা এই মুহূৰ্ত্ত পৰ্যন্ত প্ৰতিটো ৰূপালীজয়ন্তী উদ্‌যাপন কাৰ্যসূচীয়ে দিছে মোক অপূৰ্ব অভিজ্ঞতা আৰু অনুভৱ। ইয়াৰ লগতে, চলিত বৰ্ষত, মহাবিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফলে কঢ়িয়াই অনা সফলতাই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিয়াল কঢ়িয়াই আনিছে সকলোৰে নিজৰ নিজৰ কামৰ প্ৰতি থকা আত্মবিশ্বাসী ৰূপালীজয়ন্তী উদ্‌যাপন বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰ অনুষ্ঠানত যিসকল গুণী-জ্ঞানী ব্যক্তিৰ সান্নিধ্য পালো আৰু পৰিচয় হ'লো, মই ভাবো সেয়া আমাৰ মহাবিদ্যালয় পৰিয়ালৰ সকলোৰে জীৱনত এটা মহান অনুভূতি।

আমাৰ জীৱনৰ বেছিভাগ মূল্যবান সময় আমি ইয়াত অতিবাহিত কৰো, সেয়ে আমি সকলোৱে ইয়াত ব্যক্তিগত কৰ্ম উদ্যম, উৎসাহেৰে কামত নতুনত্ব আনি এক সুন্দৰ মনোভাৱেৰে ইটোৱে সিটোৰ বিশ্বাস আৰু সন্মান বজাই ৰাখি মৰমেৰে কাম কৰিলে, এই শিক্ষানুষ্ঠান এক আদৰ্শ আৰু উদাহৰণৰ প্ৰতীক হৈ ৰ'ব বুলি মই আশা আৰু বিশ্বাস কৰো।

এইখন শিক্ষানুষ্ঠানত সকলোৱে যদি নিজৰ নিজৰ স্থানত একোজন খনিকৰৰ দৰে কেৱল গঢ়াৰ বা উন্নতিৰ হকে আন্তৰিকতাৰে কাম কৰে, মই ভাবো কোনো অশুভ শক্তিয়ে এই অনুষ্ঠানখন আগবাঢ়ি যোৱাত বাধা দিব নোৱাৰে। এই শিক্ষানুষ্ঠানখন যেন সদায় সকলোৰে বাবে প্ৰকৃত আদৰ্শ, শুদ্ধ আৰু আদৰৰ হৈ অসমৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ চোতালত এডাল তুলসী হৈ ৰয় সেয়া কামনা কৰিলোঁ। □

এই প্ৰবন্ধটোৰ লেখিকা কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ সহঃ গ্ৰন্থাগাৰিকা।

মোৰ জীৱন আৰু কে চি দাস কমাৰ্ট কলেজ

বঞ্জীত ৰায়

মই জীৱনৰ প্ৰথম খোজ কাঢ়িবলৈ শিকিছিলো কে.চি. দাস কমাৰ্ট কলেজৰ বৰ্তমানৰ সভাপতি মহোদয় শ্ৰীৰমেশ চৌধুৰী ছাৰৰ ঘৰত, কাৰণ চৌধুৰী ছাৰৰ Mech. Technik (i) Pvt. Ltd. নামৰ কোম্পানীটোত মোৰ দেউতা কৰ্মচাৰী আছিল। সেয়েহে মই চৌধুৰী ছাৰৰ ঘৰত থকাৰ সুবিধা পাই ছাৰৰ ঘৰত সকলো পৰিয়ালৰ মাজত থাকি মৰম-স্নেহৰ মাজত ডাঙৰ হ'বলৈ ধৰিলো। শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ চৌধুৰী ছাৰক মই দাদু আৰু তেখেতৰ পত্নী শ্ৰীমতী মিনতি চৌধুৰী বাইদেউক আইতা বুলি মাতে। ছাৰ আৰু বাইদেউৱে মোক কে চি কমাৰ্ট কলেজৰ চতুৰ্থ বৰ্গৰ কৰ্মচাৰী পদত কাম কৰাৰ সুযোগ দিলে। দাদু আৰু আইতাৰ আশীৰ্বাদ লৈ মই নিজৰ কৰ্মস্থানলৈ আহিছিলো। মোৰ আজিও মনত আছে এই বিখ্যাত কলেজখনলৈ অহাৰ দিনটো। সেইদিনা তাৰিখ আছিল ১১/১১/২০০১ চন। কলেজলৈ আহিয়ে প্ৰিন্সিপাল ছাৰক নমস্কাৰ জনালো। তাৰ পিছত ছাৰে মোক শ্ৰীনিৱাসৰ গোস্বামী (Head. Dept. of Banking) আৰু শ্ৰীবিজয় কলিতা ছাৰ (Lec. Dept. of Accountancy)ৰ লগত চিনাকি কৰাই দি প্ৰিন্সিপাল ছাৰে ক'লে, "মানুহ সৰুৰপৰা ডাঙৰ হয়, আৰু ডাঙৰ হোৱাৰ কাৰণে নানা ধৰণৰ দুখ-কষ্টৰ মাজতো নিজৰ কৰ্মক অৱহেলা নকৰাকৈ সময়ৰ লগে লগে খোজকাঢ়ি গৈ থাকিব।" প্ৰিন্সিপাল ছাৰৰ এইবাৰ বাক্য নিজৰ জীৱনৰ লগত গাঁথি B.Ed. Zoneত গোস্বামী ছাৰ আৰু কলিতা ছাৰৰ লগত কাম কৰিবলৈ ধৰিলো। জীৱনত প্ৰথমবাৰ কাম কৰাৰ বাবে অলপ লাজ-সংকোচ কৰিছিলো, কিন্তু কামত লাজ বা সংকোচ কৰিবলৈ মানা কৰিছিল মোৰ মা আৰু দেউতাই। মা আৰু দেউতাই কৈছিল যে কোনো কামক সৰু বুলি নাভাবিবা। কিয়নো কৰ্মই মানুহৰ ধৰ্ম আৰু যিসকলে এই ধৰ্ম পালন কৰিছে তেওঁলোক চন্দ্ৰলৈ যাব পাৰিছে আৰু পৃথিবীখনক নিজৰ তলত ৰাখিব পাৰিছে। তেতিয়াৰ পৰা মই শপত গ্ৰহণ কৰিছিলো যে কৰ্মই মোৰ ধৰ্ম আৰু কলেজক নিজৰ বুলি ভাবি কাম কৰিম।

দিনবোৰ লাহে লাহে পাৰ হৈ যোৱাৰ লগে লগে মই সকলোৰে লগত মিলি গ'লো। লাহে লাহে অফিছৰ কাম-কাজো শিকিলো। এনে ধৰণৰ কামৰ জ্ঞান দিছিল মোক গোস্বামী ছাৰ

আৰু কলিতা ছাৰ দুয়োজনে। যেনেকৈ কেঁচুৱাটোক আঙুলিত ধৰি খোজ কাঢ়িবলৈ শিকায় ঠিক সেইদৰে মোক আঙুলিত ধৰি ধৰি কাম শিকাইছিল।

মোৰ কামবোৰ ভাল দেখা পাই আমাৰ প্ৰিন্সিপাল ছাৰ (ডঃ হিতেশ ডেকা) মোক কলেজৰ লাইব্ৰেৰিত কাম কৰাৰ বাবে অনুমতি দিয়ে। ৰাতিৰ চকিদাৰ কৰি অহাৰ দুই বা তিনি বছৰ পিছত এনে সুযোগ পাই মই অতি প্ৰফুল্লিত হৈছিলো। কলেজৰ পুথিভঁৰালৰ প্ৰথম লাইব্ৰেৰিয়ান শ্ৰীপ্ৰশান্ত কুমাৰ ডেকা ছাৰ, শ্ৰীমতী বীণা দাস বাইদেউ, চৈয়দ আফজল হুছেইন দাদা আৰু জ্যোতিবাক লগত পাইছিলো। সেই সময়ৰ উচ্চ বৰ্গৰ সহায়ক আছিল শ্ৰীপ্ৰফুল্ল বৰ্মন ছাৰ। এওঁলোকৰ পৰা মই পুথিভঁৰালৰ কাম-কাজ শিকো আৰু কামত তেওঁলোকক সহায় কৰো। কাম কৰি যথেষ্ট ভাল লাগিছিল কাৰণ লাইব্ৰেৰিত থাকি মই পঢ়া-শুনা কৰাৰ সময় পাইছিলো। তাত মোৰ প্ৰথম কাম আছিল লাইব্ৰেৰিটো চোৱা-চিতা কৰা আৰু লাইব্ৰেৰিয়ান ছাৰৰ কামত সহায় কৰা। মোৰ আজিও মনত আছে সেই বাক্যটো লাইব্ৰেৰিত প্ৰথম সোমোওঁতে ছাৰে মোক কৈছিল To do your job enjoy। তেতিয়া সৰলভাৱে কাম কৰিব পাৰিবা। Be serious in your duty, তেতিয়া কামত ভুল নহ'ব, Be happy in any situation, তেতিয়া দুখ দূৰত থাকিব। এইবোৰ বাণীক সাৰোগত কৰি লাইব্ৰেৰি কাৰ্যকাল আৰম্ভ কৰিলো। লাইব্ৰেৰিত সাধাৰণতে কিতাপ পঢ়া আৰু ইনটাৰনেট চৰ্চা কৰাৰ কাৰণে শিক্ষক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বা অফিছৰ কৰ্মচাৰী আহে। কিতাপ অনুমোদন আৰু ঘূৰাই দিয়াৰ কাৰণে লাইব্ৰেৰি ছাৰ্কোলেছন ডেস্ক দুখন কম্পিউটাৰত ইউনিভাৰ্চিটি লাইব্ৰেৰি 'soul' নামৰ software এটা install কৰা থাকে তাতে লাইব্ৰেৰিৰ লগত জড়িত সকলোবোৰ কাম হয়।

সময় যোৱাৰ লগে লগে কলেজৰ ভৱন আৰু লাইব্ৰেৰি দুয়োটা ডাঙৰ হৈ উঠিল। লাইব্ৰেৰিত কিতাপ থোৱা দুটা ভাগ আছে, সেয়া হ'ল—Text and Reference section লগতে circulation Desk. Librarian chamber আৰু Reading room আছে। শিক্ষক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বা অফিছৰ যিকোনো কৰ্মচাৰীৰ কিতাপৰ দৰকাৰ হ'লে Book stack sectionত গৈ

বা OPAC (online public access catalogue)ত Book search কৰি লয়। OPACত কিতাপ search কৰাৰ কাৰণে কেইটামান পদ্ধতি আছে—

Accession No. wise, class No. wise

ISBN No. wise আৰু Subject wise,

Libraryত শিক্ষক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ব্যৱহাৰ লাইব্ৰেৰী staff ৰ প্ৰতি খুব ভাল।

এই সকলোবোৰ কাম কৰিব পাৰিছিলো একমাত্ৰ লাইব্ৰেৰিয়ান ছাৰৰ সহায়ত। কাৰণ তেখেতে মোক এইবোৰ কাম কৰামানি শিশুটিৰ দৰে শিকাইছিল।

আজি কেশৱ চন্দ্ৰ দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় কলেজখন অসমত জনাজাত, এনেহেন কলেজত কাম কৰাৰ সুবিধা পাই ইমান ভাল লাগিছে যাৰ ব্যাখ্যা দি শেষ কৰিব নোৱাৰি। ইয়াতকৈয়ো আৰু কি বহলাই লিখিম। কলেজৰ পৰা সকলোখিনি সা-সুবিধা পোৱাৰ উপৰিও এই লিখনিটো লিখিবৰ বাবে কোৱা ড° দীপক বৰ্মন ছাৰক (অসমীয়া বিভাগৰ মুৰব্বী) আৰু আমাৰ কলেজৰ অধ্যক্ষ মহোদয় ডঃ হিতেশ ডেকা ছাৰক আৰু সমস্ত কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ পৰিয়ালবৰ্গলৈ নমস্কাৰ জনাইছো। পাঠকসকলক অনুৰোধ কৰিছো যে ভুল হ'লে মোক ক্ষমা কৰি দিয়ে যেন। □

এই প্ৰবন্ধটোৰ লেখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ গ্ৰন্থগাৰিক সহায়ক।

কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ : এটি সোৱাদ লগা স্মৃতি

ড° নবীন চন্দ্ৰ শৰ্মা

বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়, বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰভাৱেই বোধকৰোঁ আমাৰ জীৱনত সৰ্বাধিক। আন আন অনুষ্ঠান যেনে : ৰাজনৈতিক অনুষ্ঠান, ধৰ্মীয় গোড়ামি বিশিষ্ট অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান আদিৰ প্ৰতি আমাৰ আকৰ্ষণ নাই বুলিয়েই ক'ব পাৰি। অৱশ্যে সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ প্ৰতিও আমি অতিকৈ সহানুভূতিশীল।

গুৱাহাটীৰ কেইখনমান মহাবিদ্যালয়ৰ ইতিহাস আমাৰ চকুৰ আগতে আৰম্ভ হৈ বৰ্তমান ভৰযৌৱন বা পূৰ্ণ বিকশিত অৱস্থা লাভ কৰিছেহি আৰু কেইখনমান আমাৰ জন্মৰ আগৰে পৰা জন্মহৈ পৰিপূৰ্ণ ৰূপ কেতিয়াবাই লাভ কৰি বৰ্তমান গৌৰৱ, গৰিমা, যশ-খ্যাতি প্ৰচাৰ কৰি আছে। তেনে মহাবিদ্যালয়ৰ ভিতৰত কটন মহাবিদ্যালয় (১৯০১), সন্দিকৈ কন্যা মহাবিদ্যালয়, বি.বৰুৱা মহাবিদ্যালয়ৰ নাম ল'ব লাগিব। আমাৰ চকুৰ আগতে জন্ম হোৱা আৰু ডাঙৰ-দীঘল হোৱা মহাবিদ্যালয়সমূহৰ ভিতৰত প্ৰাগজ্যোতিষ কলেজ (১৯৫৪), আৰ্য্যবিদ্যাপীঠ কলেজ (১৯৫৮), পাণ্ডু কলেজ, গুৱাহাটী কলেজ, কামাখ্যাম বৰুৱা কলেজ, আৰ.জি. বৰুৱা কলেজ আদিলৈ আঙুলিয়াব পাৰো। প্ৰায় ওচৰা-ওচৰিকৈ প্ৰতিষ্ঠিত কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ, এল.চি. ভড়ালী কলেজ আদি প্ৰায় সম-সাময়িক আমাৰ চকুৰ আগতে জন্ম আৰু লালিত-পালিত, যৌৱন কাল প্ৰাপ্ত—কম সময়ৰ ভিতৰতে যিকেইখন কলেজে গৌৰৱ গৰিমা মণ্ডিত হৈ উঠিছে আৱয়িক (infra-structure), বিদ্যায়তনিক (Academic) প্ৰযুক্তি বিদ্যাগত দিশ (technology) আদি বিভিন্ন দিশৰ ফালৰ পৰা। গুৱাহাটীৰ ছাত্ৰীবাৰীত প্ৰতিষ্ঠিত কে. চি. দাস কমাৰ্চ কলেজখনৰ জন্মলগ্নৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে নীৰৱ সাক্ষী স্বৰূপে বা সাধাৰণ 'অনলুকাৰ' স্বৰূপে লক্ষ্য কৰি আহিবলৈ সক্ষম হৈছে।

যদি মোৰ ভুল হোৱা নাই তেনেহ'লে বোধ কৰোঁ ১৯৮৩ চন মানত এই কলেজখন পোনতে স্থাপিত হৈছিল, যদিও শ্ৰেণীবোৰ অনুষ্ঠিত হৈছিল সোণাৰাম স্কুলত ৰাতিপুৱা বা গধূলি। এই সময়ছোৱাৰ কথা মোৰ মনত আছে—এই কাৰণে যে আমাৰ বিভাগৰে মুৰব্বী অধ্যাপক গদাধৰদেৱ শৰ্মাই অৱসৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছৰে পৰা এইখন বিদ্যালয়তে অধ্যাপনা কৰিছিল। সেই সময়ত এইখন কলেজৰ সম্পাদক আছিল পৰেশ পাঠক। সেই

সময়তেই অসমীয়া বিভাগৰ এগৰাকী অধ্যাপকৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত বিষয়-অভিজ্ঞ স্বৰূপে মোকো মতা হৈছিল। সেই সময়ত মহাবিদ্যালয়খনৰ সম্পাদক আছিল অধ্যাপক ধীৰেশ কলিতা।

তাৰ পিছত কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ সৈতে মোৰ প্ৰায় সম্পৰ্ক নোহোৱাৰ দৰে আছিল। চাক্ষুষ বা শাৰীৰিক সম্পৰ্ক নাথাকিলেও মানসিক সম্পৰ্ক এটি ৰক্ষিত হৈ আছিল এই কাৰণেই যে, এইখন কলেজৰ প্ৰগতিশীল অধ্যক্ষ ডঃ হিতেশ ডেকা আমাৰ ছাত্ৰ কল্প আৰু প্ৰায় একে অঞ্চলৰ অধিবাসী হিচাবে কলেজখনৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হৈছিলোঁ বিশেষভাৱে। এই মানসিক সম্পৰ্কটি আৰু গভীৰ হৈছিল মোৰ ছাত্ৰ ড° দীপক বৰ্মনৰ জৰিয়তে। কথা প্ৰসংগত মই তেওঁৰ সৈতে কলেজখনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, অধ্যয়ন পদ্ধতি, পৰীক্ষাৰ খা-খবৰ, অধ্যক্ষ-অধ্যাপক-অধ্যাপিকাৰ সম্বন্ধ কলেজৰ সৰ্বাংগীন উন্নতিৰ বাবে অধ্যক্ষ, অধ্যাপকমণ্ডলী, কাৰ্য্যকৰী সমিতিৰ সভাপতি, সদস্যবৃন্দ আদিয়ে লোৱা পৰিকল্পনা আদিৰ বিষয়ে বিতংকৈ আলোচনা কৰিছিলো। এই আলোচনাৰপৰা বুজিব পাৰিছিলো যে কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজে নৱৰূপ লাভ কৰিছে। অসমীয়া বিভাগত বক্তৃতা দিবৰ বাবে দুদিনমান কলেজখনলৈ গৈছিলো। প্ৰথম দিনা গৈ কলেজৰ ঘৰ-বিল্ডিং আদি দেখি ভাব হৈছিল এইখন কলেজ নে বিশ্ববিদ্যালয়? অত্যাধুনিক সা-সজুলি, সুবিধা, গ্ৰন্থাগাৰ, কম্পিউটাৰ, মিটিং হ'ল, আদি দেখি মই প্ৰথমতে অৱাক হৈছিলো। অধ্যক্ষক বা পৰিচালনা সমিতি শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, অভিভাৱক-অভিভাৱিকা আদিৰ আশাশুধীয়া চেষ্ঠা-প্ৰচেষ্টা আৰু সাধাৰণ নিদৰ্শন কলেজখনৰ বিভিন্ন দিশত লক্ষ্য কৰা যায়।

কলেজৰ ৰুটিন ওৱৰ্কছৰ প্ৰতি অধ্যাপকসকলে চকু দিলে কলেজৰ বিদ্যায়তনিক দিশটি আদৰ্শস্থানীয় হয়। অনেক কলেজত এই দিশটিৰ অভাৱ পৰিলক্ষিত নোহোৱাকৈ নাথাকে; কিন্তু আমাৰ আলোচ্য কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজত এই দিশটিৰ পূৰ্ণ প্ৰতিফলন দেখা যায়। এই প্ৰসংগত এই কলেজখনৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলৰ ভূমিকাও প্ৰশংসনীয়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেও নিজৰ নিজৰ দায়িত্ব পালনত সদায়েই সচেতন। ২০০৫ চনৰ পৰা ২০০৮ চনলৈকে এইখন কলেজৰ পৰিচালনা সমিতিৰ গুৱাহাটী

বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দ্বাৰা অনুমোদিত সদস্য স্বৰূপে সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুবিধা পাইছিলো। এই তিনি বছৰৰ বিভিন্ন প্ৰসংগ পৰিস্থিতি আৰু সমস্যাৰ সন্দৰ্ভত অনুষ্ঠিত মিটিংবোৰত আমি নিষ্ঠা, শ্ৰদ্ধা আৰু একাগ্ৰতাৰে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিলোঁ আৰু কোনো ধৰণৰ বাক-বিতণ্ডাৰ সন্মুখীন নোহোৱাকৈ আলোচনাৰ মাধ্যমেৰে তেনে সমস্যাৰ সমাধান উলিয়াবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। এই ক্ষেত্ৰত পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি, আন আন সন্মানীয় সদস্য, সম্পাদক, অধ্যক্ষ ডঃ হিতেশ ডেকা আদিৰ অৰিহণা সদায়েই আছিল ইতিবাচক। আমি সকলোৱে এক সমমনোভাৱ সম্পন্ন পৰিৱেশত কলেজৰ বিভিন্ন সমস্যা সমাধানত কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিছিলোঁ।

আন আন কলেজত প্ৰায়ে নেদেখা এটি বিশেষত্ব এইখন কলেজত দেখিছিলো—যিসকল শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে পি. এইছ ডি ডিগ্ৰীৰ বাবে গৱেষণা কৰে তেওঁলোকক কলেজৰ তৰফৰ পৰা দহ হাজাৰ টকাকৈ আৰ্থিক সাহায্য প্ৰদান কৰা হয়। এই টকাখিনি ঘূৰাই দিব নালাগে। দ্বিতীয়তে গৱেষণাৰ বাবে চুটি, লিড আদিও দিয়া হৈছিল। কলেজৰ শ্ৰেয় অধ্যক্ষ, পৰিচালনা সমিতিৰ সন্মানীয় সদস্যসকল আৰু পূজনীয় শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকল অনুষ্ঠানটিৰ বিদ্যায়তনিক দিশটিৰ বিকাশ আৰু পৰিবৰ্ধনত সদা-সৰ্বদাই সচেতন আৰু এই দিশটিয়ে মোক সততে উৎসাহিত আৰু অনুপ্ৰাণিত কৰিছিল। কলেজখনৰ ৰূপালী জয়ন্তী উৎসৱৰ সৰ্বতো প্ৰকাৰৰ কৃতকাৰ্যতা কামনা কৰিলো। জয়তু কে চি দাস কলেজ।।□

এই প্ৰবন্ধটিৰ লেখক এজন বিশিষ্ট লোক-সংস্কৃতিবিদ আৰু প্ৰাক্তন মুৰব্বী অধ্যাপক,
লোক-সংস্কৃতি গৱেষণা বিভাগ, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়।

কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ বিষয়ে দু-আষাৰ

সুৰেন্দ্ৰনাথ ডেকা

যোৱা ২০০২ চনত কলেজৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ে এটা NCC Unit খুলিবলৈ ওৱান আচাম বি.এন্. চি চি অফিচত এখন আবেদন জনাইছিল। তেতিয়া মই আছিলো বৰ বাবু। এই সংক্রান্তত অসমীয়া বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক দীপক বৰ্মনক মোৰ অফিচত লগা পাওঁ। তেখেতে মোক অনুৰোধ কৰাত Comanding officer Lt. Col. Varinder Singh চাহাবৰ লগত আলোচনা কৰি (যদিও ৯খন কলেজ আবেদন কৰিছিল) অগ্রাধিকাৰ ভিত্তিত কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজত NCC Sub Unit এটি দিবৰ বাবে ওপৰ মহললৈ আবেদন জনাও আৰু আমাৰ প্ৰচেষ্টাতেই NCC Sub Unit টোৰ অনুমতি লাভ কৰো। তাতে আকৌ Central funding scheme য'ত Cadets সকলৰ কাৰণে Refreshment, washing allowanceৰ ব্যৱস্থা থাকে। State Govt. NCC তো থাকে কিন্তু তেতিয়া এই ব্যৱস্থা বন্ধ আছিল। যোৱা ২০০২ চনৰ April মাহত NCC Sub Unit টো কলেজখনক প্ৰদান কৰা হয়। তাৰ গুৰি ধৰিবলৈ আৰু এতিয়াও ধৰি আছে লেফটেনেণ্ট ড° দীপক বৰ্মনদেৱে। ২০০২ চনৰ আগষ্ট মাহত মই আৰু Lt. Col. Varinder Singh কলেজ NCC পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ গৈছিলো। তাত গৈ দেখিছিলো কলেজখনৰ প্ৰত্যেক জন ছাত্ৰই NCC লোৱাৰ কাৰণে আগ্ৰহী। এই ক্ষেত্ৰত কলেজখনৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ আছিল অগ্ৰণী ভূমিকা। কলেজখনে কৰা ব্যৱহাৰত Comanding officer হৈছিল অতিশয় সুখী। তেখেতে কৈছিল অন্যান্য কলেজ বোৰতকৈ কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ কৰ্ম দক্ষতা সুকীয়া। অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ উৎসাহ আৰু আচাৰ-ব্যৱহাৰ আছিল শলাগিবলগীয়া।

NCC অফিচৰ পৰা যোৱা ১ মাৰ্চ ২০০৬ চনত মই অৱসৰ গ্ৰহণ কৰো। কলেজখনে পাব লগা সকলো সা-সুবিধা যেনে Refreshment allowance, washing allowance Honoraum Camp/Course আদিত অগ্রাধিকাৰ পাই আহিছে। ইয়াৰ মূলতে আছিল লেঃ ড° দীপক বৰ্মনৰ বলিষ্ঠ পদক্ষেপ তেখেতক সকলো দিশতে আমি সহায় কৰি আহিছো। বৰ্তমান কে.চি. দাস কলেজৰ NCC গুৱাহাটী গ্ৰুপত ১ম স্থান অধিকাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

এই যিনিত লেঃ ড° দীপক বৰ্মনৰ বিষয়ে এষাৰ নকলে লিখনি আধৰুৱা হৈ ৰ'ব। লেঃ ড° বৰ্মন এজন অমায়িক ব্যক্তি। তেখেত এজন সুদক্ষ আৰু সাহসী NCC বিষয়া। ২০০৩ চনৰ পৰা ২০০৬ চনলৈ যিমানবোৰ কেম্প হৈছিল এই প্ৰায়বোৰতে তেখেতক পৰিচালনাৰ ভাৰ দিয়া হৈছিল আৰু সেইবোৰ দক্ষতাৰে পালন কৰি কৃতিত্ব অৰ্জন কৰি গৈছে। সেয়েহে তেখেতৰ নাম NCC HQ. New Delhi Record Bookত লিপিবদ্ধ হৈছে। তেখেতৰ আৰু কলেজখনৰ কাৰণে এইটো এটা গৌৰৱ।

যোৱা ১২।৩।২০০৬ তাৰিখে মোৰ কৰ্ম জীৱনৰ সামৰণিৰ দিনা লেঃ বৰ্মনক NCC Officeত লগা পাও। সিদিনা সঁচাকৈ মোৰ মন আছিল দুখেৰে ভৰা। মোৰ মনৰ অৱস্থা বুজি লেঃ ড° বৰ্মনে কলে দাদা আপুনি মোৰ NCC Sub Unit টো অলপ চোৱা-চিতা কৰি দিব নেকি? তেতিয়া মই লগে লগে হ'ব বুলি ক'লো আৰু তেখেতৰ লগত NCC sub unit চলাবলৈ কে.চি. দাস কলেজ খনলৈ অহা-যোৱা কৰিছিলো আৰু এবছৰ সময়ৰ ভিতৰত NCC Unit টোৰ সকলো Records সম্পূৰ্ণ কৰি তেখেতক জমা দিছিলো। যেনেকৈ এখন অফিচ চলাবলৈ কিছুমান নথি-পত্ৰৰ প্ৰয়োজন হয় থিক তেনেকৈ এটা Sub unit চলাবলৈ নথি-পত্ৰৰ প্ৰয়োজন। এই নথি-পত্ৰৰ ভিতৰত তলত উল্লেখ কৰা যিনিয়ৈই প্ৰধান।

1. Stock Book Ledger (clotting)
2. Clothing issue & withdrawn Register
3. Attendance Register of Cadets
4. Inspection Register
5. Washing Allowance Register
6. Refreshments Allowance Register
7. Caup / Course attendance Register
8. Nonini Roll Register
9. 'B' and 'C' Certificate Pass Register
10. Social Service Camp Register
11. Digester Management Register

12. Adventure Course Register

13. Commission Register

14. Surprise visit Register

15. Issue of clothing card. ইত্যাদি

ইয়াৰ উপৰিও ২০টা মান ফাইল আছে যেনে— চিঠি পত্ৰ আদান-প্ৰদান, প্ৰাপ্তিৰ কাৰণে বিল বনোৱা, কেম্পলৈ পঠোৱা কেডেতৰ পৰিচয় পঠোৱা, প্ৰমাণ পত্ৰৰ কাৰণে আবেদন জনোৱা। কেম্পৰ ভেৰেক্টিংৰ বাবে আবেদন জনোৱা ইত্যাদি ইত্যাদি। দৰচলতে এই সকলোবোৰ কাম এজন শিক্ষকৰ কাৰণে সম্ভৱপৰ নহয়। গতিকে অধ্যক্ষ মহোদয়ে এজন নিম্নবৰ্গৰ সহায়ক যোগান ধৰিলে ভাল হয়।

এই এবছৰৰ ভিতৰত মই দেখিবলৈ পাইছিলো এই কলেজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী যেনে শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰী আৰু ৪ৰ্থ বৰ্গৰ কৰ্মচাৰীৰ পৰা উচ্চ বৰ্গৰ সহায়ক সকলোৱে কলেজখনৰ উন্নতিৰ কাৰণে দেহেকেহে কাম কৰে। ইয়াৰ মূলতে হ'ল অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ সবল পৰিচালনা। NAAC Inspection ৰ সময়ত দেখিছিলো কলেজৰ শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰীসকলে তেখেতসকলৰ নিজৰ নিজৰ কামত ব্যস্ত কাৰো কতো আহৰি নাই। অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ নাছিল দিন ৰাতি। NAAC ক দিব লাগে NCC ৰ ফালৰ পৰা Guard of Honor, গতিকে কেডেটসকল তেওঁলোকৰ প্ৰশিক্ষণত ব্যস্ত। মুঠতে এটা ব্যস্ত পৰিৱেশ আৰু সেয়ে Inspection Team সুখী হৈছিল আৰু ভাল Grade দি গৈছিল। NAAC Inspection ৰ সময়ত মইও জৰিত আছিলো যিহেতু প্ৰশিক্ষণৰ সকলো আহিলা যেনে তেনে যোগান ধৰিছিলো আৰু NAAC ক কলেজৰ NCC ৰ বিষয়ে অবগত কৰাইছিলো।

কলেজৰ NCC তিনি বছৰীয়া। এই তিনিবছৰ প্ৰশিক্ষণলৈ বি আৰু চি চাৰ্টিফিকেট পাছ কৰিব লাগে। প্ৰথম দুবছৰত বি আৰু তৃতীয় বছৰত চি চাৰ্টিফিকেট পৰীক্ষা হয়। বি আৰু চি চাৰ্টিফিকেট পাছ কৰিলে পুলিচ, বি.এচ.এফ, চি আৰ পি আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় মিলিটেৰি সুৰক্ষা বাহিনীত চাকৰি পোৱাৰ যোগ্য হয়। বিভিন্ন বিভাগত অগ্ৰাধিকাৰ লাভ কৰিব পাৰে।

কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ পৰা ৬ জন ছাত্ৰই চি আৰু ৩৫ জন ছাত্ৰই বি চাৰ্টিফিকেট পাছ কৰিছে আৰু তাৰ মাজৰ পৰা কেইবাজনো ছাত্ৰই বিভিন্ন বাহিনীত চাকৰি পাবলৈ সক্ষম হৈছে। তাৰোপৰি এন.চি.চি. কৰা ২ জন ছাত্ৰই ভাৰতীয় বায়ুসেনাতো চাকৰি পাইছে।

গতিকে লেঃ ড° বৰ্মন আৰু কলেজখনৰ এইটো এটা লেখত ল'বলগীয়া পদক্ষেপ, সুনাম আৰু গৌৰৱ। সেয়েহে সকলো NCC Cadet ক এই পৰীক্ষা দুটা পাছ কৰিবলৈ মই অনুৰোধ জনালো।

এইখিনিতে মই কলেজখনৰ সকলো কৰ্মচাৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো। কলেজখনৰ ওপৰ মহলালৈ যোৱা চিবিবোৰৰ কোনবোৰ ৰঙা ৰঙা পিকেৰ পৰিপূৰ্ণ আৰু এইবোৰে কলেজৰ সৌন্দৰ্য্য তথা পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছন্নতা হানি কৰিছে। শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰীসকলে এই বিষয়ে ক্লাছত সম্যক জ্ঞান দিলে ভাল হয় যাতে পুনৰ ইয়াৰ আবৃত্তি নহয়। NCC ৰ ফালৰ পৰাও ইয়াৰ ব্যৱস্থা ল'ব পাৰে।

শেষত কলেজখনৰ মধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰী সকলোলৈ নমস্কাৰ জনাইছো। লগতে কলেজখনৰ উত্তৰোত্তৰ কামনা কৰি সামৰিছো। □

এই প্ৰবন্ধটিৰ লেখক অৱসৰপ্ৰাপ্ত বৰ' বাবু এন.চি.চি. অফিচ।

কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ : এটি অনুভৱ

বিনীতা তালুকদাৰ

মই শান্তিপুৰলৈ বোৱাৰী হৈ অহা চাৰি বছৰমানহে হৈছিল। মোৰ বৰজনাই মাজে মাজে কোৱা মনত পৰে পশ্চিম গুৱাহাটী অঞ্চলত এখন কমাৰ্চ কলেজৰ অতীব প্ৰয়োজন। মই নতুন বোৱাৰী, কথাবোৰৰ সবিশেষ নাজানিলেও গম পাইছিলো যে কলেজখন স্থাপনৰ বাবে আন আন উদ্যোক্তাৰ লগতে বৰজনাইও বিশেষ ভাৱে জড়িত হৈ পৰিছিল। তেনেকৈয়ে 'কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ আৰম্ভণিৰ দিনবোৰৰ তেখেতৰ আনন্দৰ সাক্ষী আমিও হৈছিলো। মোৰ বৰজনা আছিল সোণাৰাম উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ সেই সময়ৰ কৰ্মৰত শিক্ষক প্ৰয়াত দ্বিজেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ।

এনেদৰে 'কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ'ৰ জন্মলগ্নৰ প্ৰস্তুতিৰ পৰাই মই পৰোক্ষভাৱে জড়িত হওঁ। ১৯৮৮ চনত সোণাৰাম স্কুললৈ বদলি হৈ অহাৰ পিছৰ পৰাই শৈশৱৰ কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ লগত আৰু পৰিচিত হওঁ। আবেলি আমাৰ স্কুল ছুটীৰ পিছত মোৰ ল'ৰাটোৰ স্কুল বাছৰ বাবে বৈ থাকোতে নিজম হ'বলৈ ধৰা সোণাৰাম স্কুল প্ৰাপ্ত পুনৰ চঞ্চল হৈ মুখৰিত হয় কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজলৈ অধ্যয়নৰ বাবে অহা এজাক যুৱক-যুৱতীৰ উৎসাহ-উদ্দীপনাৰে। ভৱিষ্যতৰ সন্ভাৱনাৰে ভৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবিলাকক চাই চাই ভাল লাগিছিল। আমাৰ স্কুলৰ পিছবেলা পৰীক্ষাসমূহ চলি থকাৰ সময়ত কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ স্কুল চৌহদলৈ আগমনে মাজে মাজে কিছু অসুবিধা দিছিল, আমনিও পাইছিলো। কিন্তু চালুকীয়া শিক্ষানুষ্ঠান এখনৰ উত্তৰণৰ স্বার্থত আমি পোৱা আমনিবোৰ পাহৰি গৈছিলো। আন এটা কথাই আমাক সদায়ে আনন্দ আৰু আমেজ দিছিল যে কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ শুভাৰম্ভ তথা পাঠদান আমাৰ স্কুলৰ শ্ৰেণী কোঠাতেই হৈছিল। আমাৰ স্কুলত কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ জন্ম যেন ইতিহাসৰ পুনৰাবৃত্তি। কিয়নো ১৯৫৪ চনত বৰ্তমান 'ভৰলুমুখ-

শান্তিপুৰত অৱস্থিত তথা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনস্থ প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়ৰ শুভাৰম্ভ আৰু পাঠদানো এই সোণাৰাম স্কুলৰ শ্ৰেণীকোঠাতেই হৈছিল। দুখন মহাবিদ্যালয়ৰ জন্ম তথা শুভাৰম্ভ হোৱা 'সোণাৰাম স্কুলে' এই লৈ গৌৰৱ বোধ কৰে।

সেই বাবেই হয়তো 'কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ ৰূপালী জয়ন্তী উপলক্ষে অনুষ্ঠিত হোৱা বিভিন্ন কাৰ্য্যক্ৰমৰ তালিকাত এটি অনুষ্ঠান ৰখা হ'ল 'শিপাৰ সন্ধানত এখন্তেক'। কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ যাত্ৰা পথৰ মূল ভেটি য'ত এঘাৰ বছৰে অতিবাহিত কৰি শিক্ষানুষ্ঠানটোক আগবঢ়াই নিয়াত সফল হৈছিল। সেই সোণাৰাম স্কুলত ২০০৮ চনৰ ২৯ জানুৱাৰীত শিপাৰ সন্ধান বিচাৰি এখন সভা আয়োজন কৰে। সেই দিনাখন আমি সঁচাকৈয়ে অভিভূত হৈছিলো। অনুভৱ কৰিছিলো বহু দূৰৈত থকা সন্তানে মাতৃৰ ওচৰলৈ উভটি অহাৰ আনন্দৰ শিহৰণ। বৰ্তমান যান্ত্ৰিকতাৰ ফালে ধাৰমান সমাজৰ—পিছলৈ উভটি চাব নোখোজা, অতীত পাহৰি যোৱা, ভৰিৰ তলৰ মাটিৰ স্পৰ্শক আওকান কৰিব বিচৰা সময়ত— কে.চি. দাস কমাৰ্চ কলেজৰ সেই কৃতজ্ঞতা সঁচাকৈয়ে সোণাৰাম উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ বাবে, আমাৰ বাবে মোহনীয় স্মৃতি হৈ ৰ'ব। নতুন প্ৰজন্মৰ বাবে ই এক আদৰ্শ হওঁক।

বহুতো অভাৱ-অভিযোগ, ঘাত-প্ৰতিঘাত অতিক্ৰম কৰি 'কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজে' আজি যিটো অৱস্থাত উপনীত হৈছে সেয়া সঁচায়ে প্ৰশংসনীয়। পশ্চিম গুৱাহাটী অঞ্চলত শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত এয়া এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱদান।

যৌৱনৰ উৎসাহ-উদ্দীপনাৰে উজ্জ্বলিত 'কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ'ৰ ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষ গৰকা এই শুভক্ষণবোৰত আমাৰো একাজলী শুভকামনা যাচিলো।

এই কলেজৰ সোপানেৰে নতুন প্ৰজন্মই দৃঢ়তাৰে খোজ দি প্ৰকৃত অৰ্থত মানৱীয় সন্তাৰে গঢ় লৈ উঠক তাকেই কামনা কৰিলো। □

এই প্ৰৱন্ধটিৰ লেখিকা সোণাৰাম উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ সহঃ শিক্ষয়িত্ৰী।

মহাবিদ্যালয়খনৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ : এটি চমু পৰ্যালোচনা

ভৱেশ কলিতা

সময় গতিশীল। গতিশীল সময়ৰ পৰিক্রমাত প্ৰতি ক্ষণতেই সলনি হৈছে বস্তুবাদী দৰ্শনৰ অভিব্যক্তি। সলনি হৈছে সামাজিক সাংস্কৃতিক-ৰাজনৈতিক কিম্বা অৰ্থনৈতিক প্ৰেক্ষাপট। তেনে এক পৰিৱৰ্তনশীল সময়ৰ ধামখুমীয়াত সুদীৰ্ঘ পঁচিশটা বসন্ত গছকি হেঙুল হাইতালেৰে বোলোৱা ৰঙীন সাজযোৰ পিন্ধি কেশৱ চন্দ্ৰ দাস বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ে পদাৰ্পণ কৰিছে ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষত।

মহাবিদ্যালয় মুখপত্ৰ যেন এটি স্বচ্ছ প্ৰতিবিম্ব। য'ত প্ৰতিফলিত হয় মহাবিদ্যালয়খনৰ শৈক্ষিক-সাংস্কৃতিক তথা আন্তঃগাঁথনিৰ যথার্থ মূল্যায়ণ। তেনে এক লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যৰ মহানতা স্বীকাৰ কৰিয়েই মহাবিদ্যালয়খনে প্ৰথমখন মুখপত্ৰৰ জন্ম দিছিল ১৯৯৬-৯৭ চনত। অধ্যাপক দীপক বৰ্মনৰ তত্ত্বাৱধানত জলেশ্বৰ গিৰি আৰু বিপুল কলিতাৰ সম্পাদনাত প্ৰকাশিত হোৱা প্ৰথম বাৰ্ষিক মুখপত্ৰখনত মূল্যবান সাতটা প্ৰবন্ধ অসমীয়া শাখাটোত প্ৰকাশ হোৱাৰ উপৰি ইংৰাজী শাখাত প্ৰকাশিত হোৱা দাঁতা ৰমেশ চৌধুৰীৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ সংক্ষিপ্ত ইতিহাস শীৰ্ষক প্ৰবন্ধটোৱে মুখপত্ৰখনৰ মানদণ্ড উন্নত কৰিছে। লগতে 'নৃত্যৰতা পৃথিৱীৰ কবি নীলমণি ফুকনৰ 'তিনিটা কবিতা'ই মুখপত্ৰখনৰ সৌন্দৰ্য বঢ়াইছে। অন্যান্য কবিতা কেইটা গতানুগতিক যদি অৰ্থবহ উপলব্ধিৰ উৎকৃষ্ট ফচল বুলি ক'লে নিশ্চয় অত্যাতি কৰা নহ'ব। বেটুপাত অৰ্থবহ। তত্ত্বাৱধায়কৰ কলম গুৰুত্বপূৰ্ণ।

অধ্যাপক বিজয় কলিতাৰ তত্ত্বাৱধানত তথা বিশ্বজিৎ বৰুৱা আৰু তৰুণ কুমাৰৰ সম্পাদনাত প্ৰকাশ হয় মহাবিদ্যালয়খনৰ দ্বিতীয়খন মুখপত্ৰ ১৯৯৭-৯৮ চনত। অধ্যাপক দীপক বৰ্মন, বিজয় কলিতা, স্বপ্না স্মৃতি মহন্ত আৰু ছাত্ৰ অনুজ কুমাৰ বড়াৰ গুণগত মানদণ্ড সম্পন্ন ৰুচিবোধক কেইটিমান প্ৰবন্ধ প্ৰকাশ হোৱাৰ উপৰি মুখপত্ৰখনৰ গল্প আৰু প্ৰবন্ধ কেইটি সুৰুচিবোধৰ পৰিচায়ক।

অধ্যাপক স্বপ্নাস্মৃতি মহন্তৰ তত্ত্বাৱধানত আৰু জাভেদ বিন জীয়াৰ সম্পাদনাত মহাবিদ্যালয়খনৰ তৃতীয়খন মুখপত্ৰ প্ৰকাশ হয় ১৯৯৮-৯৯ চনত। 'তত্ত্বাৱধায়িকাৰ কলম'ত সন্নিবিষ্ট— 'কাৰিকৰী বা অন্য বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ পৰিসৰ আমাৰ দেশত

একেবাৰে সীমিত। বাস্তৱ পৰিস্থিতিৰ লগত সংগতি ৰাখি কাৰিকৰী শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ ঘটোৱা উচিত। আকৌ অধ্যাপক বিপুল কলিতাৰ 'শৈক্ষিক পৰিৱেশ' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধত 'ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বুজি নোপোৱা বিষয়বস্তুখিনি খৰচি মাৰি বুজিবলৈ চেষ্টা নকৰে, গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে তেনে কৰিলে নিজৰেই ক্ষতি হয়। ইত্যাদি কথাবোৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ।

১৯৯৯-২০০০ চনত প্ৰকাশ হয় মহাবিদ্যালয়ৰ চতুৰ্থখন মুখপত্ৰ। অধ্যাপিকা প্ৰাৰ্থনা বৰুৱাৰ তত্ত্বাৱধানত তথা ছাজিন শ্বেখ আৰু প্ৰাঞ্জল কলিতাৰ সম্পাদনাত প্ৰকাশিত হোৱা মুখপত্ৰখনৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্য এয়ে—সুদীৰ্ঘদিন ধৰি অব্যাহত থকা এটি পৰম্পৰাৰ অৱসান ঘটাই মুখপত্ৰখন ৰঙীন কৰাৰ সাৰ্থক প্ৰয়াস। এটি মাত্ৰ গল্প সন্নিবিষ্ট কৰা মুখপত্ৰখনৰ ইংৰাজী শাখাটোৰ প্ৰতিটো লেখনি উচিত মানদণ্ডৰ।

২০০০-২০০২ বৰ্ষৰ মুখপত্ৰ এখন প্ৰকাশিত হয় মাত্ৰ এজন আলোচনী সম্পাদকৰ প্ৰচেষ্টা। দ্বৈত সম্পাদকৰ ধাৰাৰ অৱসান হয়। প্ৰাৰ্থনা বৰুৱাৰ তত্ত্বাৱধানত প্ৰকাশ হোৱা মুখপত্ৰখন বেটুপাত যথেষ্ট অৰ্থবহ। অসমীয়া শাখাটোৰ প্ৰতিটো প্ৰবন্ধ অগতানুগতিক। ফটো শিতানটো যথেষ্ট আকৰ্ষণীয় হৈছে।

২০০১-০২ বৰ্ষৰ মুখপত্ৰখনৰ তত্ত্বাৱধায়িকা অধ্যাপিকা শ্ৰাৱণী ভদ্ৰ, সম্পাদক ৰাজশিচ ডেকা। এই সংখ্যা ষষ্ঠ সংখ্যাকাৰে স্বীকৃত। এই সংখ্যাৰ অসমীয়াত লিখা শ্ৰাৱণী ভদ্ৰৰ 'মাতৃভাষাৰ চৰ্চা আৰু সাহিত্য' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধত ভাষা আৰু সাহিত্যৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোকপাত কৰিছে। অধ্যাপক দীপক বৰ্মনৰ 'এন.চি.চি.' সম্পৰ্কীয় প্ৰবন্ধত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত দেশপ্ৰেমৰ ভাৱ জগাই তুলিব পৰা ক্ষমতা আছে। জিতুমণি ভূঞাৰ 'ভয়ঙ্কৰ গছ' আমিন আহমেদৰ 'কাগজী নোটৰ প্ৰবন্ধ প্ৰচলন' আদি প্ৰবন্ধত সাহিত্যিক গুণ সমৃদ্ধ ৰচনা।

২০০২-২০০৩ বৰ্ষৰ তত্ত্বাৱধায়ক অৰ্চনা বৰা আৰু সম্পাদক ভাস্কৰ দত্ত। মুখপত্ৰখনত ইংৰাজী শাখাত যথেষ্ট সংখ্যক গুণগত মান সম্পন্ন প্ৰবন্ধ প্ৰকাশিত হৈছে। ড° অসীমা শৰ্মা বৰাৰ 'M-commerce' A BOON', ড° জয়ন্তী ডাম পালচৌধুৰীৰ 'The helpless child' মুৰালী কৃষ্ণ শৰ্মাৰ 'E-Banking : The new age Banking' আদি উল্লেখযোগ্য।

মাৰ্ক্সবাদী দৰ্শন সত্ত্বত ড° অৰূপা পটংগীয়া কলিতাৰ 'মুগাৰ পাঞ্জাবী' শীৰ্ষক গল্পটোৱে মুখপত্ৰখনৰ মানদণ্ড যথেষ্ট উন্নত কৰি তুলিছে।

তত্ত্বাৱধায়ক কুকিল বৰাৰ সৈতে মৃগাল চহৰীয়াৰ সম্পাদনাত মহাবিদ্যালয়ৰ অষ্টম সংখ্যাৰ মুখপত্ৰখন প্ৰকাশ হয় ২০০৩-২০০৪ বৰ্ষত। মুখপত্ৰখনত শীলভদ্ৰই লিখা 'বহুমুখী প্ৰতিভা' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধটোৱে মুখপত্ৰখনৰ জেউতি চৰাইছে। অধ্যাপক দীপক বৰ্মনৰ 'শিক্ষকৰ দায়বদ্ধতা' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধটো যথেষ্ট গুণ সম্পন্ন প্ৰবন্ধ। প্ৰবন্ধটোত সন্নিবিষ্ট শিক্ষকসকল শিল্পী। কমাৰশালীত কমাৰে সামগ্ৰী পিটি পিটি চোকা অস্ত্ৰ তৈয়াৰ কৰে, কিন্তু চোকা অস্ত্ৰ নহ'লে ঘৰত পৰি থাকে, মামৰে খায়। ঠিক তেনেকৈয়ে শিক্ষকসকলে কেঁচাসামগ্ৰী স্বৰূপ ছাত্ৰসকলক তীক্ষ্ণ অস্ত্ৰৰূপ কৰি গঢ়ি তুলিব লাগে যাতে শিক্ষা জীৱন শেষ কৰি তেওঁলোকে দেশৰ বিভিন্ন কামত নিয়োজিত হৈ দেশৰ উন্নতি সাধন কৰিব পাৰে, শিক্ষকসকলৰ পৰা পোৱা জ্ঞানৰ বতৰা নতুন প্ৰজন্মক দিব পাৰে—কথাফাঁকি যথেষ্ট মূল্যবোধৰ পৰিচায়ক। শিক্ষকসকল প্ৰকৃত অৰ্থত সমাজৰ উন্নয়ন আৰু প্ৰগতিৰ দিক্‌দৰ্শক। আনহাতে বিভিন্ন দিশৰ প্ৰাচুৰ্যৰে ভৰা এই প্ৰবন্ধটি অতি মূল্যবান। মুখপত্ৰখনত 'সমকালীন অসম' আৰু 'অসম দৰ্শন' শীৰ্ষক কেইখন মান বঙীন ফটো সন্নিবিষ্ট কৰা

হৈছে। ফ'টো কেইখনে সাম্প্ৰতিক অসমৰ এখন সুন্দৰ ছবি পৰিস্ফুট কৰাৰ লগতে অসমৰ জাতীয় ঐতিহ্যৰ চেতনাবান্ধি ৰাখিছে। তত্ত্বাৱধায়ক তথা সম্পাদকৰ এয়া গভীৰ উপলব্ধিৰ চিন্তাকৰ্ষক ফচল।

২০০৪-২০০৫ বৰ্ষৰ ৯ম সংখ্যাৰ মুখপত্ৰখন তত্ত্বাৱধায়ক ছফিকুল হকৰ লগতে অভিজিৎ ডেকাৰ সম্পাদনাত প্ৰকাশ হয়। আনহাতে জয়শ্ৰী পাঠকৰ তত্ত্বাৱধানত তথা জ্যোতি ছিংগি আৰু হামিদুৰ ৰহমানৰ যুটীয়া সম্পাদনাৰ দশম সংখ্যা মুখপত্ৰখন প্ৰকাশ হয় ২০০৫-২০০৬ চনত। মুখপত্ৰখনৰ বেটুপাত আকৰ্ষণীয়।

২০০৬-২০০৭ বৰ্ষৰ একাদশ সংখ্যা মুখপত্ৰখন প্ৰকাশ হয় অঞ্জিতা বৰাৰ তত্ত্বাৱধানত তথা বীতুশ্ৰী দেৱ সম্পাদনাত। ড° দীপক বৰ্মনৰ 'অসমীয়া লোক-সমাজত সাধুকথাৰ স্থান, সত্যজিত শৰ্মাৰ 'সৃষ্টিকামী সাহিত্যৰ জনক প্ৰেম চান্দ আদি প্ৰৱন্ধবোৰে মুখপত্ৰখনৰ গাভীৰ্যতা বঢ়াইছে। ইংৰাজী শিতানৰ প্ৰবন্ধ কেইটি উৎকৃষ্ট মানদণ্ড সম্পন্ন। শ্ৰীমতী জয়শ্ৰী পাঠকৰ 'Under Standing Maths Phobia' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধই জন-সমাজত অন্ধৰ প্ৰতি থকা দুৰ্ভাৱনাৰ লগতে অন্ধ বিষয়ক বহুতো তথ্যৰ যোগান ধৰে। ইয়াৰ উপৰিও শ্ৰীবিজয় কলিতাৰ 'Financial Statements: Its importance' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধও গুৰুত্বপূৰ্ণ। এই সংখ্যাৰ বেটুপাটো আকৰ্ষণীয় হৈছে। □

এই প্ৰবন্ধটিৰ লেখক দৈনিক অসমৰ বিশিষ্ট সাংবাদিক।

দ্রষ্টাৰ বুৰঞ্জী

(কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ বছৰেকীয়া সাহিত্য-আলোচনী 'দ্রষ্টা'ৰ ওপৰত এক আলোকপাত)

স্বপ্না স্মৃতি মহন্ত

কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ অসমীয়া, ইংৰাজী, হিন্দী আৰু বাংলা বিভাগৰ যুটীয়া প্ৰচেষ্টাত ২০০৪ চনত গঠিত হয় 'কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজ লিটাৰেৰি ফ'ৰাম' (K C Das commerce College Literary Forum)। উক্ত অনুষ্ঠানটিৰ উদ্যোগত প্ৰকাশিত বছৰেকীয়া সাহিত্য আলোচনী 'দ্রষ্টা'ৰ ইতিমধ্যে চাৰিটা সংখ্যা প্ৰকাশ হৈ ওলাইছে।

২০০৪ চনৰ ৭ নৱেম্বৰত মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতিষ্ঠা দিবসৰ লগত সংগতি ৰাখি হিন্দী বিভাগৰ মুৰব্বী ড° ৰাধেশ্যাম তিৱাৰীৰ সম্পাদনাত প্ৰকাশিত হয় 'দ্রষ্টা'ৰ প্ৰথম সংখ্যাটি। এই সংখ্যাৰ অতিথি শিতানৰ অসমীয়া শাখাত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ লোক-সংস্কৃতি বিভাগৰ প্ৰাক্তন মুৰব্বী অধ্যাপক ড° নবীন চন্দ্ৰ শৰ্মাৰ অসমৰ কিৰাত সংস্কৃতি বিষয়ক এটি তত্ত্বগধুৰ প্ৰবন্ধ প্ৰকাশ পায়। ইংৰাজী শাখাত প্ৰকাশিত হয় গুৱাহাটী আই. আই. টি.ৰ সহ অধ্যাপিকা ড° লিজা দাসৰ দ্বাৰা ইংৰাজীলৈ অনুদিত সৌৰভ কুমাৰ চলিহাৰ এটি গল্প। বাংলা শাখাৰ অতিথি শিতানৰ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বাংলা বিভাগৰ অধ্যাপক ড° অমলেন্দু চক্ৰৱৰ্তীৰ 'বাংলাৰ বৈষ্ণৱ সাহিত্যে গ্ৰামেৰ ভূমিকা' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধই। হিন্দী শাখাত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ হিন্দী বিভাগৰ অধ্যাপক ড° অচ্যুত শৰ্মাৰ 'হিন্দী সাহিত্য কে পং চন্দ্ৰধৰ শৰ্মা কে দৈন' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধই সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধি কৰে। ইয়াৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰবন্ধ ক্ৰমে দীপক বৰ্মন, অঞ্জিতা বৰা, শ্ৰাবণী ভদ্ৰ, কল্পনা ধৰ, ড° ৰাধেশ্যাম তিৱাৰী, পূৰ্ণিমা সিঙৰ তত্ত্বগধুৰ লেখনিৰ লগতে এই লেখকৰো এটি প্ৰবন্ধ প্ৰকাশ পায়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ভিন ভিন লেখাও ইয়াত সন্নিবিষ্ট কৰা হয়।

'দ্রষ্টা'ৰ দ্বিতীয় সংখ্যাৰ সম্পাদক দীপক বৰ্মন। প্ৰকাশৰ তাৰিখ ৭ নৱেম্বৰ, ২০০৫। এই সংখ্যাত সন্নিবিষ্ট হৈছে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ইংৰাজী বিভাগৰ অধ্যাপক বিভাষ চৌধুৰী, ললিত চন্দ্ৰ ভড়ালী কলেজৰ প্ৰবন্ধা দিবা বৰুৱা, গুৱাহাটী

বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বাংলা বিভাগৰ অধ্যাপক সুভাষ দে, কে. আৰ. বি গাৰ্লচ কলেজৰ হিন্দী বিভাগৰ মুৰব্বী ড° প্ৰদীপ কুমাৰ শৰ্মাৰ অতিথি কলম। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লেখাৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰবন্ধা প্ৰাৰ্থনা বৰুৱা, ড° দীপক বৰ্মন, শ্ৰাবণী ভদ্ৰ, কল্পনা দত্ত ধৰ, ড° ৰাধেশ্যাম তিৱাৰী, পূৰ্ণিমা সিঙৰ লগতে আমাৰো এটি প্ৰবন্ধ সন্নিবিষ্ট হয়।

প্ৰাৰ্থনা বৰুৱাৰ সম্পাদনাত 'দ্রষ্টা'ৰ তৃতীয় সংখ্যা প্ৰকাশিত হয় ২০০৬ৰ ৭ নৱেম্বৰত। বিভাষ চৌধুৰী, দিবা বৰুৱা, ড° অমলেন্দু চক্ৰৱৰ্তী, ছায়া ভট্টাচাৰ্যৰ অতিথি কলমে আলোচনীখনৰ উক্ত সংখ্যাটিক সুকীয়া মৰ্যাদা প্ৰদান কৰে। মহাবিদ্যালয়খনৰ কেইবাগৰাকীও প্ৰবন্ধা তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰবন্ধ, গল্প, কবিতাৰে 'দ্রষ্টা'ৰ পৃষ্ঠা উজ্জ্বলি উঠে। স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰ ধন গোবিন্দ বৰুৱাই সংগ্ৰহ কৰা প্ৰচাৰ বিমুখ তথা অক্লান্ত শিল্পী বাঁহীবাদক জয়হৰি দাসৰ সাক্ষাৎকাৰ এটিও উক্ত সংখ্যাত সংযোজিত হয়।

চতুৰ্থ সংখ্যা 'দ্রষ্টা'ৰ সম্পাদক শ্ৰাবণী ভদ্ৰ। ২০০৭-ৰ ৭ নবেম্বৰ উক্ত সংখ্যাৰ প্ৰকাশৰ তাৰিখ। চতুৰ্থ সংখ্যাটিতো কেইবাগৰাকীও বিশিষ্ট লেখকৰ কলমে অতিথি শিতান গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰবন্ধা তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লেখাই সাহিত্য আলোচনীখনৰ উক্ত সংখ্যাটিকো সফল কৰি তুলিছে।

কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ সাহিত্য আলোচনী 'দ্রষ্টা'ৰ ইতিমধ্যে প্ৰকাশ হৈ ওলোৱা চাৰিওটি সংখ্যাত সংযোজিত হোৱা 'অধ্যক্ষৰ কলম'ত মহাবিদ্যালয়খনৰ অধ্যক্ষ ডঃ হিতেশ ডেকাই একোটিকে বিশেষ বিষয়ৰ ওপৰত আলোকপাত কৰিছে। এই কলমটিয়ে আলোচনীখনক মৰ্যাদা প্ৰদান কৰা পৰিলক্ষিত হয়।

'দ্রষ্টা'ৰ মূল্য সময়ে নিৰূপণ কৰিব। উক্ত আলোচনাত মাত্ৰ আলোচনীখনৰ প্ৰকাশিত সংখ্যাকেইটিৰ ইতিবৃত্ত অতি চমুকৈ উপস্থাপন কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হ'ল। □

এই প্ৰবন্ধটোৰ লেখক কে চি দাস কমাৰ্চ কলেজৰ অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰবন্ধা।

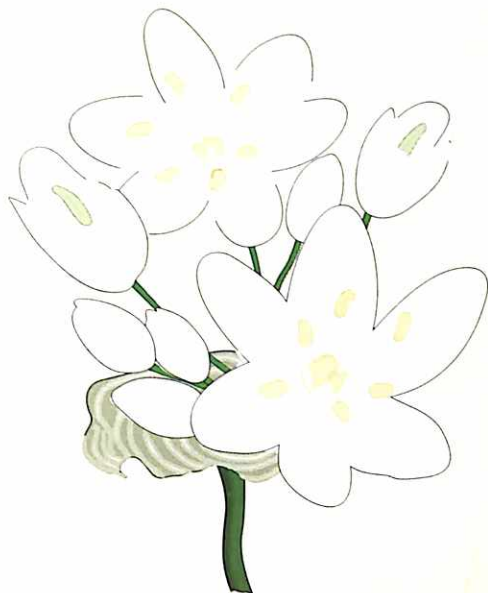
“..... মই মনঃচক্ষুৰে দেখা পাইছো সেই এখন সুখী সুন্দৰ পৃথিৱীৰ ছবি যি পৃথিৱীৰ প্ৰসাৰ ঘটে মানুহৰ মনৰ, আশাৰ সৌধে উজ্জ্বলতা নেহেৰুৱাই, য'ত মহৎ কোনো চিন্তাক তুচ্ছ কোনো উদ্দেশ্যৰ প্ৰতি বিশ্বাসঘাটকতা বুলি অভিযুক্ত কৰা নাযায়। এই সকলোবোৰ বাস্তৱ হৈ উঠিব পাৰে, যদি আমি ইয়াক বাস্তৱ হৈ উঠাত সহায় কৰো। এনে উজ্জ্বল ভৱিষ্যত অথবা মুৰ্খতাপ্ৰসূত পৰিসমাপ্তি—কোন বিধক বাচি লম সেয়া নিৰ্ভৰ কৰিছে আমাৰ ওপৰতেই।”

—বাৰ্টাণ্ড ৰাছেল

With Best Compliments from

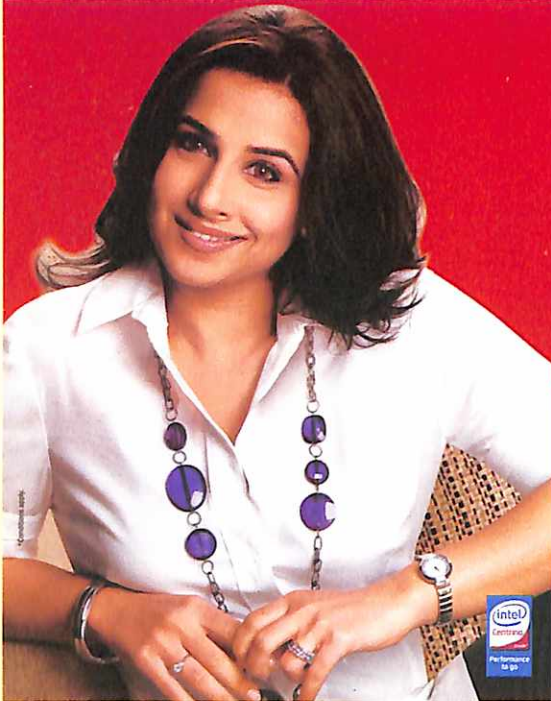

MODERN PHARMA COMPANY

**Danish Road, Panbazar
Guwahati-781001**

TOSHIBA

Leading Innovation >>>

**"DISCOVER
WHAT GIVES
A GREAT PERFORMER
ITS DISTINCT STYLE."**

Check out Toshiba's
Freedom offer!*

Quadro Digital Systems

Tel. 0361-2552143 / 2651649 :: Trideep : 9864064840 / Dipak : 9864061909

★ BLUE STAR LACHIT REFRIGERATION & AIRCONDITION

AUTHORISED EXCLUSIVE DEALER

DEALS IN :

**ALL REFRIGERATION PRODUCT
AIRCONDITION & COLD STORAGES**

Rehabari, Guwahati-781008, Ph : 0361-2631729, 94355-49116 (M)

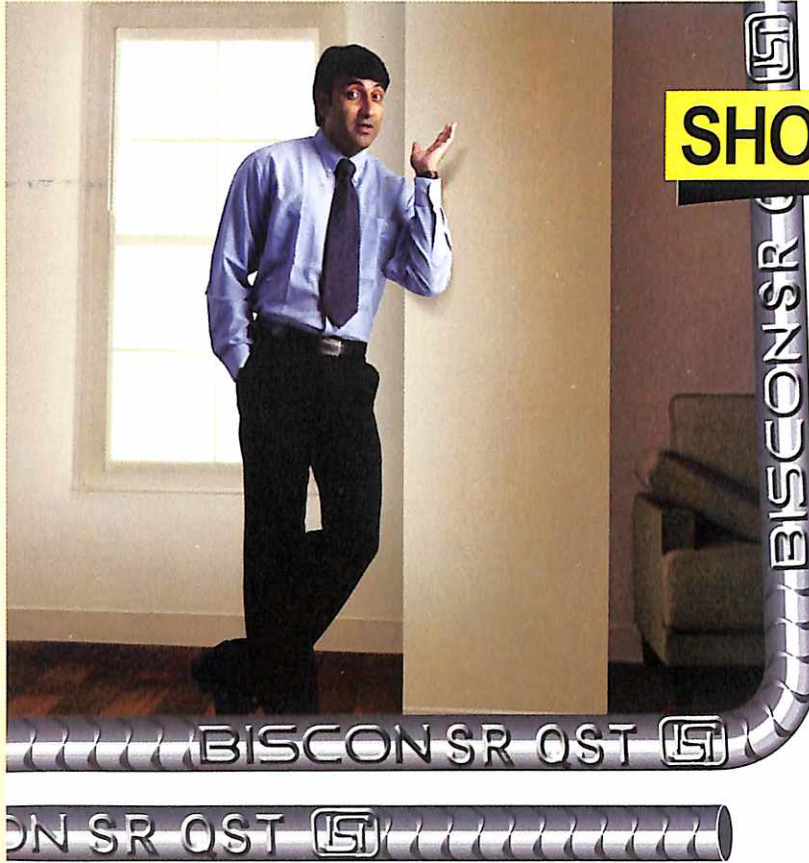

Your #1 Source! FOR ALL BRANDS OF LAPTOPS & DESKTOPS

COME & EXPERIENCE THE BEST WAY TO BUY COMPUTERS

JAIN INFOSYS PVT. LTD. Ram Kumar Plaza, 1st Floor, Chatribari Road, Guwahati-781001;
Ph: 2603609, 2603608, 2542204, 9435147000; e-mail: jaininfosys@sify.com

Introducing the

SHOCK ABSORBAR

to protect your home

Building with ordinary TMT bars can be risky because any bar is only as strong as its weakest point. So if there is an earthquake, it may not take the shock. The result : cracked walls... Or worse.

Only Biscon bars are made by a fully automatic Quenching Self Tempering (QST) process with TEGUM technology, including the only Automatic Cooling Bed (ACB) plant of the North East, for 360 degree consistency throughout the bar. In an earthquake they will bend but never break. Which is why we call them SHOCK ABSORBARS.

FE 500^{MPa}

Now available in
trailer length - 12 meters cut piece

BISCON®
SHOCK ABSORBAR
No compromise. No cracks

Amtron

The preferred IT solution Provider

Why Amtron?

- 25 years of experience
- A large pool of Talented Professionals
- Alliances and partners with domain knowledge in diverse fields
- Moving Ahead with Satisfied Indian and Overseas Clients

Web Hosting and Web Applications in Windows and Linux

Dedicated hosting service

GIS Solutions

E-governance Solutions

Human Resource Information and Management System

Smart Card based applications

Data Processing

Assam Electronics Development Corporation Ltd

(A Govt of Assam Undertaking)
Industrial Estate, Bamunimaidan, Guwahati - 781021, Assam
Ph: +91 361 2729222 Fax: +91 361 2724181
email: info@amtron.in website: www.amtron.in

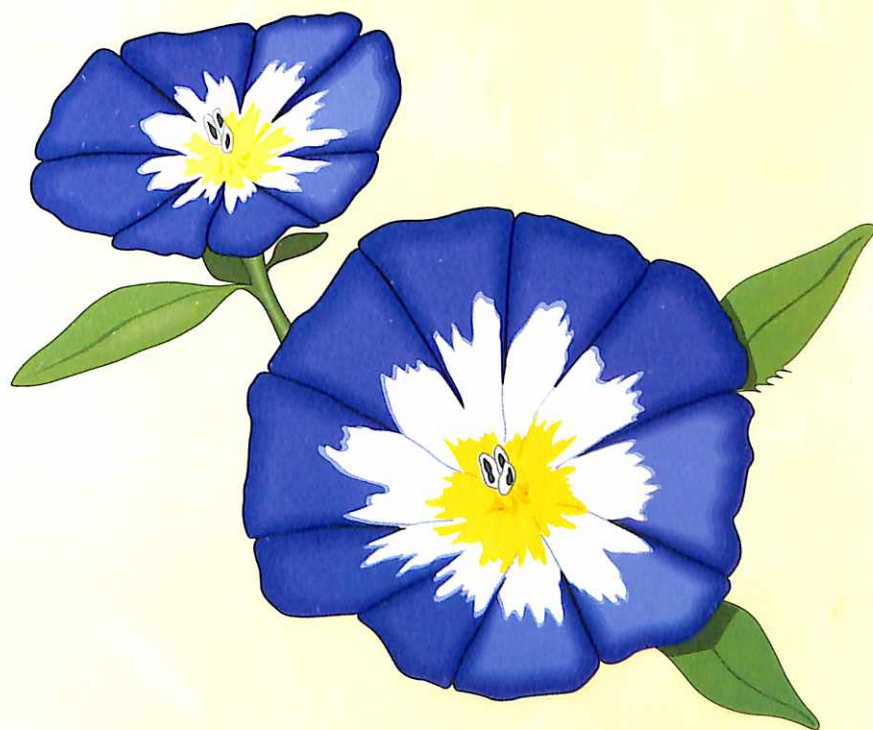
Bridging the digital divide. Connecting Assam.

With Best Compliments from

Assam Chemical & Pharmaceutical

Birubari, Guwahati

With Best Compliment...

Third Eye Infosys (P) Ltd.

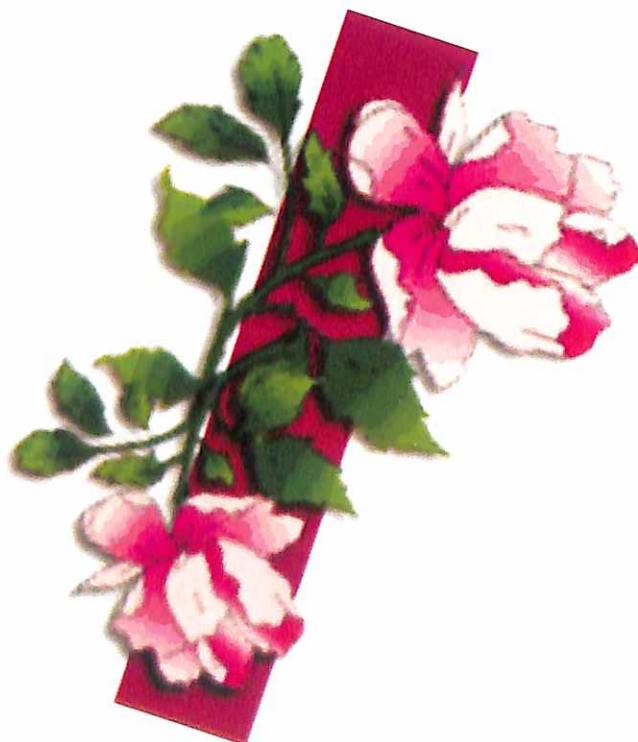
DNV

ISO 9001:2000

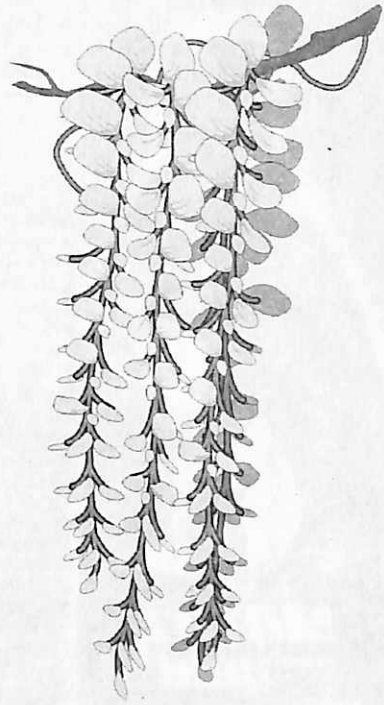
**Our Services: ♦ Software Services ♦ Web Technologies ♦
♦ System Integration and Enterprise Networking ♦ Training and Education**

Service Mantra: "Combining a unique understanding of how organizations work in the context of the New Economy, delivering measurable outcomes and sustainable results by creating large-scale programs that mobilize client organizations to achieve step changes in business performance, while improving operational performance, management, capability and their ability to implement strategy"

**Corporate Office: H.B. Road, Kalpataru Bldg. Panbazar, Guwahati. (Assam) Ph. (0361) 2637287, 2634620
US Office: 786 Kingswood Road, Fortmill, South Carolina-29708 Ph.+1 (704) 231-5758 Fax. +1 (206) 666-5758
URL: www.thirdeyeinfosys.com e-mail: info@thirdeyeinfosys.com**

With Best Compliments from

A WELL WISHER

From childhood we have seen, life means competition, happiness means success over others, in the classroom as well as play ground also. The system is to see others as potential enemy. But, I feel, success means achievement with good wishes and co-operation of the family and friends.

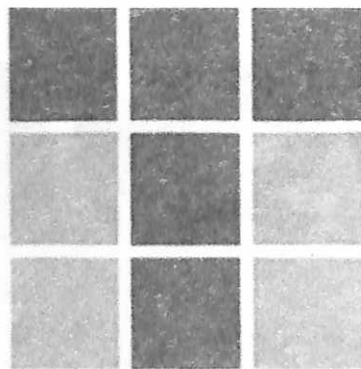

elf

**MOTO4
— gold**

**LONGER
ENGINE LIFE**

www.elf.co.in

TOPCEM

CEMENT

Mazbooti ka bharosa...hamesha

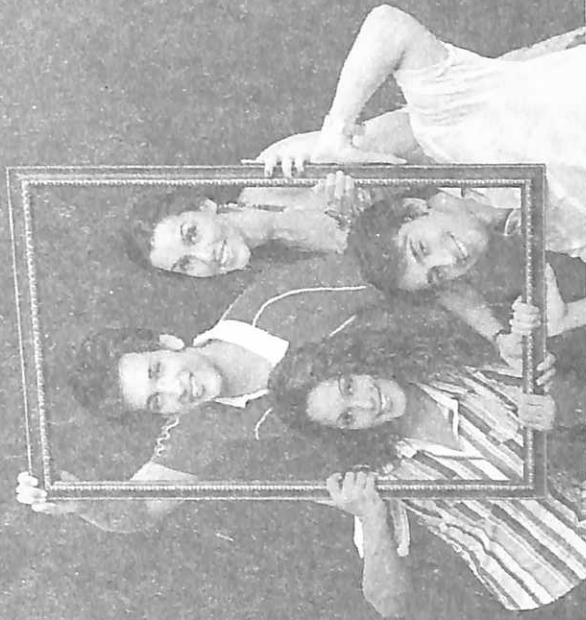
TM

SURYA
GOLD
CEMENT

SABSE SUPER

newly framed happiness

introducing New Joy "Post Paid Plans"

our New Joy post paid plans offer you lowest- rental charges, call rates, SMS rates and much more!

Plans	New Joy 99	New Joy 149	New Joy 249	New Joy 349
Rental (Rs.)	99	149	249	349
Free Talk time (Rs.)	50	100	200	349

local calls 19p | STD 99p | SMS 25p (local & national)

GPRS | roaming | easy bill payment | itemised details

get connected & enjoy the post paid advantage.

www.rcom.co.in * conditions apply. Limited period offer.

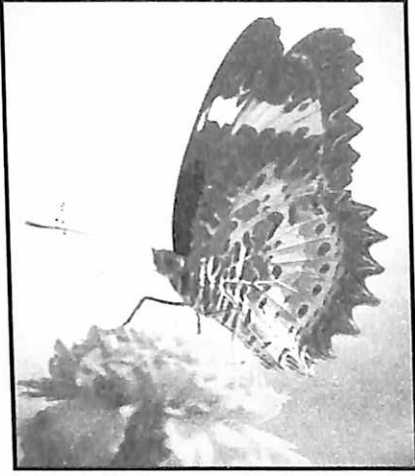
RELIANCE
Mobile

With Best Compliments from

**A
WELL
WISHER**

More senior you get, you will have to be more accommodative. With age and position you must attain maturity. It is like with addition of each new mango the mango tree bends down.

ভ্ৰমণৰ আনন্দ

প্ৰায়ে ক'ৰবালৈ নহয় ক'ৰবালৈ আপুনি ওলাই যাব খোজে। তেনেদৰে ওলাই যোৱাৰ আগতে আপুনিও এবাৰ ভাবি চাব পাৰে - বাহিৰৰ জগতখনতকৈও সুন্দৰ জগতএখন আছে আপোনাৰ সন্মুখতে। এই ৰাজ্যখনৰ অপৰূপ প্ৰাকৃতিক শোভা, আপুৰুগীয়া পশু-পক্ষী, ঐতিহ্যময় মঠ-মন্দিৰ আৰু উৎসৱে আপোনাক আনন্দ দিব পাৰে, প্ৰকৃত্যৰ্থত এজন সঁচা পৰ্যটকৰ ভ্ৰমণৰ আনন্দ। কালি নহয় আজিয়েই সিদ্ধান্ত লওক।

কাজিৰঙা, শিৱসাগৰ, হাফলং, চান্দডুবি, তেজপুৰ, মাজুলী, বৰদোৱা, হাজো আৰু যে কিমান ঠাই। পৰ্যটন বিভাগে আপোনাৰ থকা - খোৱা আৰু ঠাই চোৱাৰ সুবিধা আগবঢ়াইছে কম খৰচতে।

বিতং তথ্যৰ বাবে যোগাযোগ কৰক :

সঞ্চালক, পৰ্যটন বিভাগ, অসম

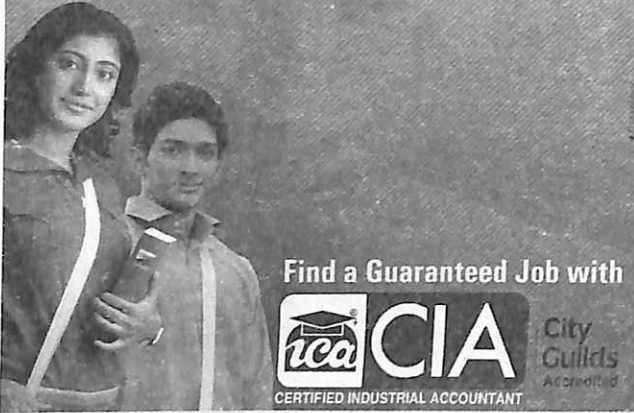
ষ্টেচন পথ, গুৱাহাটী

ফোন : ২৫৪৭১০২, ২৫৪২৭৪৮ আৰু ২৫৪৪৪৭৫

ৱেব-চাইট : www.assamtourism.org

Are you a Graduate?
Still Unemployed...

Find a Guaranteed Job with

Our survey shows that there are thousands of Graduates sitting idle at home after completing their graduation. They are unsure about their future. Keeping in mind the present market scenario and the Unemployed Graduates, ICA is offering an unique opportunity just for them to secure their future with a Guaranteed Job.

The Institute of Computer Accountants
www.icajobguarantee.com

Computer Applications | FA | Adv.Prac. A/Cs | Taxation | Excise & Service Tax Investment | ROC | Banking | Business Communication Skills | Cost Management | Practical Auditing | Import & Export Management | Share Market

- 300+ Centres • 30+ Placement Offices • 1000 Faculty Members (including CAs)
- Latest Software • I:1 Machine Facility • 1,30,000+ Candidates Placed • Industry Relevant Courses

CENTER: CHENNAI
OFFICE: 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71

0361 2676742 / 09861202626

Are you a Graduate?
Still Unemployed...

Find a Guaranteed Job with

Our survey shows that there are thousands of Graduates sitting idle at home after completing their graduation. They are unsure about their future. Keeping in mind the present market scenario and the Unemployed Graduates, ICA is offering an unique opportunity just for them to secure their future with a Guaranteed Job.

The Institute of Computer Accountants
www.icajobguarantee.com

Computer Applications | FA | Adv.Prac. A/Cs | Taxation | Excise & Service Tax Investment | ROC | Banking | Business Communication Skills | Cost Management | Practical Auditing | Import & Export Management | Share Market

- 300+ Centres • 30+ Placement Offices • 1000 Faculty Members (including CAs)
- Latest Software • I:1 Machine Facility • 1,30,000+ Candidates Placed • Industry Relevant Courses

CENTER: MADRAS

0361 2676742 / 09861202626

An ISO:9001 company • Authorised conversion agent of SAIL • IS:1786 Fe415; 500

SAIJI TMT

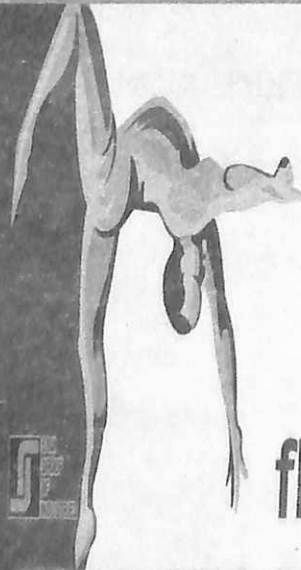
MES APPROVED

flexability

bearability

SAIJI TMT

Fancy Bazar, M. G. Road
Opp. Ferry Ghat
Guwahati-781001
Tel. 0361-2603448-51

Christian Basti
G. S. Road,
Guwahati-781005
Ph : 0361-2341249

ARE YOU AN UNEMPLOYED?
Desirous to start your own venture?

**DO APPROACH
KVIC / KVIB / DIC AND AVAIL BENEFITS OF
PRIME MINISTER'S EMPLOYMENT GENERATION PROGRAMME**

**MARGIN MONEY SUPPORT
25% IN RURAL AREA**

(PMEGP)

OF

KVIC

**MARGIN MONEY SUPPORT
25% IN URBAN AREA**

FOR DETAILS PLEASE CONTACT: -

KHADI & VILLAGE INDUSTRIES COMMISSION

State Office : Rupnagar : Guwahati - 781 032

☎: 0361-2461126 :: Tele Fax : 0361-2461023

OR

ASSAM KHADI & VILLAGE INDUSTRIES BOARD

Chandmari, Gwahati - 781 003

☎: 0361-2664789, 2664544, 2665133

OR

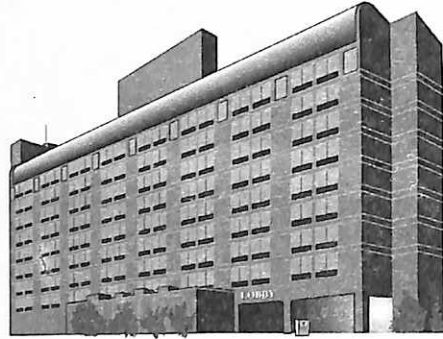
DIRECTOR OF INDUSTRIES, GOVT. OF ASSAM / DISTRICT INDUSTRIES CENTRE

OR

NATIONALIZED / REGIONAL RURAL BANKS

P. Gogoi & Associates Pvt. Ltd.

Zoo Narengi Road, 5th Bye Lane, Guwahati-24 0361, 2417597

BUILDER • PROMOTER • DESIGNER • DECORATOR

indTra holidays

Experience the difference... within & beyond

Proprietor

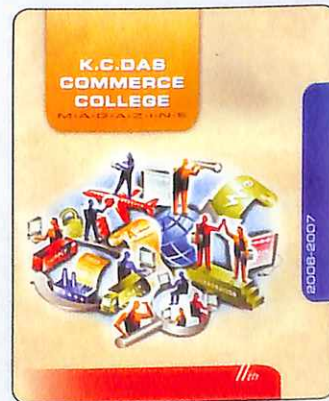
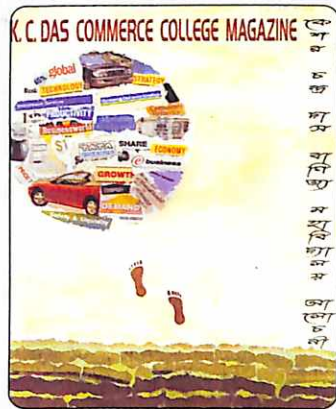
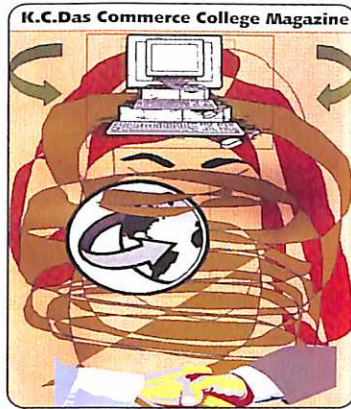
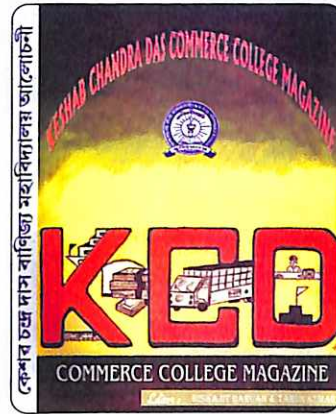
Jagabandhu Apartments, Bhangagarh, G. S. Road, Guwahati-05

98642-74900, 0361-2463601, 2457122

www.indtraholidays.com indtraholidays@gmail.com

 River n Resorts
A Wing of IndTra holidays

25 years of glorious existence